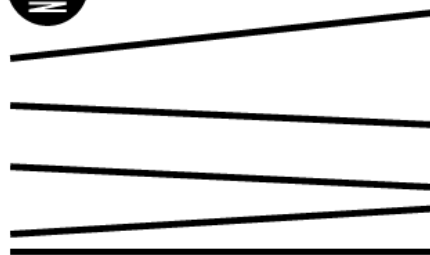

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ewald, Theodor.

Fru Dannemand : historisk Roman fra Frederik
den Sjettes Tid.

Vol. 1

København : Chr. Flors Boghandel, 1911

2 bd. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

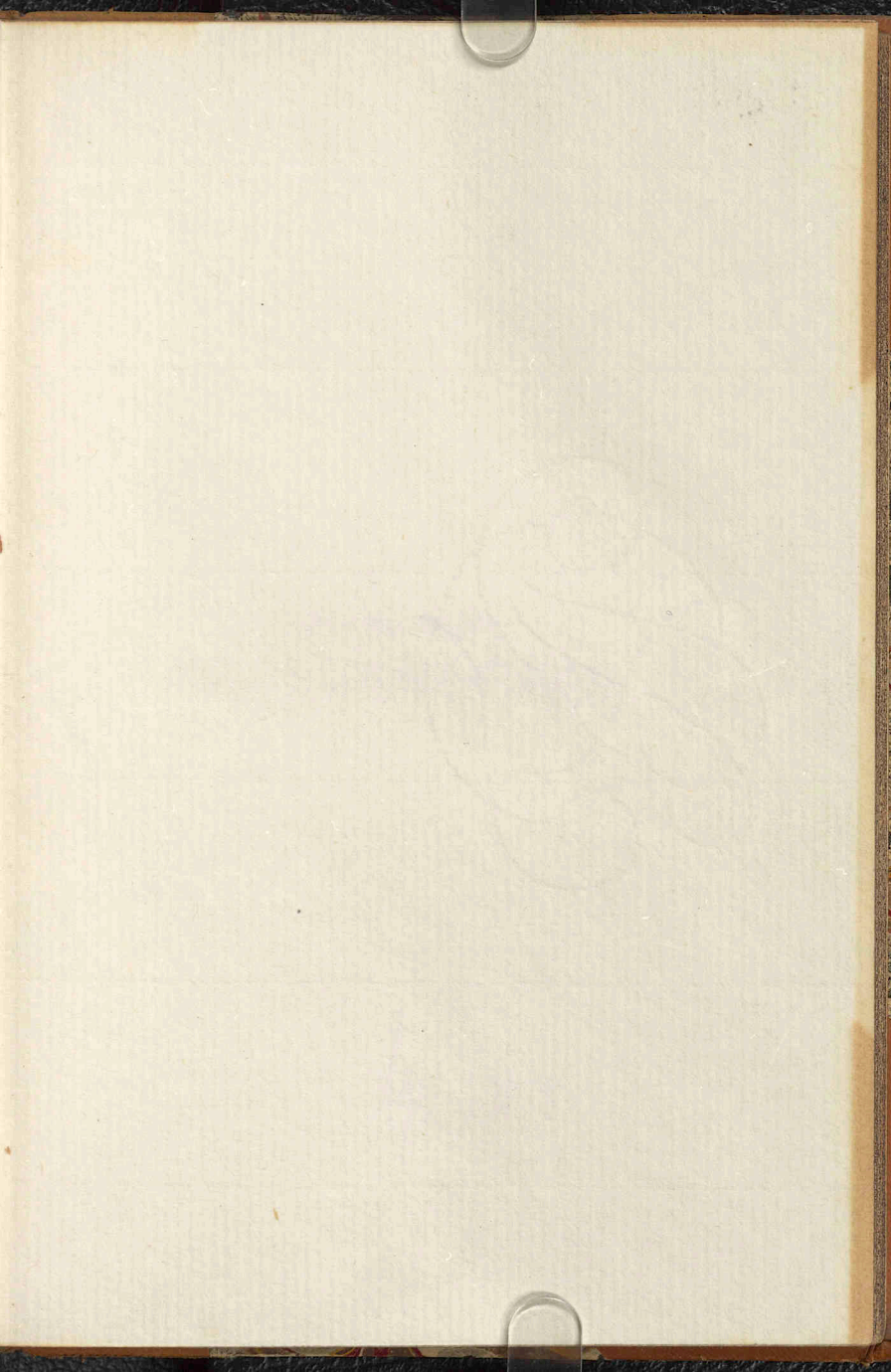
57,-125

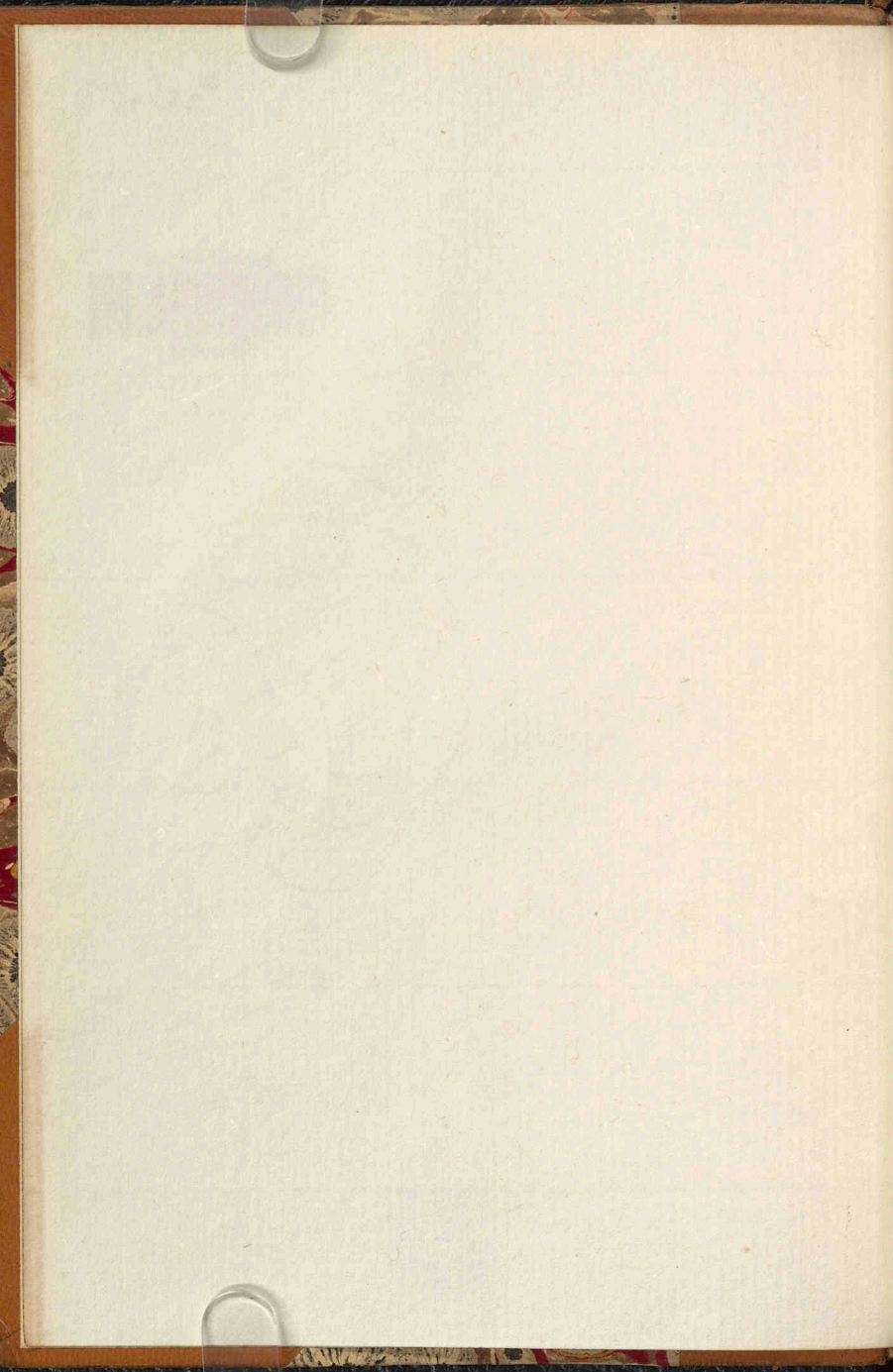
Det Kgl. Bibliotek

130024847005

THEODOR EWALD
FRU DANNEMAND

1912 1878.

FREDERIK DEN 6TE

FRU DANNEMAND

THE GANNETT

THEODOR EWALD

FRU DANNEMAND

HISTORISK ROMAN

FRA FREDERIK DEN SJETTES TID

FØRSTE DEL

KØBENHAVN
CHR. FLORS BOGHANDEL
1911.

THEODOR EWALD

FRU DANNEMAND

HISTORISK ROMAN

OM TIDEN FOR DEN SLETTES TID

FØRSTE DEL

Frantz Christreus Bogtrykkeri. København.

INDHOLD

Første Bog.

- Første Kapitel:* En Nat i Nyboder.
Andet Kapitel: I Enhjørninggaden.
Tredje Kapitel: Madam Rafsteds Æresdage.
Fjerde Kapitel: Lille Bendte.
Femte Kapitel: Urolige Tider.
Sjette Kapitel: Lars Truntes Hævn.
Syvende Kapitel: Skoleinspektøren.
Ottende Kapitel: Kærestesorger.
Niende Kapitel: Ulykken.
Tiende Kapitel: Et voveligt Forsøg.

Anden Bog.

- Ellevte Kapitel:* Hans kongelige Højhed.
Tolvte Kapitel: I Dueslaget.
Trettende Kapitel: Et Arrangement.
Fjortende Kapitel: Hoffet i Bagsværd.
Femtende Kapitel: Ægerrige Planer.
Sekstende Kapitel: Den første Skilsmisse.
Syttende Kapitel: Ulykkens Aar.
Attende Kapitel: 1 smult Vande.

Tredje Bog.

- Nittende Kapitel:* Ophøjelsen.
Tyvende Kapitel: Ventetid.
En og tyvende Kapitel: Fru Dannemand.

To og tyvende Kapitel: Kongens Svigermoder.
Tre og tyvende Kapitel: Et skæbnesvangert Møde.
Fire og tyvende Kapitel: Fare og Frelse.
Fem og tyvende Kapitel: Den lille Dronning.
Seks og tyvende Kapitel: Majoren.
Syv og tyvende Kapitel: Mellem Veninder.
Otte og tyvende Kapitel: Skiftende Stemninger.

FØRSTE BOG

FORSTE BOG

FØRSTE KAPITEL.

En Nat i Nyboder.

Det var en ravende mørk Januaraften i Aaret 1790. En svidende Nordostvind svøbte sig om de lave Huse i Nyboder, saa Træværket knagede, og Tranlygterne blafrede, det Par Stykker, der var; omme i Tulipangade havde en Skodde revet sig løs og klaprede og slog...

Holmens faste Stok laa længst i sin dybe Søvn. Allerede ved Mørkets Frembrud var Tappenstregen gaaet gennem Gaderne, og Sergenten havde været sin Runde for at paase, at Mandskabet var inden Døre, saadan som Kongens Anordning lød: at efter „Tapto“ skulde alt Holmens Folk holde sig til Huse, om de ikke var forsynet med Passérseddel. Denne landsfaderlige Lov blev rigtignok kun daarligt overholdt, men den kunde ellers være forstaaelig nok; thi rundt omkring Nyboder laa Kipper og Brændevinssnasker i en tæt Ring; og det véd enhver, at

Brændevinen tapper Kraften af en Mands Marv og Velstanden af hans Pung. Let kunde han endda faa tappet Blodet af sin Næse, om han kom i Klammeri, eller han blot skulde fragte en almindelig Rus hen over Nyboders toppede Brosten, som selv en ædru Mand nok kunde strande paa ved højlys Dag.

Der skulde saa sandt ogsaa Lyst til at gaa af sin varme Stue i Nattens Mulm, nu da Vinteren omsider lod til at ville bide sig fast for Alvor..., tænkte Vægteren, Morten Malmstrøm, der kom trampende i sine tunge Træskostøvler omme fra Adelgade. Han skuttede sig i sin Kavaj, med Uldtørklædet oppe om Hagen og Morgenstjernen klemmt ind under Armen, saa Hænderne kunde krybe i Ærmet. Og han bandede en dyr og selvgjort Ed fra de Dage, da han selv var en rask Holmens Mand, at nu kunde det være nok... den onde maatte koge Beg i hans Kallun, om han ikke snart var for gammel til at gaa vaagen her i Vinterens Kulde og Slud...

Men det betød nu ikke stort; thi den Ed svor han hver Aften, inden han havde faaet gaaet Blodet varmt og slaaet den første Dram gennem Halsen. Inderst i ham kriblede det af Stolthed over, at han gik her i et kongeligt Ærinde, som en Art Landsfader i det smaa, mægtig over Nyboders Ve og Vel.

Forstaar sig, der var jo dem, der var mægtigere. Kommandanten regnede han nu ikke saa meget med, saa langt borte var han i sin Fornemhed. Det var ligesom med Vorherre, tænkte Morten Malmstrøm filosofisk; han var naturligvis Chefen, men han mængede sig jo ikke i Smaating, naar bare man klarede den med Præsterne...

Nej, Skesanten, han var værre. Jøsses Kors, som han var skrap til at skrabbe til sig! Han havde Munderingskammeret paa sit Loft, og vilde man have Bukser, der ikke gik helt op under Armhulerne eller

stumpede midt paa Skinnebenene, gjorde man nok bedst i at stikke hans Kone en Ducør. Heller ikke talte han Lønningerne op uden at tage sine Sportler, og gjaldt det et Forskud, var han rent ud for en Aagerkarl at regne. Hvem maatte ikke holde Ven-skab med ham. Enten man skulde have sig en Logerende, eller det gjaldt et Avancement, Skesanten kom man nok ikke uden om. Saa hørte det jo ogsaa til hans Embede at gøre Ret og Skel i Husene, om Kællingerne kivedes..., og Proviantskriver var han til og med, saa Bispisningen blev, som man var i Kridthuset til.

Ja, Herregud, sukkede Morten Malmstrøm, ikke alle kan have lige meget af Verdens Goder. Men saa var der dog som en Slags Retfærdighed i det; for smædet blev Skesanten saamænd paa sin Ryg; de sagde, han havde kun én Haand, endda han var Skriver, og hans Løber kun ét Ben. Da var Vægteren anderledes vel anskrevet...

„Og Magt har man jo“, tænkte Morten Malmstrøm og kroede sig. — Heller ikke han vogtede Retfærdigheden omsonst. Som nu med den band-satte Skodde, der hang og klaprede saa reglements-stridigt et Sted; om han nu bankede Folkene op og gjorde Kvalm, saa stak de ham altid en Dram eller mulig en Smaamønt, siden det nylig havde været Løn-ningsdag. Men nu var det hos Hans Hobroes i Tuli-pangaden, og det var gentile Folk, der bødede hans Klæder uden Vederlag, og saa lukkede man jo Skodden lige saa stille og gik videre...

Morten Malmstrøm standsede ved Hjørnet og kiggede i Tranlygten; det flimrede med bitte fine Snehorn; kanske det rigtig tog til at ryge, saa Dis-pensationsflaget skulde hejses over Vagten til Mor-gen? Da blev det en lystig Dag, om Folkene skulde gaa ledige nu, de havde Penge paa Lommen...

Omme i Enhjørninggaden stod en lille, kuldegysende ung Kvinde i Gadedøren og raabte ham an.

„Hvad er der løs, Madam Rafsted?“ sagde han. „Reder Manden til Barsel, siden hun staar der og skutfryser i Stedet for at ligge i sin Seng?“

„Morten er ikke kommen hjem,“ sagde Madam Rafsted forknytt. „Det er ikke godt at vide, hvad han kan være kommen til. Hvor mange er Klokken?“

„Halvgaaen elleve, saa vel“, svarede Morten Malmstrøm. „Saa havde han Passérseddel, kan jeg tro?“

„Han havde Lars Trunte hos sig i Morges“, sagde Madam Rafsted bittert. „Saa kan man vel nok vide, de er havnet i „Paradiset“ eller „Beskidte Anker“,“ dér, hvor Lars plejer at holde til. Passérseddel har han vel ikke mere, end han har Penge, naar han kommer dinglende.“

Morten Malmstrøm kløede sig i Nakken under Kabudsen og saa betænkelig ud.

„Var det bare Lars Trunte, saa satte jeg ham i Vagten,“ sagde han. „Han er en skidt Karl og øder sig selv alligevel. Men Morten Rafsted er jo en Stadsmand til sit Arbejde; om den ellers ikke er bleven for høj, og de ikke er lagt paa Stigen forinden, saa skal jeg lukke et Øje og lodse ham hjem, Madam.“

„Han skal ikke have gjort det for intet“, sagde Madam Rafsted og tørrede Øjnene. „Ellers var Morten saamænd ikke bedre værd, saa skidt Selskab han søger paa det sidste. Det er endda en Guds Lykke, at vi ikke har nogen Børn.“

„Sig nu ikke det, Madam“, sagde Vægteren og klappede hende paa Skuldrene. „Som nu Lars Trunte, vil jeg sige, eller Hans Bryggerknægt, tak hun sin Gud, at hun ikke har saadan et Gespenst i sin Seng.“

Men Morten Andersen bliver god nok, bare hun giver ham en Fastepreken imellem. Ellers kunde han jo nok holde sig til Brokkensbod, som er et honnet Sted, og dér giver de da ogsaa større Snapse. Saa, saa, lille Madam... en ærlig Rus skader ingen Mand; gaar jeg ikke selv her og bliver helt rusten i Halsen..."

Madam Rafsted skyndte sig ind efter Dunken og skænkede ham en Dram.

„Tak for det“, sagde han og sugede Draaberne af Skægget. „Ikke mere, nej, der skal være Maade i al Ting, som Grossereren sagde, da han gav en Toskilling til de brandlidte. Tag det nu som en kristelig Kone, lille Madam; Morten er jo ikke uden som et Mandfolk, og den har været kold derude paa Holmen i Dag. Hun skal se, det gi'r sig..."

„Og far ikke for haardt frem i Aften,“ sagde han, da han gik, „saa han bli'r uvan. Drukken Mand er lettere at tirre end som en Tyr; men hun kan skælde ham ud i Morgen, naar han er spag efter Rusen..."

Brændevinen kildrede endnu Morten Malmstrøm velbehageligt i Halsen og indgav ham den Tanke, at én Dram er dog mest som ingen Dram; kun burde han jo for sin Værdigheds Skyld søge den næste andet Sted, og han vidste godt nok, hvor han skulde finde den.

Men nu slog Klokken elleve paa Garnisons, og han satte i med sin hæse, drævende Røst:

Gud Fader os bevare,

De store med de smaa...

Saa drejede han om i Krusemyntegade og lyttede ved Skodderne dér, hvor Madam Else Espens boede; thi det hændte ofte, at hun havde Gæster siddende til sent; men dér var stille. Videre gik han og sang og lyttede imens; for han vidste vel, at der var snart

saadant et Drikkested i hvert fjerde Hus, endskønt alt saadant hemmeligt Krohold var strengeligt forbudt efter Loven. Og i Kamelgaden kom han endelig over en svirende Kreds af Matroser, der sad i Bagstuen og skraalede midt i en saadan Tobaksos, at Tællelyset næppe kunde holde Flammen.

Der blev det til hele to Snapse, for det var ægte hjemført Genever, og den var Morten Malmstrøm nu en Gang ikke god til at staa for. Og han klappede sig paa Maven, mens han gik videre ... klappede sig just dér, hvor der i hans Bælte stod indsyet med store Bogstaver: **ÆDRVE OG TRO...**

Videre stolpede han over de toppede Brosten, med Hovedet bøjet for Stormen, der piskede Sneen ind i hans Ansigt. Saa hørte han en høj Latter og Sang og Hurraraaben..., var det ikke omme fra Borgergaden? Han satte af Sted saa hurtigt hans Ben kunde bære ham, men blev snart betænkelig og sagtnede Farten. Gud vide, om det ikke skulde være Marinerne, der havde slaaet sig løs og vilde banke Nybodersfolkene ud af Fjerene, saadan som det var sket før? Den Slags var det aldrig værd at rage sig ind i; og han spejdede forsigtigt om Gadehjørnet...

Nede i den øde Gade stod Lars Trunte og ruskede rasende i en Lygtepæl og skældte den Hæder og Ære fra, den Spitzbub den var, at den ikke vilde raabe et ærligt Hurra for Landsfaderen. Og Morten Rafsted stod svajende ved Siden af og hikkede og hurraede og svingede med Hatten:

„Længe leve Landsfaderen! Hurra! Længe leve Frederik den gode, den mageløse Frederik, Hurra—ah!“

Og da Vægteren kom anstigende i sin Værdighed, faldt han ham om Halsen og græd.

„Du er min Ven“, sagde han. „Du hedder Morten ligesom jeg. Nu gaar vi hjem til mig og drikker

Broderskab... og Kongens Skaal, Morten Malmstrøm, Landsfaderen... længe leve...!"

Morten Malmstrøm rev sig forbitret løs og greb efter sin Fløjte.

„Om I ikke holder Kæften, saa piber jeg, og I kommer paa Stigen“, sagde han. „Du er vel en ordentlig Mand, Morten Andersen; hjælp mig at faa det fulde Svin dér skikkeligt til Huse; havde det ikke været dig, og din Kone havde grædt for dig, skulde I den onde lyne mig begge to have været paa Vagten... Lars Trunte! Skal han staa dér og ødelægge Hans Majestæts Materiel?“

„Jeg sk.... paa Majestæten“, skreg Lars Trunte. „Nej, Frederik, Kongens Søn og Folkets Ven...!“

Morten Malmstrøm blev ganske hvid om sin bulnede Næse.

„Hvad gør du?“ raabte han og ruskede i Lars, „hvad var det, du sagde, du gjorde paa Majestæten? Tager jeg Vidner paa din Mund, din skidte Karl, sætter de dig i Børnehuset paa Livstid, om du ikke bliver hængt op ved din Hals... tag ved ham, Morten.“

Og de slæbte af med Lars Trunte, der blev ved at bruge Mund og slingrede og snublede, saa de nær aldrig havde faaet ham ned i Pindsvingade, hvor han logerede hos en Matros og just ikke fik nogen blid Velkomst.

„Det kan nu være med ham, hvad det er“, sagde Vægteren, da han støttede Morten Rafsted over mod Enhjørninggade, „men du er en gift Mand, Morten, og kunde vel unde din Kone dine Skillinger i Stedet for at mænge dig med saadan noget Rak. Ja, gaa nu ind og skik dig, saa siger Madammen dig jo nok Resten...“

Madam Rafsted stod og ventede bag den halvaabne Dør med klaprende Tænder.

„Her har hun ham saa“, sagde Morten Malmstrøm og skubbede Manden indenfor. „Han var da ikke værre tilredt, end at han kunde give mig en Haandsrækning i mit Embede. God rolig Nat nu... og bed til Vorherre, at Sneen maa holde ved, saa det giver Fridag i Morgen...“

„Tøv lidt“, sagde Madam Rafsted, „saa skal jeg finde en Skilling frem til ham... bare for hans Umag, forstaar han nok, om han ikke vil forsmaa“.

„Paa det Lag“, lo Morten Malmstrøm. „En Skælm, der giver mere, end han har. Der staar tydeligt nok at læse i min Instruks, at om de skyldige vil give Vægteren Drikkepenge, da maa han dem vel anamme, men dog ej forskaane dem, saa de føres sikkert i Arresten..., ja, Tak nu, lille Madam, saa faar hun være Arrestforvarer for i Nat! Og giv ham kuns af Grovfilen, naar først han faar sovet den ud..., nu slaar hun paa Garnisons.“

Det var tolv Slag. Og han raabte ned ad Gaden, alt mens han funderede paa, om han skulde slaa et Slag hjemom, eller der kanske var Folk endnu i Bagstuen i Kamelgaden:

Det var om Midnats Tide,
Vor Frelser han blev født,
Til Trøst al Verden vide...

Men inde i det lille Hus i Enhjørninggaden sad Madam Rafsted paa Sengekanten og kunde næsten ikke bare sig for at le, saa gal hun end var. Han saa altfor pudsigt ud, Morten, som han dér stavrede majestætisk rundt om Bordet og støttede sig kongeligt til det, men løb alligevel baade paa Stolen og Skamlen og Dragkisten. Men noget maatte der jo gøres; og da hun tænkte, Vægteren kunde have Ret i i, at det var bedre at spare paa Talen til i Morgen, saa tog hun Forklædet for Øjnene og stak i at tude.

Men just det oprørte Morten Rafsted over al Maade i hans Værdighed, saa at han standsede foran hende med korslagte Arme og rynkede Bryn.

„Malene!“ sagde han, „ved du ikke, at det er en Glædens Dag? Hans kongelige Højheds Geburtsdag, den otte og tyvende Januarius... skal du græde paa Frederiks Geburtsdag, Malene? Op med dig og hent Dunken, saa vi sømmeligt kan drikke paa hans Sundhed!“

Og han satte i med sin rungende Bas:

Vor Konge og vor tapre Helt.

Vi aldrig faar hans Lige:

Saa viis i Raad, saa kæk i Felt,

Saa elsket af hans Rige!

Han leve, leve mange Aar!

Han glemmes ej, mens Verden staar.

Men nu stod Malene for ham med Armene i Siden, glørd af Forbitrelse.

„Skal du vække Daniels?“ skreg hun saa skingrende, at det kunde vække døde. „Og saadan en Drukidrik snakker om at drikke paa en Kongeligheds Geburtsdag... sømmeligt, hvad! Saa han nu sad i Vagten, om ikke Morten Malmstrøm var skikkelig og lukkede et Øje med hans Unoder...“

„Det gør han“, sagde Morten Rafsted, „det gør han, lille Malene. Og Skesanten lukker et Øje med Morten Malmstrøm, og Frederik lukker et Øje med os allesammen. Kongens Søn, Folkets Ven. Længe leve...“

„Kan du tie, din Fyldehund!“ raabte Madammen og skubbede ham om i Sengen. Og nu brast det ud af hende, alt det hun havde gemt paa i de lange ensomme Dage. Bare en Uge var det siden Lønningsdagen, og allerede havde hun maattet borge hos Skesanten... Bornholmeren stod paa tredje Maa-

ned paa Assistenshuset, og nu i Morgen maatte hun gaa derhen med sin grønne Stadskjole. Til Spot og Spe var hun over hele Gaden, skyldte baade her og dér, og aldrig havde hun nogen Fornøjelse, bare kunde hun sidde og flikke paa deres raadne Pjalter, som snart ikke kunde holde sammen mere. Nej se til Daniels omme i Bagstuerne! Dér holdt Manden sig ordentlig og lavede endda Sko for Folk i sin Fritid; hver Søndag gik de paa Volden, og Dorthe havde saagar Sjal paa med Fryndser i Kanten, og Jakob rigtige Stenkulsknapper i Trøjen, saa lille han var. Brædder havde de faaet lagt og Sejldugspaneler, mens hun gik her mellem de bare Vægge og det kolde Stengulv, hun som dog havde tjent i bedre Folks Huse..."

Morten Rafsted sad i Sengen og følte sig helt skamfuld, det Svin han var; for sandt var det jo, som hun sagde, og Gud forbande ham, om der nogen Sinde skulde gaa en Draabe mere igennem hans Hals.

„Du skal faa det,“ sagde han, mens hun pustede for at trække Vejret..., „du skal faa det altsammen ... Sejldugsgulv og Silkepaneler og Stenkul over det hele, Mutter, saa sandt jeg sidder her en Synder for Gud!“

Men hun tog fat igen og klagede og jamrede sig, alt det han søgte at snakke hende til Rette. Og saa blev han jo gal i Hovedet omsider; for det var dog under hans Ægtemands Værdighed at sidde her og lade sig traktere af Kællingen som en Skolepog; og han kunde jo nok vide, at Dorthe Daniels laa derinde med Øret mod Brædevæggen og lyttede, saa det i Morgen var ude over hele Gaden..."

Han prøvede forgæves paa at overdøve hende; han vilde rejse sig for at slaa i Bordet, men Benene slog Sludder under ham, saa han maatte lade sig

falde tilbage og bie, til hun var løbet tør. Saa rettede han sig, saa godt han kunde, i Dynen, strakte Benene fra sig og slog stort ud med Haanden.

„Malene!“ sagde han majestætisk. „Malene Grejsdatter! Træk mine Støvler af!“

Hun saa paa hans Øjne, at det var Alvor, og blev bange for at faa Prygl. Og i pludselig ægteskabelig Ydmyghed sank hun ned og hjalp ham af med Fodtøjet og Klæderne.

— — —
Men endnu længe efter, da Morten Rafsted laa dybt snorkende ved hendes Side, laa hun vaagen og stirrede mod de smaa, mørke Ruder. Det gik gennem hendes enfoldige Hjerne, alt det hun havde gennemgaaet af godt og ondt, lige til hun nu sad her i Sumpen...

Hun kunde jo nu have det saa godt, kunde hun, at hun ikke havde villet lytte efter bedre Folks Raad. Der var nu Margrethe Jørgensen, som hun havde tjent sammen med hos Gæstgiver Sorterup i „Skibet“ paa Vestergade. „Matroser er nogen Svinehunde“, havde hun sagt — „og en Holmens Tømmermand er jo kun som en Matros. Det véd enhver, at alt, hvad der bor indenfor Nyboder, er noget Rak, som respekterlige Folk ikke kan holde nogen Omgængelse med.“ Margrethe havde da ogsaa giftet sig med Jens Overskou, som var en stræbsom Arbejder ved Sukkerraffinaderiet i Strandgaden og aldrig drak uden til Maade. Og Jomfru Soelgaard havde raadet fra, hende som hun vaskede for, og hendes Fader havde ikke villet give sig...

Herregud ja, nu havde han da lukket sine Øjne, gamle Gregers — eller Greis, som de sagde derhjemme i Jylland... hun saa ham for sig, som han sad ved Aftægtshuset med sin Pibe og flyttede sig efter Solen for Gigtens Skyld. „Tag dig en Mand,

som holder Jord“, sagde han. „Dem er der Soliditet ved. En kan da vide, at en Haandtering sætter Mærke, og Vandet, du, det kan man ikke lide paa, om saa man holder det i sin Haand.“ Vel var det da, hun havde sat sine Sparepenge i den Jyllandsfærd, saa hun var til Stede og fik lukket hans Øjne...

Men hvor kunde hun alligevel have taget sig en Mand, uden den som bød sig til? Der havde jo nok været Martin, Krambodssvenden hos Købmand Lund ved Helliggestes, men han havde vel ikke ment stort med det, hun havde da selv set, hvordan han tog de andre Piger under Hagen og dikkede dem. Og Morten havde jo været en statelig Karl at se til..., som han da var endnu, naar han kom i Uniformen ... den runde Trøje med Ankerknapperne og de kraprøde Opslag og den blanke Hat. Saamænd var han køn, det var ikke til at sige andet, og farlig stærk, og endda godsindet, som nu i Aften; hun vidste nok, hvor groft de andre trakteredes deres Koner, naar de kom drukne hjem, baade med Ord og Slag; men det var jo alligevel ikke det, hun havde drømt om den Gang, nej, det var ikke...

Malene Greisdatter vendte sig urolig i Sengen og svedte. For om det alligevel var en Straf for Ungdoms syndige Letsindighed, som var kommet over hende? Hun vidste jo med sig selv, at hun havde været baade paa Volden og paa Frederiksberg med den ene og med den anden... som nu den unge Lyche, saa fin og sirlig han altid havde været i Tøjet, og skær i Huden... og Øjnene saa bløde, at ens Vilje ligesom smeltede helt hen, naar han satte dem paa en...

Gud ske Tak, at han endda ikke var kommen hende for nær; men det var ellers mest Madam Lunds Skyld.

For det var dengang, hun havde tjent hos Køb-

mand Lunds, og det var kun jævne Folk; men alligevel havde de meget Maskepi med de rige Lyches, der havde det Knuthske Hotel ved Frederiksholms Kanal. Sønnen havde mere end én Gang passet hende op ved Porten, naar hun kom med sin Kurv, og gantedes med hende ned ad Gaden. Saa havde han faaet hende ud med sig paa Helligdagene; for hvad skulde en stakkels Pige fornøje sig med, uden Slægt, naar Lunds mest var i Valby, hvor de havde en Gaard? Sagtens var det ogsaa ham, der havde sat igennem, at hun blev sendt over i Palæet for at tage en Haand i med, naar det kneb ved de store Fester. Engang havde han givet hende Lov til at kigge ind i Spisestuen, og Jøsses Kors for en Herlighed! Aldrig havde hun tænkt sig, at noget kunde være saa skønt, for det var malet ligesom en Have med Græsplæner paa Gulvet og store Bure med Ørne og Tigere i, og paa Væggene var det ligesom et helt Slot; Loftet var blaat og hvidt, som en Himmel med drivende Skyer...

Saa var det, han havde kysset hende og spurgt, om hun ikke vilde have saadan en fin Stue at bo i; og hun havde godt forstaaet, at han mente det ærligt, selv om han begribelig kun kunde gøre hende til sin Mætesse. Hun havde ikke kunnet svare for Rørelse, og hele Aftenen havde hun siddet og grædt, til Madam Lund havde faaet Sandheden ud af hende. Og saa havde hun jo maattet tage Morten Rafsted, der havde budt sig til; i en saadan Hurlumhej var det hele gaaet, at hun knap sansede, før hun sad her i sine to smaa Stuer som en fattig Nybodersmadam...

Madam Rafsted vendte sig igen, saa Sengen knagede.

Vist havde hun ikke været mod Morten, som hun burde, det stod aldrig til at nægte. Hendes Sind

hang ved al den Herlighed, hun havde set ind i..., og Lyche havde vel nok været mere i hendes Tanker end godt var. Brændte det hende ikke i Blodet endnu, naar hun tænkte paa hans Kys! Og tit, altfor tit, havde hendes Tanker gaaet sine vilde Veje under Mortens plumpe Kærtegn... ak Gud ja, for en Elen-dighed, hun var kommet ud i! Det var vel ikke sært, at Morten slog sig til Flasken, saa koldsindig hun mangan Gang var imod ham. Men nu skulde det ogsaa blive bedre...

Hun snøftede og sukkede og tænkte, at om hun dog bare kunde faa Morten fra at drikke, saa der kunde blive lidt mere Forslag i Fortjenesten; endnu var han dog kun nylig avanceret fra Bolteslager til Borer, og der var en Stund igen, før han kom paa fuld Tømmermands Løn. Hun forlangte saamænd ikke, at han skulde male Stuen som en Have, bare han vilde lægge en Smule Brædder, saa hun slap for at træde paa det kolde Stengulv om Morgen. Men nu skulde hun være mild imod ham, ikke et ondt Ord skulde han høre...

Hun blundede og drømte ilde og vaagnede for-skrækket op. Nu hørte hun Morten Malmstrøms Røst, der alt blev hæsere og langsommeligere, jo længere Natten led; det lød helt uhyggeligt nu, som han drævede og hikkede mellem Ordene:

Dig æ-wig Gud ske Æ—ære—

Det klang helt bespøtteligt, denne drukne Lovpris-ning og Taksigelse; og de fromme Ord skar hende jo i Sjælen: For Natten god fald Gud til Fod! Gud bedre det, ja, om dette skulde kaldes en god Nat. Mest som i et Helvede havde de det nu, hun og Mor-ten, kivedes og kævledes de korte Timer, de var hos hinanden. Det maatte blive bedre, om det da skulde være til at holde ud...

Naa, saa Klokken var fire altsaa; godt at det

endda var Vinter, saa var der dog fire Timer endnu, til Vagtklokken lød. Kanske kunde det ogsaa gaa saa heldigt, at Vejret holdt ved, saa det blev Fridag...

Hun vendte sig og blundede uroligt, men maatte saa lytte igen efter Sneen, der piskede paa Vindues-skodderne; hun synter ikke mere, der var rigtig Frost-klang i det, og det lød, som sjaskede det fra Tagrenden...

Hun maatte op paa bare Fødder og kigge ved Døren; Herregud, ja, det var blevet Tøsne, Vinden var sagtens gaaet om; saa blev det en streng Dag for stakkels Morten...

Hun klædte sig paa med det samme og listede for ikke at vække Manden, der væltede sig uroligt og bandede i Søvn. Han kunde vel trænge til den Hvile, han kunde faa...

Ude i det fælles Køkken traf hun den trivelige Dorte Daniels, der allerede havde gjort Ild paa og gav ondt af sig over den urolige Nat.

„Man maa være om sig, lille Madam“, sagde hun og vimsede i sin sribede Nattrøje. „Det er ikke enhver, som har Raad til Lediggang, og saa meget siger jeg, at om Morten Andersen bliver ved paa den Manér, saa kommer vi til at snakke med Skesanten, det mener nu Daniel og jeg. For naar man skal slide og slæbe om Dagen...“

„Ja, gør hun det“, brast det ud af Madam Rafsted, „snak hun med Skesanten, men det siger jeg, at om Morten kommer i Ulykke for min Skyld, saa hænger jeg mig op ved min Hals.“

„Kors i Jesu Navn, hvad er det for ukristelig Tale hun fører!“ udbrød Dorte Daniels forarget og slog Kors for sig.

Men nu sank Malene grædende sammen paa Køkkenbænken og hulkende kom hun frem med alt det,

Natten havde lagt af tyngende Tanker paa hendes Hjerte.

„En skulde gribe i sin Barm, Dorthé,“ sagde hun. „Saa haardt jeg skældte paa Morten i Nat og manges Gang før, hun hørte det vel selv. Og nu kommer det mig alligevel for, som har jeg selv været med at drive ham ud af Hjemmet, for utro har jeg alle Dage været ham i mit Hjerte.“

„Herregud, som hun taler“, sagde den godlidende Dorthé og slog i sin Forfjamskelse en stor Spølkum Kaffe op til hende. „Se nu at faa noget varmt i Livet, stakkels Skrog, saa hun kan faa sin Samling tilbage...“

Men Madam Rafsted blev ved at anklage sig selv og var da saa sikker paa, at Ulykken vilde komme over dem, nu var det lige meget, om hun gjorde sig aldrig saa ringe og ydmyg, aldrig vilde Morten tilgive hende, saa kold hun havde været imod ham...

„Visse nu vas“, sagde Dorthé Daniels, „se nu hun snakker som en fornuftig Kone. Kan hendes Morten kanske læse, hvad hun har gaaet med for Tøjeri i sin Tanke? Før hun sig bare ordentlig op og sæt ikke sin Lyst til Fjant og Stads som de andre Mikkedarer, der ligger her og rakker rundt i Gaderne. Og Morten er saamænd ikke anderledes end de fleste; det er saadan i den første Tid, til Benet falder til Lænken. Hun kan tro, jeg havde mit Hers med min Daniel, før jeg fik sat Skik paa ham, saa han blev den stræbsomme Mand, han er...“

Og medens Malene slugte hvert Ord, som var det en trøsterig Prædiken, berettede Dorthé om sit eget Ægteskabs første, trange Tid. Drukken var Daniel Andersen kommet hjem hver evige Aften, og ingen Morgen mødte han til rette Tid paa Holmen, saa Brikkepenge fik han ingen af, for de udbetaltes ikke, naar først Arbejdsklokken var hørt op med at lyde;

ofte kom han drivende saa sent, at han maatte erlægge en stor „Absent“, der slugte det meste af Lønnen; og saa fik han endda stundom sine tørre Tamp inde paa den gamle Spisebod, der nu kaldtes Blaaboden, fordi der serveredes med Pukkelblaat. Og alt det var dog ingen Ting mod Provianteringsdagene, naar han stillede i Proviantgaarden ved Christiansborg for at faa Kosten udleveret; der var baade Kød og Flæsk og Smør og Gryn og andet godt; men saa stod Prangerne dér ved Gammelstrand og afkøbte Folkene deres Rationer; een Gang var Daniel saamænd kommet drivende døddrukken hjem og havde ikke andet med sig end Tællelysene, og dem havde han slæbt efter sig i Skarnet, saa mestendels kun Vægerne var tilbage...”

„Tak hun sin Gud for den Mand, hun har,“ sagde Dorthe Daniels, „og se til at forlige sig med ham. Om hun viser ham den Kærlighed, hun er ham skyldig, og holder ham i Ørerne tilbørligt og ser igennem Fingre med Maade, saa kan hun komme til at sidde bedre ved det end de fleste, det er nu min Tro; for Kraften er nu alligevel i ham.“

„Men lad ham nu kuns tage sig en Taar i Dag efterpaa,“ sagde hun tilsidst. „Man skal ikke standse en Brønnert for brat, plejede min Fader at sige, og han var en klog Mand. Og hank saa op i Humøret, lille Madam, saadan en er jo ikke uden et Barn endnu og har Livet for sig...”

Saa gik Madam Rafsted ind til sig selv og gjorde Iid paa og satte sig til at gaa Mandens Tøj efter; det havde jo taget svært paa det med den haarde Tørn i Gaar. Og da Manden omsider vaagnede og brummede gnavent over det forbandede Vejr, der naturligvis nu om lidt igen slog om til Frost, saa Fingrene primede om Boret — saa gik hun ham venligt og stilfærdigt til Haande, satte selv Grødfadet

for ham og Brændevinsdunken dertil. Han gjorde store Øjne og sad dér helt flov i det uvante Velvære.

„Se til Mutter,“ lo han, „hun er nok snart helbefaren! Ja, saa la'r vi Drammen løbe af Stablen og kiler paa Kostgrøden med Geværerne!“

Saadan kaldte Nybodersfolkene deres Grød, for der var baade Opfejning og lange Stakker med i de Byggryn, de fik serveret, og det kunde være en stram Ret nok at faa ned, selv om man ikke var kræsen.

Men Morten Rafsted kom ligegodt tidsnok paa Holmen den Dag.

ANDET KAPITEL.

I Enhjørninggaden.

Noget efter, at Morten Rafsted var gaaet, kom Lars Trunte anstigende, huløjet og gusten og usikker paa sine Ben. Han satte sig uden videre paa Dragkisten og gav sig til at slaa Tappenstreg med Hælene; og Madam Rafsted var endnu saa langt henne i sine Tanker, at hun ikke kunde tage sig sammen til at jage ham paa Døren.

„Den var jo noget høj i Gaar,“ sagde Lars og blinkede ind mod Sengekammeret. „Kan han ikke blive færdig med at sove den ud?“

„Morten er paa Holmen,“ sagde Madam Rafsted kort; hun sad og bødede paa Stadskjolen, der skulde paa Assistensen. „Og han skulde tage og gøre det samme, saa de ikke tager hans Smule Løn fra ham til Absent.“

„Jeg tør saamænd ikke,“ sagde han forknytt. „Det er gaaet for tidt paa, og Skesanten varede mig ad i Gaar. Om jeg kommer over Tiden i Dag, giver de mig Traktement paa Blaaboden, og den Tamp er en Satan til at slaa. Det er ogsaa rent skidt med Be-

nene paa det sidste; jeg tror den onde lyne mig, jeg gaar hen og bliver værkbruden.“

„Kan han ikke lukke sin Mund op uden en Ed?“ sagde Madam Rafsted. „Han bliver vel heller ikke andet, end han selv gør sig til. Det er saamænd kuns Brændevinen, der staar i hans Knæ, og han skinner jo over hele Ansigtet livagtig som en Ejdammer. — Ellers behøver han ikke at anstrænge sine syge Ben med at sidde dér og spolere mig Kisten.“

„Madam Rafsted,“ sagde Lars, næsten grædefærdig, „om nu Morten havde været hjemme, havde han sagtens givet en Dram.“

„Tag den,“ sagde hun haardt og skænkede i, saa det skvulpede over; og hvor led end Brændevinen var hende, harmede det hende dog at se, hvor han spildte, saadan som han rystede paa Haanden. — „Og se saa og kom afsted; her er jo rent til at kvæles, saa fælt han lugter af sin Aande.“

„Hun er en skikkelig Kone,“ sagde Lars og blev siddende. „Hun er ikke som Else Espens, der ikke vilde borge mig for en Dram, endskønt jeg har lagt mangan god Daler i hendes Bagstue. Men ser hun nu, naar jeg er rød i mit Ansigt, kommer det ellers bare af Vejret, naar jeg er oppe og takle til. Jeg døger ikke længer med at være Matros; jeg bliver svingel, naar jeg kommer til Vejrs, og naar det ikke gaar dem gesvindt nok derude, langer de mig en over Ryggen. Men jeg kan jo ikke for Benene. Det er Svikkelse, Madam... kun Svikkelse... ved det at jeg sad saa meget paa Bordet, den Tid jeg var Skrædder.“

„Han skulde være blevet ved sin Haandtering,“ sagde Madam Rafsted og gav et Ryk i Kjolen, hun sad og bødede paa... den samme, hun nu straks skulde med paa Assistensen.

„Ja, saadan siger man,“ sagde Lars Trunte og

gned en Brændevinstaare af Øjet... saadan kan man jo sagtens sige bagefter. Men der var ingen Ting at virke med, lille Madam. Kender hun Noæh Ark i Studiestræde? Dér sad jeg helt oppe i en Bagstue, og Kunderne vilde ikke komme, det Rak. Saa tog Jøden Bordet og det hele for Klæde, jeg var blevet ham skyldig. Det er ikke saadan, Madam Rafsted, nej, det er ikke saadan..."

Han sad der og snøftede, saa hun fik helt ondt af ham.

„Saamænd," sagde hun og bed Traaden over, „det kan han have Ret i; en anden en har jo ogsaa sit at trækkes med. Vil han ellers have en Dram til, saa lang selv efter Dunken."

Lars Trunte sad og blev helt Karl igen af Brændevinen, og han saa med sine plirrende Rotteøjne paa Madammen... saa fin og køn hun var i det endnu, skær i Huden og med de blanke Fletninger under Kappen. Hun saa helt fornem ud, som kunde hun være Kammerpige eller noget andet fint, og ikke Kone til en sølle Holmens Borer.

„Ved hun hvad," sagde han, „hun lider saamænd ingen Nød, saa godt hun ser ud... længere end hun selv vil da..."

Hun stirrede paa ham med aaben Mund uden at forstaa, hvor han vilde hen.

„Som nu Kirsten Boelsdatter i Elefantgaden", sagde han... „eller Trine Stoffers i Lammekælderen ...nogle gamle Rakkere er det, og pjuskede i Haaret, men de forstaaer ligegodt Tingen, som den skal tages. Jeg har mere end een Gang set dem komme luskende her i Mørkningen, Grosserersønner og saadan. Jeg saa den unge Lyche her forleden Aften, jeg kender ham saavel fra den Tid, jeg syede for de store..."

Madam Rafsted var blevet baade rød og bleg, efter Haanden som det gik op for hende, hvad han mente.

Og da han nu nævnte den unge Lyche for hun op efter Gulvskruppen og langede ham en ordentlig en over Nakken.

„Vil han se, han kommer herut, den Skiddensak,“ skreg hun... „om jeg nogen Tid ser hans fordrukne Fjæs her i Enhjørninggaden, saa skal her blive Blaabod, det kan han stole paa! Nu tænker jeg vel, han fik Mærke af Tampen...“

Lars Trunte kilede ned ad Gaden, som havde han aldrig kendt til „Svikkelse“ i sine Ben. Men Madam Rafsted sad og græd sine modige Taarer ned over den grønne Kjole.

Det var ikke saa meget hans Forslag, der havde krænkert hende. Hun vidste godt nok, hvad der gik i Svang af den Slags Uskikkelighed i Nyboder; der var mangel en Madamme, der stoltserede i sin Stads om Søndagen, og der var ikke en i Gaden, uden de vidste, hvordan hun havde tjent det sammen. Selv Underofficerernes Koner holdt sig ikke for fine, mange af dem, især om Sommeren, naar Manden var paa Togt; hun havde nok set baade det ene og det andet. Kvartermandens derovre paa Salen, der var saa store paa det, de fik sig en ny Logerende hver Maanedsdag; og det var vel ikke for ingen Ting; om det saa var lige op til Skesantens Kone, sagde de...

Næ, men at han havde nævnet den unge Lyche! At nogen kunde tro, han vilde gaa og snage i saadan en Rendesten, han, som kunde faa, hvem han vilde pege paa, sagtens baade Frøkener og Fruer, saa godt han var skabt og med det Ansigt! Han rørte vel ikke ved en Nyboderkælling uden med en Ildklemme... og hende selv saa han sagtens ikke en Gang til, om han mødte hende; kendte hende vel knap, den grove Grimsak hun var blevet... Skønt Morten fandt hende da køn nok endnu, det havde hun kunnet se paa hans Øjne i Morges. Og saa

varmt han havde kysset hende, ligesom i den første Tid...

Hun fandt en skaaret Spejlstump frem af Dragkisten og satte sig til at stirre og ransage. Køn var hun da ikke, det kunde hun se; Næsen var saa lang, og der laa gule og sorte Ringe under Øjnene..., men det var nu kanske mest, fordi hun havde sovet saa lidt de sidste Nætter. Saamænd, naar hun fik hæget sig lidt, gik det an... og en Smule Stads paa; for andet end grim kunde hun jo ikke være i de skidne Pjalter.

Og nu gik Stadskjolen! Det gav et Ryk i hende, som forstod hun paa én Gang, hvor langt de var kommet ud, og hvor forfærdeligt hurtigt det vilde gaa ned ad Bakke. Hun saa til den tomme Plads, hvor Bornholmeren havde staaet, den hun havde haft med hjemmefra... og Dragkisten gik vel samme Vej en Dag, naar der hverken var til vaadt eller tørt. Saa kom Morten naturligvis i Ulykke en Gang, for han blev saa forfærdelig hidsig, naar det først kom over ham, og han havde drukket..., og der skulde slet ikke saa meget til, for at en Holmens Mand kunde blive sat i Jern paa Kongens Naade, uden Lov og Dom. Det var den rene Elendighed, hvor hen hun saa, og maaske kunde hun saamænd lige saa gerne springe i det med det samme. Sandt var det da, som Lars Trunte havde sagt, det Svin, at hun saa vel saa godt ud som de fleste af den Slags...

Hans Ord genlød igen i hendes Øren, og hun sank hen i Tanker. Om det virkelig skulde være sandt, at Lyche var af den Slags. Tænk om han søgte hende op..., om han kom i denne Aftenstund og begærede hende, saa var hun hans i samme Time, det vidste hun. Men han havde naturligvis forlængst taget sig en anden Kæreste, siden hun ikke vilde..., mange andre havde han vel haft siden den Tid...

Og hun græd igen af Længsel og Skinsyge og Skam over saa ussel hun var, og troløs mod Morten...

Nu var hun færdig med Kjolen og skulde pakke den ind. Men saa kom det pludselig over hende, at det kunde hun ikke, hun vilde ikke af med den. Hun kunde sælge sig selv, om det skulde gaa saa galt, men hun vilde ikke skilles fra dette eneste Stykke, der var til overs fra hendes Smule Velstand. Hun strøg kærtegnende hen over det grønne, tærnede Tøj..., pressede den fattige Pynt mod sit Ansigt og syntes ligesom, det gav hende Mod. Saa tog hun Kjolen paa, uden at tænke over det, og et Øjeblik efter var hun paa Gaden uden at vide, hvor hun vilde gaa hen. Fra Hjemmet gik hun, hvor Sengen endnu stod uredt og Gulvet laa snavset... fra Nyboder gik hun, hvor hun syntes alle kiggede efter hende fra Vinduerne, som kendte de hendes Usselhed og Skam hver og en. Og før hun vidste af det, stod hun ved Frederiksholms Kanal og ringede paa ved det Knuthske Hotel...

Dér kom en stor, skrammeret Hejdukke af en Portner, som hun ikke kendte, og gloede op og ned ad hende.

„Grosserereren, hvad for en Grosserer? Konsulen var paa Rejse, i Syden, og den unge..." han maalte hende igen... „den unge Grosserer tog ikke imod..."

Hun var nede ad Gaden, inden han var blevet færdig; for det var jo kommet over hende som en Forskrækkelse, hvad hun dog skulde sige og gøre, om hun havde faaet en af dem i Tale, siden hun dog ikke godt kunde byde sig selv frem... Gud ha' Lov, at de var rejst. Og den unge var sagtens gift... naturligvis var han gift, at hun ikke straks havde tænkt paa det. Men derfor kunde han begribelig

godt have Mætresser ved Siden af, som Morten sagde, at alle de store havde for Skik...

Herregud, som hun gik og tumlede rundt i det. Nu var det Kjolen, hun skulde med paa Assistensen, og saa gik hun jo her og havde majet sig ud med den og var løbet fra Mad og det hele. Men nu vilde hun gaa til Købmand Lunds og se, om hun ikke kunde laane det Par Skilling, saa de kunde staa det igennem til Lønningsdagen.

Hun gik helt i Taaget, og det var saa vidt, hun naaede at komme til Side for et helt Optog, der kom farende fra Slottet, og fik nej. Løbere med Blomsterkurve paa Hovedet, og Lakajer med dragne Kaarder, og saa imellem dem en gylden Spejlkarosse med en lille sammenskrumpet Gamling i, og Garden efter til Hest. Hun nejede igen og stirrede betaget efter Synet; det var Kongen, havde hun set. Helle ja, hvor nogen havde det godt. Rigtignok var han Idiot, sagde de; men hvad kunde det skade ham, naar han kunde age saa fint og faa alting, bare han gad pege? Det gøs i hende, da hun tænkte, at om han nu havde peget paa hende, da havde hun maattet age med, og gerne havde hun aget med ham lige lukt i Kanalen, om hun kunde faaet et Sjal som de Kjoler, Hejdukkerne bar, saa røde, saa det skar i Øjet...

Hun var helt forvirret i det endnu, da hun sad inde i Køkkenet hos Madam Lund med en Sigtemellemmad mellem Tænderne; og nu forstod hun, at hun var ved at gaa fra Samlingen af Sult, saa lidt hun havde spist paa det sidste, og hun huggede i sig, medens hun fortalte løst og fast og Løgn og sandt, bare ingen Ting af det, hun tænkte...

„Lad os saa høre, hvorfor hun er kommet“, sagde Madam Lund og saa hvast paa hende gennem Brillerne; og det huskede Malene, at det Blik havde hun aldrig kunnet skjule noget for, ikke en Gang da

hun havde slaaet den kinesiske Krukke i Stykker, og alle troede, det havde været Katten. Og saa fortalte hun det hele om Nøden derhjemme og Manden, og at hun havde været ved Lyches, men ingen fundet hjemme... og lige med ét gav hun sig til at spørge ud om den unge Lyche og blev helt rød, da hun huskede, at Madammen vidste jo det hele og maatte kunne læse hver eneste syndig Tanke paa Bunden af hendes Sjæl. Og helt forundret blev hun, da Madam Lund ikke gav sig til at skænde, men blot sagtmodigt spurgte hende ud om det ene og det andet... de særeste Ting, som hun næsten ikke vidste, hvad hun skulde svare til..

„Malene“, sagde Madammen saa og tog sig et Stykke Kandis, „véd hun af, at hun er med Barn?“

Madam Rafsted blev saa forfærdet, at hun tabte Maden i sit Skød.

„Kors i Jesu Navn“, sagde hun, „hvordan skulde dog det være gaaet til!“

Saa brast hun i Graad og ønskede, hun maatte synke i Jorden, dér hun sad, saadan som hun nu igen havde røbet sig. For hun havde jo alene haft den unge Lyche i sine Tanker, og ham vidste hun da, hun ikke var kommet for nær. Men det var jo begribeligvis ogsaa Morten, hun skulde have et Barn med...

„Slaa hun sig nu bare til Taals“, sagde Madam Lund, „jeg ser nok, hvad for forvildede Tanker, der gaar i hendes Hoved, men nu faar hun tage sig sammen. Det er jo med den første som en Sygdom, og ingen har hun sagtens at snakke med, der kunde give hende fornuftig Besked.“

Saa holdt hun en lang Prædiken, den brave Madam Lund, om hvad hun maatte gøre og ikke gøre. Hun maatte da vel kende det selv, hun, som havde haft seks, og endda var de fire døde.

„Se nu først til, at hun ikke sætter sig hen paa Stads og spekulerer“, sagde Madam Lund. „Alt det Tankerads har Fanden skabt, Gud bevare min Mund; og saa kan hun vel tjene til Føden, om Manden svirer... kan hænde han skammer sig, naar han ser, hun ikke vil ligge ham til Byrde; Skam skal hun faa, om hun ikke holder sig ude at Skidtet, nu hun har en Sjæl at svare Vorherre til. Kom saa kun her i Morgen og gaa til Haande, saa skal jeg se, om jeg ikke kan skaffe hende nogle honnette Folk at vaske om...“

Madam Rafsted følte sig helt trøstet og strammede sig op, medens hun skyndte sig hjem for at have Huset i Orden, til Morten kom fra Holmen Klokken tre. Det med Barnet tænkte hun nu ikke videre paa, for det var vel bare noget, Madam Lund saadan havde sagt. Men at hun kunde faa Arbejde selv... slippe for at sidde ørkesløs derhjemme i Ensomheden og kanske faa Bornholmeren løst hjem..., at hun dog aldrig var faldet paa det! Nu huskede hun dog baade den ene og den anden i Nyboder, som havde Sytøj hjemme eller gik og vaskede ude. Men saadan var hun..., det havde gamle Greis ogsaa altid sagt, at hun var klog nok, bare en først havde sagt hende, hvad hun skulde tænke...

Morten skævede til hende, da han kom, saa uvant stiltfærdig hun var; han tænkte, at det var Muggenheden fra i Gaar, som hun havde faaet samlet sammen i Dagens Løb, saa han sagde ingen Ting. Da han havde spist, greb han efter sin Hue og vilde gaa af Sted.

„Gaar du nu?“ sagde hun.

„Aa, jeg render blot et lille Løb ned ad Gaden“, sagde Morten.

„Jeg mente, vi kunde være sammen i den Tid, vi

er ledige“, sagde Malene. „Det bliver ikke saa meget herefter.“

Hun fortalte ham det, som hun havde aftalt med Madam Lund, at hun skulde gaa ud og vadske for Folk og være til Hjælp i Husene, hvor hun kunde komme an.

„Det er jo saa rimeligt, at vi hjælpes ad“, sagde hun, „jeg skammer mig, saa ledig jeg har siddet her, mens du har slæbt for os begge.“

Han blev helt rød op over Panden, men sagde ingen Ting og gik alligevel. Den Aften kom han dog skikkeligt hjem, og saadan gik det en Tid. Madam Rafsted sled bravt i det og kom sig af det; det stilledes paa Tankerne, og saa syntes hun, ligesom hun sonede lidt af sin Synd. For det var jo rent ud skammeligt, som hun havde været i sine Tanker... den skindbarlige Djævel var det da, som havde haft sine Klør efter hende, den Dag hun rendte grassat og gerne kunde have kastet sig i Armene paa den første den bedste... Endnu kunde det komme over hende som en Længsel efter Glans og Herlighed; og det hændte, hun kastede sig i Sengen, mens hun tænkte paa det eneste Kærtegn, der nogen Sinde havde tændt Brand i hendes Blod...

Ogsaa fik hun mere end en Gang Lyst til at give op og rende fra det hele; for efterhaanden som hun fik slæbt lidt Velstand til Huse, blev Hjemmet alligevel ligesom koldere. Morten blev opfarende og umedgørlig, som om han tænkte, at hun vilde gøre sig bedre end han; og hun havde jo paa en Maade givet ham en Lænke om Benet, siden han maatte styre sig en Smule for Skams Skyld. Folk skulde dog ikke have det at snakke om, at han drak for sin Kones Penge...

Han kunde gaa og se sig helt gal paa hende, saa sikker og selvbevidst hun téede sig. En Morgen, da

han stod og skulde følges med Daniel til Holmen, gav hun ham ligeud en Tøraf, fordi han havde haft Lars Trunte hos sig til en Dram.

„Gud véd, hvad hun bilder sig ind“, sagde Morten, mens de gik.

„Naa, ja“, sagde Daniel tørt, „hun har sat Bornholmeren paa Plads, og saa mener hun vel ogsaa, hun kan sætte Skabet.“

„Skabet staar, hvor jeg vil, og Bornholmeren kan flyttes“, sagde Morten Rafsted hidsigt.

„Tag en Skraa“, sagde Daniel sindigt og bød ham. „Nu vil jeg ligesaa godt sige dig en Ting, siden vi er Naboer, og du har staaet Fadder til min Dreng, om du ellers ikke har glemt det. Din Kone er et honnet Fruentimmer, det mener Dorthé og jeg, og om I trænger til en Haandsrækning, skal I faa den. Men du skulde holde dig hjemme om Aftenen og tage dig noget nyttigt for. Vil du have det, skal jeg lære dig at skære Træsko; det giver gode Penge, og du er jo snild paa Fingrene.“

Men Morten Rafsted spyttede Skraaen ud og gik til uden at svare.

Den Aften kom han drukken hjem med Lars Trunte og blev rasende, da hans Kone kørte Lars paa Porten.

„Jeg vil ikke se den Lump i mit Hus“, sagde hun og satte Skrubben paa Plads. „Og du skulde skamme dig som en Hund, at du ikke kan tage en Haand i med, saa vi kan faa det som bedre Folk.“

Morten sad paa Sengen og stirrede ondt paa hende.

„Dit Hus!“ sagde han, „dit Hus? Om du ikke skikker dig, kan du gaa paa Gaden, hvor du hører hjemme.“

„Det kan jeg“, sagde hun og knejsede. „Det kan jeg med det samme, om du vil have det. Tror du

kanske ikke, jeg ser godt nok ud, til at jeg kan faa mig ti Mænd for én? Se nu bare til Studenteren, de har faaet her ovre hos Kvartermændens, saa forlibt han kigger til mig, bare jeg stikker Hovedet ud af Døren...”

Da sprang Morten paa hende og greb saa voldsomt om hende, at hun troede, han vilde slaa hende ihjel.

„Malene!“ skreg han og ruskede hende, „Malene, hvis du vover saa meget som...”

Han slap hende saa pludseligt, at hun faldt om paa Gulvet og blev liggende. Ikke fordi hun havde slaaet sig; men hun tænkte paa, hvor Morten dog alligevel maatte holde af hende; og hun blev helt lykkelig over, saa ondt det gjorde i Armene efter hans Hænder. Tænk, at han kunde blive saadan... bare fordi hun nævnte den Smule Studenter, som hun ved Gud hverken gad ejet eller haft...

„Morten“, sagde hun stille, „Morten! Vi kunde nu have det godt vi to, om du bare vilde...”

Og hun slæbte sig hen til ham og lagde Hovedet paa hans Knæ.

TREDJE KAPITEL.

Madam Rafsteds Æresdage.

Der gik nu en Tid, hvor Malene var saa forlovet i sin Morten, at det ligefrem blev generende. Hver Morgen fulgte hun ham til Holmens Port, og naar hun kunde for sit Arbejde, hentede hun ham igen Klokken tre; men det maatte han rent ud forbyde hende, for Kammeraterne grinte ad ham og kaldte ham for *L æ n k e h u n d e n*...

Morten begreb i det hele ikke et Muk af, hvad der var foregaaet i hendes Sind, og han var ikke langt

fra at tænke, at hun maatte være sær i Hovedet, saadan som hun gik fra den ene Yderlighed til den anden; det plejede gerne at holde længst saadan midt imellem, mente han. En Overgang prøvede han, hvor langt han kunde gaa... drev rundt og drak, skældte og smældte, naar han kom hjem, og blev end mere rasende over den Ydmyghed, hvormed hun tog det. Hun havde det jo bedre, end hun fortjente, syntes hun nu. Morten skulde bare vide...

Og saa bøjede hun sig rødmende over Sytøjet, som Madam Lund havde skaffet hende fuldt op af, saa hun nu kunde være hjemme for det meste.

En Dag mødte hun den unge Lyche ridende paa Kongens Nytorv; han sad slatten i Sadlen og ligesom fyldte ikke paa Hesten. Og hun undrede sig over, saa blind hun havde været. For han taalte da ingen Sammenligning med hendes Morten, der var skulderbred og høj som en Kæmpe; han maatte bøje sig en Kende for Lofterne der hjemme, det havde hun lagt Mærke til forleden Dag...

Hun fik ogsaa et andet Syn paa Mortens Drikkeri. Hun havde jo sine Erfaringer fra Bondelandet, hvor Folk først begyndte at svire, efterhaanden som Kræfterne svandt. Dorthe Daniels gjorde hende klog paa, at det her var omvendt; her gik Mændene jo ugifte og halvt hjemløse i den første Tid og maatte holde Kammeratskab, saa det kneb i Ægteskabets første Tid med at faa Ungkarlen rystet af Ærmet... Det rettede sig vel, naar hun tog det sagtmodigt og sørgede for at holde Slænget fra Stuen der hjemme...

Saa tog hendes Tanker en ny Retning, da hun blev sikker paa, at hun var med Barn. Det gjorde hende angst, for Barnet hørte dog ligesom til i en Tid, da hun havde gaaet med en anden Mand i sine syndige Tanker; undfanget var det, før hun rigtig fik Kærlighed til sin Mand, og hun kunde ikke rigtig faa

det til at passe ind i Hjemmet; til Morten sagde hun ingen Ting.

Men Morten lagde jo selv mere Mærke til hende nu, da han holdt sig mere til Hjemmet.

„Det er svært, saa du lægger dig ud“, sagde han en Dag. „Om Proviantskriveren saa dig, er jeg ræd, han knappede os af paa Kosten.“

Saa maatte hun ud med Sproget; og han blev saa glad, at han maatte ind til Naboens med det samme.

„Daniel Andersen“, sagde han hemmelighedsfuldt. „Nu er det snart to Aar siden, jeg stod Fadder til din Jakob. Kan hænde der kunde blive Brug for en Gentjeneste ved Lejlighed..., og vil du lære mig at skære Træskeer nu, siger jeg Tak til.“

Saa havde baade han og Malene god Fortjeneste, om end Friheden blev noget kortere nu hen under Sommeren. Og det rygtedes hurtigt i Nyboder, at Morten Andersen havde rettet sig; der vogtede altid hundrede Øjne paa de unge Ægteskaber, hvor den gerne stod paa Højkant i Førstningen; og saa var det jo spændende, om man kæntrede eller stod det over...

Morten Rafsted stod det altsaa over. Og Madamerne troppede op for at se paa Stadsen, der voksede med Velstanden. Trægulv havde de faaet og Fyrrepaneler og Slaget ved Køge Bugt over Dragkisten; Murene blev kalkede med lyserødt og grønne Zirater om Vinduerne, saa det skinnede langt væk ...

I Gaarden havde Morten slaaet Bord og Bænk op under Hyldebusken, saa Malene kunde sidde der i Sommerdagene og give Foretræde. Morten var helt forelsket i hende; hun kom til at se saa ung og frisk ud i Velværet, men lagde alt det matroneagtige i sit Væsen, hun kunde overkomme, og det klædte hende snurrt; bedst som det var, glemte hun da ogsaa

Værdigheden og pjankede med Smaatøjet, hun syede paa, som var det Dukkestads...

Næsten hver Dag kom Madam Else Espens fra Krusemyntegade; hun var som et Slags selvbestalt Jordemoder for Nyboder, og det var en Ære at have hende, for hun gik kun til de bedre, og de sagde, der var Lykke ved hende. Lange Timer kunde hun sidde paa Bænken med sin Kaffe, og hun frittede Malene nysgerrigt baade om det ene og det andet i Fortiden; det kunde have Betydning for Barnet, at hun vidste det, sagde hun. Og Malene fortalte godtroende Rub og Stub. Saa viste hun ogsaa Madam Espens en fin Kappe, hun havde syet, med lange, grønne Baand og blaa Rosetter, saa ingen kunde have drømt sig noget finere.

„Den skal jeg have paa, naar Kronprinsen holder sit Indtog med sin Gemalinde“, sagde hun med drømmende Øjne. „Hun tror da vel ikke, Barnet kommer i Vejen, saa jeg ikke faar den Stads at se?“

Else Espens rystede paa sit skaldede Hoved.

„Det bliver et sært Barn“, sagde hun. „Gud maa vide, hvad Skæbne det faar. Hendes Sind er jo saa optaget af Fornemhed og Stads, og endda har hun haft sin Hu ved en rig Mand, mens hun gik med Barnet...“

„Jeg vidste det jo ikke den Gang“, sagde Madam Rafsted undskyldende, „og Barnet er da Mortens, saa han bliver vel en Holmens Mand ligesom sin Fader.“

Men saa kom hun i Tanker om, at hun kanske havde fortalt Madam Espens for meget, og hun fik piudselig et Anfald af sin Værdighed.

„Ellers er hun da selv sær nok“, sagde hun spydst, „hun, som holder Smugkro om Natten, saa hun alt én Gang har været meldt til Skesanten.“

„Snak“, sagde Madam Espens vredt. „Jeg kan vel tage Fortjenesten saa godt som en anden, og det

skal hun vide, at om hendes Morten skulde forfalde til Daarligdom igen, skal jeg aldrig skænke ham saa meget som en Dram.“

„Hvordan har ellers hendes Birthe det“, spurgte Madam Rafsted, „holder hun endnu ved med sin Mariner?“

Else Espens rejste sig, sprutrød i Hovedet af Forbitrelse. For det var kunbart for hele Nyboder, at hendes eneste Datter var en Rendetøs, der kunde komme i Ulykke, hvad Dag det skulde være.

„Se hun til, naar hun selv faar Barn“, sagde Madam Espens og vilde gaa, „jeg ser det klart for mig nu, at det bliver en Datter, og saa skal hun faa at mærke, at gal Tøs er ond at vogte; kanske det gaar hendes værre end som min.“

Madam Rafsted blev helt hvid af Forskrækkelse, og hun helmede ikke, før hun havde faaet Madam Espens forsonet; og saa kom Kedlen jo over igen...

Der kom nu nogle Dage, hvor Morten Andersen havde fri; han havde været med til at udsøge Planke i Delehaven, og saa havde han faaet Haanden i Klemme; det var ikke farligt, men han maatte da gaa med Armen i Bind; og saa udnyttede han Ferien til at promenere Mutter... hun havde godt af at røre sig, sagde Madam Espens, saa gik det lettere, naar hun skulde til det. Og Morten skred frem i Pudsen ved hendes Side; han blev stoltere og stoltere af hende, jo mere uformelig hun blev.

„Her kommer Morten Rafsted med Familie“, sagde han saa højt, at hun tyssede paa ham og blev helt angst for, at nogen skulde høre det. Men hun skævede dog nedad sig selv og tænkte, at hun maatte se helt anselig ud. Og saa følte hun til Kappen med de grønne Baand og de blaa Rosetter.

Paa Volden var de og paa Frederiksberg; der var baade Linedansere og Harer, der kunde affyre Pi-

stoler og slaa paa Tromme, og en Brahmin af Træ, der kunde snakke. Saa forevistes ogsaa en Kalv med to Hoveder og et dobbelt Vædderlam, men alt saadant noget havde Madam Espens strengt forbudt hende at betragte for Barnets Skyld, at det ikke skulde komme vanskabt til Verden. En stor Sorg var det for hende, at hun ikke kunde komme ind i den kongelige Have, hvor Kronprinsens Zebra gik paa Græs, og hvor der i Bondehuset var Paafugle og Papegøjer og en ostindisk Kronfugl saa stor som en Stork; men dér havde de ringeagtede Nybodersfolk ingen Adgang ... ikke at tale om Sønnermarken, der var lukket for alle almindelige dødelige, og om hvis Herligheder der gik sære Frasagn; der skulde være alle Haande mærkelige Spil, sagde de, og en mekanisk Eremit i en Grotte; men ingen vidste rigtigt, hvordan det havde sig.

Morten vilde have hende udenfor Fæstningsværkerne, hvor der var fredeligt og stille med græssende Køer; hun var jo da fra Landet af, mente han, og kunde gaa dér ligesom hun var hjemme. Men Malene vilde rundt i Gaderne, hvor der var Liv og Tumult; dér raabtes med Fødevarer og gamle Klæder og Viser, hele Kavalkader af Ryttere og Karosser jog forbi, og saa var der Bønder i Nationaldragter, Soldater og Officerer med Guldstads og alle Regnbuens Farver paa deres Uniformer; Stads og Pynt blev hun stedse mere kær af, og ingen kunde gøre hende en større Glæde end ved at give hende noget fint, bare en Stump Fløjl eller et Baand, som hun saa gemte hen i sin Kiste.

Saa maatte Morten igen paa Holmen; men Malene fik ingen Lejlighed til at kede sig; Madam Espens kom hver Dag og saa mange andre; Malene fik en hel Sygelighed efter at høre al den Sladder, som rendte rundt i Gaderne. Trine Stoffers havde de

samlet drukken op i Magstræde og baaret hende til Lammekælderens, bundet til en Stige; Kvartermændens Madamme havde faaet sig en ny Logerende, og Madam Espens Birthe havde de da omsider grebet i en Port med hendes Mariner; de havde slæbt hende paa Vagten og givet hende Ris; for saadan var det nu en Gang i Nyboder, at Liderligheden taaltes ikke mellem de unge, uden de vogtede sig, saa ingen kunde tage Forargelse...

Madam Espens sad selv og fortalte det med grædende Taarer til Malene en bagende Sommerdag, som var den sjette Juli. Og saa optaget var hun af sin Elendighed, at hun ikke havde Øje eller Tanke for Madam Rafsted, der blev hvidere og hvidere i sit Ansigt. Og bedst som det var, segnede Malene til Jorden med et Skrig...

Det var saa vidt, de naaede at faa hende ind i Sengen, før hun bragte en Datter til Verden. Og Madam Espens var helt utrøstelig; for nok var Tøsen velskabt og vejede over otte Pund; men det maatte jo ligegodt være et daarligt Varsel, at hun skulde komme paa den Maade... næsten som om hendes Skæbne skulde blive knyttet til stakkels Birthes, Gud fri og frelse os vel...

Morten Rafsted dansede paa sine Hosesokker af Glæde, da han kom hjem og fandt det hele saa uventet i Orden. Nok var det blevet en Tøs; men saa var det jo heller ingen Spøg at være en Holmens Mand, næsten som at give sig i Slaveri paa Livstid... Men saadan et Pigebarn var der jo ligefrem Perspektiv i; hun kunde gifte sig i Vejret; kanske sad hun en Gang som Skesantens Kone her i Nyboder ... eller hun fik en Kaperkaptejn, saadan som ham Svendsen, Morten havde haft noget Arbejde for en Dag; han havde kinesisk Postelin rundt paa Hylder og i Skabe og en Lysekrone saa stor, at den næsten

naaede Gulvet, og det var alt, man kunde komme udenom den langs Væggene...

En mærkelig Skæbne vilde Barnet da faa, det var de enige om, alle Madammerne, der kom og gik. Saa brat hun var kommet til Verden, og saa hvid hun var i det; Haar havde hun allerede, saa det næsten var til at flette. Mange Børn havde Madam Espens hjulpet frem, men aldrig havde hun set noget lignende; og især var det mærkeligt, saa grangiveligt hun lignede Morten. Tøsen snød sig sandelig ikke Fader paa, det var da evigt vist...

„Skal det være otte Pund, saa er det saamænd ikke Høkvægt“, sagde Stine Hobroe fra Tulipangaden og løftede paa Ungen. „Min sidste vejede ikke uden seks og et halvt og var helt skaldet.“

„Hun har en rød Plet over det venstre Øre“, sagde Dorthé Daniels, „pas paa, hvad jeg siger: der er Lykke ved hende!“

Madam Rafsted gav et Gisp henne i Sengen og daanede i det samme. For det var hende ligesom Dorthé havde ment noget andet med sine Ord, og hun syntes paa en Gang, at Tøsen havde den unge Lyches Ansigt. Saadant havde man jo hørt før, at et Barn kunde komme til at ligne den, Moderen havde haft i sin Tanke, medens hun bar det...

Men Madammerne fløj og fo'r efter Hofmandraaber og Brændevin til at gnide med i Tindingen, og snart sad Madam Rafsted igen i Puderne og nikkede og smilede; for dette her var jo da ligesom en Æresdag for hende; og hun gav sig i det samme til at spekulere over, hvad Tøsen skulde hedde; noget fint skulde det jo være: Juliane Marie kanske efter den gamle Enkedronning... eller Sofie Amalie...

„Hun skal hedde Bendte efter sin Farmor“, sagde Morten, som kunde der ikke være mere Snak om den

Ting. Og Malene maatte give sig, selv om hun ogsaa fandt, det klang lidt fattigt...

Saa snart hun kom op, drog hun hver Dag med den lille udenfor Voldene eller i Kirsebærgangen, hvor Trompeterdrengene øvede sig. Og den 31te Juli var de naturligvis ude at se paa Illuminationen i Anledning af Kronprinsens Formæling med Prinsesse Marie Sophie Frederikke af Hessen-Cassel, men saa begyndte Bendte at skranke lidt, og til Indtoget den tiende August kom Malene ikke med, hvor meget hun saa surmulede.

Men det var naturligvis en Fridag for Holmens Folk, og Morten maatte jo med. Han havde faaet sig en god Plads aller forrest ved Nørreport, som Herskaberne kom igennem. Han maatte berette Malene alt lige til det mindste; og hun græd over, saadan en Stads det havde været. Først kom Kongen med Marie Sophie i en gylden Stadskaret, der var forspændt med otte hvide Heste. Foran var der fem Løbere med store Blomsterpotter i Hatten og to grønne Jægere med Fjerbuske og fjorten røde Lakajer og seks Pager ved Siden i hvidt Silke. Saa kom Frederik selv med Marie Sophie og alle de andre i en lang Række og Livgarden til Hest.

„Hvordan saa hun ud?“ spurgte Malene.

„Hmja!“ sagde Morten Rafsted. „Hun faldt jo noget tør i det, men det var kanske ved det, at hun er fra Hessen-Cassel...“

Han lo og slog sig paa Laarene.

„Der var en Slagter, der stod ret ved mig, han sagde, hun lignede en Casselnød i Ansigtet, og jeg tror min Sæl han hørte det, Frederik, for han skævede helt bistert til os. Det er farlig, saa bestemt han er om Munden, og han er dog kuns to og tyve...“

„Han ser ud, som han var seksten“, sagde Malene.

„Og husker du, vi mødte ham i Vimmelskaftet en

Dag; han saa saa mildt ud af Øjnene. Du kan tro, han er god.“

„Begribeligt er han det“, sagde Morten Rafsted. „Men striks maa han jo være, siden han skal passe paa det hele. Han kommer jo imellem til Parade paa Holmen, og de siger, det er ligesom med Christian Firtal, saadan gaar han alting efter i det mindste og husker hver Krumme. Han gav Admiralen en Tøraf en Dag, ved det at han ikke havde faaet Husarstalden hvidtet... han fusede ham over, ligesom det kunde været en af os andre og ikke Holmens Chef...“

„Ja, nu er han da lykkelig“, sukkede Malene, „tænk og kunne gifte sig med en rigtig Prinsesse...“

„Jeg siger nu Tak for mig“, sagde Morten Rafsted, „hun er jo nok fin i Tøjet, men det var da ellers et rigtigt Strygebrædt af et Kvindfolk, og Fyrsterne kan jo heller ikke se paa de Dele saadan som vi andre...“

„Herregud“, sagde Malene, „tror du da ikke, han elsker hende?“

„Jeg kan ikke vide det“, sagde Morten, „han saa mest ud, som agede han med Lig. Han har jo maattet tage hende for Politikens Skyld, begriber du vel.“

„Saa har han sig nok en Mætresse ved Siden af“, sagde Malene.

„Jeg tror ikke, han er meget for de Dele“, sagde Morten, „og jeg véd heller ikke, hvor han skulde faa Tid. Han eksercerer med sin Milits fra Klokkeren fire om Morgenen, og de siger, han er saa træt, at han sidder og sover ved Taflet.“

„Men Kongen har da mange“, sagde Malene.

„Har haft“, sagde Morten. „Jøsses ja, de siger, det er over det, han er blevet kulret...“

Det blev ved at strømme ind med Gratulanter i

Enhjørninggaden, saa de tit maatte tage Daniels Stue til Hjælp.

Og den femtende August blev den lille Bendte holdt over Daaben i Bremerholms Kirke. Faddere var, som det endnu kan læses i Holmens Kirkebog: Tømmermændene Niels Mogensen og Daniel Andersen, Vægter Morten Malmstrøm og Jomfru Ane Margrethe Holm, som holdt Huen, samt Madam Johanne Lund, der bar Barnet frem.

Saa gled Livet i Enhjørninggaden ind i sit gamle Spor; men Madammen holdt jo Hovedet noget højere end før, saa de mente, hun havde taget Skade under Fødslen; for hun var jo da endelig ikke den første Nybodersmadamme, der havde faaet en Unge; og den Smule Velstand, hun kroede sig af, kunde snart faa Ben at gaa paa, om Morten slog sig løs igen...

Men Morten Rafsted lod til at være blevet solid nok og kunde ikke blive træt af at lege med den lille Bendte; og snart efter blev han forfremmet til virkelig Holmens Tømmermand af sjette Klasse og fik Bolig i Elefantgaden, hvor de fleste boede af hans Fag. Og dér fik han „halvt Hus“, hele fire Rum, endda paa Salen.

FJERDE KAPITEL.

Lille Bendte.

Lille Bendte blev et sært Nybodersbarn, stille og eftertænsksom; alting saa hun og huskede, og om alle de Indtryk, hun optog i sit Sind, spandt hendes Drømme deres fantasifulde Væv, saa hun vandrede som i et Eventyr.

Og hun fik Lov til at vokse i Ensomhed; hun var saa fin og skær i sin Hud og holdt sig saa sirlig og ren midt i al Gadesnavset, at hun virkede fremmedartet og imponerende paa de andre Nybodersunger,

der var uforfalskede københavnske Rendestenssnagere. Drengene beundrede hende hemmeligt, men paa Afstand; der var noget ved hende, som udelukkede alt Kammeratskab; og saa revancherede de sig ved halvt haanligt at kalde hende „Prinsesse Bendte.“

„Det kan aldrig være gaaet rigtig til“, sukkede Madam Rafsted for Else Espens. „Hver Gang jeg ser hende, mindes jeg om min Synd; jeg er blevet straffet efter Skriftens Ord, fordi jeg begærede en anden Mand i mit Hjerte...“

„Ja, dér kan hun se, jeg havde Ret“, sagde Else Espens. „Men det er da ellers en naadig Straf, at hun har faaet et kønnere Barn, end hendes Lige.“

„Jeg saa alligevel hellere, at hun var klodset og kaad som de andre“, sagde Malene. „Det er alt det, der er et Par Strømper at stoppe om hende. Skønhed er en farlig Gave, Madam Espens; det maa hun da bekende, saadan som det er gaaet hendes Birthe.“

„Saa?“ sagde Madam Espens stramt. „Da har Birthe det saamænd godt nok, siden Ritmesteren har taget hende til sig og holder hende, som hun var hans Kone. Tak hun sin Gud, om det ikke gaar hendes Tøs værre end som min.“

„En Kvinde har dog ikke andet end sin Dyd“, sukkede Malene.

„Saamænd har hun saa“, sagde Else Espens. „Jeg ser ikke rettere, end at de, som holdes mest i Ære, er fattigst paa Dyd. De store har Raad til at leve den foruden.“

Og Madam Rafsted lukkede sin Bekymring inde hos sig selv. Hun havde Udstyret at sy for en rig Slagterdatter for Tiden; store, slyngede Navnetræk skulde broderes i Hjørnet, med Blade og Knopper over, saa det lignede en Krone; det maatte ikke være det, for Brudgommen var kun Brygger og Løjtnant

i Borgerkorpset; men adeligt skulde det se ud ved første Syn.... Og Madam Rafsted nød at have det lækre Stof mellem sine Fingre; det var just det, som gjorde hende angst, at hun *kunde* ikke fri sig for sit Hang til at gribe Fornemheden, om det saa kun var ved en Flig; det var ingen god Arv at give en fattig Pige, der ikke kunde vente større, end at blive gift med en Holmens Mand, som hun selv...

Bendte selv var lykkelig; Nyboder var som et Børnenes Paradis dengang, saa meget der var at se paa. Der var Tappenstregen, som ved Mørkets Frembrud trak op fra Vagten i Adelgade, gik gennem Delphingade og hjem ad Rigersgade; forrest kom en Underofficer med en Lanse, saa en larmende Trommeslager, og to Vægtere tilsidst med skuldret Lanse... og en Sværm af hujende Unger i deres Kølvand. Begravelserne var heller ikke ilde; om de ikke foregik fra Hjemmet, skulde Liget dog i det mindste føres dér forbi, saa man kunde sige det sidste Farvel til sine Vinduer, inden man lagde sig til Ro paa Skibskirkegaarden.

Og om Søndagen var der et helt Optog, naar Skoledrengene i deres blaa Trøjer og hvide Bukser marcherede til Kirkeparade i Bremerholms Kirke...

Saa kom Foraaret, da Majstangen rejstes og Dansen gik gennem Gaderne, Drengene sloges og spillede Klink mellem klukkende Høns og snadrende Ænder; og naar det blev rigtigt varmt, var det herligt at vade gennem Garverbarken, der tørredes overalt i Sommersolen for at blive tjenlig til Vinterbrændsel. En Tid slog Bendte sig paa Morten Malmstrøm, Vægteren, der kunde gøre Rede for alle Gadernes Navne, hvad der ikke var Hvermands Sag; for nok havde Navnene staaet malet paa Hjørnerne engang, men det var vidsket ud for mange Herrens Tider siden af Vejr og Vind.

„Det er ligesom en Have,“ sagde Bendte. For alle Blomstergaderne laa paa den ene Side for sig selv: Hjærtensfrydsgade og Tulipangade, Timian og Merian og Krusemynte, Salvie og Balsam, Nellikegade, Rosengade og Lavendelstræde; det var dejlige Navne, og hun syntes, der duftede af dem, hvor hun gik.

Men paa den anden Side var alle Dyrenavnene, lige fra Elsdyret og Elefanten til Pindsvinet og Kani-
nen; og om dem fortalte Morten Malmstrøm haar-
rejsende Ting.

„Har du set dem?“ spurgte hun.

„Jøsses ja,“ sagde Vægteren... „hver Nat kommer de jo frem og brøler, men saa ligger I jo allesammen og sover.“

„Men hvorfor hedder det Enhjørninggaden?“ spurgte Bendte.

„Ja, jeg kan ikke vide det,“ sagde Morten Malmstrøm, „for saadan hedder ikke noget Dyr; og fire Hjørner har den da lige som de andre...“

Da Bendte gik i sit fjerde Aar, lagde Madam Rafsted sig igen og bragte denne Gang en Dreng til Verden; han blev døbt Anders Greisen efter Morfaderen og var saa grov og klodset en Nyborsunge, som Malene kunde ønske sig det. Og det gav hendes Sind en ny Retning; hun glemte sine sygelige Griller og gav sig uden Uro hen i de hoffærdige Tanker, som var hende i Kødets baaren. Hun forfaldt mere og mere til Lediggang, majede sig ud, saa det skar de andre Madammer i Øjnene, og lod Kaffekedlen snurre, bare en af Naboerne stak Hovedet indenfor.

„Gud ved, hvad hun i Grunden bilder sig ind,“ sagde Baadsmad Lystrups Kone. „Den Smule Velstand kan snart faa Ben at gaa paa, hvis Manden begynder at drikke igen.“

„Det gør de jo alle nu,“ sukkede Nabokonen. „Det er urolige Tider, Madam Lystrup; min Mand sidder hver Aften paa Brokkensbod og politiserer, til han næppe kan støtte paa sine Ben.“

Og saadan var det virkelig overalt; der var bestandig Gæring iblandt Nyborsfolkene; Lønner og Kosten klagede de altid paa, det var ikke noget nyt; men det havde sat ondt Blod, at Skoledrengene nu, om de forsaa sig, blev transporteret ud paa Holmen og fik Hug paa Blaaboden; i det hele var den nye Holmens Chef, Kommandør Kierulf, en haard Hund; der vankede snart sagt Hug og Arrest for et frit Ord...

Madam Rafsted sagde heller ikke noget til, at Morten stod med Kammeraterne i den Sag. Det var værre, at han blandede sig i Politik, som dog ikke laa for hans Stand og bare kunde bringe ham i Ulykke... Ofte havde han Kammerater med hjem, og der blev talt Ord, der kunde være farlige nok, om de kom ud. Kronprinsregenten sagde ingen noget imod, begribeligvis, han var god nok, som han var; heller ikke Bernstorff ankedes der videre over, skønt den sidste Krig med Sverige havde kostet Landet over syv Millioner Rigsdaler. Men Tyskerne havde Befolkningen et godt Øje til; de sad jo i Kongens Raad og skilte Landsfaderen fra hans Børn; og mest forhadet af dem alle var Kronprinsens Svi-gerpapa, Landgrev Carl af Hessen...

En Aften kom Morten hjem, drukken og ophidset; han havde været med i en Pøbelsværm ved Slottet, da de kongelige kom fra Komædie, og ved Løngangs-porten havde der været ligesom et helt Oprør. „Leve Kongehuset!“ havde de skreget. „Leve Kronprinsen og Prinsesse Marie! Leve Kong Frederik den Sjette og Dronning Marie!“ Og da saa Landgrevnen kom til sidst, havde Morten for egen Regning skreget: „Det er dig, Prins Carl! Bort med alle

Tyskere!" Og han var saa kry af sin Bedrift, at Malenes Koldsindighed oprørte ham højligt.

„Tænker du da ikke paa, at de kunde have taget dig og sat dig i Slaveriet?“ sagde hun.

„Naturligvis kunde de det,“ sagde Morten og slog ud med Haanden. „Begribelig maa man vove noget for Landets Velfærd; men hvad forstaar et Fruentimmer sig paa det?“

„Jeg forstaar mig paa, at du er fuld,“ sagde Malene arrigt. „Du helmer ikke, før du har rungeret os alle.“

Morten gloede ondt paa hende; saa greb han en Tallerken fra Bordet og slog den i Gulvet.

„Mukker du?“ sagde han. „Siger du saa meget som et Ord, skal jeg smadre hvert evige Stykke i Huset.“

„Ja gør du det,“ sagde Malene. „Det er lige saa godt, vi faar en Ende paa det med det samme.“

Hun løb ud i Køkkenet og kom slæbende med Krukker og Fade og Tallerkener.

„Værsgod,“ sagde hun haanligt. „Der har du det hele, din Stymper du er. Du er jo saa fuld, at du ikke engang orker at slaa det i Skaar, uden jeg lægger dig det for Næsen.“

Saa blev Morten alligevel flov og krøb til Køjs. I Grunden havde han svær Respekt for Madammen og følte taknemmeligt, at hun øged Husets Anseelse; det faldt ikke i ret mange Haandværkeres Lod at se Folk som Baadsmand Lystrups ved deres Bord...

Men den, som havde mest Magt over ham, var alligevel Bendte; naar han kom drukken hjem og kævledes med Konen, gemte hun sig bort i en Krog og stirrede paa ham med store, bebrejdende Øjne, og den næste Dag undgik hun ham saa sky, at det skar ham i Hjærtet.

Men naar de var gode Venner, hvor lykkelige

var de ikke da! Bendte følte sig i Virkeligheden tryggere hos Morten end hos Moderen, der var lunefuld og egensindig; Faderen var paa sine gode Dage hendes trofaste Kammerat; hun sad stille hos, mens han puslede med sit Arbejde, eller han tog hende med sig ud i Staden og fornøjede sig over, saa hun lagde Mærke til alt og spurgte klogt og huskede...

Han viste hende hele Holmen, en Dag han havde fri... Dér hang Klokken ikke i en simpel Galge, som i Nyboder, men oppe i Spiret paa Hovedmagasinet, dér hvor senere Studenterforeningen fik sit Hus.

„Kan du se den Mand deroppe?“ sagde Morten. „Han hedder Neptun, det er saadan et Slags Vorherre for Matroserne... Dér har du Blaaboden, hvor vi faar Tærsk, og „Laagen“ hvor Folkene kommer i Arresten, naar de gør noget uskikkeligt... i gamle Dage sad de her i Trunken... Og kan du huske Bremerholms Kirke dér. Ho ho, det var vi nok for smaa til; men dér er vi ellers døbt, min Snut... underligt at tænke sig, at dér var Ankersmedie engang. Men nu skal vi ind og se paa Ildmaskinen...

Det var en, Englænderne havde stillet op i Cylinderhuset; den gik med Damp og formede Jærnet saa let, som kunde det være Bolledejg. Men den kunde Morten ikke forklare hende noget om, for han syntes selv mest, det var Hekseri...

Saa fik hun Lov at lege i Delehaven og Spaanhaven; og paa Hjemvejen gik de igennem Vingaardsstræde og Størrestræde, hvor Kongen havde haft sin Vingaard engang langs hele Østergade. Siden havde Skipperboderne ligget dér, og det havde været Nyborsfolkenes første Hjem...

Somme Tider sad Bendte ogsaa inde hos Else Espens, der var stoppet med Eventyr og Sagn og ikke lod sig nøde til at fortælle. Og saa havde hun et herligt Skilderi, der fordum havde hængt paa

Hjørnet af Kattegade og Store Kongensgade. Der var malet en Kat, en Mus og en Rotte, som gjorde Selskab i et Spisekammer; og Versene, der stod nedenunder, nynnede Else Espens paa en ny Melodi hver Gang:

Rott', Mus og Kat
betegne at
vi bo i Kattegaden;
for hver en Mus,
der laaner Hus,
maa Katten ej ta' Maden.

Saa sagde Musen til Rotten:
Velkommen, Hr. Patron, til dette rare Gilde,
jeg troede ganske vist, jeg kommen var forsilde;
men se, jeg kom tilpas, hvor Flæskebørsten staar
endnu saa hel for mig, som den blev sat i Gaar.

Men Katten sagde til Musen:
Ja kom du, om du tør! Jeg skal dig saa courance,
og springe med dig om i mine polske Danse,
saa du kan sige, at du været har i Leg
og dyrt betalte det, du fik af denne Steg.

Der var herligt hos Madam Espens, og dejligt ved Volden, og kun lidt gjorde det Bendte, at Nybors-madammerne rystede paa Hovedet og beklagede hende, fordi hun gik saa ene og var saa skammelig for- sømt.

Der var Dage, hvor Madam Rafsted fandt paa at maje hende ud som en Dukke; men saa fik hun ogsaa Lov til at gaa til Hverdags i Stadsen, til den hang om hende i Pjalter, og hun paa Festdagene ikke havde ordentligt Tøj at tage paa sin Krop...

Men Bendte levede sit lykkelige Liv som en lille Bundfisk paa Havets Dybder... uden at ane noget om de Storme, der satte Vandet i Oprør og snart skulde gøre flere end en af Holmens Mænd til Vrag.

FEMTE KAPITEL.

Urolige Tider.

Morten Rafsted strakte og vendte sig i Sengen og vilde ikke af Fjerene, endskønt Arbejdsklokken var begyndt at ringe; og alt det, Malene purrede ved ham, nyttede det ikke.

„Se til Koppen,“ sagde han og gabede. „Den hed saa haardt i Ørerne i Nat, at jeg kan ikke vide, om der bliver Arbejde i Dag.

„Kosse ja,“ sagde Madam Rafsted og løftede paa Koppen, „den er frosset lige til Bunden.“

Det var saadan et Slags Barometer, de havde sig i Nyboder, at de satte en Kop Vand i Vinduet de Vinteraftener, før de gik i Seng; saa kunde de om Morgen se, om der kunde arbejdes paa Holmen i det fri, og de slap for at løbe om i Adelgade for at kigge efter Dispensationsflaget paa Vagten.

Saa vendte Morten sig igen og gassede sig... Det var jo blevet noget sent i Aftes paa Brokkensbod, og saadan gik det for det meste nu; der var altid noget at parlamentere om, og Madammerne var svært nysgerrige efter at komme paa det rene med, hvad der var i Gære. Noget var der, det var ikke til at tage fejl af, og ingen var rigtig hyggelig ved det; for om end Kommandør Kierulf, Holmens Chef, fo'r saa haardt frem, at Folkene nok kunde have Grund til at kalde ham for „Ulven“, saa var det dog en farlig Ting med den Sammenrotten, og naar Mændene lukkede Munden til, maatte de vel have noget for, de ikke turde staa ved...

„Skal du ud igen?“ sagde Madam Rafsted, da Manden havde spist sin Davre og greb efter Huen. „Jeg mente du kunde slaa dig til Taals herhjemme paa en Fridag for engangs Skyld.“

„Jeg skal blot indom til Daniels,“ sagde Morten.

„I disse Tider kan det være godt at tale med en sindig Mand.“

„Jeg tænker I er lige usindige alle til Hobe,“ sagde Madam Rafsted hidsigt. „Trør du ikke, jeg ser, at Lars Trunte render fra den ene til den anden og hidser jer op? I er nogen nette Karle, at I gider rende efter den skidte Karls Skvalder...“

„Hm,“ sagde Morten og gik. Han vidste ikke selv, hvad han skulde sige til Tingene, som de artede sig. Lars Trunte var jo god nok til at fiske i rørt Vande, en gæv Karl til at synge Nidviser og føre store Ord, den fremmeste til at ægge og hidse... Men uforklarligt var det jo alligevel, hvad der gav ham saa stor Magt over Folkene. Ingen havde ret Agtelse for ham, alle vidste de, at naar det først kneb, var han den første til at rende fra det hele. Men alligevel groede Ophidselsen efter hans Ord; det var vel det, at der i Hemmelighed forberedtes noget, som krævede større Ord, end det var en skikkelig Mands Sag at føre i Munden...

„Hvad mener du?“ sagde Morten til Daniel Andersen. „Dette her huer mig ikke rigtig; skal Lars Trunte føre an i det, vi har for, kan vi let blive lokket længere ud, end det baader os selv.“

„Vi gaar vel ikke længere, end vi vil selv,“ sagde Daniel sindigt. „Lad os bare lade Lars snakke og se Tiden an.“

Hans Hobro mente det samme; og de tre blev enige om at være paa deres Post, saa de kunde gribe ind. Det var besluttet, at den første Marts skulde en Deputation af Mandskabet søge Foretræde hos Kronprinsen og forebringe ham deres Klager over „Ulven“. Allerede dette kunde være en betænkelig Sag; og det gjaldt først og fremmest om at forebygge Optøjer forinden...

Men Lars Trunte havde arbejdet ihærdigere end

ret mange vidste, og en af de sidste Dage i Februar skreg en af Folkene pludselig:

„Længe leve Frederik den Sjette! Hit med Kronprinsen, saa vi kan faa vores Ret!“

Og i det samme tilføjede en Røst, som alle kendte for Lars Truntes:

„Frem med Ulven! Lad os faa ham ud paa Blaaboden og garve hans Skind!“

Saa var Lars Trunte blevet trukket frem og skikket i Arresten, og Folkene var gaaet til deres Arbejde som sædvanlig. Men de overordnede var blevet galsindede, og der vankede saa rigeligt med Lussinger den Dag, som ingen kunde mindes. Saa begyndte de hist og her at mumle om, at det var skammeligt at lade Lars Trunte i Stikken; havde han vovet Pelsen for dem, var det vel en god Kammerats Sag at staa ham bi. Og inden nogen vidste, hvordan det var gaaet til, var det hele én Forvirring. Folkene lod deres Arbejde ligge, Brændevinen blev skaffet til Veje, og Blodet kom i Kog. De fleste væbnede sig med Lægter og Spaaner fra Delehaven, og de hidsigste skreg, at nu skulde Slottet stikkes i Brand...

Kronprinsen, der netop var i Landhusholdnings-selskabet, kom til med sine Adjudanter, og Folkene faldt da ogsaa til Ro, saa længe han var til Stede og kunde formane dem. Men næppe var han borte, før Mytteriet brød ud i lys Lue. Folkene drog med deres Økser op forbi Komediehuset og frem imod Amalienborg Plads; dér rykkede Prinsen af Würtemberg imod dem med hele Garden til Hest og gav Ordre til at hugge ind, saa hele Skaren spredtes for alle Vinde, de, der ikke blev paa Pladsen...

Madam Rafsted gik i Dødsangst derhjemme, da Rygtet naaede hende; men saa kom jo Morten velbeholden hjem med Daniel og Hans Hobro; de havde

ladet Kammeratskabet i Stikken og holdt sig udenfor det hele...

Men Uroen lagde sig ikke helt, hverken i Befolkningen eller ved Hoffet. Ikke saa længe efter brændte Christiansborg Slot, saa at Kongen maatte flygte til Gjethuset paa Kongens Nytorv og siden til Moltkes Palæ paa Amalienborg. Det var rigtig, som om Guds Haand skulde til at ligge tungt over Byen...

Og i mange smaa Nyboderhjem blev der Nød og Ulykke. Holmens Folk blev idømt strenge Straffe for deres oprørske Adfærd. En Mand skulde i Fæstningsarbejde paa Livstid og tre paa Kongens Naade, hvad der som oftest vilde sige det samme; kun seks slap med at faa Kat, uden at regne dem, der fik deres Afsked. Der var Tale om tre Hundrede, men de fleste blev da antaget igen efter nærmere Overvejelse.

Blandt dem, der blev jaget væk, var Lars Trunte; og de fleste undredes over, at han var sluppet saa let; for han var jo da et galt Gespenst, der kunde finde paa hvad det skulde være; men de havde sagtens kun regnet ham for et sølle Vrag, man trygt kunde lade gaa til Bunds af sig selv. Nu gik han rundt og fortalte om den skammelige Behandling, han havde lidt i Arresten, hvor de havde sultet ham og sat ham i den dybeste Kælder, helt under Kanalen; og han udstødte skrækkelige Trudslar, naar han blev drukken, om hvordan han skulde hævne sig; de skulde bare vente og se...

Han havde sit Tilhold hist og her, hvor det kunde træffe sig, og han fik altid skrabet sig lidt sammen til Brændevin og Brød. Det var saadan en gammel Skik i Nyboder, at man værgede efter Evne om Betlere og andre, hvem Lovens Haand faldt paa...

Hoffet var blevet svært opskræmmet over det, der var sket; de havde jo nylig lavet Revolution ovre i

Frankrig; men saadan noget tænkte de saamænd ikke paa her i Staden, mente Morten Rafsted; det var bare de tyske Krapylere, der gjorde Kronprinsen kulret.

Rent galt blev det om Sommeren, da Hoffet boede paa Frederiksberg. Kronprinsen havde faaet et anonymt Brev om, at flere Tusinde Haandværkere havde besluttet at rykke mod Slottet; de var allerede samlede ude paa Blegdammen. Straks blev Husarerne tilkaldt, alle Karosser blev kørt frem i Slotsgaarden, Tøjet pakket sammen og Juvelkasserne baaret ned i Vognene, saa alting var parat til Flugt; men saa viste det hele sig at være Opspind.

Det var en kostelig Historie, der løb Byen rundt, og Morten Rafsted lo mægtigt, da han fortalte det derhjemme.

„Vil du tro det, at da de skulde af Sted, saa kunde de ikke hitte Kongen?“ sagde han. „Hans Kammerherre var ude og spille Kvadrille, og Lakajen var gaaet i Byen, saa Kronprinsen maatte selv finde ham frem under Sengen, hvor han havde gemt sig, og hjælpe med at klæde ham paa.“

„Kunde han ikke gøre det selv?“ spurgte Bendte, der sad og slugte hvert Ord, og saa paa Faderen med store Øjne.

„Nej, han er jo ligesom et lille Barn,“ sagde Morten. „Han græd og rev sig i Haaret og vilde løbe fra dem.“

„Hvorfor gjorde han det?“ spurgte Bendte.

„Han troede sagtens, han skulde ud paa Fællede og halshugges,“ sagde Morten. „Lige siden han lod Hovedet tage af Struense og Brandt, er han altid bange for, at de vil ham til Livs. Han er ikke rigtig i Hovedet, forstaar du.“

„Har han da ingen Næse?“ spurgte Bendte.

Morten Rafsted lo, saa han nær aldrig havde faaet Vejret igen.

„Han er gal,“ sagde han saa. „Rav-ruskende-splintrende gal. Meget værre end som Lars Trunte.“

Det gøs i Bendte, for Lars Trunte havde hun set; og han var blevet som et helt Skræmsel for Nyboders-børnene, siden han var sluppet ud igen.

„Men hvordan kan han saa være Konge?“ spurgte hun.

„Nej,“ sagde Morten og lo igen, „det maa du nok spørge om. Havde han ikke Frederik, gik det nok heller ikke.“

Saa gav han sig til at berette om, hvordan de gale holdtes paa Sultekur rundt i Arresterne, eller som ude paa Landet bare blev „plankede inde“. Han havde selv set engang derhjemme, hvordan en, der var ligesom et vildt Dyr, stod lænket til en Pæl i Loen. Afsindighed var jo som Guds Mærke paa et Menneske, at han bar paa en Forbrydelse.

„Men med Konger er det begribeligvis en anden Sag,“ sagde Morten Rafsted. „Gud bevare min Mund.“

„Det er ogsaa noget at sidde og fortælle Barnet,“ sagde Madam Rafsted forarget, „hun bliver jo helt komfus i Hovedet af alt det, du fylder i hende.“

„Ja, saadan er det jo med alting“, sagde Morten og skar sig en Skive. „Tøsen hører, hvad vi snakker om, og saa vil hun vide Besked. Vi kommer snart til at tænke paa at sætte hende i Skole.“

„Ja, i Laksegades Kirkeskole skal hun nu ikke,“ sagde Madam Rafsted, „der gik Madam Espens Birthe, og hvad hun lærte, kan vel enhver se.“

„Den Slags Ting tror jeg nu mest, man lærer andet Steds end som i Skolen,“ sagde Morten Rafsted og lo. „Men hun er jo da heller ikke uden en bitte Tøs endnu; naar Tiden kommer, kan du jo snakke med Jomfru Soelgaard i Kongensgaden, om ellers hun vil være rimelig med Betalingen...“

Madam Rafsted slog med Nakken og tænkte sit. Morten var atter blevet forfremmet ude paa Holmen, Velstanden i Hjemmet steg, og deres Hus blev snart blandt de anseligste i Gaden. Kammeraterne skumlede jo nok over Mortens Fremgang; han havde dog ligesom svigtet dem, da det kneb, og han fik Skyld for at gaa sine Foresatte under Øjne. Men han regnedes alligevel nu for en sindig Mand, hvis Ord havde Vægt, og flere end én fik ved given Lejlighed at mærke, at hans Næve havde det samme. Og hvor latterlig Madam Rafsted end kunde være i sine fornemme Griller, holdt man sig dog helst paa den gode Side af hende; thi havde hun en Tunge saa skarp som en Ragekniv, kunde hun ogsaa være storladen i sin Gæstfrihed, og saa ikke saa nøje paa Tilbageleveringen, om man laante et Maal Bønner eller to...

Det Aar fik hun sat igennem, at Majstangen blev rejst lige uden for hendes egen Gadedør. Et stort Rundholt blev gravet ned midt i Gaden og gjort fast med Barduner omkring til Tagene. Børnene pyntede det hele med Grønt, som de maatte rapse ude ved Voldgravene eller i Anlægene; det stred mod Politiets Anordning, naturligvis; men Myndighederne lukkede nu en Gang hellere et Øje i, end de blandede sig i Nyboders hævdvundne Fornøjelser.

Madam Rafsted havde sat meget ind paa, at denne Majfest skulde blive som en Æresdag for hende; hun havde foresat sig at optræde i en Pragt, som skulde faa alle Elefantgadens Indbyggere til at blegne. I al Hemmelighed havde hun af Pilevidier lavet sig et Stel ligesom til et Fiskebensskørt, og et urimelig kostbart Stykke Tøj havde hun syet derover. Hun stod og drejede sig paa Gulvet i sin Fornemhed, til Bendtes store Forundring, ventende paa, at de andre skulde blive samlede derude, saa hun ret kunde overvælde dem paa en Gang, naar hun kom sejlene.

Men det blev et forsmædeligt Nederlag; thi det viste sig i det afgørende Øjeblik, at hun havde udviklet sig for stormægtigt; hun blev stikkende fast i Døren, saa hun maatte brække Skørtet sammen, og hun kom grædefærdig ud med det dyre Tøj slaskende om Hælene...

Men slige Genvordigheder knækkede ikke hendes Overmod, hun vilde til Vejrs; lidt efter lidt frigjorde hun sig fra de Forbindelser, hun havde knyttet under sine fattige Kaar, og allerede var hun jo kommet paa Omgangsfod med Baadsmand Lystrups...

Det skyldtes Bendte, som i denne Sommer var ved at vokse ud af Ensomheden og vende sit Sind mod Verden. Sær, som hun var, havde hun kastet sin Kærlighed paa den tiaarige Grethe Lystrup, en forfløjten Tøs, der til at begynde med behandlede Bendte ligesom en Dukke; men Bendte var saa gammelklog, at de snart blev helt fortrolige Veninder; timevis kunde de vandre tæt sammenslyngede gennem Gaderne, uden at Folk kunde faa i deres Hoveder, hvad de kunde have at snakke om...

En Dag vovede de sig helt ind i Byen, og da havde de to Kavallerer med til Beskærmelse og Opvartning: Grethe Lystrups Broder Johan, som gjorde Stormkur til Bendte, og Dorte Daniels Jakob, der var ved at forgaa af Skinsyge. Thi han betragtede halvvejs Bendte som sin Ejendom, siden den Tid de boede i Hus sammen, og han mulede Johan Lystrup, hver Gang han kunde se sit Snit...

Denne Dag gik Johan og blærede sig med at give Pigerne Besked paa alt, hvad de saa i Gadernes Mylder; han vidste, at Officererne med de røde Kjoler og lyseblaa Rabatter hørte til den gamle Borgervæbning, men havde de gule Veste og Benklæder, var de af det nye, borgerlige Artilleri. Frisørerne kendte han paa deres hvide Bukser og Bryggerne paa de

røde Huer og blaa Jakker. Mødte de en Herre med Pisk og trekantet Hat, kunde han forklare, at det var en fra den gamle Konges Tid ...

Her kom Jakob til kort. Men saa fandt han paa at føre dem ovenpaa i Børsbygningen, hvor der i den store Sal var som et helt Marked, ...Boglader med billige Skilderier, Kagemænd og Legetøjsboder med alt det nyeste Nürnbergerkram. Ogsaa her skulde Johan gøre sig vigtig med at fortælle alt, hvad han vidste fra sin Fader om Børsen. Nedenunder handle Grossererne om Korn og Kolonial for Millioner, mens man heroppe kunde købe for en Toskillings...

Det var netop det, Jakob gjorde; han trakteredede med et Kræmmerhus Pebernødder, og dermed var Rivalen slaaet totalt. Thi Pebernødderne vidste Pige-børnene hvad var, medens derimod en Million...

Paa Hjemvejen var de saa heldige at møde et langt Optog af Forbrydere, der skulde føres fra Politivagten til Børnehuset. Udenom gik mange Vægtere med deres Lanser, og i Spidsen tre Politibetjente i røde Kjoler og gule Bukser.

„Det er de røde Engle,“ sagde Johan Lystrup og opnaaede derved, at Bendte gysende klyngede sig til Jakobs Arm; thi aldrig havde hun tænkt sig Englene med saa barske Ansigter, og hun lovede sig selv, at hun i sin Aftenbøn skulde bede Vorherre sende hende Engle af en anden Kulør ...

I det samme raabte Johan:

„Se ham der bagerst... ham Vægteren holder..., er det ikke Lars Trunte?“

Og alle satte de skrækslagne i Løb hjemefter; thi Lars Trunte red Nyboders Børn som en Mare...

Men det var ikke Lars Trunte; han vedblev at dukke op i Nyboder, saa hist, saa her, naar det skumrede og Farvandet var frit. Der blev talt meget om

de forblommede Hævntrusler, han udstødte, naar han var drukken, og ingen kunde rigtig forstaa, at Myn-dighederne ikke satte ham fast.

Ud paa Vinteren forsvandt han, og de fleste tænkte, han var omkommet.

Men saa var det Helligtrekongers Aften, at Morten Rafsteds sad ved Lyset med de tre Arme og ventede paa, at det skulde brænde ned; thi dér i Huset fejrede de Julen efter gammel Bondeskik; og dertil hørte, at dér, hvor Helligtrekongers-Lysets tre Grene stødte sammen, var der støbt en Klat Krudt ind; og det var jo svært morsomt at sidde og vente paa, at Flammerne naaede det, saa det fattede af...

Men bedst som de sad, bankede det stille paa Døren, og Morten sagde „Kom ind!“ Han tænkte bare, der var en af Naboerne, som vilde ønske godt Aar; men saa var det Lars Trunte.

Malene blev ligesaa hvid i Ansigtet som en Kalkvæg, og Bendte gav et Skrig, saa den lille Anders Greisen vaagnede og stemmede i mæd. Morten var heller ikke hyggelig ved det; for de tænkte jo, han var kreperet, saa det var mest som at se et Genfærd. Men der var jo ikke Tale om at vise en Gæst ud i Natten paa denne højhellige Aften, saa Lars blev budt til Bordet med og fik en Dram.

Han var stilfærdig og ydmyg nok, afpillet og forkommen som han var; men Fornøjelsen var alligevel ødelagt for de andre. De sad helt stive og lyttede til, medens han kom med sin sørgelige Beretning...

Han havde været langt om i Landet og sneget sig til at overnatte i Lader og Loer, hvor han bare kunde faa en Visk Halm over sig. De havde jo begyndt at gøre Jagt paa ham herinde i København, ved det, at det var kommet frem, at han havde truet Kongen paa Livet. Men ude i Landet var det gaaet ham endda værre; et Sted, hvor han havde sovet, var Laden

brændt efter ham, saa var han blevet efterlyst og sat fast. Det var lykkedes ham at file sig ud; men nu var han som et Dyr med Hundene i sine Hæle.

Morten rystede paa Hovedet over den Historie.

„Du har skikket dig skidt“, sagde han, „og jeg kan ikke vide, om nogen kan hjælpe dig her i Nyboder. Huse dig kan jeg ikke, om jeg ikke vil i Ulykke selv; men kan du fjæle dig paa Loftet i Nat, kommer det jo ikke mig ved.“

Lars Trunte blev helt opstemt ved at være kommet i Hus, og han tog flittigt til Flasken, hvad jo ingen kunde nægte ham i Dagens Anledning. Men han blev hurtigt drukken og begyndte paa sine gamle Trusler om Hævn.

„Skik dig nu“, sagde Morten, „og tag Vare paa din Kæft. Begynder du paa den Slags, kalder jeg paa Morten Malmstrøm og lader dig gribe.“

Saa listede Lars sig op paa Mørkeloftet, og de hørte ha n længe rumstere deroppe. Malene blev ved at skænde over, saa godsindet Morten var, og mente, dette her var slede ilde for Aaret.

„Sæt nu, han stikker Ild paa“, sagde hun.

„Aa hvad“, sagde Morten, „Lars er jo ikke uden som et Skrog. Han er kun ond, naar han er drukken, og saa er han til at pirke over Ende med en Finger. Man kan vel heller ikke jage ham paa Gaden som et Dyr.“

I det samme fattede Lysestumpen af med et Brag, og det var jo virkelig ligesom det kunde være et Varsel. Morten blev selv helt betænkelig og gik op paa Loftet med sin Lygte for at se efter Lars. Men da var han væk.

„Gud hjælpe ham, hvor han saa færdes“, sagde Morten Rafsted og slukkede Lygten. „Man burde sagtens varsko Øvrigheden; men om man gjorde det, blev der ikke til at begaa sig i Nyboder herefter.“

Han er jo dog ligegodt en af vore egne og har været ens Kammerat.“

Siden hen, da Lars Trunte fik gjort Alvor af sine Trusler, tænkte Morten rigtignok, at han havde gjort bedre i at dreje Halsen om paa ham, mens han havde ham.

Men det er jo heller ikke givet et Menneske at vide alting forud.

SJETTE KAPITEL.

Lars Truntes Hævn.

En Dag ud paa Sommeren — det var den 5te Juni — begav Morten Rafsted sig paa Vej til Holmen. Der var efterhaanden kommet noget bredt og værdigt over ham, naar han skred gennem Gaden, og han slog ikke Følge med hvem som helst. Den Dag gik han da ogsaa ene; men saa hændte det hverken værre eller bedre, end at selve Lars Trunte dukkede frem af et eller andet Mørke og ugenert gav sig til at gaa ved Siden af ham paa hans Vej til Holmen. Han snakkede en hel Hoben forvirret Tøjeri om Holmen og Flaaden og den yderste Dag, saa Morten forstod, at det var helt ude med hans Smule Forstand.

„Se hellere du putter dig“, sagde Morten, „møder vi en af Vægterne, er du kaput.“

„Tag og giv mig til en Dram“, bad Lars Trunte, „nu har jeg i to Dage ikke faaet en Draabe gennem min Hals.“

„Saa meget bedre for dig“, sagde Morten. „Se nu, du skrubber dig; tror du jeg er slikken efter at vise mig her ved højlys Dag med saadan en Druk-didrik?“

Lars Trunte blev ved at gaa ved Siden af ham og trygle og tigge...; saa slog han over i at true igen.

„Du har længe været stor nok“, sagde han og rystede sin knyttede Haand. „Men nu er det den yderste Dag, og se til, hvor du selv faar fra til en Dram i Morgen..., om du ellers har Tag over Hovedet til den Tid.“

„Da skal jeg sørge for, at du faar Tag over dit“, sagde Morten og slog Klo i ham. „Nu følger du med til Vagten og gør Rede for dig; saa tænker jeg, vi faar Fred for dit Skvalder en Stund.“

Han slæbte af med Lars hen ad Gaden; Staklen rev og sled for at komme løs, men Morten holdt ham som i en Skruestik. I det samme vilde Ulykken, at en af de hvervede Soldater kom marcherende i fuld Mondur; Lars Trunte løb Hovedet ind i Maven paa ham, Soldaten brugte Mund paa sit gebrokkne Tysk, og Morten Rafsted blev gal i Hovedet; de hvervede og Holmens Folk var Arvefjender i hine Dage, og ingen Lejlighed til et Sammenstød gik unyttet hen.

„Se han sig selv for“, sagde Morten hidsigt. „Ser han ikke, at jeg er ved at bringe en Mand paa Vagten? Han skulde hellere hjælpe mig at gøre min Pligt“.

„Schweig, elender!“ skreg Soldaten, „...oder ich schmeize dein Kopf nach Jerusalem!“

„Saa?“ sagde Morten. „Ja, nu smider jeg foreløbig dig i Rendestenen.“

Han gjorde, som han sagde, og Mængden jublede omkring dem, for de hvervede var lige saa ildesete imellem Københavnerne, som Holmens raske Folk var populære. Men under dette havde Morten jo maattet give Slip paa Lars Trunte; han saa ham forsvinde i fuldt Løb ned mod Holmens Port, og gik betænkelig videre.

Lars maatte sagtens have set sit Snit til at komme ubemærket ind mellem Arbejderne, der just paa denne Tid strømmede til i stort Tal; i hver Fald mente Mor-

ten Rafsted senere paa Dagen at se et Glimt af ham i Delehaven, men da han vilde springe efter ham, var han borte, og Morten tænkte, at han havde set Syner.

Men om Eftermiddagen, da Morten sad hjemme ved Mellemmaden... Arbejdet paa Holmen var blevet usædvanligt tidligt færdigt den Dag..., sprang han pludselig op ved at høre Vagtklokkens Klemten; og da han med de andre Holmens Folk stillede i Adelgade, maatte de i Huj og Hast af Sted til Holmen, hvor der var udbrudt Ild Klokken tre.

I flere Uger var der ikke faldet Regn, alt Træet var knastørt, og det blæste fra Øst. Da Morten kom derud, brændte det allerede lystigt paa alle Kanter, og Kirkeklokkerne klemtede over den ganske By. Uheldigvis havde Brandmajoren, Boye Junge, netop seks Ugers Orlov og laa paa Landet helt ude paa Gamle Kongevej, og da han kom til Stede, var det ham næsten umuligt at faa Mandskab nok til at betjene Sprøjterne; nogle unge Søofficerer havde lagt Beslag paa Folkene til at fælde Træerne op mod Hovedmagasinet, hvad der bare gav Ilden mere Luft, og de var ikke til at bevæge til at adlyde andre end Holmens Chef. Boye Junge stod der med 36 Sprøjter uden at kunne faa Pumperne i Gang. Den store Brændestabel i Delehaven, der rummede over 1100 Favne, fattede op i et kæmpemæssigt, knitrende Baal; da Brandmajoren endelig fik Slangerne op paa Hovedmagasinets Tag, kom der pludselig ikke mere Vand, og da Brandmester Bech undersøgte Sagen, viste det sig, at Sprøjterne uden videre havde skruet Slangerne fra og var kørt deres Vej...

Helt ind over Byen regnede Gnister og brændende Træstumper; og medens Marinerne og Brandfolkene kævledes om, hvem der skulde lede Redningsarbejdet, sprang Ilden over Kanalen, fik fat i de gamle

Bindingsværkshuse dér, og var fra nu af ikke til at standse. Samtidig antændtes Nicolaj Kirke; Klokken halvni om Aftenen sank det stolte Spir ned over Husene i Kirkestræde og Store Færgestræde, og et Øjeblik var alt skjult i ulmende Røg; men kort efter skød en Ildsøjle i Vejret, og Flammerne aad sig videre ind over Byen med uimodstaaelig Magt. Saa stærk var Heden, at Husene antændtes, endnu før Flammerne naaede dem, og det hele Kvarter „var som et brændende Helvede at se“, som et Øjenvidne siger...

Forvirringen ud over Byen var ubeskrivelig. Beboerne havde stolet saa sikkert paa Brandvæsenets Fortræffelighed, at de ganske tabte Hovedet. Rundt i de snævre Gader, hvor Ilden endnu ikke var trængt frem, myldrede Menneskene, midt i den kvælende Røg, mellem Flyttevogne og Bærebøre, „som i en oprørt Myretue“. Enhver tænkte kun paa at frelse sit, Møblerne kastedes ud af Vinduerne og spærrede Gaderne for Sprøjterne, og i store Skarer drog Folk til Fods og til Vogns ud mod Forstæderne og Christianshavn...

Hele Lørdagen rasede Branden videre, og først ud paa Søndagen lykkedes det at begrænse Ilden ved at nedrive hele Kvarterer af truede Huse. Da var hele Holmens Revier raseret, alle Gaardene omkring Gammelstrand, Amagertorv og Gammeltorv var lagt i Aske, af Raadhuset og Vajsenhuset stod kun Murene tilbage. Ialt var 55 Gader med 941 Huse gaaet op i Luer, og seks Tusinde Mennesker var blevet husvilde.

Madam Rafsted stod med Bendte paa Volden og saa ind i det knitrende Baal; en Tid tænkte de, det skulde naa Nyboder, men det gik ikke saa langt. Rystende af Angst stod de dér som de andre Nyboderskoner og Børn, baade den første Dag og de følgende.

Alle var de i Dødsangst for deres Ægtefæller og voksne Sønner, som de ikke saa noget til, før Branden langt om længe var forbi. Der kunde jo vanskelig skaffes Mandskab nok til at redde, hvad reddes kunde...

Kronprinsen selv var i to Nætter i Staden og saa til, at alt blev forsøgt; men der var ikke stort andet at gøre, end at lade Ilden brænde ud af sig selv. Telte blev slaaet op paa Volden for de brandlidte; og en hel Lykke viste det sig nu paa en Maade at være, at Slottet var afbrændt Aaret i Forvejen; mangfoldige Familier husedes der; rundt i de øde Kældere og Gange kunde man høre spæde Børns Klynken, ja Barselkvinders Skrig. Det var i Sandhed som den yderste Dag...

Da Morten omsider udaset og nedslaaet sad hjemme hos Malene, sagde hun skarpt:

„Det var naturligvis Lars Trunte?“

„Hvorfor skulde det være Lars Trunte?“ svarede Morten Rafsted undvigende. „De siger, det er Engelskmanden eller Russen, der har villet haft Ram paa Flaaden.“

„Snak“, sagde Madam Rafsted. „Men I Mandfolk er nogle Pjok. Om I havde gjort Jeres Pligt, havde Lars for længe siden siddet i Hullet, og der var ingen Brand blevet af.“

„Jeg kan ikke vide“, sagde Morten Rafsted tonløst. „I Gaar fandt de dog en tændt Lunte ved Købmand Larsens Pakhus i Nyhavn, og da bar Vinden just paa mod Flaaden. Jeg holder nu paa, at det er Russen.“

„Russen, Fa'r, er det Lars Trunte?“ spurgte Bendte, der sad og lyttede betaget til.

„Ja, du maa nok sige det“, sagde Madam Rafsted haanligt. „Jeg vil da haabe, de hugger ham, saa han kan komme af med sit Hoved.“

Morten svarede ikke mere; hverken han eller nogen anden tvivlede paa, hvordan det hang sammen, og de nævnte i Fremtiden ikke gerne Lars Truntes Navn, fordi de paa en Maade følte sig som medskyldige alle Mand. Der blev ogsaa søgt i hver Krog, om Synderen skulde kunne findes; men han saas aldrig mere. Der fandtes nogle forbrændte Ben inde mellem Ruinerne paa Holmen, og man slog sig til Ro med, at det kunde være ham; og saa gik han over i Sagnet ...

Der blev nok at tage fat i nu for Holmens Folk. Inde paa Slotspladsen rejstes der paa faa Dage en hel lille Nyby. Næsten som et helt Nyboder. Der var to Gader paa langs og seks Tværgader, og man kaldte det for Christiansby og Frederiksby; det afhjalp den værste Nød, selv om mange brandlidte i den første Tid maatte kampere paa Volden under aaben Himmel...

Saa blev Ruinerne ryddet, og dengang var Staden rig; allerede næste Aar var Størstedelen af de brændte Gader bygget op igen.

SYVENDE KAPITEL.

Skoleinspektøren.

Kort efter Branden fyldte Bendte fem Aar, og Morten begyndte at slaa paa, at hun skulde i Søetatens Skole. Men Malene sagde kort:

„Hun skal ikke mellem de Matrosunger; vi har Raad til at skaffe hende Omgang med bedre Folks Børn.“

„Saamænd“, sagde Morten, „men hvad fører det saa til? Hun skal dog ud og tjene, naar hun har staaet til Konfirmation.“

„Der kan times en meget, ogsaa naar man tjener“, sagde Madam Rafsted. „Den, der har Lærdom, kom-

mer altid til Vejrs. Vil du ikke betale for hende hos Jomfru Soelgaard, maa jeg skaffe det ved at sy.“

Hun tænkte paa sin egen Tyendetid og det, hun nær kunde være kommet til at opleve selv. Der var ikke længere Skygge af Skam i hendes Sind, naar hun mindedes den unge Lyche, og hun var nær ved at synes, at hun havde været en dum Gaas, siden hun ikke greb til, da han bød sig frem. Hun havde set hans Mætresse en Dag... som en fornem Dame sad hun i sin Karosse, og Folk sagde, at han gav hende Penge som Græs. Jo, hun skulde bare have vidst den Gang, hvad hun vidste nu... Dyd og den Slags var godt nok for Smaafolk, men den, der kom i Ægte-stand, kom nok ikke altid i Velstand for det. Og det var vel netop Lykken at sidde i Velstand og have saa meget som muligt frem for de andre...

Den næste Dag gik hun med Bendte til Jomfru Soelgaard i Store Kongensgade og meldte hende ind. Og hun forhørte sig nøje om, at der ikke var noget Slags simpelt Folk imellem dem, der skulde være Bendtes Kammerater.

„Stol De trygt paa mig“, sagde Jomfru Soelgaard. „Jeg skal vogte Barnet som min Øjsten og holde hendes Tanker mod det høje. Og tænk paa mig med min lille Gudsøn, naar han vokser til.“

„Anders Greisen skal der ikke kostes noget paa“, sagde Madam Rafsted. „Han bliver alligevel aldrig andet end Matros.“

„En Matros kan blive Admiral“, sagde Jomfru Soelgaard. „Men jeg har nu ogsaa mere Tro til Bendte. Hun er af et fint Stof. Ingen skulde se paa hende, at hun er en Tømmermands Barn.“

„Jomfru Soelgaard“, sagde Madam Rafsted og knejste. „Der gives Hemmeligheder, som... De maa ikke forlange...“

„Gud bevares“, sagde Jomfru Soelgaard interes-

seret. „Men tror De ikke, jeg saa det straks. Det søde Væsen..., men hvorfor har De kaldt hende Bende? Det har saadan en ordinær Klang... ved De hvad, i Deres Sted vilde jeg have kaldt hende Frederikke, efter Kronprinsen, forstaar De. Han er saa sød... og jeg faar ved Gud saadan en Hjertebanken, hver Gang den dejlige Mand rider her forbi... hsss! Dér er de! De kommer her forbi hver evigste Gudsens Dag...”

Og de fo'r til Vinduet og slugte med Øjnene den Rytterskare, der kom buldrende forbi med raslende Sabler og vajende røde Fjer.”

„Er de nu ikke yndige“, sukkede den gamle Jomfru. Og hun gav sig til at fortælle løst og fast om hver enkelt... Frants Bülow, den klogeste af dem alle; de sagde, at ingen kom til Kronprinsregentens Øre uden gennem hans Pung; og den lystige Friboe ... og Rømeling, der somme Tider spillede en Bondegård væk paa en Aften og var saa galant paa Gaden, at det kunde være helt farligt for et kønnere Fruentimmer at møde ham i Mørkningen...

Men mest fortalte hun jo om den ejegode Frederik selv. Endnu i Forgaars, da det brændte overfor paa Kvisten, kom han ridende, saa han var der før selve Brandmajoren, og han blev holdende der, til det hele var forbi. Saadan sørgede han selv for det allermindste... de sagde, at der ikke blev saa meget som syet en Knap i Soldaternes Frakker, uden at han selv havde resolveret det. Og Jomfru Soelgaard havde selv haft en Broder, som havde spillet alt, hvad han ejede og havde, bort i Tallotteriet; saa gik han op til Kronprinsen, der bare skændte lidt paa ham og gav ham halvtredsindstyve Rigsdaler; dem spillede han saa ogsaa væk og rejste til Vestindien, men det kunde Kronprinsen da ved Gud ikke gøre ved...

„Nej, han er mageløs“, sagde Jomfru Soelgaard. „Og véd De hvad, *var* det mig, der havde en Datter, saa skulde hun hedde Frederikke, saa vist som jeg sidder her.“

„Ja, Herregud,“ sukkede Madam Rafsted, „det var jo Morten, der vilde hun skulde hedde Bendte. Men vi kunde da for den Sags Skyld gerne kalde hende Frederikke alligevel...“

Den næste Dag begyndte Bendte sin Skolegang, og hun blev meget forbavset, da baade Moderen og Læremo'r saadan paa én Gang døbte hende om; men hun fandt sig lydigt og tavs i det, som i alt andet...

Madam Rafsted var ganske charmeret i Jomfru Soelgaard og tog sig ofte et lille Løb derop for at høre det morsomste Nyt om fornemme Personer; Jomfruen var jo evig vandrende, saa snart hun havde faaet Ungerne fra Haanden... fra Hus til Hus, med Øjnene og Ørerne paa Stilke...

„Det er en anden Snak, end den man faar sig her i Nyboder“, sagde Malene til sin Mand. „Man mærker snart paa Tonen, at Jomfru Soelgaard er kommen af godt Folk.“

„Men hvordan gaar det med Lærdommen?“ sagde Morten.

„Ih, men du hører vel selv, hvor Barnet sidder og remser op med Fingrene i Ørerne“, sagde Malene. „Jomfruen siger selv, at Frede... at Bendte er den lærdeste af hendes Disciple.“

Og det var sandt nok; da Bendte havde gaaet i Skole nogle Aar, vilde det ikke have været Jomfru Soelgaard muligt at lære hende mere. Men saa blev hun sat til at undervise de mindste.

„For det er den indbyrdes Undervisning,“ sagde Jomfru Soelgaard til Malene. „Det er det nyeste og fineste man har; Kronprinsen interesserer sig selv saa uhyre for den...“

Men Morten brummede over, at han skulde give saa mange Penge ud til ingen Nytte; og Grethe Lystrup, som gik ude i den nye Skole i Søkvæsthuset, sagde til Bendte:

„Du skulde se at faa Lov til at komme ud til os; du kan ikke tænke dig, hvor vi har det sjov.“

„Hvad lærer I da?“ spurgte Bendte.

„Vi har Religion og lapper Bukser og saadan noget“, sagde Grethe. „Skidt med det; men vi har det saa sjov, for vi er saa mange, at ingen kan holde Styr paa os. Og nu til Sommer kommer Kronprinsen ud og skal høre...“

„Kommer Kronprinsen “ spurgte Bendte med stive Øjne.

„Ja, véd du ikke det, han er Skoleinspektør?“ sagde Grethe. „Hver Sommer kommer han for at høre, om vi kan noget; og saa har han Brystsukker med, naar vi er flittige; men naar han ikke er fornøjet med os, rusker han os i Ørerne. Det er ligesom Karl den Store, siger vores Syfrøken... ja, det er en, som var Konge længe før vores Tid. Ham skal han ligne meget.“

Det spøjede længe i Bendtes Hjerne, at den Stads maatte hun da være med til, om ogsaa hun skulde ruskes i Ørerne; og hun tiggede nu Moder om Lov; men Malene sagde nej.

Lige til Madam Lystrup en Dag kom over og sagde hende den rene Sandhed om Jomfru Soelgaard, som gik fra Sted til Sted og roste Bendte, saa fin og klog hun var. Men hun var da heller ikke Morten Rafsteds Barn, sagde hun, det vidste hun fra Malene selv; det var en, hun havde haft udenom... med en Spøfficer, saa vidt hun vidste. Enhver kunde da ogsaa selv se det paa Bendte Frederikke...

Madam Rafsted blev flintrende gal; for nok havde hun jo selv antydnet noget saadant for Jomfru Soel-

gaard, men det var da ikke for at hun skulde plapre det ud rundt hos dumme Folk, der lagde alting ud til Spot og Spe...

„Den Mær“, sagde hun. „Tøsen skal derfra i Morgen den Dag. Saa det sagde hun, den skinhelige Rad, jeg er sikker paa, hun har sig en Unge selv, om man saa rigtig efter...“

„Hun har syv“, sagde Bendte alvorligt. „Men naar jeg kommer derfra, har hun kun seks.“

Madam Rafsted og Madam Lystrup saa til hinanden og gav sig til at hviske. Der var jo det med Bendte Frederikke, at hun sad saa stille og snappede hvert Ord, der faldt af ens Mund, uden at nogen tænkte paa, hun var til Stede...

Den næste Dag blev Bendte meldt ind i Søkvesthusets Skole, hvor hun lærte baade at skrive og regne og lappe paa Matrosdrengenes Tøj. Videre Sjøv syntes hun ikke, der var ved det, for hun forstod ingen Ting af den Hvissen og Tisken, de store var optaget af; men hun sled bravt i det, for at „Skoleinspektøren“ skulde blive fornøjet med hende, naar han kom.

Da den store Dag oprandt, var alle Pigerne pynkede, saa godt de havde Raad, og stod paa Gulvet og sang, da Kronprins Frederik traadte ind med sine Adjutanter. Bendte var i lang, hvid Kjole og rakte ham Blomster; hun turde ikke se op og glemte næsten at trække sit Vejr.

„Hvad hedder du?“ sagde Kronprinsen og klappe hende paa Kinden.

„Jeg hedder Bendte“, sagde hun, „...Bendte Rafsted. Men Mo'r kalder mig Frederikke, for det siger hun er efter Kongen.“

„Haa, haa,“ lo Kronprinsen, „saa skulde du ellers hedde Christiane, siden Kongen hedder Christian.“

„Nej“, sagde Bendte og tog ikke sine Øjne fra ham, „for Fa'r siger selv, at Frederik, det er vores rigtige Konge og Landets Fader...“

Kronprinsen lo og vendte sig mod sine Adjudanter.

„Hvad siger du til det, Bülow?“ sagde han. „Det er jo ligefrem Majestætsfornærmelse. Det er Skade, at Blaa Taarn er brændt.“

„Hvis alle de, der regner Deres kongelige Højhed for Landets Fader, skulde sættes i Taarnet, saa fik Deres kongelige Højheds Fader ingen Undersaatter,“ sagde Bülow.

„Landets Fader, det er Rømeling“, sagde Kronprinsen lystigt; og alle Adjudanterne lo; for det var til stor Morskab mellem de „røde Fjer“, saa mange Børn, der gik rundt i Staden med Rømelings lange Næse i deres Ansigt.

Men Rømeling blev blodrød i sit Ansigt, da han hørte sit Navn, ikke fordi Spøgen havde krænket ham; men han havde just staaet tæt op ad Grethe Lystrup og haft sin Haand omme paa Bordet bag hendes Ryg. Han havde det nu en Gang med straks at mærke, hvor Blodet var hedt, og kunde ikke dy sig. Grethe var snart femten Aar nu og straaled langt af Lyst til at komme i Lag med Livet.

Men Kronprinsen stod og holdt Bendte om Kinderne og blev ved at stirre paa hendes Hoved.

„Sikken et pænt Haar, du har“, sagde han saa. „Kan du hilse din Moder og sige, hun er en brav Kone, at hun holder dig saa net.“

Saa gik han videre, og Bendte var saa betaget, at hun ikke hørte det mindste af Overhøringen og svarede hen i Taaget, da hun blev spurgt.

„Saa du ham?“ sagde Grethe Lystrup bagefter til hende. „Var han ikke sød?“

„Saadan siger man ikke om Kongen“, sagde Bendte værdigt.

„Pyt med Kongen,“ sagde Grethe, „han er jo saa vissen og hvid i Hovedet som en gammel Mand. Nej, men Rømeling, du... du skulde bare vide, jeg har set ham oppe hos Martha Sejrsen, Kvartermandens, du véd, der kommer han saa tit. Véd du hvad, jeg tror ligefrem han stod og kildrede mig i Siden...“

Madam Rafsted knejste endnu mere, da Bendte kom hjem med den kongelige Hilsen og berettede hvert Ord, der var faldet. Det med Rømeling forstod Morten straks og lo mægtigt over.

„Den kalder jeg godt stukket ud“, sagde han. „Ja, Frederik er skam ikke noget Fæ, han kender sine Folk.“

„Rømeling er en rigtig Gris“, sagde Madam Rafsted stramt. „Det er en ren Forargelse, saa tit han kommer omme hos Madam Sejrsen, naar Kvartermanden er paa Holmen.“

„Lad os ikke skabe os, Mutter“, sagde Morten Rafsted, „Rømeling er en Stadskarl at se op til, og her i Nyboder er saamænd nok, der gerne vil hoppe. Jeg véd heller ikke andet, end at det gaar saadan til over det ganske København.“

„Du saa kanske gerne, jeg fulgte Skikken?“ sagde Madam Rafsted spidst.

„Med dig er det en anden Sag“, sagde Morten og kyssede hende. „Du har nu altid været noget for dig selv.“

Saa voksede Bendte sig frem fra Klasse til Klasse derude i Søkvæsthusets Skole. Og det stod ikke til at nægte, at det tit kunde være stramt nok, baade hvad hun fik at høre og se. Hun lærte jo snart at forstaa baade det ene og det andet, og hun hørte stille paa Venindernes Snak, der altid drejede sig om ét og det samme. Selv sagde hun ikke stort, og tit, naar de andre hviskede, gik hun sin Vej med et værdigt:

„Fy, I maa rigtigt skamme Jer!“

Men snart efter sad hun alligevel hos dem og lyttede efter hvert Ord; og det gled efterhaanden ind i hendes Bevidsthed, som i de fleste unges paa den Tid, at Livet var ikke andet... nogen giftede sig, andre tog sig en Kæreste, somme gjorde begge Dele. Elskov drejede det hele sig om, og det gjaldt blot at faa saa meget ud af det som muligt, medens man var ung...

Selv voksede hun sig større og kønnere for hvert Aar, og hvad hun end tænkte, saa blev hendes Væsen ved at være ærbart og stilfærdigt. Malene saa tit undrende paa hende og tænkte, saa hun dog kom til at ligne hende selv. Og det var ikke fri for, at hun søgte at lokke hende til at snakke, nysgerrig efter at faa at vide, hvad der rørte sig af Lidenskab og Længsel under denne stille Overflade.

Men Bendte beholdt sit for sig selv.

OTTENDE KAPITEL.

Kærestesorger.

Madam Rafsted blev mere og mere lad; det var længe siden, hun havde ladet sine sidste Kunder gaa fra sig, og nu tog hun sig ikke engang af Hjemmet mere; Bendte tog hun af Skolen og lod hende skalte og valte, som hun vilde, saa det gik med Hyggen og Renligheden som det bedst kunde; for Bendte var jo ung og strejfede hellere rundt med Veninderne, end hun gik i Trædemøllen derhjemme...

Saa maatte stakkels Morten tage det, som det kunde falde, medens Datteren slog sig løs og Malene sladrede over Kaffekoppen med Kvarterets Madam-mer; et helt Hof kunde hun have om sig i Stadsestuen, men det blev jo rigtignok ikke den fine Omgang, hun havde drømt om; Underofficerernes Koner holdt sig fornemt tilbage, det hoffærdige Pak; den eneste, der

gjorde hende den Ære, var Madam Lystrup; men hun vilde altid føre Ordet og vide bedre Besked end alle andre; man mærkede tydeligt, at hun nedlod sig... Madam Rafsted og hun var nu engang for brede til at være i Stue sammen...

Nej, Malene vilde være den første i sin Kreds; hun fik samlet sig en Stab af ringe Folks Koner... Folk, som ikke saa altfor nøje efter Snavset i Krogene, og som vidste Besked... Sladderer gik og Kværnen malede, mens Bendte sad stille hos og lyttede...

Bendte fik god Besked om Livet, som det levedes de fleste Steder i hine Dage, baade i de højeste Kredse og de laveste; og hun gjorde jo ogsaa sine Erfaringer paa egen Haand... helst naar hun var oppe hos Grethe Lystrup eller hos Martha Sejrsen, som var en af de mest erfarne. Der kom under Tiden Kavallerer i Skumringen, baade af Hoffets Herrer og de unge Grosserersønner, og der blev fejret hele smaa Gilder, hvor det gik vildt nok til. Men Bendte bevarede en egen stilfærdig Fornemhed midt i det altsammen og gik altid, naar det lod til at skulle gaa over Stregen... Hun vilde jo nok vide, hvad de havde for, men selv var hun sky for at komme ud i noget. Der aad sig bare dybere og dybere ind i hendes Sind en Trang til at faa sin Part af Højheden og Herligheden... en stor og rig Part skulde det være, blot dæmrede det jo endnu altsammen som i Drømme...

Og hendes Tilbageholdenhed gjorde hende bare endnu mere æggende og fristende.

„Hun dér bliver god nok,“ sagde Rømeling til Martha Sejrsen en Dag, da Bendte var gaaet.

„Jeg kan ikke se, hvad der kan være ved hende,“ sagde Martha og slog med Nakken. „Køn er hun da ikke, og saa er hun en rædsom kedelig Stivstikker.“

„Saamænd er hun ikke nej,“ sagde Rømeling.

„Det er bare et Væsen hun har lagt sig an; hun er klog nok. Og køn bliver hun nu, selv om hun ikke er saa dejlig som du.“

„Jeg mente ellers, det var Grethe Lystrup for Tiden,“ sagde Martha spansk og rev sig løs, da han vilde kysse hende.

„Det er hende og dig og Jer allesammen,“ sagde Rømeling og lo. „Hvis jeg havde et Hus saa stort som Frederiksberg Slot, skulde der sidde en sød lille Pige i hvert Værelse, og bare jeg skulde have Nøglen.“

„Det skulde du sige til Kronprinsen,“ sagde Martha og lo. „Saa gjorde han dig straks til General.“

„Kronprinsen er slet ikke saadan, som Folk tror,“ sagde Rømeling. „Han er stiv nok ved Eksersitsen, men bagefter kan han slaa sig løs værre end nogen af os andre. Jeg tror for Resten ogsaa, han keder sig hos Kronprinsessen.“

„Er hun køn?“ spurgte Martha.

„Vist er hun det,“ sagde Rømeling. „Lige saa køn som et Billede. Men hun er stiv og stolt og passer altid paa Etiketten; du skal se, Kronprinsen slaar sig løs en Dag; havde jeg været i hans Sted, havde jeg gjort det for længe siden.“

„Hvis Kronprinsen skulde faa Brug for en Mædresse, saa tænk paa mig,“ sagde Martha.

„Dig vil jeg have for min egen Mund,“ sagde Rømeling. „Og saadan noget snakker Kronprinsen heller ikke med mig om; det bliver Bülow's Sag.“

Han spændte Sablen om sig og vilde gaa.

„Hils Grethe Lystrup,“ sagde Martha og nejede koket. „Jeg haaber, Kaptajnen kommer herud igen, naar De bliver ked af hende.“

Rømeling lo og gik ud til Grethe Lystrup, som han havde fundet et Par Værelser til i Lavendelstræde. Bendte havde været derude en Dag og besøgt hende

og var ganske betaget over, saa flot hun havde det. „Saadan noget kunde du jo ogsaa faa, bare du pegede,“ sagde Grethe og saa misundeligt paa hende. „Du har jo noget ved dig, saa at Herrerne bliver tosede, bare de ser dig. Tag dig en Kæreste, dit Fjols, og stik af fra de gamle. Du gaar jo dér, og er ikke andet end som en Tjenestepige.“

Bendte blev rød og svarede ikke. Og Grethe Lystrup brast i Latter.

„Du tænker paa Jakob,“ sagde hun. „Det var ogsaa en Kæreste at holde sig til, saadan en Matros.“

„Jeg tænker slet ikke paa Jakob,“ sagde Bendte og blev endnu rødere. „Han er jo ude at sejle.“

Grethe Lystrup lo igen, men Bendte mente det ærligt nok; for hun havde spadseret meget med Jakob, mens han var hjemme, og hun vidste godt, at han ventede, hun skulde blive hans Kone. Men nu, han var borte, kunde det aldrig falde hende ind at skænke ham en Tanke.

„Saa er det Johan,“ sagde Grethe. „Det var Sjov, om vi kunde blive Svigersker; men jeg kan ellers ikke begribe, hvad du vil med den Splejs.“

Bendte rejste sig fornærmet og gik; for hun gik netop og bar paa et stille Sværmeri for Johan Lystrup, maaske mest, fordi han var stille ligesom hun selv og saa forlegen, at de allesammen havde deres Løjer med ham. De gik lange Ture paa Volden og Kærlighedsstien og udenfor Sørerne; og naar de kom hen, hvor ingen saa dem, gik de med hinanden i Haanden og sang; Bendte vilde ikke have, nogen maatte vide om deres Forlovelse, og Johan syntes ogsaa, det var yndigt med dette hemmelige.

Som nu, naar de sad hjemme hos Madam Rafsted, der af al Magt begunstigede Forbindelsen; saa sad de ganske stille med hinanden i Haanden under Bordet og fløj fra hinanden som to Høns, naar Døren gik.

Madam Rafsted lo over, at de troede, ingen vidste det; og saa sukkede hun over, saa meget Bendte mindede om hendes egen Ungdom; hun havde ogsaa været saa sær og blufærdig, det Fjols hun var dengang...

Men Bendte undrede sig tit over, at Johan aldrig tog hende om Livet og kyssede hende; han var nu virkelig ogsaa noget af en Splejs, saadan som Grethe sagde...

Paa sin Fødselsdag havde hun faaet Lov til at bede fremmede; men hun vilde ikke have andre end Johan. Hun havde netop den Dag været oppe hos Martha og hørt saa meget, at Blodet kogte i hende endnu.

Og saa et Øjeblik, da hun var alene i Stuen med Johan, kastede hun sig pludselig om Halsen paa ham og kyssede ham, blev ved at kysse ham, saa han helt tabte Vejret...

Han var ude af sig selv af Benovelse og Forskrækkelse og var slet ikke i Stand til at besvare hendes Lidenskab. Han havde jo nok somme Tider haft Lyst til at kysse hende, men altid syntes, det vilde være for dristigt; og nu kom det hele saa overrumplende, at han blev stiv af Skræk og kom til at ryste; der kunde jo komme nogen, hvad Øjeblik det skulde være; Dørene stod næsten ikke, og han begreb ikke, at hun kunde være saa uforsigtig. Hans Mund var helt kold, mærkede hun, og han søgte bare lempeligt at skubbe hende fra sig...

Fra den Dag saa Bendte ikke mere til Johan og undgik ham, saa vidt hun kunde. Men netop nu begyndte han at hænge over hende og trygle hende, om hun da virkelig vilde bedrage ham og gøre ham ulykkelig for Livstid... der var naturligvis en anden, hun holdt af, hun skulde sværge...

Og Bendte svor, som hun kunde med god Sam-

vittighed; men hun var blevet helt led ved ham... han som første Gang havde vakt Lidenskaben i hendes Hjærte og vist sig ikke at være nogen Mand, da det gjaldt...

Saa blev Bendte endnu ivrigere end før efter at komme hos Martha Sejrsen og Grethe Lystrup; Madam Rafsted vidste god Besked med det, og holdt hende ikke tilbage. Men naar Datteren kom hjem, frittete hun hende om alt, hvad hun havde hørt og set, og morede sig kosteligt; for Bendte fortalte alt det værste paa en saa ærbar Maade, at det bare blev endnu værre...

En Tid efter kom Jakob hjem som en rigtig grov og solbrændt Matros. Han og Bendte maatte mødes i al Hemmelighed, eftersom Forældrene satte sig imod Partiet paa begge Sider.

„Malene er en Nar,“ sagde Dorthe Daniels. „Det er den gamle Historie, at naar Skidt kommer til Ære, ved det ikke, hvordan det vil være. Jeg tænker ikke, der er mere Stadighed ved Datteren, end ved hende selv.“

„Det ved vel alle, hvad Matroserne er for Folk,“ sagde Madam Rafsted paa sin Side. „Jeg kaster ikke Bendte Frederikke bort til saadan en Tjærepind.“

Men udenfor Volden, især bag Rosenvænget, vandrede de to unge; og det var vel netop det hemmelige og forbudte, som gjorde Tingen tiltrækkende for Bendte; for egentlig syntes hun jo nok, at Jakob var en slem Klods... og saa den Tanke at sidde i Nyboder, som Matroskone! Det var finere og sartere Drømme, der spandt sig frem i hendes Sind...

Saa friede Jakob en Dag rent ud. Han havde gaaet i Engen og plukket Blomster, til det blev en stor Kost, og den rakte han hende.

„Ja, det skal vel saa være os to,“ sagde han plumpt og tog hende om Livet.

„Jeg ved det ikke,“ sagde hun og gemte Ansigtet i Blomsterne; for det *var* nu en skrækkelig, ubestemmelig Lugt, der var ved ham.

„Holder du ikke af mig?“ spurgte han.

„Jeg ved det ikke,“ sagde Bendte, men gjorde dog ingen Modstand, da han drog hende ind til sig. Hun tænkte paa alt, hvad hun havde hørt, og paa Johan... hvor kunde man egentlig vide, om man holdt af en Mand, før man havde prøvet det? Han maatte da i det mindste kysse hende...

Saa kyssede Jakob hende i det samme, og hun blev helt forvirret ved det, for det var et ægte Matroskys, baade saftigt og kraftigt. Men han kunde ikke rigtig komme paa det rene med, om hun syntes om det eller ikke.

„Kys mig en Gang til,“ sagde hun stille.

Han knugede hende ind til sig og kyssede hende baade en og mange Gange. Saa rev hun sig pludselig løs.

„Nej, jeg elsker dig ikke,“ sagde hun og rejste sig. Saa gik hun stille, med sænket Hoved, tilbage mod Byen. Blomsterne havde hun ladet ligge; Jakob sad og stirrede ganske fortabt efter hende... saa let og vuggende hun gik, det fineste af et Kvindfolk han nogen Sinde havde set indenfor sin Rækkevidde. Men saa var hun altsaa for fin til ham, det var jo saa begribeligt...

Bendte tænkte slet ikke mere paa ham, da hun var gaaet fra ham. Men der dæmrede noget nyt i hende... en uklar Følelse af, at hun slet ikke var som andre, og sagtens aldrig fik sig en rigtig Kæreste som de.

I sine Drømme havde hun allerede en... lige saa stille og fin som Johan var han, og alligevel voldsom som Jakob... bare meget baade finere og stærkere end de to tilsammen...

Da hun var kommet hjem, gav hun sig midt paa Eftermiddagen til at gøre rent og pynte op, som der skulde være Fest. Et pludseligt Ubehag havde grebet hende over al den Uhygge og Skidenfærdighed, hun levede i.

Madam Rafsted gloede forbavset paa hende og tænkte, hun havde været hos Grethe Lystrup. Hun fik korte Svar, alt det hun frittede..., men Kærlighed maatte der jo være med i Spillet, naar man fik sig saadan en Raptus, det vidste hun fra sig selv...

Bendte laa næsten hele Natten vaagen og stirrede ud i Mørket... om hun ikke skulde løbe fra det altsammen? Hun syntes ikke, hun hørte hjemme her; bare hun vidste, hvor det laa, Eventyret, hun længtes efter...

Paa den Tid gik Bendte i sit femtende Aar.

NIENDE KAPITEL.

Ulykken.

Nu da Bendte var begyndt at tage fat, lagde Madam Rafsted ganske Hænderne i Skødet. Veninderne kom og drak hendes Kaffe og bagtalte hende bag hendes Ryg.

„Nu er Bornholmeren væk igen,“ sagde Else Espens. „Hvor alting gaar ud, og ingen Ting ind, dér kan man jo vide, hvordan det maa ende.“

„Jeg har set det for længe siden,“ sagde Jomfru Soelgaard, der var bleven taget til Naade igen. „Et Held var det da, at jeg ikke fik Anders Greisen i min Skole; de har tigget mig haardt nok, men jeg holdt mig stiv.“

„Hvis ikke de stjæler, véd jeg ikke, hvordan de faar det til at slaa til,“ sagde Madam Lystrup. „Gud ske Lov, jeg har min Grethe vel i Vej, saa gentil som Rømeling er imod hende“.

Men Dorte Daniels gik lige til Malene og sagde hende Sandheden op i Øjnene.

„Du skulde se noget mere efter Bendte,“ sagde hun. „Om du ikke sætter hende i et ordentligt Hus, saa hun lærer at tjene, bliver hun aldrig andet end en Rendetøs.“

„Bendte er klog nok,“ sagde Madam Rafsted. „Hun holder sig til, hvor hun kan træffe bedre Folk. Kanske det ikke gaar hende ringere end som Grethe Lystrup.“

„Grethe er en Mær,“ sagde Dorte Daniels. „Den Dag Rømeling kaster hende fra sig, kan enhver fuld Matros samle hende op i Rendestenen.“

„Ja, saa bliver det kanske noget for hendes Jakob,“ sagde Madam Rafsted spydigt. „Andet end som Matros er han da ikke, og forgangen Dag, jeg mødte ham, var det alt det, han kunde krydse ned gennem Gaden.“

„Om ogsaa Jakob drikker, véd vi da allesammen hvorfor det er,“ sagde Dorte hidsigt. „Hendes Bendte er ikke for god til ham, og hun kunde vel tage en ordentlig Karl, naar han byder sig til.“

„Bendte er født til noget højere,“ sagde Madam Rafsted fornemt. „Hun dur ikke til at være Matros-kone, det ser man da med et halvt Øje! Vent bare, saa skal hun nok komme paa sin rette Plads.“

„Ja, i Skidtet kan hun tidsnok komme,“ sagde Dorte Daniels og rejste sig. „Andet dur hun vist ikke til, og jeg takker Gud, at jeg ikke har faaet saadan en Postelinsfigur i min Familie.“

Hun gik smækfornærmet hjem og pønsede bare paa en Lejlighed, om hun ikke skulde kunne komme over Madam Rafsted og knække hende i hendes Størhed.

Morten Rafsted rystede jo ogsaa paa Hovedet i Begyndelsen, da han saa, hvordan Hjemmet gik til

Agters. At det havde minsket med den megen Renlighed, var ham nærmest til Behag; og hvad det angik at han som Regel fandt Huset fuldt af Madammer, naar han kom fra Holmen, saa kunde han jo gaa sin Vej og lade dem sladre. Han havde saa smaat genoptaget sine gamle Vaner og var slet ikke ked af et Paaskud til at slaa et Slag.

Men værre var det, at Ekstraarbejdet var hørt op, saa Økonomien truede med at gaa ad Hekkenfeldt til. Saa varede han hende ad.

„Du fører for store Sejl, Mutter,“ sagde han. „Om der kommer en Byge, saa kuldsejler vi. Du skulde lige godt tage det Arbejde, du kan faa; for Penge, ser du, det er ligegodt det eneste, Rakket respekterer. Nu sidder du her paa Stads, og de virrer om dig som Fluerne om en Sirupskrukke, saa længe der er noget i den. Men naar du først er tom, saa gør de noget andet ved dig, Malene; du kan tro mig, om du vil.“

„Det er vel en Mands Sag at skaffe Føde og Klæder til Kone og Børn,“ sagde Madam Rafsted værdigt. „Jeg véd ikke andet, end som jeg har slidt nok i min Tid, og nu kan du og Bendte værs'god og trække Læsset.“

„Det har du,“ sagde Morten Rafsted, „det vilde være Synd at sige dig andet paa. Men se, hvad Bendte angaar, saa er hun jo i den Alder, at hun svirrer, og du maa vel bedst selv vide, hvem der har givet hende Nykker, som fører over hendes Stand. Jeg siger ingen Ting paa det, Mutter, men én maa jo tage sig af det, og du er vel ikke gammel endnu, saa du behøver at lægge op.“

„Du kan tage dig Ekstraarbejde selv,“ sagde Madam Rafsted og slog med Nakken. „Nu i Vintrens Tid tager Holmen jo ikke mere end Jeres halve Dag, og du raader selv med, hvad du tjener. Skulde jeg ligge rundt i Byen med Skuren og Skrubben, for

at du kunde drive om og sparke ud og vigte dig? Dér er du kommen til den fejle, min Fa'r, saa meget du véd det..."

Saa gik hun og slog med Døren; Morten var ikke meget for at give sig i Lag med hendes skarpe Tunge, og nægtes kunde det jo ikke, at de havde været to om at give Evret op. Saa drev han ned ad Gaden og grundede paa, om han skulde søge en Kammerat op eller drive ned i Brokkensbod...

Han havde jo nu sin Orm ogsaa, Morten. Det var det, at han havde vovet Liv og Lemmer i Slaget paa Rheden; Kronprinsen havde selv stukket ham paa Næven for det og givet ham en Medalje for hans Tapperhed. Men saadan var det gaaet saa mange, og det gav ikke nær den Anseelse i Kvarteret, han havde tænkt sig. Tværtimod var der mange, der holdt sig fra ham og fandt, at han var lige lovlig bredbovet igen; misundelige Kumpaner var der jo nok af ..., og det var nu engang ikke videre velset i Nyboder, at man søgte at hæve sig op over Skidtet...

Saa drev han rundt paa Beværtningerne med de løseste blandt Kammeraterne; dér blev man respekteret efter Fortjeneste og fandt altid Venner, saa længe man havde Penge paa Lommen og vilde spendere. Kneb det, var der Kredit at faa — endnu da. Og nægtede de den det ene Sted, søgte man hen et andet, uden at gøre sig klart, at Stederne blev ringere og ringere. Nedad gaar Vejen hurtigt og saa let, at man mærker det knap...

Saa skete der det en Gang, at han fik Frost i Fingrene og maatte holde sig fra Arbejdet i nogle Dage. Da slog han et vældigt Slag og endte nede i „Beskidte Anker," hvor flere Kammerater var samlede; Daniel Andersen havde ogsaa slaaet sig løs for en Gangs Skyld og var til Stede; de to kom i Klammeri, og det ene Ord tog det andet.

„Saadan en vil holde sig for bedre end andre,“ skreg Daniel, „og saa forgriber han sig paa Statens Ejendom. Laante jeg ikke forgangen Dag en Tommestok af dig og saa straks, at det var Værftets. Saadan noget er ellers ikke andet end som gement Tyveri.“

Morten blev saa hvid i sit Ansigt, som Væggen han sad ved; og de ventede alle, han skulde have kastet sig over Daniel og slaaet ham i Gulvet. Men Morten blev siddende stille, hvor han sad, og ligesom skrumpede ind; til sidst luskede han ud af Døren uden at sige et Ord.

„Der fik han nok, hvad han havde godt af,“ sagde Daniel og brystede sig. „Nu tænker jeg, han bliver ligesom lidt mere haandterlig for det første.“

Og de saa alle betænkelige ud, saa der blev helt stille i Stuen; for det var ingen Spøg at forgribe sig paa Holmens Materialier, selv om Morten begribevis kun havde tænkt sig det som et Laan...

Men Morten drev helt sanseløs rundt i Gaderne, for Daniels Ord havde ramt godt nok, hvor de sigtede. Han forstod straks, at det var Dorthé, der havde sat det i Manden, og nu skulde han sagtens meldes for Tyveri...

Han gik endnu langt ud paa Morgenens og grublede over dette. For det var virkelig saa, at han havde ladet sig friste til at laane et eller andet Stykke Værktøj derude paa Værftet..., og naar han saa havde haft det mellem Hænderne en Tid, skulde der jo overmenneskelig Kraft til at bringe det tilbage. Ingen savnede det..., og Staten var vel saa rig, at de Stumper hverken kunde gøre fra eller til...

Som et Spørgelse kom han over Malene hen imod Daggry og fortalte hende det hele. Hun kunde ikke blive klog paa, hvad det var; men hun kunde da for-

staa, at det var noget forfærdeligt, han havde gjort; han blev ved med at stønne og klage sig.

„Nu er Potten ude,“ sagde han. „Medaljen tager de fra mig og sætter mig i Arresten..., saa jager de mig væk, og jeg kan gaa her ligesom Lars Trunte... betle om de vil give mig til en Dram og fjæle mig paa Mørkeloftet om Natten...“

„Snak,“ sagde Madam Rafsted, „nu er du jo sygeskreven og ingen spørger efter dig; om du siden hen bliver beordret til at møde for Skesanten og gøre Rede for dig, klarer du vel sagtens det, med den Anseelse du har.“

Morten vilde imidlertid ikke lade sig snakke til Rette; omsider fik hun ham i Seng, men han laa bare vaagen og stirrede ud i Mørket; det blev ved at hamre i hans Hjerne:

„Nu er du ligesom Lars Trunte... du er ikke bedre end som Lars Trunte...“

Saa forvirret var hans Hjerne af de sidste Dages vedvarende Svir, at det hele allerede svulmede op for ham til en hel Ulykke, et Sammenbrud af hans møjsommeligt opbyggede Verden, endskønt han jo ikke en Gang var meldt endnu og kunde have sagt sig selv, at saa vidt gik Daniel Andersen ikke...

Men han laa der og bed sig fast i den Tanke, at han maatte rømme, inden Dagen kom og de fik Tag i ham. Mens Malene sov, listede han sig op og fik sit Arbejdstøj snøret sammen i en Bylt; selv iførte han sig Munderingen... uden at tænke over, at med den var han jo saa mærket, at den første den bedste Vægter eller Løber kunde gribe ham. Og saa drev han rundt i Staden, saa langt fra Nyboder som bare muligt, indtil det blev lyst og Brændevinsboderne lukkede op...

Da smuttede han ned hos en Kældermænd i Klareboderne; han havde saa vidt Penge hos sig, at han

kunde faa Brændevin og Mad; og saa satte han sig til at fortære videre paa Borg, mens Tankerne saa smaat klaredes...

Han begreb jo nok, at Daniel ikke vilde gøre ham noget; om ogsaa man ragede uklar med hinanden i Nyboder, saa rakte Kammeratskabet dog saa langt, at man ikke styrtede hinanden i Ulykke. Han burde sagtens gaa til Daniel og snakke med ham..., men nu sad han jo her og skyldte, og var heller ikke videre vant til at ydmyge sig...

Tankerne jog hinanden gennem hans Hoved; men pludselig bed han sig med den druknes vanvittige Stædighed fast i den Forestilling, at alting var nu alligevel ødelagt; han kom aldrig over Skammen; og saa skulde han vise, han var Karl for at lade det hele gaa Fanden i Vold med Honnør...

Han kendte godt Kældermændene, han sad hos; det var en af de værste Blodsugere og Aagerkarle i hele Staden. Aldrig borgede han for saa meget som en Skilling; men han var villig nok til at laane ud mod godt Pant... helst, naar det var af den Slags, som man for sit Renommés Skyld ikke godt kunde skille sig ved og maatte formodes at indløse senere, naar Nøgternheden vendte tilbage. Morten fik ham om i en Bagstue og afførte sig hele sin Mundering, som Kældermesteren tog i Forvaring. Det var jo farlige Sager, men saa maatte ogsaa Morten forpligte sig til at tage Kost og Logi i Stedet for Penge... og det nødvendige Brændevin med naturligvis...

Han begærede heller ikke bedre end at sidde der med Glasset foran sig og fundere over sit spildte Liv; det var ham næsten som en hel Lettelse, at nu var det da altsammen ganske og uigenkaldeligt ødelagt; det var bare at sidde og vente, til han blev smidt paa Gaden, eller de kom og tog ham...

Malene gik i en Dødsangst i denne Tid, og Ma-

dammerne lod det regne med Spottegloser over hende. Nu kunde man da se, hun var af Stadsfolk, saadan et Eksempel af en Mand, hun havde sig! Det kunde vel ikke vare længe, før han blev forfremmet til Divisionstømmermand, og Dannebrogskorset var han da evig vis paa...

Malene sank helt sammen under Byrden, og Fatigdommen slog sig til. Hun vovede sig til Skesanten for at tigge om et Forskud, men han lo hende bare ud; der var vist ikke megen Løn at kigge efter for Morten Rafsted herefter, saadan som Absenterne løb paa...

Saa maatte Madam Rafsted den tunge Gang til Assistenthuset med al Stadsen, Stykl'e efter Stykke. Og Bendte strøg Dagen lang rundt gennem Gaderne, om hun skulde kunne faa et Glimt af Morten og faa ham lokket hjem; men han var som forsvunden fra Jordens Overflade...

Endelig kom saa en Dag Budskabet om, at Løberen var kommen over ham i Pilestræde, og nu sad han ude i Holmens Vagt. Han var gaaet til Bekendelse baade om sine Smaatyverier og om, at han havde pantsat sin Mundering.

„Det er en farlig Sag“, sagde Dorthe Daniels og rystede paa sit Hoved. „Pantsætte Kongens Mundering! Nu slipper han vel ikke for Børnehuset...“

„Det er endda godt for ham, at han ikke har solgt den“, sagde Daniel. „Dette her bliver altid billigere. Jeg tænker, han slipper med et Par Aar.“

Men Malene sad hjemme og græd i sin Vanmagt.

„Nu faar du se, om du kan hjælpe os,“ sagde hun til Bendte. „Det var altid saa stort med dine fine Bekendtskaber; men jeg tænker ikke, din Grethe Lystrup er anderledes end som de andre; de lader hellere Grøden svies for os, end de brænder Fingrene selv.“

„Jeg skal nok finde paa Raad“, sagde Bendte — og troede det ikke selv. Men hun tog Tøjet paa sig og gik til Grethe Lystrup, hvor netop Rømeling var. Han sad og slugte Bendte med Øjnene og gjorde sig sine Tanker.

„Jeg formaar ingenting i den Sag“, sagde han saa. „Det er en alvorlig Geschichte, og Hans kongelige Højhed er ikke til at spørge med i slige Materier. Men vil hun følge mit Raad, Jomfru Rafsted, saa skal hun gaa lige til Kronprinsen selv.“

Og det fo'r igennem Bendtes Hjerne, hvad Jomfru Soelgaard havde sagt hende i sin Tid, at til Kronprins Frederik kunde Undersaatterne komme med stort og smaat, han hjalp dem, saa vidt han evnede, selv om han skulde gribe i sin Kasse.

Og hun gik hjem til Moderen med en stor Beslutning i sin unge Hjerne. Men til Malene sagde hun, at hun havde ikke fundet noget Raad endnu.

TIENDE KAPITEL.

Et voveligt Forsøg.

Malene sad ganske opgivet paa Bænken og lagde hverken Mærke til det ene eller det andet. Men at Bendte Frederikke stod foran Spejlet og pyntede sig, det fik hun dog Øje paa.

„Vi har aldrig haft andet end Sorg af dig“, sagde hun i sin urimelige Vrede. „Du vilde aldrig være som de andre Børn, men skulde altid være finere end alle andre; Gud skal vide, hvad du har kostet mig til Pynt og Fjas, og nu, vi sidder her med Ulykken, trækker du i Kludene og skal ud og more dig hos dine fine Venner. Du skulde hellere sætte dig hen hos mig og tænke paa vores stakkels Fa'r.“

„Hvad skulde det gøre godt for?“ sagde Bendte. „Jeg kan ikke hjælpe ham, og jeg kan vel heller ikke gøre for, at han har gjort Skarnstreger, saa han nu sidder i Trunken. Jeg tænker ogsaa, du gjorde mere Nytte ved at gøre lidt i Orden, til han kommer tilbage, i Stedet for at sidde dér og glo ud i ingen Ting.“

„Han kommer saamænd aldrig tilbage“, sagde Malene og vred sine Hænder. „Madam Espens, som var her i Gaar, sagde, at det var noget af det forfærdeligste, en Holmens Mand kunde gøre, at pantsætte sin Mundering, og de satte ham saamænd nok i Børnehuset paa Livstid, mente hun. Jomfru Soelgaard sagde saagar, det var et stort Spørgsmaal, om ikke de tog hans Hals.“

„Madam Espens er en skidt Kælling“, sagde Bendte og bandt Kysen. „Hun holdt sig til her i de gode Dage og stak til sig, hvor hun kunde; jeg saa godt, hvordan hun havde Fingrene i Sukkeret, saa snart du vendte Ryggen til. Og Jomfru Soelgaard er ikke andet end en gammel Høne. Men nu gaar jeg — du skulde se at faa det lidt ryddeligt her, til jeg kommer tilbage. Der er ingen, der véd, hvad som kan ske.“

Madam Rafsted stod og stirrede forundret efter hende. Saa bestemt Datteren talte... Man turde ligefrem ikke sige hende imod mere; hun var næsten som en Dame; og kønnere var hun da blevet, end Malene nogen Tid havde tænkt sig. Nej, det var saamænd et sandt Ord, at ingen vidste, hvad som kunde ske...

Men hvad hjalp det nu? Madam Rafsted gav sig over igen i sine sørgelige Tanker. Det var slet ikke, fordi hun troede paa Madam Espens eller Jomfru Soelgaards Snak; Morten var jo da en fortjenstfuld Mand, der havde udmærket sig baade under Ildebranden og i Slaget, da Englænderne laa for Byen.

En flittig Arbejder havde han da ogsaa været sin meste Tid, om ogsaa han slog nogen skæve imellem; og saa havde han Medaljen. Og hvad Munderingen angik, saa havde han jo Gud være lovet bare pantsat den, saa den kunde vel skaffes igen.

Men haardt var det alligevel med dette store Fald, naar man havde siddet i en større Stilling end alle de andre... hun vidste knap nok mere, hvor hun turde vove sig ned ad Gaden, saadan som de gloede efter hende, og Ungerne raabte. Om de gav Morten hans Afsked, hvad de sagtens gjorde, og stak ham ind i Matroskorpset, saa tog hun sin Død over det, det følte hun bestemt...

Hun saa sig rundt i Stuen, hvor det flød med Uorden og Snavs fra mange Dage. Hvad skulde det nytte at begynde at muge i det? Bendte kunde sagtens snakke, hun kunde pynte sig og gaa til sine Venner... Gud maa vide, hvad hun egentlig tog sig til? Naa, hun klarede sig vel nok...

Saa fik Madam Rafsted Sjalet om sig og listede ned til en af Matroskonerne, hvor hun vidste, der vankede en Kaffetaar. Der var jo da Gudske lov endnu Steder, hvor ens Besøg regnedes ligesom en Ære...

Men Bendte var gaaet lige til Madam Else Espens og havde sat sig til Rette som den ene Dame, der kommer paa Besøg hos den anden.

„Jøsses, saa fin du er“, sagde Madam Espens ganske betuttet over Æren. „Jeg mente ellers, det stod smaat nok til derhjemme paa din Kant.“

„Smaat eller ikke“, sagde Bendte, „saa er det jo ikke noget, der angaar mig. Hun kan vel vide, jeg har forstaaet at værgе for mit, ellers havde det saamænd for længe siden været paa Assistens. Men en ung Pige som jeg har jo ikke uden som sin Stads.“

„Jøsses ja“, sagde Else Espens og lo. „Om jeg havde et Spejl, kunde du se dig i det selv; naar man

ser saadan ud som du, saa er Stadsen nok det mindste.“

„Madam Espens“, sagde Bendte og lagde sin Haand paa hendes Arm, „jeg har store Ting for i Dag, selv om jeg ikke kan sige hende, hvad det er. Nu faar hun hjælpe mig.“

„Jøsses ja“, sagde Else Espens, der var helt betaget af Bendtes fornemme Væsen. „Om der ellers er noget, en Stakkel som jeg kan være til Tjeneste med, saa sig du bare til.“

„Hun skal lægge Kort op for mig“, sagde Bendte.

„Det skulde nu helst være om Aftenen“, sagde Else Espens, „ellers er der ingen rigtig Kraft ved det. Du kan tage og springe herhen, naar det bliver mørkt.“

„Det skal være nu“, sagde Bendte Frederikke bestemt. „Jeg véd, hun er dygtig til den Slags Ting, og hvordan skal jeg ellers faa at vide, om der er Held ved det, jeg har for i Dag?“

„Skal det være, saa skal det være“, sagde Else Espens og fik Kortene frem af Skuffen. Hun sad og bladede i dem under Bordet og stirrede paa Bendte med sine plirende Øjne.

„Er det noget med en Kæreste?“ sagde hun saa. „Du faar sige mig lidt om, hvad det er, at jeg kan vide, hvordan jeg skal prøve.“

„Læg hun bare, som det kan falde sig“, sagde Bendte. „Saa ser jeg nok selv, om det bliver, som det skal.“

Madam Espens lagde et Kort op, og det var en Konge.

„Saa er det godt“, sagde Bendte og rejste sig. „Nu skal hun have Tak for sin Umag; jeg skal gengælde det ved Lejlighed.“

„Snak om en Ting“, sagde Madam Espens. „Vi faar forsøge en Gang til. Det første Kort, det er

ikke uden som en Lakaj, der kommer og melder, begriber du vel. Vi maa have Herskabet frem."

Saa vendte hun Kort efter Kort, og det var ikke til at begribe, hvordan det gik til; det var Herreblade allesammen, Konger og Dronninger, Knægter og Es-ser...

"Tak", sagde Bendte og rejste sig igen. „Nu er det saamænd nok. Om det ellers er vist, at Kortene giver Sandheden, saa tænker jeg, min Skæbne bliver god."

"Om det er vist", sagde Else Espens krænket. „Naada, lagde jeg maaske ikke Kort baade for Grethe Lystrup, før hun kom i Højheden, og for Madam Gregersen, da hun vandt i Tallotteriet? En syv og en ni lagde jeg, og hun holdt lige bestemt paa de Numre... og vandt, som man vel kan vide. Gaa du kun trygt til det, du har for i Dag, hvad det end er, saa er Lykken dig vis."

Bendte gik ogsaa helt fornøjet fra hende; saa glad var hun, at hun gik helt ud paa Frederiksberg, endskønt hun jo godt nok vidste, at Kongen og Kronprinsen kun boede dér om Sommertiden. Men siden hun nu engang var der, gik hun ind i Haven, som nu var blevet aabnet for det hele Folk, og saa paa Herligheden. Der var rigtignok ikke meget, eftersom det var Vinter; men det var jo ganske nyt for hende at gaa i en rigtig stor Skov, saa hun blev ved at gaa rundt og rundt; Slottet stod hun ogsaa længe og stirrede paa og syntes slet ikke, det var saa forskrækkelig stort; det var da ikke nær saa overvældende, som hun havde tænkt sig, og saa var der hverken Taarn eller Spir, saadan som paa Rosenborg...

"Uha!" tænkte hun gysende, „om det nu havde været Sommer, og han havde boet deroppe, saa skulde jeg have været til det lige med det samme."

For det kan jo ikke nægtes, at jo nærmere det

kom, des mere krøb det i hende, og hun var helt glad over, at hun havde den lange Vej tilbage til Byen igen.

For nok havde hun jo set Kronprinsen den Dag i Skolen, og da havde han været saa venlig, saa venlig. Og god vidste hun jo, han var; alle lige til den ringeste kunde gaa ind til ham og bede ham om, hvad det skulde være... Men alligevel...

Da hun kom til Kongens Nytorv, havde hun egentlig helt opgivet det; hun blev staaende dér og saa paa Kanerne, der kørte Folk rundt om Hesten, hvis man ellers havde en Toskilling til Turen ...

Hun følte til sin Lomme..., jo, en Toskilling havde hun da. Hun kom hen til Kanerne og fik sig en Plads; der stod en tyndklædt Dreng ved Siden af og græd, baade fordi han frøs, og fordi ingen vilde tage ham op at køre. Ham fik hun med sig; og saa gik det i susende Fart rundt om Hesten, saa hun fik helt røde Kinder ...

Da hun var kommet af igen, havde hun faaet nyt Mod og var bestemt paa at føre sin Plan igen-nem. Alle Folk saa saa glade ud, og alting laa saa rent og glitrende hvidt i Sneen... Kronprinsen kunde da umuligt være i daarligt Humør i saadan et Vejr; og hvis bare han var glad, saa vidste hun, han ikke kunde sige nej til noget; det sagde alle...

Lidt efter sad hun med bankende Hjerte i For-gemakket paa Amalienborg. Der var helt fuldt af Folk, som vilde bede for sig selv eller andre, og Modet sank i Bendte Frederikkens Bryst; hun begreb ikke, hvordan hun skulde naa at komme ind den Dag...

Saa hørte hun to Mænd, der sad ved Siden af hende, hviske til hinanden:

„Kronprinsen er her slet ikke i Dag“, sagde den

ene. „Det er bare en af hans Adjutanter, som tager imod.“

„Ja“, sagde den anden gnavent. „Hans kongelige Højhed holder Eksersits ved Rosenborg. Naar det er hundekoldt, under han ikke Folkene at sidde ved Varmen.“

„Hans kongelige Højhed skaaner nu heller ikke sig selv“, svarede den første. „Hvis man mener andet, gør man vist ogsaa bedst i at holde sine Tanker hos sig selv.“

„Gudbevares! Jeg kommer nu ellers blot for at tilbyde Hans kongelige Højhed en Forretning“, sagde den anden. „Men jeg begriber ellers ikke, at alskens Tiggerpak skal have Lov til at rende ham paa Dørene, saa her daarligt bliver Plads for honette Folk.“

Han tog sig en Pris og saa sig foragteligt omkring i Stimlen.

Men Bendte havde allerede hørt nok; hun var længst nede ad Trappen og ude paa Pladsen. Kronprinsen holdt altsaa Eksersits paa Rosenborg...

Uden at tænke over, hvad hun gjorde, styrede hun sine Skridt ned ad Gothersgade, og næppe var hun kommen til Kronprinsessegade, før hun saa dem komme ridende, alle de røde Fjer, med Kronprinsen i Spidsen. Før hun fik sig besindet, knælede hun ned der i Sneen foran ham, saa det var alt det, Kronprinsen fik holdt sin Hest an i rette Tid.

„Herre Jesus“, sagde Kronprinsen og blev helt hvid i Ansigtet. „Her rider vi og tænker paa vore Undersaatters Vel, og saa kaster de sig lige ned under Hovene paa Hesten, saa vi med Nød og næppe kan undgaa at ride dem ned.“

Han saa nysgerrigt paa Bendte Frederikke og lo saa smaat. Han var i et overstadigt Humør; for Eksersitsen var gaaet glimrende; og saa havde der været et Kompagni med nogle nye Paradeuniformer,

som han selv havde komponeret, og de havde taget sig straalende ud.

„Det er jo endda kun en bitte Pige“, sagde han og lo igen. „Rejs hun sig kun op og sig os, hvad der tænger paa hendes lille Hjerte; hun ligger jo dér og bliver helt vaad paa sine Knæ.“

Bendte blev hverken rød eller rejste sig; hun staaede blot Armene bønfaldende i Vejret og begyndte paa en Beretning om sin Ulykke.

„Vil hun nu værsgo' se, hun faar rejst sig op“, sagde Kronprinsen og saa bister ud. „Hun ligger jo dér og faar sig en Lungebetændelse paa Halsen. Og alt let, hun siger, forstaar jeg ikke et levende Muk af. Hun kan komme i Morgen Aften paa Amalienborg Klokken seks og forebringe sin Klage, saa skal vi se hvad vi kan gøre for hende.“

Bendte havde omsider faaet rejst sig og stod og nede ved Siden af Gaden.

„Gaa hun nu kun hjem og vær ved godt Mod“, sagde Kronprinsen. „Og drik sig noget Brystthe. Hvad ellers hendes Ulykke angaar, saa er den vel ikke varre, end at vi kan gøre det godt. Og Gud befalet!“

Han slog ud med Haanden og red derfra. Bendte stod nejende og saa efter ham. Men saa mærkede hun, at Folk gloede paa hende; og Gadedrengene begyndte at pifte i Fingrene. Heldigvis kom en Nyboderskon, hun kendte, forbi i det samme, og fik lodset hende hjem...

Da Bendte indfandt sig paa Palæet den næste Aften, tog Generaladjudanten, Bülow, imod hende og førte hende efter Ordre ind til privat Audiens. Han var noget af en Kender og havde den Særhed, at han saa nest efter, om Kvinderne havde kønne Hænder. At Bendtes var baade nydelige og smaa, havde han set ved første Blik, og han gik op og ned

i Forværelset med Hænderne paa Ryggen, nynnende saa smaat, som han havde for Skik, naar noget havde vakt hans Behag.

Men saa blev Døren ind til Kronprinsens Gemal pludselig smækket op med et Brag.

„Bülow!“ raabte Kronprinsen. „Kom herind!“ Og hans kongelige Højhed pegede paa Bendte, der stod midt paa Gulvet og græd, som hun var pisket.

„Det er ligesom Spunset var taget af en Tønde“, sagde Kronprinsen ærgerlig. „Alt det, jeg snakker for hende, farer hun bare fort med at tude og tüne og snakker en hel Bunke af sig, ingen Djævel kan blive klog paa. Se at faa Rede paa, hvad det er, Pigebarnet mener...“

Det lykkedes hurtigt Bülow at faa Bendte snækket til Rette, saa hun kunde fortælle i Sammenhæng... om den ansete Mand, hendes Fader havde været men saa var Ulykken kommet, han havde givet sig til at drikke og pantsat sin Mundering...

„Føj for Pokker“, sagde Kronprinsen, „har han pantsat sin Mundering? Har han pantsat Kongens Tøj?“

Han kløede sig i Nakken og saa til Bübw; for han kunde ikke for sin Død lide at se Kvinde græde; men lukke Øjnene for en saa uforsvarlig Omgang med selve den hellige Uniform gik dog heller ikke ret vel an...

„Om Deres kongelige Højhed vilde lide Naade gaa for Ret, lod det sig vel gøre“, sagde Bülow. „I Betragtning af Mandens Fortjenester... men naturligvis maatte Admiralitetets Betænkning først høres i en saa vigtig Sag.“

„Ja“, sagde Kronprinsen, „lad det være saadan.“

Han gik hen til Bendte og klappede hende kejtet paa Kinden.

„Gaa hun nu kun hjem og sov rolig“, sagde han.

„Men over alt det har jeg jo slet ikke faaet at vide, hvad hun hedder.“

„Bendte“, sagde hun, „men de kalder mig Frederikke. Det er efter Hans Majestæt.“

„Hans Majestæt hedder jo Christian“, sagde Kronprinsen. „Saa gammel er hun da ikke, at hun kan være fra den forrige Konges Tid.“

Men saa kom han pludselig til at le, for han havde det saadan, at han glemte sjældent noget, helst naar det var Smaating.

„Nu husker jeg“, sagde han, „en lille Pige i en Skole...“

Og han strøg let hen over hendes Fletninger.

„En sød lille Pige var det... og det er det da endnu. Gaa nu kun hjem, som vi har sagt, saa skal vi gøre for hendes Fader, hvad vi kan.“

Han stod og saa langt efter hende, da hun gik...

Dagen efter dømte den kombinerede Ret Morten Rafsted til 50 Slag Kat ved Pælen. Det var billigt sluppet; og allerede Dagen efter formildedes Straffen til 27 Slag Kat. Morten Rafsted beholdt sin Medalje og blev i sin Bestilling, saa Hjemmet kom paa Fode.

I Nyboder havde Begivenheden kun kastet Glans over hans Hjem, og Straffen vanærede ingen Mand. Men alligevel sagde han sjældent noget mere, gik kun sin stille Gang. Han var fra den Dag af i sine egne Øjne en mærket Mand.

ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

THE ANDEN BOG

ELLEVTE KAPITEL.

Hans kongelige Højhed.

Der var ingen Tvivl om, at hans kongelige Højhed kedede sig.

Bülow stod netop i Forgemakket og tænkte paa det, da han havde fulgt den smaa Jomfru Rafsted til Dørs, og det undrede ham ingenlunde. Tværtimod, naar han tænkte paa Kronprinsens Skæbne fra den første Dag til nu, maatte hans Hjerte fyldes af Medynk ...

Allerede som Dreng var han blevet behandlet saa haardt, at vel ikke noget Almuesbarn havde været Genstand for noget lignende. Bülow havde hørt haarrejsende Ting derom. Struensee havde jo som Læge haft sine egne Teorier. Maaske havde han ogsaa tænkt, at skulde Landet have en Kronprins, var han Mand for at skaffe det ham selv, he, he... naa, Modern havde naturligvis kun haft sit Barns Bedste for Øje, og haardfør var Hans kongelige Højhed jo

uimodsigeligt blevet af den Opdragelse, der blev ham til Del; men det var alligevel somme Tider gaaet lige haardt nok til.

Som nu det Aar, Hoffet boede ude paa Hirschholm. Dér havde de givet Hans kongelige Højhed et Kammer, som laa lige nede ved Jorden; tyve Alen langt var det og aabent ud imod Haven med et Gitter ligesom et Fuglebur. Dér havde de lukket ham inde en Dag, da Herskaberne var paa Parforcejagt... det var i Oktober Maaned. Og siden havde de jo glemt alt andet over Hjorten, saa Klokken var blevet elleve om Aftenen, før de kom hjem igen. Da laa Kronprinsen stiv af Kulde, uden at drage Aande, saa de troede, han var død. De maatte lægge ham i Sengen hos en ung Kone for at varme ham op; og et Jernhelbred maatte han jo være født med, for han stod det altsammen igennem...

Siden fik han det bedre, da Reverdøl blev hans Lærer; men han levede dog en ret glædeløs Barndom, saa at sige uden Fader eller Moder, eftersom Faderen var gal, og Moderen døde langt fra ham, nede i Hannover...

Saa fik han næppe Tid til at blive konfirmeret, før han maatte tage Styret selv, og hele hans Ungdom var gaaet hen med kedsommelige Regeringsforretninger. Først Eksersitsen... naa, den morede nu vel Hans kongelige Højhed, saa længe den stod paa; skulde man sige Sandheden, saa havde han vel leget med sine Regimenter ligesom en Dreng med sine Tinsoldater, he, he... Og saa gik det løs med Jagter en Tid; det var især Generaladjutant Lindholm, der havde faaet ham til det; Bülow huskede de gode Frokoster, det havde givet... Postej, Hamburger-Oksbryst, Kalvesteg, Gaas eller Kyllinger, Oksetunger, Brunsvigerpølse og Kage... dertil Biskop, Madeira og gammel Rhum, hum, hum..., men Maden brød Hans

kongelige Højhed sig nu ikke stort om, saa tarvelig han var vant fra Barn; og Jagten kunde jo ikke være ham til stor Forlystelse, eftersom han nok kunde skyde, men sjældent ramte det, han sigtede paa ...

Saa var der Tobaksrøgningen og Fægtningen... og Maskeraderne. Bülow huskede især én... fra 1803 var det, Marts 1803, da havde Kronprinsen været i gult Atlask og forestillet en gammel Konge fra den Tid, da Sigrid levede; Kammerherre Suhm havde skrevet en hel Fortælling derom, og Laurent udførte den i en Ballet, særdeles smagfuldt. Tilsidst blev der fægtet...

Hmja!

Bülow trommede med Fingeren paa Ruden og sukkede. Alt det kunde jo være meget godt. Men der var ingen Stadighed ved Hans kongelige Højhed, man vidste aldrig, hvor han vilde hen. Og saa var der hans overhaandtagende Lyst til at blande sig i Regeringsforretningerne, hver lille Smule vilde han tage sin Bestemmelse om, som om hele Landet kunde gaa rundt i det ene Hoved... og som om man ikke havde sine betroede Mænd. Meget bedre gik det, naar Kongen indskrænkede sig til at amusere sig, og saa lagde Regeringens Byrder paa en dertil egnet Mands Skuldre... for Eksempel nu ham, Bülow. Han skulde saa gerne paatage sig Regeringens Byrder og holde Hans kongelige Højhed fri for alle disse ked-sommelige Smaating...

Nej, der var ikke andet at gøre, man maatte finde paa noget, hvor Hans kongelige Højheds Interesse kunde anbringes for længere Tid, eller om muligt for bestandigt ...

Hvad var der andet end Amour? Det var da ogsaa uhørt at have naaet Hans kongelige Højheds Alder og ikke engang have sig en Mætresse. Men det var og blev nu en intrikat Sag at røre ved...

Bülow vaagnede af sine Grublerier ved, at Fløj-døren blev smækket op, og Hans kongelige Højhed kaldte.

„Bülow“, sagde Kronprinsen, „véd du, hvad det var, jeg sad og tænkte paa just nu?“

„Ja“, sagde Bülow dristigt. „Deres kongelige Højhed tænkte paa den unge Jomfru, som var her for at bede for sin Fader.“

„Det gjorde jeg“, sagde Kronprinsen og gik op og ned. „Og véd du saa, hvad jeg tænkte paa med hende?“

Bülow skævede til ham for at se, hvor vidt han turde gaa; der var saa uhyre Forskel med Hans kongelige Højhed... somme Tider kunde han blive opbragt, naar man ikke udtrykte sig med den største Højtidelighed; men til andre Tider led han godt, at man kom med en Spøg, selv om den var grov. I Øjeblikket mente Bülow at turde vove det sidste.

„Det er ikke let for mig at hæve mig til Deres kongelige Højheds Tanker“, sagde han. „Men jeg véd, hvad Rømeling vilde have tænkt.“

„Haa, haa“, lo Kronprinsen og gned sig i Hænderne, „hvad vilde saa den Pokkers Rømeling have tænkt?“

„Han vilde have ærgret sig over, at han lod Pigen gaa“, sagde Bülow.

„Det vilde han“, sagde Kronprinsen leende, „det vilde han. Men han vilde aldrig have ladet hende gaa, Bülow, han havde saagu ikke ladet hende gaa for det første...“

„Han havde aldrig ladet J o m f r u Rafsted gaa“, sagde Bülow.

Og saa lo de begge. Men pludselig blev Kronprinsen alvorlig og truede ad ham med Fingeren.

„Bülow“, sagde han, „jeg kender jer, baade dig

og Rømeling og Friboe. Men denne her lille Pige skal I lade være i Fred, hører du det?"

„Bevares“, sagde Bülow, „naar hun staar under Deres kongelige Højheds Beskyttelse...“

Kronprinsen blev staaende en Tid ved Vinduet uden at tale. Saa sagde han uden at vende sig:

„Du gættede alligevel ikke, hvad jeg tænkte paa, Bülow.“

„Deres kongelige Højhed tænkte vel paa, at Pigen var pæn“, sagde Bülow.

„Pæn“, sagde Kronprinsen ærgerlig, „hun stod jo her og tudede, saa man ikke engang kunde se hendes Øjne.“

„Men hun havde nu et dejligt Haar“, sagde Bülow. „Deres kongelige Højhed behagede jo selv at lægge Mærke til det.“

„Vist havde hun det“, sagde Kronprinsen, „og saa var hun saa takkelig skabt. Jeg har nu aldrig været meget for de tynde.“

„Deres kongelige Højhed har altid haft en god Smag“, sagde Bülow ... og tænkte i det samme paa Kronprinsessen, der var saa slank som et Siv.

„Nej, nu skal jeg sige dig, hvad jeg tænkte paa“, sagde Kronprinsen og vendte sig. „Se, hvis jeg nu havde sagt nej og ladet hendes Fader afskedige, som han havde fortjent, det Bæst, saa var Hjemmet blevet helt forarmet og havde faldet Staten til Byrde. Det tænkte jeg paa, Bülow.“

„Det var lige saa vist, som Deres kongelige Højhed altid plejer at tænke“, sagde Bülow. „Deres kongelige Højhed er en sand Fader for Landets Børn.“

„Det er nogen meget uartige Børn tit“, sagde Kronprinsen, „men jeg maa trøste mig med, at jeg gør, hvad jeg kan.“

„Deres kongelige Højhed gør altfor meget“, sagde Bülow. „Man kan ogsaa tage sig Livet altfor tungt.“

„Ja, gu kan man det“, sagde Kronprinsen og lo igen. „Du skal nu heller ikke tro, at jeg gaar og morer mig.“

„Deres kongelige Højhed er altfor ung til at sidde hele Dagen og regere“, sagde Bülow. „Ungdommen kommer ikke igen, naar den først er forbi. Deres kongelige Højhed skulde slaa Dem lidt løs.“

„Gud véd, hvad det skulde være med,“ sagde Kronprinsen og gabede. „Jeg véd ikke bedre, end at jeg har prøvet det altsammen, og lige kedeligt er det. Hvis jeg ikke havde noget at bestille, saa...“

„Jeg ved ikke, om jeg tør gøre Deres kongelige Højhed et Forslag?“ sagde Bülow.

„Kom bare med det,“ sagde Kronprinsen. „Men hvis det er noget med Jagt eller Maskerade...“

„Jeg vilde foreslaa Deres kongelige Højhed at gøre Rømeling et Besøg,“ sagde Bülow. „Han har indrettet sig et lille Dueslag i Læderstræde...“

„Haa, haa,“ lo Kronprinsen... „du er en stor Skælm, Bülow. Men jeg tænker, den gode Rømeling vil helst være ene Hane i Kurven; det kunde være, Dueslaget var tomt, naar jeg kom.“

„Deres kongelige Højhed skulde naturligvis komme uanmeldt,“ sagde Bülow. „Og inkognito. Jeg tænker ikke, Rømeling lukker Døren for Greven af Christiansborg.“

Kronprins Frederik lo umaadeligt og Besøget blev berammet til næste Aften. Bülow paatog sig at ordne alt fornødent og var særdeles godt fornøjet med Dagens Resultat.

TOLVTE KAPITEL.

I Dueslaget.

Allerede tidlig næste Formiddag begav Bülow sig paa Vej til Rømeling og satte ham ind i Sagen.

„Du maa jo naturligvis lade overrasket“, sagde han, „for det hele skulde jo være en Hemmelighed. Men hvordan skulde det kunne lade sig gøre? Sørg for at Friboe er her og Martha Sejrsen... og saa naturligvis Jomfru Rafsted; men hende skal jeg selv tage mig af.“

„Men jeg forstaar ikke et Ord af det hele...“ indvendte Rømeling og stirrede paa ham med aaben Mund.

„Det gør heller ikke noget“, sagde Bülow smilende. „Ellers synes jeg, Sagen er let nok at begribe. Hans kongelige Højhed keder sig og vil amuser sig en Smule; saa I maa sørge for alle sammen at være i godt Humør... og saa maa her være rigeligt med god Vin. Hans kongelige Højhed bliver kaad, naar han har drukket.“

„Jeg begriber stadig ikke et Muk“, sagde Rømeling og rystede paa Hovedet. „Dette strider jo ganske mod Hans kongelige Højheds Vaner. Her stikker noget under... det er dig, der har noget for, Bülow.“

„Naa saa meget indser du dog?“ sagde Bülow og lo. „Sagen er ganske simpelt den, at hans kongelige Højhed vil tage sig en Mætresse.“

Rømeling fløjtede og saa smilende paa Bülow.

„Det vil sige, hans kongelige Højhed har ikke resolveret sig endnu“, sagde Bülow. „Strængt taget tror jeg ikke, han selv ved noget om det. Men det er godt for de høje Herrer, at de har Folk om sig, der forstaar at læse i deres Hjerter og Nyrer og forudser, hvad der tjener til deres Vel.“

„Du har altid været en klog Hund, Bülow“, sagde Rømeling beundrende. „Og det var pænt af dig, du tænkte paa mig. Har du bestemt, hvem det skal være?“

„Det vil Tiden vise“, svarede Bülow diplomatisk.

„Det er godt, du har noget at spekulere paa; saa keder du dig ikke til iaften.“

„Jeg haaber ikke, han tager Grethe Lystrup fra mig,“ sagde Rømeling. „Nu har jeg engang vænnet mig til hende og føler ingen Lyst til Forandring.“

„Du skulde saamænd gifte dig med hende,“ sagde Bülow og lo.

Pludselig gik der et Lys op for Rømeling og han slog sig for Panden.

„Det er Bendte,“ sagde han og knipsede med Fingrene. „Sagde jeg det ikke nok? Du maa indrømme mig, at jeg var selv den første, der opdagede hende.“

„I hvert Fald var jeg den første, der foreslog hende for Hans kongelige Højhed,“ sagde Bülow koldt. „Sørg nu for, at alting er i Orden til rette Tid.“

Han gik lige fra Rømeling ud i Elefantgade, hvor Madam Rafsted kniksede helt ned til Jorden over det fornemme Besøg. Bülow saa straks, af hvad Støbning hun var, og talte rent ud. Bare nævnte han ikke Kronprinsen. Og da hun hørte Generaladjutantens Ærinde, slog hun i sin Taabelighed Hænderne sammen af Forundring og Glæde.

„Sagde jeg det ikke nok?“ udbrød hun. „Jeg har altid sagt, at Bendte var født til noget højere. Men en saadan Ære...“

„Se nu, hun tager Vare paa sin Mund,“ sagde Bülow barsk. „Endnu er ingenting afgjort, og kommer der noget ud om Sagen, kan det hele være omsonst. Bærer hun sig ad som en fornuftig Kone, ser hun vel nok, hvad Fordel deraf kan flyde for hende selv.“

„Jeg skal være tavs som et Evangelium,“ sagde Madam Rafsted og nejede med tindrende Øjne. „Deres Excellence kan ganske stole paa mig.“

Og Madam Rafsted var i Sandhed tavs som et Evangelium... det vilde da ogsaa være for meget forlangt, at hun skulde kunne tie med saa stor en Lykke. Konerne kom jo rendende for at høre, hvad der var paa Færde, og hun rendte selv med Nyheden fra Dør til Dør. Inden Aften vidste hele Nyboder, at Bendte om Aftenen skulde i Selskab med en fornem Greve, som var saa forelsket i hende, at han vilde give hende Heste og Vogn, ja saagar et Slot...

Saa kom Aftenen, og Greven af Christiansborg blev uden Vanskelighed indladt hos Grethe Lystrup i Dueslaget. Grethe nejede dybt, og Rømeling bøjede sig endnu dybere og snakkede om den uventede Ære...

„Greven af Rømeling behøver ikke at gøre saa mange Komplimenter med Greven af Christiansborg,“ sagde Kronprinsen muntert. „Saa meget mere, som Christiansborg, Gud bedre det, ligger i Ruiner, mens Rømeling endnu har konserveret sig ganske godt.“

Han havde straks faaet Øje paa Bendte, og hans lyse Øjne skinnede, da han saa hende.

„Se se,“ sagde han, „der har vi jo vores lille Jomfru fra i Gaar. Det ser jo næsten ud som et helt Komplot...“

Han truede ad Bülow med Fingeren.

„Det lader ikke til, vi kan anvende dig i Stats-sager,“ sagde han og lo. „Jeg mente dog, jeg havde lært dig Diskretion, og saa har du her anstiftet en hel Kabale bag min Ryg paa Trods af mine udtrykkeligste Ordre.“

„Det er enhver Tjeners Pligt at opfylde sin Herres Ønsker,“ sagde Bülow... „selv om han ogsaa maa gætte sig til dem, fordi hans Herre er altfor diskret.“

„Hm hm,“ sagde Kronprinsen og saa flakkende paa ham... „vi mente ellers, vi havde gemt vore

Tanker godt. Men din Iver i Tjenesten skal ikke komme dig til Skade.“

Saa gik de til Bords, og det blev et helt muntert Maaltid. Kronprinsen kunde slaa sig løs som en stor Dreng, naar han var i det Lune; og han følte et usigeligt Behag ved at have Bendte siddende saa nær op ad sig. Men hvergang han kom til at røre ved hende, blev han rød i Hovedet ligesom en Skoledreng, saa de mere erfarne Herrer kunde ikke lade være med at smile...

„Han er nu alligevel sød,“ hviskede Martha Sejrsen til Friboe, der sad ved Siden af hende.

„Sød!“ sagde Friboe sagte. „Han er regerende Kronprins, er han, og du ønsker sagtens, at du var i Bendtes Sted.“

„Jøsses ja,“ sagde Martha. „Tænk, hvor hun kan faa det dejligt. Men jeg tror nu, hun maa tage ham selv, hvis hun vil have ham, saa undselig han er.“

„Det gør hun saamænd ogsaa nok,“ hviskede Friboe tilbage. „Hun er ikke saa hellig, som hun stiller sig an til. Sikken et Par Øjne, hun sætter paa ham.“

„Tager hun ham ikke, saa tager jeg ham,“ hviskede Martha. „Han er lige til at bide i.“

„Nej,“ sagde Friboe, „du vilde ikke være noget for ham. Det er netop, fordi hun lader saa ærbar, at han er efter hende.“

„Ja, Mandfolk er nogen sære Fisk,“ sagde Martha og tømte sit Glas.

„Det er de,“ sagde Friboe og kneb hende i Siden. „Det er ikke godt at vide, hvad I vil med os.“

Efter Bordet faldt det sig naturligvis saadan, at de andre var i den yderste Stue, mens Kronprinsen og Bendte sad i den inderste.

Kronprinsen sad længe og saa paa Bendte uden at

sige et Ord. Saa gav han sig pludselig til at lege med hendes lyse, blanke Fletninger.

„Naa lille Pige,“ sagde han, „hvad hedder han saa — han, din Kæreste?“

„Jeg har ingen,“ sagde Bendte stille.

„Det var da mærkeligt,“ sagde Kronprinsen. „Saa-dan en pæn Pige. Men jeg tør da vædde paa, at du har haft en.“

„Det har jeg,“ sagde Bendte.

„Og hvad hed saa han?“ spurgte Kronprinsen.

„Han hed Jakob, Deres kongelige Højhed.“

„Ja lad du nu kun det kongelige Højhed fare, og fortæl mig hellere, hvad din Jakob har gjort, siden han ikke er din Kæreste mere?“

„Han — han kyssede mig.“

Kronprins Frederik brast i en umaadelig Latter og lagde sin Arm om hendes Liv.

„Du er en morsom lille Pige,“ sagde han. „Hvad skulde din Kæreste gøre andet end at kysse dig?“

„Det var heller ikke det,“ sagde Bendte Frederikke.

„Naa, hvad var det saa?“ spurgte Kronprinsen. „Smagte det maaske ikke godt?“

„Nej,“ sagde Bendte Frederikke. „Dengang han kyssede mig, saa vidste jeg, at jeg ikke elskede ham.“

„Vidste du det ikke før?“ spurgte Kronprinsen og lo igen.

„Saadan noget kan man da ikke vide, før man har prøvet det,“ sagde Bendte.

„Du er en rigtig sød Pige,“ sagde Kronprinsen. „Vilde du prøve paa at kysse mig?“

„Ja,“ sagde Bendte og saa lige op paa ham.

Saa paa en Gang slog hun Armene om Halsen paa ham og kyssede ham lige midt paa Munden.

„Naa,“ sagde Kronprinsen, „kunde du saa nok lide at kysse mig?“

„Ja, “sagde Bendte, „dig elsker jeg. Men det vidste jeg godt i Forvejen.“

Kronprinsen drog hende op paa sit Skød og blev ved at kysse hende, mens han strøg med Haanden over hendes Haar.

„Vilde du blive hos mig i Nat?“ spurgte han.

„Jeg vilde helst blive hos dig altid“, sagde Bendte.

Lidt efter brød Kronprins Frederik op, efter at han først havde hvisket nogle Ord til Bülow.

Saa gik ogsaa de andre, to og to. Bülow skulde følge Bendte hjem.

Og saa fulgte han hende til Amalienborg.

TRETTENDE KAPITEL.

Et Arrangement.

Hver Aften kom Bendte hos Grethe Lystrup i Due-slaget i Læderstræde, og hvis Greven af Christiansborg ikke kom der selv, saa var der dog sikkert en af Kavallererne, der havde allerhøjeste Ordre til at følge hende hjem — til Amalienborg. Kronprins Frederik blev gladere og gladere for hende, hver Gang han var sammen med hende, og Bülow gik bare og ventede paa Lejlighed, saa han kunde faa Forholdet ordnet noget fastere; for det kunde jo ikke nægtes, at som det var, havde det adskillige Ulemper. Kronprinsen følte sig heller ikke tilfreds med Tingene, som de gik.

„Bülow“, sagde han en Dag, „véd du, hvad jeg vilde ønske?“

„Nej, Deres kongelige Højhed“, sagde Bülow.

„Jeg vilde ønske, jeg var Hørkræmmer“, sagde Kronprinsen med den uskyldigste Mine af Verden.

„Hør... Hørkræmmer, Deres kongelige Højhed“, stammede Bülow.

„Ja, véd du hvad, Bülow“, sagde Kronprinsen,

„saadan en velstaaende og velmeriteret Borger i Staden har det sgu dog i Grunden bedst. Tænk, naar man er færdig med sit Arbejde, saa at kunne trække i Tøflerne om Aftenen og sidde med sin Pibe over Avisen... kanske med en Nabo over et Krus Øl og kritisere Landets Regering, hvad Bülow? I Grunden maa det dog være meget behageligere saadan at kunne gøre Politiken af med en Sludder for en Sladder, i Stedet for at skulle staa her og have hele Ansvar et og blive skældt ud, selv om man gør det aldrig saa godt.“

„Jamen, Deres kongelige Højhed...“, sagde Bülow.

„Ja, det kan nu ikke nytte, hvad du siger, Bülow“, sagde Kronprinsen. „Tager jeg Hatten op, faar jeg Klø, og lader jeg den ligge, faar jeg ogsaa Klø. Det er meget ubehageligt at være Regent.“

„Jeg finder dog, Deres kongelige Højhed er som skabt til at regere“, sagde Bülow.

„Jeg er født til det“, sagde Kronprins Frederik, „jeg er født til at regere, det véd jeg nok. Men jeg er min Sæl skabt til at være Hørkræmmer. Tænk, om man kunde sidde dér om Aftenen med sin Mutter, som man selv havde valgt sig, og som man holdt af; og saa, naar Vægteren raabte ti, kunde man krybe til Køjs og trække Nathuen ned over Næsen. De Folk véd ikke, hvor godt de har det.“

„Deres kongelige Højhed vilde ikke kunne leve uden Magten“, sagde Bülow. „Tænk bare paa Hæren...“

„Naa“, sagde Kronprinsen, „jeg kunde jo blive Major i Borgervæbningen, saa havde jeg da nogen Soldater at eksersere med alligevel.“

Saa lo han kort og gik over til noget andet, og Bülow vidste som saa ofte før, ikke hvor han havde ham... om det var Spøg eller Alvor eller noget af

begge Dele. Men han forstod nok, hvor Skoen trykede...

Kronprinsen ønskede at gøre noget mere for sin lille Bendte; og han ønskede først og fremmest at have hende for sig selv i et lille borgerligt Hjem, hvor han kunde finde Fred og Hygge efter Regeringens Byrder og alt Dagens Etikettevrøvl.

Bülow havde ogsaa flere Gange slaaet paa det; men Kronprinsen havde vist ham kort af. Han syntes sagtens, at Landet havde haft Skandaler nok af sit Kongehus, og nu sad han her med sin sindssyge Fader, der var til Spot og Spe for det ganske Folk. Det nagede ham allerede nok i Samvittigheden, at han havde indladt sig paa Forholdet til Bendte Frederikke. Dog mente han i sin Naivitet, at det var en Hemmelighed for andre end de indviede.

Men det havde Madam Rafsted sørget for, at det ikke var. Hun havde hverken haft Rist eller Ro, før hun fik at vide, hvem den fornemme Greve var, som Datteren stod i Forhold til. I flere Aftener havde hun holdt Vagt udenfor Grethe Lystrups Dør, og en Aften var hun saa fulgt efter Bendte, der gik ned ad Gaden med Friboe. Da hun saa, de forsvandt ind i Amalienborg, fik hun jo nok sine Formodninger; og saa var hun ikke længe om at klemme Bendte, til Sandheden kom frem.

Det kan nok være, hun kroede sig, da hun sad omme hos Else Espens og berettede hende, at hendes Datter var selve Kronprinsregentens Mætresse.

„Hvad sagde jeg“, sagde Else Espens, der var blevet svært gammel paa det sidste og rokkede og ry-stede paa Hovedet. „Hvad sagde jeg! Jeg lagde selv Kortene op for hende, og der kom kun Konger og Dronninger og Esser, lutter Herreblade...”

Op alle Madammerne i Nyboder maatte indom til Madam Rafsted for at høre Nyheden bekræftet af

hendes egen Mund. Og Madam Rafsted var ikke den, der satte sit Lys under en Skæppe. Kaffekedlen snurrede den ganske Dag, for der var jo ingen smalle Steder hos Rafsteds mere; det var ikke helt smaa Summer, Bendte efterhaanden bragte hjem fra sine natlige Besøg, selv om hun naturligvis maatte bruge det meste til at fikse sig selv op...

Men Bülow blev rasende, da han hørte, at Sagen var kommet ud, og sendte sporenstregs Bud efter Madam Rafsted.

„Om hun ikke har bedre Forstand, kan hun ødelægge det hele, før hun véd af det,“ sagde han. „Nu gaar hun smukt rundt og fortæller, at hvert Ord har været Løgn i hendes Hals, ellers skal jeg lære hende noget andet.“

Madam Rafsted blev saa forskrækket, at hun lovede at gøre, hvad hun kunde, og hun holdt det ærligt og redeligt. Men det hjalp ikke stort; ingen troede hende, og Rygtet var ogsaa allerede ad anden Vej sivet ud i Byen.

Saa ansaa Bülow det for sin Pligt at meddele Hans kongelige Højhed Sagen.

„Ja, er det nu ikke en forbandet Geschichte“, sagde Kronprinsen ærgerlig og rev sig i Haaret. „Det er jo det, jeg siger, man skulde være Hørkræmmer, saa kunde man sagtens faa Lov til at beholde sin lille Veninde i Fred.“

„Hvad befaler Deres kongelige Højhed, at jeg skal gøre?“ spurgte Bülow.

„Ja, det spørger jeg dig om,“ sagde Kronprins Frederik. „Du er en gammel Ræv, Bülow; hvis nogen kan løse den Knude, saa maa det være dig.“

„Deres kongelige Højhed kan jo lade Folk snakke“, sagde Bülow. „Det angaar jo da til syvende og sidst ingen anden end Deres kongelige Højhed selv.“

„Gør det ikke?“ fo'r Kronprins Frederik op. „Jeg

skulde mene, alt hvad der angaar os, angaar ogsaa vort Folk. Her kan jo blive Tumult, hvad Øjeblik det skal være. Kongen er gal, vil Folk sige, og Kronprinsregenten holder sig en Mætresse; hvorfor skal vi betale til alt det? Her kunde ligefrem blive Revolution, Bülow.“

„Naar Folket har snakket om en Ting i otte Dage, saa er den glemt“, sagde Bülow. „Hvis jeg var i Deres kongelige Højheds Sted, vilde jeg sætte haardt imod haardt.“

„Hvordan skulde det gaa til?“ sagde Kronprinsen.

„Jeg vilde gøre Forholdet officielt, Deres kongelige Højhed“, sagde Bülow. „Kongen kan jo gøre, hvad han vil, og det er vel heller ikke noget uhørt, at han tager sig en Mætresse.“

„Det gaar aldrig an“, sagde Kronprinsen og ry-stede paa Hovedet. „Du maa ikke glemme, at jeg ikke er Konge endnu. Og jeg véd ikke, hvad det er for urolige Hoveder, der sidder paa Folk nu om Stunder. Man kunde meget godt risikere, at de genkendte Bendte en Dag paa Gaden og forulempede hende... tænk, om de ligefrem rev hende i Stykker, Bülow“, sagde Kronprinsen og gøs.

„Ja, saa véd jeg ikke bedre, end at Deres kongelige Højhed afbryder Forholdet“, sagde Bülow og trak paa Skuldrene.

„Afbryde Forholdet?“ raabte Kronprinsen forbittet. „Skille mig af med min gode, søde, lille Bendte? Du er en slet Raadgiver, Bülow.“

„Jamen, naar Deres kongelige Højhed...“

Kronprinsen tog sin Hat paa Bordet og kylede den hen i Hjørnet af Stuen.

„Jeg véd Dælen gale mig ikke, hvad jeg skal med alle Jer Adjutanter“, skreg han. „Naar der endelig engang er noget, der ligger mig paa Hjertet, kunde

jeg lige saa godt sidde midt i en Flok Kalkuner. Men det er naturligvis bare dig, der er dum; send Bud efter Rømeling... jeg er vis paa, at han forstaar sig meget bedre paa den Slags Ting, end du.“

„Naar Deres kongelige Højhed befaler...“, sagde Bülow, der var blevet ganske bleg af Forskrækkelse. „Ellers tror jeg nok, jeg nu har fundet paa et Raad.“

„Naa, det var da godt“, smaalo Kronprinsen. „Jeg skulde sagtens have givet dig Hatten i Hovedet, saa havde jeg vel faaet Raadet for en halv Time siden.“

„Kunde man ikke anbringe Jomfru Rafsted ude paa Landet?“ sagde Bülow. „I det mindste for en Tid...“

„Jo, naturligvis, naturligvis“, sagde Kronprinsen og gned sig i Hænderne. „Hvorfor sagde du ikke det straks? Hvor skulde det saa være? Jeg tør vædde paa, du allerede har lejet et Hus og det hele...“

„Tværtimod, Deres kongelige Højhed“, sagde Bülow, „det var saadan en Invention, der fløj lige gennem mit Hoved. Og det er en vigtig Sag, som kræver nøje Overvejelse. Maaske Deres kongelige Højhed bedst selv...“

„Hvad mener du om Frederiksberg, Bülow?“ sagde Kronprinsen. „Saa kunde hun spadser i Haverne derude, og saa havde jeg hende saa rart nær om Sommeren...“

„Tilgiv mig, Deres kongelige Højhed“, sagde Bülow, „men netop Nærheden af Slottet kunde blive farlig. Desuden er der jo fuldt op af Landsteder paa Frederiksberg, og det halve Folk drager derud om Sommeren. Skal Sagen holdes hemmelig, maa Jomfru Rafsted flyttes længere bort.“

„Ja, hvorhen da?“ sagde Kronprinsen og stampe i Gulvet. „Hvis I putter hende væk for mig i Norge, kunde I lige saa gerne sende hende til Maa-

nen. Jeg maa sgu da have hende saadan, at jeg kan naa hende, ellers er der ikke megen Fornøjelse ved det.“

„Hvis Deres kongelige Højhed vilde unde mig en Smule Tid til Overvejelse, kunde jeg uden Tvivl finde noget, der var tilfredsstillende“, sagde Bülow. „Jeg beder Deres kongelige Højhed stole paa, at jeg skal gøre alt, hvad jeg formaar.“

„Saa gør det, Bülow, saa gør det“, sagde Kronprinsen. „Og lad mig vide, saa snart du har faaet det i Orden.“

„Og indtil da, Deres kongelige Højhed?“ spurgte Bülow.

„Indtil da bliver alt ved det gamle“, sagde Kronprinsen og slog ud med Haanden. „Endnu er det vel mig, der regerer, og ikke mit Folk.“

„Jeg er ganske af Deres kongelige Højheds Mening“, sagde Bülow og trak sig bukkende tilbage.

Han fik allerede samme Eftermiddag Konsejlet samlet hos Grethe Lystrup. Hverken Rømeling eller Friboe kunde imidlertid finde paa Raad; men det kunde Grethe Lystrup.

„Jeg har en Onkel, som en Smed i Bagsværd“, sagde hun. „Han har en stor Æblehave og et pænt lille Hus for Enden af den, som han ikke kan faa solgt. Naar det bliver sat ordentlig i Stand, kunde det være meget passende.“

„Du er den klogeste af os allesammen, Grethe“, sagde Rømeling og kyssede hende.

„Ja, man kan sagtens være klog, naar man har en Onkel i Bagsværd“, sagde Friboe og surmulede; han var selv begyndt at blive svært indtaget i Grethe Lystrup og taalte ikke godt at se paa, at Rømeling kyssede hende.

„Bagsværd er meget passende“, sagde Bülow efter at have tænkt sig en Stund om. „Det er tilpas af-

sides, og dog ikke længere, end at man kan overkomme at ride derud. Hvad hedder den brave Mand?"

„Han hedder Sejrrø“, sagde Grethe Lystrup. „Men han vil naturligvis have sig godt betalt.“

„Hans kongelige Højhed betaler,“ sagde Bülow og slog ud med Haanden, ligesom Kronprinsen plejede.

Saa kom Vinen frem, og de drak mange Skaaler paa det nye Hof i Bagsværd, som Rømeling kaldte det.

Derefter gik Bülow til Madam Rafsted og truede hende paa Livet, hvis hun ikke tav, til alt var bragt i Orden.

Madam Rafsted lovede det højtideligt, hvorefter hun gik rundt i Nyboder og bragte alle Konerne halvt fra Samlingen med forblommede Hentydninger.

Om Aftenen, da de sad ved Grøden, fortalte hun Morten det.

„Tænk, sikken en Ære“, sagde hun, „hun bliver jo næsten helt ligesom en Dronning. Hvem skulde tænkt sig det dengang...“

„Naa“, sagde Morten sindigt og tørrede Skeen i Ærmet, „jeg har nu aldrig hørt, det skulde være saa stor en Ære at blive en Konges Mikkedulle. De fleste vil vist heller kalde det en Vanære.“

Madam Rafsted stirrede et Øjeblik maalløs paa ham, for siden han var kommet i Ulykke og saa uventet var blevet reddet, havde hun ikke hørt ham sige saa meget paa én Gang. Men saa fik hun jo Mælet igen, og det brød løs over hans syndige Hoved.

„Vanære!“ skreg hun. „Saa du snakker om Vanære? Hvem var det, som bragte Skammen over vort Hus og nær havde styrtet os alle i Ulykke. Du skulde hellere takke Bendte paa dine Knæ, skulde du, fordi hun har skaffet dig Benaadning, saa vi nu har vort

paa det tørre. Jeg véd heller ikke bedre, end at du selv er med til at tage din Part af Fordelen, saa du skulde vist hellere tie stille..."

Morten dukkede sig under Bygen, hvor han sad. Han kunde ikke sige stort imod det... strengt taget var det jo rigtigt altsammen...

Saa gik han ud for at slaa et stort Slag paa Brokkensbod, eller hvor det kunde træffe sig. Rusen bragte jo altid Glemsel en Stund.

„Og der er jo Raad til det nu“, smaalo han for sig selv, „siden Kronprinsen betaler.“

FJORTENDE KAPITEL.

Hoffet i Bagsværd.

Morten Rafsted havde ikke let ved at faa anskaffet sig en ny Æresfølelse, saa han kunde blive stolt af sin Datters Skam; men det hørte han overalt i Nyboder, at Bendte havde rigtignok vundet det store Lod, og der var nok mange større Folk, som slikkede sig om Munden efter at faa deres Døtre i saa høj Stand. Saa var jo nu Kongen ogsaa altid Kongen, og det vidste enhver, at Frederik gjorde ikke noget Menneske ondt med sin gode Vilje...

Morten tav til det. Han maatte da ogsaa ud en gang med Malene og se, hvordan Bendte havde indrettet sig. Og det maatte de sige, at det hele var grangivelig som et Eventyr...

Huset var jo kun lille, men det var pænt hvidkalket med grønne Skodder. Og tre smaa Stuer var der i det; i Sovekammeret var alting hvidlakeret med Guld paa, og Morten Rafsted stod og gabede, mens han saa paa det; det dæmrede i ham, at med s a a d a n et Sovekammer var det hele jo ligesom mere begribeligt og undskyldeligt...

I de andre Stuer var alting Mahogni og med Silke

paa; godt var det da, at der var sribede Overtræk over Stolene; men alligevel vovede ingen af dem rigtig at sætte sig...

Anders Greisen var ogsaa med; men ham var Bendte stadig paa Nakken af; for han skulde røre ved alting med sine fedtede Fingre, og Bendte maatte gaa og gnide efter med sit Forklæde. Der var allerede gaaet Husmoder i hende, og hun var paa Færde fra tidlig Morgen til sildig Aften og skurede og polerede...

Der kom ogsaa andre Bkendte fra Nyboder, Jomfru Soelgaard og Else Espens, saa gammel hun var; og alle var de enige om, at Bendte førte sig med en mageløs Værdighed.

Men Smed Sejroe og hans Kone blinkede saa lunt til hinanden over alle de fine Herrebesøg, der kom til deres Lejer om Aftenen.

„De fine Folk er nu ligegodt noget liderligt Rak“, sagde Madam Sejroe. „Hun kunde da i det mindste holde sig til den ene.“

„De betaler godt for sig“, sagde Smeden.

„Det gør de“, sagde Madammen. „Men det lugter nu ligegodt grimt at have saadan noget Nabo-skabet.“

„Lugter den kanske ogsaa grimt?“ sagde Smeden og holdt hende en Daler under Næsen.

Saa lo Madam Sejroe og tænkte, at hun havde den klogeste Mand i hele Verden. Og hans Bemærkning kunde jo ogsaa være vis nok; at en romersk Kejser engang for mange hundrede Aar siden havde sagt noget lignende, generede ingen af dem, eftersom de ikke vidste det.

Men de, som kom om Aftenen hos Jomfru Rafsted, var ikke andre end Grethe Lystrup og Martha Sejrsen, Friboe, Rømeling og Bülow. Og saa naturligtvis Hans kongelige Højhed selv; han havde re-

solveret sig for to Dage om Ugen, Onsdag og Lørdag, og da var det hans bestemte Ønske at træffe sin lille Veninde alene.

Den første Gang tog Bendte imod ham paa Dørtærskelen og nejede dybt.

„Maa jeg byde Deres kongelige Højhed velkommen“, sagde hun.

„Snak“, sagde Kronprinsen og spændte Sablen af sig. „Tror du ikke, jeg har nok i den Slags Dikedarer inde i København? Naar jeg kommer herud til min lille Pige, er jeg ikke andet end en Privatperson. Forstaar du ikke det?“

„Jeg kan aldrig forstaa, at Deres kongelige Højhed kan være en Privatperson“, sagde Bendte. „Men saa velkommen, Hr. Privatperson“, sagde hun og nejede igen.

Kronprinsen lo og lagde sin Arm om hendes Liv.

„Er det Rømeling, der har lært dig saadan noget?“ sagde han. „Han er en vittig Hund. Du skal slet og ret kalde mig Frederik; andet er jeg ikke for dig.“

„Min Frederik“, sagde hun saa og slog Armene om Halsen paa ham. Og lidt efter sad de begge to inde i Stuen og smaasladrede som to Børn; han skulde jo se, hvor fint alting var, og beundre hver Smule.

„Naa“, sagde han lidt misfornøjet. „Bülow har saamænd ikke sparet paa noget. Det er godt at se, at han ikke skal betale det af sin egen Lomme, for han er saa gerrig som en gammel Jøde.“

„Deres kongelige Højhed“, sagde Bendte og satte Ansigtet op til at græde.

„Frederik“, sagde Kronprinsen og stampede i Gulvet. „Har jeg ikke sagt, at du skal kalde mig Frederik? Hvis du kommer med flere kongelige Højheder, rider jeg min Vej igen lige med det samme.“

„Jeg vil slet ikke have det“, sagde Bendte og brast

i Graad. „Tag det altsammen igen. Naar det er for dyrt til mig, vil jeg ikke have det mindste af det... ikke saa meget som en Skammel...”

Hun sparkede til én, der stod hende i Vejen, og kastede sig ned paa Gulvet i voldsom Hulken. Hans kongelige Højhed maatte lægge sig paa Knæ ved Siden af hende og kæle længe for hende, før han fik hende beroliget.

„Du er en lille dum Pige,” sagde han og tog hende op paa sit Skød. „Kan du ikke forstaa, at det er slet ikke Pengene, jeg tænker paa? Jeg er saamænd ligeglad, hvad det koster... Herregud, det ene med det andet, det slaar saamænd ikke til alligevel. Men kan du ikke forstaa, jeg havde glædet mig saadan til, at vi skulde have det hyggeligt? Saadan rigtig som et Par Borgerfolk..., se, naar jeg nu sidder og falder i Tanker, saa ridser jeg maaske i Bordet med min Blyant, og saa er det kønne Mahogni straks spoleret.”

Han strøg kærtegnende hen over den blanke Bordplade med sin Haand.

„Og hvis jeg er træt, lægger jeg maaske Benet op over en Stol“, vedblev han, „og saa ridser Sporene jo i Silken... jeg vilde meget hellere haft dig ude i Nyboder eller saadan et Sted, hvor man kunde spytte paa Gulvet, ja. Dette her er jo akkurat ligesom paa Amalienborg, kan du ikke forstaa det?”

„Jeg har været saa glad for det altsammen“, sagde Bendte og tørrede sine Øjne. „Jeg, som altid har haft det saa fattigt — men det kan du naturligvis ikke forstaa.”

„Vist kan jeg det“, sagde Kronprinsen og klappe hende paa Haaret, „vist kan jeg det. Smaa Piger vil have Stads, det skulde jeg have tænkt paa. Saa du har været saa glad for det altsammen?”

„Ja, jeg har“, sagde Bendte, „men det gør alt-

sammen ingenting. Du maa ridse i Bordet og lægge Benene paa Stolene lige saa meget du vil.“

„Maa jeg ogsaa spytte paa Gulvet?“ sagde Kronprins Frederik og dikkede hende under Hagen.

„Værsgod“, sagde Bendte. „Du maa gøre, hvad du vil, naar bare jeg har dig selv.“

„Saa er jeg bange, der ikke bliver meget af Stadsen tilbage“, sagde Kronprinsen.

„Det gør heller ikke noget“, sagde Bendte, „saa kan du jo bare give mig noget nyt.“

Kronprinsen lo og kom til at hoste, saa han maatte rejse sig.

„Dig skulde vi nok sætte til at styre Finanserne“, sagde han. „Du er meget klogere end mine Ministre. Men kan du nu hjælpe mig at faa Støvlerne af.“

Lidt efter sad han henne ved Vinduet med sin Pibe og fingererede ved det, der laa paa Sybordet.

„Hvad er det for en Bog?“ spurgte han og holdt et lille tyndt Bind i Vejret. „Er du nu begyndt at læse?“

„Det er Thiemes første Næring for den sunde Menneskeforstand“, sagde Bendte undseligt. „Det er en, Moder har skaffet mig; hun siger, at jeg har kun lært saa lidt i Skolen, og nu maa jeg se at uddanne min Aand.“

„Saamænd“, sagde Kronprins Frederik og flyttede Sybordet, saa han kunde strække Benene fra sig. — „Det kan vist være meget gavnligt; skønt jeg har rigtignok lært en hel Bunke selv, og nu kan jeg ikke engang huske Byerne ved Nilen.“

„Dem behøver du da heller ikke at kende for at kunne regere“, sagde Bendte.

„Nej, vist ikke nej“, sagde Kronprinsen og nikkede. „Men det var nogen rigtige Fæhoveder, som havde med min Opdragelse at gøre. I Stedet for at lære mig at regere, fyldte de mit Hoved med al Slags

unyttigt Tøjeri. Men den Bog af Thieme er jo da ellers for de smaa Børn i Skolen, har jeg hørt.“

„Der staar saamænd meget i den, der kan være kønt og nyttigt for voksne ogsaa“, sagde Bendte.

„Skal jeg læse noget for dig?“

„Gør du kun det“, sagde Kronprinsen og gabede.

„Skal jeg regere Landet, er det vel ingen Skade til, at jeg kender, hvad de lærer mine Børn.“

„Her er saadan et kønt Kapitel, der hedder „Dom“, sagde Bendte Frederikke.

Og hun begyndte at læse paa sin ensformige, drævende Skolepigemanér, der var helt søvndyssende, saa hun nikkede selv, da hun kom til det sidste:

„Faderen: F. Eks. naar du siger: Vejret er skønt, hvorom taler du da? Barnet: Om Vejret. F.: Eller naar du siger: jeg er mæt; hvorom taler du da? B.: Om mig selv. F.: Naar du alene siger Vejr eller jeg, saa siger du et enkelt Ord, og udtrykker dermed en enkelt Forestilling. Men naar du siger noget om Vejret eller om dig selv, saa forbinder du to Forestillinger med hinanden og afsiger en Dom. Altsaa de Ord: Vejret er skønt, og: Jeg er mæt, ere Domme. Nu vil du ogsaa forstaa mig, naar jeg siger: sig mig din Dom om begge disse Forskrivter. B.: Ja, nu forstaar jeg det, nemlig, jeg skal sige dig, hvilken der er smukke!“

Bendte undertrykte en Gaben og saa over paa Kronprins Frederik for at se, om hun havde vundet hans Bifald. Men Hans kongelige Højhed sad med Piben mod Knæet og Haanden under Hovedet og sov de retfærdiges Søvn.

Saa lagde hun Haanden i Skødet og saa ud i Aftenen, hvor Skovene blaanede. Der var slet ingen Tanker i hende; hun var glad, naar bare hendes kongelige Elsker var hos hende, og følte sig for første Gang i sit Liv fuldkommen tilfreds.

Saa vaagnede Kronprinsen i det samme og rakte sig.

„Det er vist en meget udmærket Bog“, sagde han, „selv om jeg synes, den maa være temmelig lærd for saadan en bitte Pog. Kan du ikke læse lidt mere? Det er saa hyggeligt, du, bare saadan at kunne sidde stille og høre. Og saa har du saadan en nydelig Stemme.“

Bendte blev rød af Glæde over Anerkendelsen og læste fornøjet videre af Kapitlet om „Brug — Misbrug“. Og denne Gang faldt Kronprinsen ikke i Søvn; han lyttede opmærksomt til og nikkede af og til anerkendende.

Men saa kom Bendte til Slutningen:

„Faderen: Naar du med Kniven skærer din Mad, er det Brug eller Misbrug? Barnet: Det er Brug. F.: Naar du ikke spiser Brødet, men gør smaa Kugler af det til at lege med, er det Brug eller Misbrug? B.: Det er en slem Misbrug. F.: Tror du nu, at det er befaleet eller forbudt? B.: Det er forbudt. F.: Og saaledes er al Misbrug Uret og forbudt.“

„Hm!“ sagde Kronprinsen, „det synes jeg nu er noget slemt Vrævl at lære Børnene. Jeg har altid selv holdt saa meget af, naar vi sad ved Taflet, og trille Brødet i Kugler. Har du aldrig prøvet det?“

„Næh“, sagde Bendte.

„Jo, og véd du hvad“, sagde Kronprinsen og lo, „saa somme Tider kastede jeg Kuglerne i Hovedet paa de andre, og der var aldrig nogen af dem, der kunde gætte, hvorfra de kom. Det var skam meget morsomt.“

Det lo de begge af, og saa sad de en Tid tavse. Omsider sagde Kronprinsen:

„Men ret betænkt, saa kan det jo være en meget fornuftig Lærdom alligevel. For naar man ikke har

ret meget af Brødet, saa maa man naturligvis spare paa det."

„Ja“, sagde Bendte.

Saa sad de igen en Tid tavse og saa hver ud ad sit Vindue.

„Nu kan man ikke se at læse mere“, sagde Bendte.

„Nej“, sagde Kronprinsen. „Men her er saa hyggeligt bare at s i d d e.“

Han rejste sig og strakte sig i Velvære over at Amalienborg og al Fornemheden var langt borte.

„Ja, lille Pige“, sagde han blødt, „saa skulde man vel til Køjs!“

Og saa gik de til Køjs. Men allerede før Dag-gry var Hans kongelige Højhed i Sadlen igen, for at Landets Hovedstad ikke skulde savne sin faderlige Beskytter, naar Portene aabnedes...

Paa de andre Dage i Ugen kom saa gerne Grethe Lystrup og hendes Kavallerer, og det kunde jo ikke nægtes, at de Dage var muntre. Saa sled Bendte i det som Kogekone; for det var hendes Ærgerrighed at vise sig som en dygtig Husmoder, og hun vilde, at Maden skulde være god, naar der kom nogen, der skønnede paa det; hendes Frederik forstod sig jo ikke meget paa den Slags, til hendes store Sorg. Men her fandt hun Paaskønnelse og var helt ør, naar hun endelig sank ned for Bordenden for at præsidere. Men saa maatte hun jo anstrenge sig for at lytte efter Herrernes Samtale; for Kronprins Frederik fortalte hende næsten aldrig noget, men her fik hun baade det ene og det andet at vide. Det nyttede ikke, hvor meget Grethe Lystrup og Martha Sejrsen saa anstrengte sig for at faa hende med i deres Løjer... hun sad gravalvorlig og opfangede hvert Ord, der faldt fra de kloge Hofkavallerers Mund; især naar Samtalen drejede sig om Politik; for det var jo da

noget, der vedrørte hendes Frederik, og som hun maatte vide Besked med.

At Englænderne var hendes Fædrelands Fjender, kunde hun jo nok forstaa, siden de havde overfaldet os i 1801; men at ogsaa den russiske Kejser Paul havde villet gøre hendes Frederik Fortræd, havde hun aldrig hørt... det var rigtignok godt, han var blevet myrdet i rette Tid. At det hele kom af denne her Napoleon, forstod hun, og hun lyttede med skinnende Øjne, mens Bülow fortalte om denne Evropas Helt og mægtigste Hersker.

„Er han da mægtigere end Kronprins Frederik?“ spurgte hun forundret.

„Det er han“, sagde Bülow. „Han er mægtigere end alle Evropas Konger tilsammen.“

„Da er jeg vis paa, han ikke er halvt saa god“, sagde Bendte.

„Det er han ikke“, sagde Bülow. „Men Hans kongelige Højhed holder meget af ham.“

„Saa maa han ogsaa være god“, sagde Bendte afgjort.

Friboe sad stille og knækkede Nødder; men Rømeling sagde foragteligt:

„Han er dog ikke andet end en Parvenu.“

Bülow brast i Latter.

„Det sagde ogsaa en af Gesandterne forleden ved Taflet“, sagde han. „Men véd I, hvad Hans kongelige Højhed svarede?“

„Hvad er en Parvenu?“ spurgte Bendte.

„Det er en Lykkeridder“, sagde Grethe Lystrup, der havde læst alle de Romaner, hun kunde faa fat i. „Men hvad sagde saa Kronprinsen?“

„Han sagde“, vedblev Bülow, „Parvenuer, det er vi jo allesammen. Og da de andre protesterede, fortsatte han: Maa jeg spørge, om den første Konge var andet end en Soldat, der havde Lykken med sig?“

Det lo de allesammen af, og Friboe sagde:

„Ja, hans kongelige Højhed kan være vittig, naar han vil.“

„Jeg mener nu alligevel, vi skulde holde os til England“, sagde Rømeling. „Napoleon er kommen hurtigt til Vejrs, han kan blive styrtet lige saa hurtigt igen. England bliver aldrig styrtet.“

„Jeg priser Hans kongelige Højhed, fordi han holder sig nevtral“, sagde Bülow.

„Denne her Nød holder sig ogsaa nevtral“, sagde Friboe og knækkede den. „Man maa være Nøddeknækker her i Verden, ellers kommer man i Klemme.“

„Friboe er nu altid saa aandrig“, sagde Bülow. „Maaske han kunde styre Staten bedre end Hans kongelige Højhed selv?“

„Hvis jeg skulde styre Staten“, sagde Friboe, „saa vilde jeg altid holde mig til den stærkeste.“

„Og hvem er den stærkeste?“ sagde Bülow sarkastisk.

„England!“ brølede Rømeling og slog i Bordet. Alle Herrerne havde allerede faaet mere, end de kunde taale, og nu kom de op at trættes, saa det blev kedeligt. Damerne trak sig tilbage til Bendtes Kabinet, hvor hun for tyvende Gang maatte vise dem alle de Herligheder, Kronprinsen havde givet hende, baade Smykker og Klæder...

„Gud“, sagde baade Martha Sejrsen og Grethe Lystrup, „nu er du da lykkelig?“

„Ja, naturligvis“, sagde Bente; men i det samme gav det et Stik i hendes Hjerte og hun maatte trænge Taarerne tilbage. Hun kom pludselig til at tænke paa Johan Lystrup... og Dorthe Daniels Jakob... og nu Frederik, og hun syntes egentlig, at det var det ene som det andet. Hun havde saa tit hørt sine Veninder tale om deres Elskov... at det, at blive taget af

en Mand, var ligesom at blive borte i en Rus... noget paa én Gang forfærdeligt og dejligt. Men saa maatte man naturligvis ogsaa elske sin Mand... elskede hun da ikke sin Frederik? Saadan noget havde hun aldrig følt, naar hun var sammen med ham... hyggeligt og rart havde de det, og mageløs god var han jo imod hende... men der var ikke det mindste af en Rus ved det. Hun kunde for den Sags Skyld lige saa godt have siddet som Matroskone hjemme i Nyboder.

„Tænk, med al den Stads,“ sagde Martha Sejrsen. „Det skulde bare være mig.“

„Ja og saa at være elsket af Kongen selv,“ sagde Grethe Lystrup. „For han er da lige saa godt som Konge allerede og kan blive det, hvad Dag det skal være. Du kan sagtens.“

„Der er jo ingen, der ved det,“ sagde Bendte mut og pakkede Herlighederne sammen. „Jeg sidder jo her gemt i en Afkrog og ser ikke et Menneske hele Dagen. Jeg kunde lige saa gerne være blevet i Nyboder.“

„Som du dog taler!“ sagde Martha Sejrsen og slog Hænderne sammen. „Du der har det meget bedre end nogen af os andre!“

„Ja, dér holder jeg nu med Bendte“, sagde Grethe Lystrup rask. „Kronprinsen kunde gerne tage hende til sig i Byen... eller i det mindste gøre hende til Grevinde eller saadan noget. Jeg ved da, at Christian den Femtes Elskerinde var Grevinde af Samsø, og Frederik den fjerdes var Hertuginde af Slesvig... tilsidst gjorde han hende endogsaa til sin rigtige Dronning. Anna Sofie Reventlow, hed hun, jeg har en dejlig Bog om hende... du maa gerne laane den, hvis du vil.“

Bendte laante baade den og mange andre Bøger; de gjorde Ensomheden saa dejlig, og Drømmene fik Magt i hendes Sind. To Drømme stredes om Mag-

ten i hende; somme Tider længtes hun blot efter en rigtig Kærlighed, en virkelig Elskov, en Mand der kunde tage Vejret fra hende i sine Favntag. Til andre Tider kom der over hende en Trang til Fornemhed... til at de alle skulde anerkende hende som Kronprinsens Elskede, hele Folket skulde se dem sammen, til Hoffet vilde hun... maale sig med Kronprinsessen, der skulde være saa stiv og kedelig... Var hun ikke køn nok, til at hun kunde vise sig mellem Hoffets Damer? Hun var da altid kønnere end Kronprinsen ... for første Gang tænkte hun over, hvor grim han egentlig var. Og for hans Skyld skulde hun slæbe hele sin Ungdom hen i en Afkrog af Landet...

Og den næste Gang, Kronprinsen kom, var hun saa tvær og kold, at han ikke kunde begribe, hvad der gik af hans lille Pige. Men han gav hende nogle Penge; dem kunde hun vel altid have Brug for, og han vidste bedst, hvad Penge var værd, han som sled og stred med Landets Finanser...

Men da han var redet bort, kastede hun Pengene hen ad Gulvet og græd bitterligt. At han kunde byde hende Penge, naar hendes Hjærte var ved at briste af Sorg... nej, han elskede hende ikke, han elskede hende ikke...

Men da hun savde grædt en Tid, samlede hun omhyggeligt Pengene op igen og gemte dem hen til de andre, hun havde.

Det var snart en hel lille Skat.

FEMTENDE KAPITEL.

Ærgerrige Planer.

Det lod virkelig til, at Kronprins Frederik skulde faa Lov til at have sin lille Kærlighedsidyl i Fred. Huset i Bagsværd laa saa afsides, at de kongelige Besøg ingen større Opmærksomhed vakte, og selv om

Smeden tænkte sit, fandt han sin Fordel i at beholde det for sig selv.

Og i København var den hele Historie saa godt som glemt. At hans kongelige Højhed havde sig sine smaa Veninder, tvivlede ingen paa, men hvad angik det hans Undersaatter? Han maatte have hundrede, om han vilde, naar han bare gemte dem rundt i Krogene, saa der ikke blev offentlig Skandale; det eneste, de loyale Borgere frygtede, var at han skulde tage sig en fast Mætresse og oprette et Elskovshof ved Siden af det officielle... til Krænkelser og Forargelse for den gode Kronprinsesse, der allerede havde vundet Folkets Kærlighed og var Genstand for den største Medfølelse; thi ikke alene var hun svag af Helbred, men hun hjem søgtes ogsaa af tunge Sorger; de fleste af de Smaabørn, hun bragte til Verden, døde i hendes Arme, kun to Prinsesser havde hun faaet Lov til at beholde, Caroline og Vilhelmine; med Guds Hjælp vilde hun dog vel endnu skænke Landet en Tronfølger, der kunde betrygge Monarkiets Fremtid...

Men mere end én Gang var Hemmeligheden nær ved at blive røbet; det kriblede og krablede i Madam Rafsted efter at komme til at aabenbare sig i sin fulde Herlighed. Siden hun saa uventet var kommet i Velstand i Stedet for i Ulykke, var hendes Anseelse i Nyboder jo grundfæstet, og Standsfolk kom der snart hver evige Dag for at høre til hendes Bendte og fritte om, hvor fint hun havde det. Og naar det saa summede Malene om Ørerne med Spørgsmaal: „Er det Friboe?“ „Det er naturligvis Rømeling, den Strik!“ „Næh, jeg er nu sikker paa, det er Bülow, han ser mig nok ud til at have en Ræv bag Øret!“... saa kneb det jo forfærdeligt for hende at tie. Men hun var saa dødsens angst for Bülow, at hun holdt sig i den første Tid; og hun følte jo ogsaa,

hvor let et uforsigtigt Ord kunde forspilde det hele, saa nyt og usikkert alt var endnu.

Endnu var der jo ikke naaet stort, og Madam Rafsted var ikke videre tilfreds med de Smuler, der faldt af fra Datterens Bord. I Grunden var Kronprinsen jo en gerrig Rad og kunde være saa smaa-lig som en Haandværker; mange af Grossererne holdt deres Mætresser meget flottere end han, og Malene spurgte somme Tider sig selv, om ikke Bendte havde staaet sig bedre ved at holde sig til en af Handelsstanden? De Folk lod Pengene rulle og skænkede ikke den Dag i Morgen en Tanke... det var jo de gode Tider, en Guldstrøm væltede ind over Landet, og ingen tænkte sig, at den nogen Sinde vilde standse ... Og saadan som Bendte var, Fyr og Flamme under den stille Flade, kunde hun sagtens faa, hvem hun pegede paa...

Nej, men Fremtiden, Fremtiden! Det svimlede helt for Madam Rafsted, naar hun drømte om alt, hvad det skulde blive til. Altfor længe kunde det jo ikke vare, før Kronprinsen blev rigtig Konge, og saa maatte Ophøjelsen jo komme; da skulde Bendte anerkendes for hele Verden og sidde som en fornem Dame i sin Karosse, og hun, Malene Greisdatter, skulde køre i sin fulde Pragt ved hendes Side. Kronprinsen var jo trofast og god og retfærdig ud over alle Grænser; aldrig slog han Haanden af en lille Pige, han havde ført i Ulykke... bare Bendte nu ogsaa var klog nok til at holde ham fast...

Og Madam Rafsted trak i sin stiveste Puds for at begive sig til Bagsværd og personligt forvisse sig om Datterens Lyke.

Helt let gik det ikke for hende at komme ud af Nyboder, naar hun var i Stadsen. For hun følte sig jo allerede som en fornem Dame og vilde være med paa de nyeste Moder. Og nu var Fiskebensskørter-

nes Tid forbi... disse famøse Fiskebensskørter, som var altfor omfangsrige til Nybodershusenes smaa Døre. En helt ny Mode havde sejret i København; det var Madame Tallien i Paris, der paa Direktoriets Tid havde indført det saakaldte „Nymfegevandt“, og nu bar enhver københavnsk Dame med Agtelse for sig selv det nye Klædebon: en ganske tynd, løst nedhængende Kjole, der var sammenholdt med et Bælte helt oppe under Brysterne. Saaledes udstyret gik da Madam Rafsted gennem Nyboders Gader... og havde hun vidst, at Madame Tallien havde for Skik at bære en Ring om hver Taa, vilde hun sikkerlig ikke selv have ladet sig nøje med mindre.

Men det var jo galt nok, som det var; for selv om Madammerne i Nyboder respekterede Madam Rafsteds Overlegenhed og bøjede sig for hendes Nykker, saa var Ungdommen af en anden Opfattelse. Madam Rafsted havde ikke gaaet mange Skridt, før hun havde en Hær af Nyborsunger i Hælene, og de skreg og sang:

„Hun har ingen Ting paa! Hun har ingen Ting paa!“

Men endelig slap hun da ind til Staden, hvor hun i „Skibet“ fik hyret sig med en Bonde, der skulde til Bagsværd.

Dér ventede hende en rystende Overraskelse; thi hun fandt Datteren opløst i Taarer, og hun helmede ikke, før hun havde faaet en Forklaring.

„Jeg er saa ulykkelig Moder,“ hulkede Bendte... „Frederik elsker mig ikke mere!“

„Ih Gud forbarme sig“, sagde Madam Rafsted og sank ned paa et af de sribede Overtræk... „har Hans kongelige Højhed brudt med dig?“

„Nej“, sagde Bendte... „men han forstaar mig ikke.“

„Naa, Gud være lovet og takket,“ sagde Madam

Rafsted... „du gjorde mig saa forskrækket, at jeg nær havde faaet et Slag. Lad mig saa høre, hvad der er i Vejen.“

Og afbrudt af Hulken... saa forvirret, at Madam Rafsted næsten ikke kunde faa Rede i det... fremstammede Bendte sin Bekendelse: at det var slet ikke den store, sande Kærlighed, der var mellem hende og Kronprinsen; han elskede hende ikke rigtigt... slet ikke saadan som hun vilde elskes... en rigtig Stivstikker var han...

„Gud forbarme sig, Barn,“ sagde Madam Rafsted... „kalder du Hans kongelige Højhed en Stivstikker? Tænk dog paa, at du næsten er som en kongelig Person; der kunde gerne være dem, som lyttede efter, hvad du sagde, og løb lige med det til Amalienborg. Saa er du om en Hals.“

„Ja, jeg er ligeglad,“ sagde Bendte... „en Stivstikker er han nu, og saa kedelig og kold. Jeg kunde lige saa gerne være gift med en Købmand.“

„Naa,“ sagde Madam Rafsted og smilte i vemodig Erindring. „Købmændene kan saamænd være varme nok, mit Lam.“

„Det er heller ikke det værste,“ sagde Bendte og hulkede igen, „men saa igaar, da jeg sad her og græd og var saa ulykkelig, saa kom han. Og jeg trængte s a a d a n til en Smule Kærlighed... men saa gav han mig P e n g e...“

„Penge er min Sjæl altid gode“, sagde Madam Rafsted. „Skrab du til dig, hvad du kan, medens du er ved Fadet, og har du ingen Brug for Pengene, saa kan du jo give dem til mig.“

„Naa,“ sagde Bendte og tørrede sine Øjne... „skulde jeg nu maaske ikke engang have dem! Jeg troede, du vilde forstaa mig, og saa...“

„Det gør jeg saamænd ogsaa, min Putte“, sagde Madam Rafsted og klappede hende paa Haanden.

„Tror du ikke, jeg har oplevet noget, dengang jeg var ung? Jeg saa saamænd lige saa godt ud som du ... nej, den rigtige, store Kærlighed, du, det er saamænd bare noget, Mændene snakker om, før de har faaet, hvad de vil have. Sidenhen er det nok ikke saa stort... saa kommer det bare an paa, om man har faaet sig en Mand med nogen Grunker og saadan ... du kan saamænd ikke klage, du, der sidder med selve Kronprinsregenten... naar bare du kan vente...”

„Hvorfor skal jeg vente?“ sagde Bendte trodsigt. „Han kunde dog gerne give mig et Hus inde i Byen... eller i det mindste en Vogn, saa jeg kunde køre, og en Tjener. Og hvorfor gør han mig ikke til Grevinde eller Hertuginde, saadan som...”

„Men Bendte dog!“ sagde Madam Rafsted bestyrtet og slog Hænderne sammen i Forargelse over Datterens Fordringsfuldhed. Men saa kom hun til at tænke og regne efter, hvad Glans det kunde kaste over hende selv, om Datteren kom i saadan Ophøjelse ... i Grunden var det jo urimeligt, at Hans kongelige Højhed ikke havde tænkt paa det selv. Gjorde han først Forholdet officielt, var det ikke saa let for ham at trække sig ud af det... men naar det kom til Stykket, havde han maaske netop villet holde sig en Bagdør aaben, saa han kunde knibe ud, uden at det vakte Opsigt. De store skulde man aldrig tro længere end til en Dørtærskel...

„Du skulde tale med Bülow om det,“ sagde hun saa. „Han er en klog Mand, og ingen har mere at sige hos Hans kongelige Højhed end han. Om nogen kan sætte det igennem, da maa det være ham.“

Saa gav hun sig til at fritte Datteren ud om det ene og det andet; hun tænkte, om ikke hendes Uriemighed og Mangel paa Ligevægt skulde komme af, at hun var frugtsommelig; men hun forstod snart, at der var ikke noget af den Slags.

„Det var Skade,“ sagde hun. „Gud skal vide, at de Unger er ikke til andet end Besvær, naar de da ikke gør en saadan en Ære som du... du skulde bare vide, hvad for et Mas jeg har med Anders Greisen; jeg kan ikke trække ham op af den ene Mudderpøl, før han falder i den anden; i min nuværende Stilling kan jeg næsten ikke være ham bekendt. Men Mandfolkene er nu ligesom de var tossede efter den Slags... nogen af dem da; jeg kunde godt tænke mig, at det vilde knytte dig fastere til Hans kongelige Højhed, om du fødte ham et Barn. Men tal nu med Bülow om det... og vær saa fornuftig overfor Kronprinsen. Græder du, naar han kommer herud, bliver han bare saa meget før ked af dig.“

Saa drog hun af, og da Bendte tænkte over Tingene, kom hun til det Resultat, at Moderen havde Ret. Det med Elskov var noget Vrøvl, og naar man alligevel skulde have et Mandfolk hos sig, var det altid bedre, at have en Konge end en Matros.

Og Kronprins Frederik blev i helt godt Humør, da han kom næste Gang og fandt hende stille og glad som sædvanlig.

„Du er en sød lille Pige,“ sagde han. „Jeg har saa meget Vrøvl derinde i København, saa det er en hel Lise at sidde herude hos dig. Er der ikke noget, jeg kan gøre for dig?“

„Du gør alt for meget for mig,“ sagde hun og kysede ham. „Men du skulde tage mig ind til dig i København, saa jeg kunde være hos dig hver Dag. Saa skulde jeg nok sørge for, at du ikke blev i daarligt Humør.“

„Vorherre bevares,“ sagde Kronprinsen og tabte Piben af Forskrækkelse. „Du skulde bare vide, hvordan Folk, de snakker om det mindste.“

„Jeg keder mig saadan, naar du ikke er herude,“ sagde Bendte og satte sig paa hans Skød.

„Jeg synes, her er saa rart,“ sagde Kronprins Frederik og klappede hende paa Haaret. „Og saa kan du jo læse... det holder du jo meget af, ikke sandt? Jeg skal sende dig nogen af de nye Bøger; selv har jeg skam ikke Tid til saadan noget. Men saa kan du jo læse noget for mig, naar jeg kommer.“

„Tak,“ sagde Bendte og kyssede ham. „Jeg tænkte nu ellers mest paa dig selv, at det er saa langt at ride.“

„Du er en god lille Pige,“ sagde Kronprins Frederik.

Og saa sad de og saa ud af hver sit Vindue og smaasnakkede, indtil det blev Tid til at gaa til Køjs.

Kronprins Frederik faldt snart i Søvn. Men Bendte laa ved hans Side med aabne Øjne og tænkte; hun svor ved sig selv, at hun vilde nu alligevel føre sin Krig igennem; første Gang, hun saa Bülow, vilde hun tale med ham derom.

SEKSTENDE KAPITEL.

Den første Skilsmisse.

Generaladjutant Bülow deltog i et af de smaa Gilder ude ved Hoffet i Bagsværd, og ved Bordet havde han været saa munter og elskværdig, at han slet ikke lignede sig selv. Han fortalte den ene Anekdote lystigere end den anden... især om det svenske Kongepar, der om Vinteren havde rejst igennem Landet. De rejste i strængt Inkognito, og da de kom til Palaet i Roskilde, hvor der var lagt Løbere op ad Trappen, lod Majestæterne straks vende og kørte til Postgaarden, saa Maden fra det kongelige Køkken havde maatte sendes derhen.

„Og vil I saa tænke Jer“, sagde Bülow, „saa sendte Hans kongelige Højhed mig derhen for at spørge til de høje Herskabers Befindende. Og véd

I, hvad det behagede den svenske Monark at svare?
 „H. M. Kongen af Sverige befinder sig skidt,“ sagde han, „H. M. Dronningen befinder sig skidt og H. K. H. Prinsessen befinder sig skidt.“ Og jeg maatte jo berette Hans kongelige Højhed det, saadan som det var sagt mig.“

„Gustav den fjerde er ikke rigtig i Hovedet,“ sagde Rømeling, da Latteren havde lagt sig. „Han bilder sig ind, at Gustav Adolfs Aand er gaaet over i hans Leeme.“

„Lad os høre, hvad Friboe har at sige,“ sagde Bülow. „Han gnider sig paa Næsen, saa det er sikkert noget aandfuldt.“

„Jeg vilde bare bemærke, at H. M. Kong Gustav den Fjerde sikkert er lige saa begavet som H. M. Kong Christian den Syvende,“ sagde Friboe.

„Tænkte jeg det ikke nok,“ sagde Bülow, medens de alle lo, „naar Friboe engang imellem siger noget, træffer han altid Hovedet paa Sømmet.“

De havde det helt muntert den Aften; men Bendte sad og var stille; hun tænkte paa, at nu, da Bülow var i saa godt Humør, vilde hun benytte Lejligheden og vinde ham for sine Planer. Efter Bordet fik hun ham da ogsaa ind i Kabinettet og satte ham ind i Sagen. Men Bülow nægtede rent ud at have noget dermed at gøre.

„Ønsker De den Sag fremmet, maa De tale med Hans kongelige Højhed selv,“ sagde han. „Men jeg kender Kronprinsen, han gør det ikke. Hvis De vil følge mit Raaad, saa vent, til han er blevet Konge. Hvem ved, hvad der saa kan ske... især hvis det maatte behage Forsynet til den Tid at skænke Dem et Barn. Hans kongelige Højhed gør meget af Børn.“

Og da hun begyndte at tage paa Veje, tilføjede Bülow:

„Jomfru Rafsted, glem ikke, at al Lamenteren og

Overhæng er Hans kongelige Højhed en Pestilens. Hvis De bærer Dem fornuftigt ad, kan alting komme med Tiden; men tag Dem i Agt, at De ikke gør Hans kongelige Højhed ked af Dem forinden.“

„Min Frederik er trofast,“ sagde hun. „Jeg taler med ham om det, saa snart han kommer herud.“

Men da Kronprins Frederik den næste Dag kom ridende, var han i saa daarligt Humør, at hun ikke vovede at bringe Sagen paa Bane. Og da hun søgte at fritte ham ud for at faa at vide, hvad der trykkede hans Sind, blev han endnu mere gnaven.

„Det er Statssager, lille Pige,“ sagde han, „tror du ikke, de plager mig nok med Politik inde i København? Du kan da begribe, at naar jeg tager herud er det for at blive fri for alt det Vrøvl. Fortæl mig hellere noget morsomt.“

„Hvad skulde det være?“ sagde Bendte. „Jeg oplever virkelig ingen Ting i den Afkrog, jeg her sidder i.“

„Saa, er det nu det igen?“ sagde Kronprins Frederik fortrædeligt. „Jeg har jo sagt dig, at jeg ikke kan gøre nogen Forandring; du maa vente, til jeg bliver Konge.“

„Det er heller ikke det alene,“ sagde Bendte med Taarer i Øjnene. „Men du kunde da gerne give mig et Navn. Tror du det er morsomt for mig at gaa her og hedde Jomfru Rafsted? Jomfru er jeg da ikke mere.“

„Haa, haa, haa“, lo Kronprins Frederik, „nej, det behøver du min Sæl ikke at fortælle mig. Men ellers er det da meget pæne Navne, du har.“

„Det synes jeg slet ikke,“ sagde Bendte og surmulede. „Jeg synes, de er væmmelige.“

„Naa“, sagde Kronprins Frederik stødt, „Frederikke hedder du da efter mig.“

„Det hedder jeg jo slet ikke,“ sagde Bendte med

Lommetørklædet for Øjnene. „Det er jo bare noget, de kaldte mig; og det andet er saa simpelt.“

„Vist hedder du Frederikke,“ sagde Kongen. „Og jeg synes, Bendte er meget net. Men naturligvis, Benedikte vilde være kønnere. Hvis du vil have det, skal jeg gerne kalde dig Benedikte for Fremtiden.“

„Du forstaar mig heller aldrig,“ sagde Bendte og lavede sig til at græde. „Det er slet ikke det, jeg mener.“

„Jo pinedød skal du hedde Benedikte,“ sagde Kronprins Frederik vredt. „Jeg skal sige til Bülow, at han sørger for, det bliver forandret. Og nu vil jeg ikke høre mere om det.“

Den Dag red Kronprinsen tidlig fra Bagsværd og var lige saa gnaven, som da han kom. Og saadan gik det hvergang nu; Benedikte blev ved at tale om, at hun vilde til København, og hun vilde have sig et finere Navn, et, der passede for Kongens elskede. Der var Scener og Graad hvert Øjeblik, og Kronprins Frederik kom sjældnere og sjældnere. For naar han ikke kunde finde Fred og Hygge derude i Bagsværd, hvad skulde han der saa? Han overdrev saa sandt ikke, naar han sagde, at Vrøvl havde han nok af foruden...

For det første gav de indenrigske Sager ham nok at bestille. Der var jo stadig det, at han gav Audiens til alle og enhver og selv vilde tage sig af det allermindeste. Han sad dér som Konge for to Riger, men han havde nu engang sat sig i Hovedet, at det skulde være som én Familie, han var Fader for... én stor Gaard, hvor han var Husbonde, kendte alt, hvad der forefaldt, og vidste Raad for det altsammen. Det blev jo saa meget mere, end han kunde overkomme, og naturligvis gik det meste i Stykker mellem Hænderne paa ham. Saa var der Lovgivningen, der blev drevet med feberagtig Hast, som om Kronprinsen vil-

de have alting lavet i den bedst mulige Orden, før han engang lukkede sine Øjne. Det havde jo gjort ham saa elsket i Danmark, at han gjorde Bonden fri; og netop nu i Aaret 1805 lykkedes det ham at sætte Kronen paa Værket... han fik ogsaa Livegenskabet ophævet i Hertugdømmerne, og Hoveriet, saa at næsten tyve tusind Bondefamilier paa een Gang blev frie Mænd i Stedet for Trælle. Men priste Almuen ham for det, saa fik han til Gengæld Godejernerne paa Nakken; og saadan gik det med alting; hvad han gjorde godt mod den ene, skaffede ham den anden til Fjende. Saa blev der ogsaa i samme Aar oprettet en Overret i Viborg og en i København; Universitetet omordnedes, og der blev truffet nye Bestemmelser for de lærde Skoler, saadan at Disciplene ikke længere skulde synge i Kirken, Lærerne blev fri for deres Degnetjeneste, og Dansk blev gjort til et selvstændigt Fag gennem alle Skolens Klasser.

Men medens Kronprinsregenten saaledes søgte at ordne alt til Borgernes Bedste, bredte Uretfærdigheden sig bag hans Ryg i hans allernærmeste Omgivelser. Generaladjudanten, Bülow, tilrev sig mere og mere Magt, og enhver vidste, at vilde man opnaa en eller anden Gunst hos Regenten, kom man vanskelig uden om den mægtige Bülow. Der ymtedes ogsaa i Krogene om, at han var begyndt at tage imod Bestikkelser, og at han solgte Embeder, ligesom Griffenfeldt i sin Tid havde gjort.

Saadan gik det Kronprins Frederik ligesom Viben, der vil værgе for det ganske Land, men ikke mægter at værne om sin egen lille Tue...

Og samtidig blev Forholdene mere og mere truende ude i Evropa, hvor Napoleon fo'r frem som en uvan Tyr, og Danmark maatte være forsigtig til det yderste, om det ikke skulde blive draget med ind i Malstrømmen.

Evropas Magter havde nemlig paany dannet en Koalition imod Napoleon. England og Rusland, Øst-rig og Sverige havde indgaaet hemmelige Forbund med det Formaal endelig engang at gøre det af med den selvgjorte franske Kejser, hvis Herredømme var en bestandig Fare for Evropas Fred. Og nu overvældede Rusland Danmark baade med gode Ord og Trusler for at faa Kronprins Frederik med i Forbundet. Det var sandelig ikke let at vide, hvad man skulde gøre... det hele beroede paa Prøjsens Stilling, og Prøjsen holdt sig foreløbig neutral.

Imidlertid havde Danskerne dog trukket en stor Troppestyrke sammen i Holsten, og Kronprinsen havde selv besluttet at rejse derover for at tage Overkommandoen.

„Det bliver en meget ubehagelig Historie, sagde Kronprins Frederik til Bülow. „Vi maa jo underrette den smaa Rafsted...”

„Vil Deres kongelige Højhed ikke selv...?“ spurgte Bülow forundret.

„Jeg tør Pinedød ikke,“ sagde Kronprinsen og rev sig i Haaret. „Hun er slet ikke saadan, som hun lader til; jeg tænker, hun kradser Øjnene ud af Hovedet paa mig. I hvert Fald forlanger hun at komme med, og der bliver en Græden og Skænden... jeg ved Fanden ikke, hvordan det er, Bülow, det er ligesom der er faret en Djævel i hende paa det sidste. Hun vil være Grevinde og have et Slot, og jeg ved ikke hvad... jeg kan ikke vide, hvem det er, der sætter alt det Hovmod i hende.

„Jeg tænker, det er Moderen, Deres kongelige Højhed,“ sagde Bülow. „Madam Rafsted er en hof-færdig Natur. Desuden er det jo ikke alle, der taa-ler en pludselig Ophøjelse.”

„Naa, Ophøjelsen har nu da ikke været saa stor,“ sagde Kronprinsen godmodigt. „Jeg vilde saamænd

ønske, jeg kunde gøre noget mere for hende. Men det vilde jo være ganske uhørt; jeg er jo da ikke mere end Kronprins, og den gamle Idiot kan saamænd leve længe endnu... hm... jeg mener..."

Han saa forskrækket paa Bülow; men Generaladjudanten lod ikke til at have hørt noget.

„Naturligvis maa Jomfru Rafsted vente,“ sagde han. „Iøvrigt deler jeg ganske Deres kongelige Højheds Ønske om, at Forsynet vil beskære Hans Majestæt et langt Liv.“

„Ja du maa nu tage derud,“ sagde Kronprinsen og klappede Bülow paa Skulderen. „Og sørg for, at der ikke bliver nogen Skandale.“

„Ønsker Deres kongelige Højhed et Brud?“ spurgte Bülow forsigtigt.

„Nej vist gør jeg ikke nej,“ sagde Kronprinsen. „Det vilde da være evig Synd for den lille, kønne Pige. Jeg tror saamænd heller ikke, jeg kunde undvære hende. Men hun maa jo skikke sig i sin Skæbne og vente paa bedre Tider.“

„Jomfru Rafsted er jo ikke stort mere end et Barn endnu,“ sagde Bülow. „Og hun holder sikkert oprigtigt af deres kongelige Højhed. Naar hun faar Tid til at tænke sig om i Ensomhed, fortager Nykkerne sig nok.“

Saa drog Kronprinsen i Forvejen til Kiel, men Bülow red i dybe Tanker til Bagsværd, højst utilpas over sit ubehagelige Hverv og uden i Virkeligheden at vide, hvad han skulde gøre. At den smaa Jomfru Rafsted i usædvanlig Grad egnede sig til at være kongelig Mætresse, var han ikke i Tvivl om; hun var af Naturen stille og fornuftig, og de Fornemhedens Griller, som var faret i hende, fortog sig nok igen, naar hun blev en Smule ældre og blev holdt fri for skadelig Paavirkning; om fornødent kunde man jo altid skaffe Moderen bort fra København. Hun vilde

ganske sikkert blive en billig Mætresse, og det saa Bülow meget paa, for han vogtede endnu nøjere paa sin Herres Pengepung end paa sin egen; og saa var hun naiv, hun vilde ikke intrigere, ikke blande sig i Politik; hvorimod hun jo altid kunde bruges i de rette Hænder til at paavirke Hans kongelige Højhed...

Alt i alt passede hun godt; men Bülow maatte jo ogsaa tage Hensyn til sin egen Karriere, og han havde en uhyggelig Fornemmelse af, at Kronprinsen var ved at blive ked af hende; Opholdet i Holsten kunde trække ud, saa længe det skulde være, og ingen vidste, hvad der kunde ske i Mellemtiden... det var, ret beset, ikke værd at alliere sig altfor nøje med Jomfru Rafsted; og i hvert Fald kunde det kun være gavnligt at jage hende en Skræk i Livet...

Han meddelte hende da kort og barsk, at militære Pligter havde kaldt Kronprinsen til Kiel, og at Hans kongelige Højhed ikke havde set Lejlighed til at sige hende Farvel forinden...

Til hans Forundring tog Benedikte Meddelelsen med stor Fatning.

„Bliver Kronprinsen længe borte?“ spurgte hun.

„Det er ikke godt at sige,“ svarede Bülow og trak paa Skuldrene. „Det afhænger ganske af den evropæiske Politik.“

„Bülow,“ sagde hun og saa fast paa ham... „der er noget, De skjuler for mig. Er det Deres Hensigt at forsøge paa at skille min Frederik fra mig?“

„Men bedste Jomfru Rafsted...“ sagde Bülow forvirret.

„De skal heller ikke faa mig til at tro, at det vil lykkes“, sagde Benedikte. „Men noget er der i Vejen, ellers var Kronprinsen kommen selv.“

„Maaske De har trættet hans kongelige Højhed en lille Smule?“ sagde Bülow og kneb Øjnene sammen. „Plaget ham lidt, hvad? Smaa huslige Scener?

Jeg har tidligere haft den Ære at sige Dem, at hans kongelige Højhed ingen Ynder er af den Slags.“

„Ja, Bülow,“ sagde Benedikte djærvt, „jeg har baaret mig ad som et Fæ; men De kan være rolig for, at det ikke skal gentage sig.“

„Deri vil De handle klogt,“ sagde Bülow. „Det er en Selvfølge, at hvad Pengene angaar, vil der blive sørget for Dem ganske som hidtil.“

„Vil De bringe Hans kongelige Højhed min Tak,“ sagde Benedikte og rejste sig. „Og sig Kronprinsen, at jeg ikke tvivler om hans Trofasthed, og at hans Veninde venter taalmodigt, til han vender tilbage.“

Bülow blev saa imponeret over hendes Fatning og Holdning, at han kyssede hendes Haand til Afsked.

Men da han var redet bort, sank Benedikte ganske sammen. Hun følte det, som havde hun forspildt hele sit Livs Lykke, og inderst inde var hun overbevist om, at nu var Eventyret forbi... hendes ærgerrige Drømme vilde aldrig gaa i Opfyldelse...

Saa sendte hun Bud efter Moderen, der kom straks og fandt hende ganske opløst i Graad.

„Gud forbarme sig“, sagde Madam Rafsted og sank ned i en Stol, „har han nu ladet dig i Stikken?“

„Jeg véd ikke“, svarede Benedikte hulkende, „Bülow sagde da, at jeg vilde blive ved med at faa mine Penge.“

„Naa, Gud være lovet“, sagde Madam Rafsted lettet. „Jeg blev ganske forskrækket; men det kunde man da nok tænke, at han vilde skilles fra dig paa en pæn Maade.“

„Skilles?“ fo'r Benedikte op. „Hvem siger, at han vil skilles fra mig? Min Frederik er trofast, han forlader mig aldrig, aldrig, hører du...“

„Jamen, Herregud“, stammede Madam Rafsted forvirret, „du sagde jo dog selv, lille Bendte...“.

„Jeg hedder ikke Bendte“, sagde Datteren vredt, „jeg hedder Benedikte. Saadan har han selv sagt, at jeg skal kalde mig, fordi det var meget kønnere.“

„Ser man det“, sagde Madam Rafsted eftertænk-som. „Det synes jeg nu er gode Tegn. Og saa-mænd om han ikke har Ret. Benedikte klinger jo ligefrem helt adeligt.“

Saa brast Benedikte igen i Graad, og Madam Rafsted rystede paa Hovedet. Hun huskede jo nok det ustadige Sind, hvor det havde pint hende selv, da hun var i den Alder; det var let at se, at det var hendes eget Kød og Blod, om de saa kaldte hende Benedikte aldrig saa meget.

„Nu maa du se, at du tager dig sammen“, sagde hun skarpt. „Du bliver ikke kønnere af at tude, min Putte. Naar Kronprinsen kommer igen, maa du være pæn og glad, saa bliver det nok godt igen alt sammen, skal du se.“

Og Benedikte tog sig sammen, skønt det jo rigtig-nok blev strengt. For Dagene gik, og Ugerne og Maanederne, og Kronprinsen kom ikke tilbage. Hun skrev rørende Breve til ham om sin Længsel, men der kom aldrig noget Svar, og tilsidst var hun nær ved at tabe Modet.

Saa en Dag stod Bülow i hendes Stue.

„Jeg bringer mange Hilsener fra Hans kongelige Højhed“, sagde han. „Jeg er overbevist om, at han begynder at længes efter Dem. Hvis Regeringsforretninger medfører, at han kommer til Hovedstaden, kan De gøre sikker Regning paa et Besøg.“

„Har Kronprinsen ikke faaet mine Breve?“ sagde hun og surmulede. „Jeg synes ellers gerne, han kunde have svaret paa dem, saadan som jeg har sid-det her alene og længtes.“

„Hans kongelige Højhed er ikke meget for at føre Pennen“, sagde Bülow.

Og han tilføjede leende:

„Det skal De saamænd heller ikke være ked af, Jomfru Rafsted, for han skriver en skrækkelig Klo, og jeg tror ikke, der er stort andre end mig, der kan læse den. Engang sendte han en af sine Generaler et Brev, og den arme Mand maatte midt om Natten køre ind til Amalienborg og vække mig for at faa at vide, hvad der stod i det.“

Saa fortalte han hende om Livet dernede i Kiel, hvor det gik lystigt nok til. Ved Kronprinsens Geburtsdag havde Byen været illumineret i to Aftener, og Dagen efter havde Kronprinsen givet et Bal, hvor de havde raabt Hurra og skudt med Kanoner, syv og tyve Gange for hver Skaal, saa en hel Mængde Ruder var gaaet i Stykker...

Han fortalte saa livligt og muntert, at Benedikte virkelig var blevet i helt godt Humør, da han tog af Sted.

Og saa begyndte hun igen paa sit ensomme, ventende Liv.

SYTTENDE KAPITEL.

Ulykkens Aar.

I hele to Aar blev Kronprins Frederik og hans Familie boende i Kiel. Det nagede ofte Benedikte at tænke paa, at Kronprinsessen var med; selv om hun virkelig var stiv og kedelig, som de sagde... selv om Kronprinsen ikke brød sig videre om hende... saa var hun dog med i det altsammen; hun sad ved sin Ægteherres Side ved Festerne, hun sov i hans Arm, alle viste hende Ærefrygt og Hyldest som Rigernes vordende Dronning. Men hun, Benedikte, hvem Kronprinsen alene elskede... hans lille Pige, som han altid kaldte hende... hun sad alene her, forladt af sin Frederik, og Gud maatte vide, om hun nogen

Sinde vandt ham tilbage, nu da hendes Fjender sagtens tudede ham Ørerne fulde om hende... han kunde jo da for den Sags Skyld ogsaa godt lade sit Liv, hvis den fæle Krig virkelig skulde naa ind over Danmarks Grænser...

Men Benedikte havde nu engang taget sit Parti; hun vilde ikke give sig over, ikke klynke med Hænderne i Skødet, ikke græde sig grim. Ung og køn og glad skulde hendes Ven finde hende, naar han kom, og meget bedre og klogere.

Og Benedikte var i Stand til at føre sit igennem. Hun havde ikke alene Malene Greisdatters Forfængelighed i sit Blod, hun havde ogsaa i sin Ryg noget af den Rankhed, der engang havde gjort Morten Rafsted til en Pryd for Holmens faste Stok. Saa passede hun sit Hus og tilbragte iøvrigt sin meste Tid med at læse; for hun forstod, at naar hendes Frederik engang blev Konge og kunde anerkende hende, saa gik det ikke an, at hun sad dér som en almindelig, uvidende Nyboderstøs; hun maatte uddanne sin Aand, hvis hun skulde kunne hævde sin Stilling; der dæmrede i hendes Tanker en Forestilling om den Rolle, hun engang kunde komme til at spille i sin Kreds... at hun maaske om sin Person vilde kunne samle et Hof, der overstraaledede det rigtige Hof. Hun saa i sine vaagne Drømme, hvordan hun engang skulde sidde omgivet af alle dem, der var Kongen hengivne, og som vilde mere sig... medens den rigtige Dronning sad og kedede sig i sit Slot midt imellem de faa, der i Embeds Medfør var tvunget til at kede sig i hendes Selskab.

Men saa kunde det rigtignok midt i Drømmen give som et Stik i hendes Hjerte, og hun saa Virkeligheden, som den var: at hendes Frederik havde forladt hende, og at det slet ikke var sikkert, hun fik Lejlighed til at vinde ham tilbage...

Men saa kilede hun paa sin Læsning: nye og gamle Digterværker, historiske og religiøse Bøger imellem hinanden. Hun forstod noget af det og tænkte længe over det og huskede det meste; men hun havde jo ingen til at vejlede sig, saa Lærdommen kom til at ligge stablet op i hendes Hoved ligesom i Pulterkamre. Men Tiden gik jo altid med det.

Aviserne læste hun ogsaa, og hun fik baade Skræk og Ærefrygt for denne lille Napoleon, der var kommet af ingenting, ligesom hun selv, og nu sad dér som de franskes Kejser. Med bankende Hjerter læste hun om, hvordan han havde slaaet alle sine Fjender med Skræk; ved Ulm havde han overvundet Østrikerne, saa havde han gjort sig til Herre over Wien og sønderknust baade Østrig og Rusland i Trekejserslaget ved Austerlitz. Derefter opløste han det tyske Rige og samlede alle Staterne ved Rhinen i et Forbund under sig selv, og da Englænderne ødelagde hans Flaade ved Trafalgar, spærrede han hele Fastlandet for Englands Handel. Sine Brødre gjorde han til Konger, og nu kastede han sig over Prøjsen...

Det kom altsammen kun i tørre Beretninger i Avisen; men Benedikte læste det som et Eventyr; og hendes Beundring voksede, ikke alene for Napoleon, men ogsaa for hendes Frederik, der var saa klog, at han kunde holde Danmark udenfor hele denne forfærdelige Krig. Nu kunde hun sandelig forstaa, at det var nødvendigt, han selv var dernede ved Grænsen; for han var naturligvis den eneste, de var bange for. Og hun lod Avisen synke, medens hendes Tanker gik langt bort, til hendes Ven derovre i Kiel. Hun holdt mere af ham end nogen Sinde, syntes hun, nu da hun forstod, hvor trofast han var imod sit Folk...

Saa en Dag kom Grethe Lystrup og Martha Sejrsen kørende ud til Bagsværd i en Landauer. De

havde fundet det altfor kedeligt, medens Friboe og Rømeling var i Felten, saa de havde trøstet sig med to unge Grosserere, som de ogsaa havde med i Vognen og uden videre præsenterede som deres Venner. Benedikte havde det ikke saa nemt med at blive forarget, og hun var glad over at faa Selskab, saa det tegnede til at blive en af de gamle, lystige Aftener.

Men saa skete det ved Bordet, at Talen faldt paa Politik... som den gjorde alle Vegne i de Dage, hvor Mennesker samledes. Og Benedikte lyttede efter hvert Ord; for nu vidste hun jo selv Besked og kunde følge med; og hun blev ganske forskrækket over det, hun fik at høre.

For det var begge Grossererne enige om, at Kronprins Frederiks Politik var det rene Vanvid, og at Danmark stod paa Undergangens Rand, hvis han ikke snart sadlede om. Naturligvis vilde Napoleon en Dag forlange, at Danmark skulde slutte sig til Fastlandsspærringen, og saa havde vi Krigen med England lige med det samme. Havde man hørt Mage! Englænderne levede vi af, hele vor Handel og Velstand var afhængig af dem, og saa tog vi ikke uden Betænkning deres Parti! Kronprinsen havde naturligvis i Sinde at slutte sig til Napoleon, saa snart han bare turde... knytte sin Skæbne til en Eventyrer, der kunde blive styrtet lige saa dybt i Morgen, som han var blevet hævet højt i Gaar; sætte Landets Velfærd paa Spil uden at tænke paa, at det havomflydte England var det stærkeste, m a a t t e sejre i det lange Løb. Hvis det ikke var Galimathias, saa...

„Ja“, sagde den ene Grosserer og stoppede Servietten fastere under Hagen, „naar Kongen er gal, saa maa Politiken jo blive derefter.“

„Aa, Kronprinsen er saamænd ligesaa skør“, lo den anden. „Nu ligger han derovre i Holsten og ekserserer med sine Soldater, saa ethvert Fæ af en Ge-

neral kunde gøre det mindst ligesaa godt. Og imens sidder Statsraadet her i København med den sindssvage Konge og véd hverken ud eller ind. Gesandterne er her — Udenrigsministeren i Kiel... det er det, man kalder landsfaderlig Visdom.“

„Det skal gaa rædsomt til dernede i Kiel“, sagde den første Grosserer. „Hoffet er indlogeret ligesom paa en Kaserne, og Taflerne skal være baade til at le og græde over. De har ikke engang Knive og Gafler af samme Slags, og de spiser paa Zinktallerkenen, der maa vaskes af mellem hver Ret. Saa snart Herskaberne er gaaet fra Taflet, kaster Tjenerne sig over Bordet og slaas om Levningerne som Hunde om et Kødben... men hvad er der dog, min søde Putte?“

Han vendte sig forundret til Grethe Lystrup, der bearbejdede hans Skinneben med sine smaa Hæle. Hun havde faaet Øje paa Benedikte, der sad med Taarer i Øjnene og blev skiftevis rød og bleg.

Saa fik Damerne Samtalen ledet hen paa noget andet; men der kom ikke mere rigtig Humør i dem, og straks efter Bordet trak Benedikte sig tilbage.

Grethe Lystrup prøvede forgæves paa at formilde hende; hun viste sig ikke mere den Aften.

„De behøver da ikke at sidde og forhaane min Frederik op i mine aabne Øjne“, sagde hun forbitret. „Han er saamænd klogere end alle de andre tilsammen; og at gøre Nar ad ham, fordi han lever fattigt dernede, det er jo ligefrem skammeligt.“

„Aa“, sagde Grethe Lystrup, „hvad vil du bryde dig om, hvad saadan to dumme Drenge siger. Desuden kan de jo ikke vide, at du...“

„Det er det samme“, sagde Benedikte, „naar I bringer mig saadan nogle uopdragne Personer, maa I hellere selv blive borte.“

„Som du vil, min Kylling“, sagde Grethe Lystrup

og slog fornærmet med Nakken. „Det er Takken, man har, fordi man kommer og vil trøste dig i din Enkestand... du skulde ellers ikke være for stor paa det af din Kronprins, for han har saamænd nok faaet sig en ny Dulle dernede i Holsten, saa længe han bliver dér...”

Saa skiltes Veninderne i Vrede, og Selskabet fo'r af. Men de Ord, der var faldet, blev siddende i Benediktes Sind og smertede, saa ofte de randt hende i Hu. Saadan dømte Folket altsaa om hendes elskede Frederik, der ofrede det alt! Og det værste af det hele var det med Englænderne... hun blev ved med at gaa og tænke over det, og kunde ikke andet end finde, at det maatte være rigtigt. Naturligvis var Englænderne de stærkeste... det maatte jo ende galt med Napoleon tilsidst, og hvilke Ulykker kunde saa ikke vælte ind over hendes elskede Frederiks Hoved! Maaske han mistede sine Riger... eller de huggede Hovedet af ham, som de havde gjort ved den franske Konge...

Hun sad netop en Aften og græd sine modige Taarer herover, da hun med ét hørte Hestetrampen udenfor Huset; og et Øjeblik efter stod Kronprins Frederik i hendes Stue.

Hun fløj ham om Halsen, og han klappede hende helt bevæget paa det blanke Haar.

„Haa, haa“, lo han, „sidder min lille Pige her ganske alene og græder? Jeg vil da meget haabe, at du ikke har siddet og tudet hele Tiden, siden jeg rejste? Du kan jo se, at ligesaa snart jeg fik Ærinde til København, skyndte jeg mig herud til min lille Bendte Frederikke...”

„Benedikte!“ sagde hun og smilede til ham gennem sine Taarer.

„Benedikte“, lo Kronprinsen og holdt hende ud

fra sig, „det er meget rigtigt. Naa, du ser jo ellers helt rask og fornøjet ud. Fortæl mig saa, hvad der har været i Vejen. Der er vel ikke nogen, der har gjort min lille Pige Fortræd?“

„Nej“, sagde Benedikte og pillede forlegent ved sit Forklæde, „det er bare Napoleon...“

„Haa, haa, haa“, lo Kronprinsen igen, „ja, han er rigtignok en slem Røver, og man véd aldrig, hvor han kommer farende med sine Soldater. En rigtig rask Karl er han; men jeg vidste dog ikke noget om, at han har været her i Bagsværd. Han har ellers Ord for at være en slem Pigejæger, saa hvis han kommer, maa jeg nok helst lukke dig inde i Kælderen...“

„Aah“, sagde Benedikte, „det er jo slet ikke saadan, jeg mener. Men vi havde et gammelt Ord i Nyboder, som siger, at strenge Herrer regerer kort... og hvis han nu bliver styrtet fra Tronen, saa gaar det naturligvis alle hans Venner galt. Og jeg er saa bange for, at du skal rode dig ind i noget, Frederik...“

„Du lille, kære Pige“, sagde Kronprinsen og krystede hende ind til sig, „sidder du her og passer paa Udenrigspolitikken for mig? Haa, haa, lad du meget hellere Bernstorff og mig om det, lille Benedikte. Men det er jo meget forstandigt, det du siger... og vi har heller ikke rodet os ind i noget; vi holder os jo netop udenfor det hele og ser bare til, saa længe vi faar Lov.“

„Jamen, saa er der det med Englænderne“, sagde Benedikte og pillede ved hans blanke Knapper. „Ja, du synes naturligvis, at jeg er en dum, lille Pige; men jeg har da læst Aviserne og søgt at følge med, saa godt jeg kunde. Tror du ikke, at Englænderne er de stærkeste, og at du meget hellere maatte holde dig til dem?“

Kronprins Frederik slap hende pludselig og sank ned i Stolen ved Vinduet; hun lagde paa én Gang Mærke til, hvor træt og lidende han saa ud.

„Ja, Englænderne,“ sagde han, „Englænderne...“

Han blev siddende længe tavs og saa ud i Haven; Benedikte blev helt ked af, hvad hun havde sagt, for hun saa, hvordan han var pint af tunge Tanker, og som han sad dér og stirrede sløvt ud i Luften, lignede han mest en gammel, nedbrudt Mand.

Men saa rettede han sig paa én Gang og begyndte igen at tale.

„Ser du nu, min lille Pige“, sagde han. Og saa fortalte han hende om, hvordan de havde plaget ham for at gaa med allesammen... Russerne trængte paa, Prøjserne og Englænderne... den eneste, der havde ladet ham i Fred, det var netop denne fæle Napoleon, som de alle sammen var saadan paa Nakken af. Men nu begyndte han ogsaa at blive nærgaaende... og Englænderne havde sendt en Flaade til Sundet og forlangte, at Danskerne skulde udlevere deres Skibe, for at Napoleon ikke skulde bruge dem mod England.

„Nej“, sagde Kronprinsen og slog i Vindueskarmen, „Englænderne, det er noget Rak, du; og nu faar vi sagtens Krig med dem, hvor meget jeg og Bernstorff saa har gjort for at holde os fredelige. Men de skal faa paa Kanutsk', du... hvis de har glemmt, hvordan det gik dem i 1801, saa skal vi hjælpe lidt paa deres Hukommelse... hvad, lille Pige? Det er derfor, jeg maatte skynde mig herover; Bülow og jeg, vi red alt hvad Remmer og Tøj kunde holde, lige som vi stod og gik, og havde ikke mere Linned med, end Husaren kunde have under Armen. Saa snart vi har faaet Hovedstaden sat i Stand til Forsvar, maa vi tilbage til Grænsen. Ja, jeg sidder

her og snakker, saa travlt jeg har, men jeg syntes dog, jeg maatte se min lille Pige..."

„Vil du af Sted allerede?“ spurgte Benedikte forskrækket. „Og jeg, som troede, du vilde blive her hos mig hele Natten... jeg har Maden færdig paa et Øjeblik..."

„Lad det vente til en anden Gang“, sagde Kronprinsen og rejste sig. „Du kan begribe, Landets Velfærd gaar over alt; og hvad Maven angaar, saa skaber den sig saa gal, saa jeg kan saamænd ikke taale andet end en Smule Hvedebrød, haa haa..."

Han rejste sig og knugede hende fast ind til sig.

„Lad mig nu se, du er en tapper, lille Pige“, sagde han og kyssede hende. „Bliver der Rabalder, saa sidder du jo meget rart her udenfor det hele. Her kommer saamænd ingen Englændere og ta'r dig. Og skulde Napoleon komme, kan du bare hilse ham fra mig og sige, at du er neutral, haa, haa..."

Han blev ved at kysse hende og knuge hende ind til sig; saa rev han sig pludselig løs og sad et Øjeblik efter i Sadlen paa Vejen til København, hvor den halve By var i Oprør over Englændernes truende Holdning.

Benedikte stod længe og saa efter ham med Taarer i Øjnene. Det var helt uvant for hende at se ham saa bevæget, og hun sluttede sig deraf til, hvor meget han maatte gaa igennem... men saa kom hun igen til at huske paa, at han aldrig før havde været saa kærlig imod hende som i Dag. Hvor havde hun ikke frygtet for Gensynet... eller rettere for at hun aldrig mere skulde faa ham at se, at han helt skulde have glemt hende. Og saa kom han her, optaget som han var, og var mildere og mere omsorgsfuld imod hende end nogen Sinde! Hvor var han ikke god... og hvor han maatte holde af hende! Nu var

hun da sikker paa, at hun ikke mistede hans Kærlighed, saa længe hun levede...

Og lidt efter, da hun laa i sin Seng, genkaldte hun sig hvert Ord, han havde sagt, og hun smilede endnu i Drømme...

Et Par Dage efter havde hendes Moder lovet at komme til Bagsværd, men hun kom ikke, og der kom heller ikke noget Bud fra hende. Men Rygter kom der, det ene skrækkeligere end det andet, om den frygtelige Ulykke, der truede Fædrelandet. Allerede den sekstende August havde Englænderne begyndt at landsætte deres Tropper ved Vedbæk, uden at de danske Tropper søgte at hindre dem deri. Kronprinsen laa jo i Holsten med den største Del af Hæren, og Københavns Kommandant, General Peymann, havde saa ringe en Garnison til sin Raadighed, at han ingen Ting kunde udrette. Der var jo ingen, der for Alvor havde troet, at Englænderne vilde optræde som rene Stimænd, overfalde en saa at sige ubefæstet By midt i Fredens Tid...

Men Englænderne gik rask frem og uden Skrupler. De trak deres Tropper sammen om Hovedstaden og indesluttede den baade til Lands og til Vands. Og General Peymann havde Kronprinsens strengeste Ordre til, at der maatte ikke løsnes et Skud, før Englænderne gik angrebsvis til Værks.

I København vaagnede Begejstringen fra 1801 paany; Peymann erklærede, at Hovedstaden aldrig skulde falde i Fjendens Hænder uden ved Storm, og de tapre Indbyggere gjorde trods Kronprinsens Befaling det ene modige Udfald efter det andet for at hindre Englænderne i deres Belejringsanlæg.

Men udenfor København bredte Uhyggen sig. Det hed sig nok, at Englænderne havde lovet at betale alt, hvad de opkrævede til Mandskabets Underhold; men hvem kunde stole paa Løfter fra en overmægtig

Fjende? Bønderne vidste nok selv, at den var godt dum, der betalte, hvad han kunde faa for ingen Ting. Og der gik vilde Rygter baade om Brandskatning og Plyndring... engelske Patruljer for omkring og spredte Skræk omkring sig, endda de slet ikke optraadte som Voldsmænd. Briterne holdt jo endnu strængt paa, at de var ikke kommet som vore Fjender, kun for at beskytte os mod Napoleon, at han ikke skulde gøre sig til Herre over vore Stridskræfter og bruge dem mod England...

Saa var det, at Smed Seirøe en Dag sagde til sin Kone:

„Jeg synes ligegodt, det er Synd for de: bitte Pigebarn derovre. Ingen ved, hvad der kunde times hende, om Krigsfolkene kom over hende, alene som hun er.“

„Lad hende ligge, som hun har redet,“ sagde Madam Seirøe og slog med Nakken. „Hun har ikke rendt os paa Dørene i den gode Tid, og saa fine Venner, hun har, kan de vel hjælpe hende nu, da det kniber.“

„Det er ikke godt at vide, hvordan det har sig med det,“ sagde Lars Seirøe og bankede sin Pibe ud. „Det har jo mest været Officerer, der er kommet hos hende, og de sidder sagtens nu godt fast i København, om ikke de er med Hæren i Holsten.“

„Hun kunde jo ført sig anstændigt op og blevet hos sine Forældre i København“, sagde Madam Seirøe, „saa havde hun nu haft sit paa det tørre.“

„Ja mon?“ sagde Smeden lunt. „Jeg mener ellers ikke, der er stor Stads ved at være i Hovedstaden for Tiden. Hun er da et Kristenmenneske, som vi andre, og jeg synes gerne, vi kunde bede hende se herover om Aftenen i det mindste, om hun ellers har Lyst.“

„Ja, som du vil,“ sagde Madam Seirøe. „Men

hun rynker saamænd bare paa Næsen af simple Folk som os.“

„Det koster ingen Ting at spørge,“ mente Smeden og gik der over.

Og Benedikte følte sig virkelig saa ensom og trang i S'ndet, at hun var helt glad ved at møde en Smule Venlighed. For hun havde jo længe ikke faaet nogen Efterretninger nu; og selv om hun fandt nogen Trøst i Kronprinsens Ord, at han vilde rejse tilbage til Kiel, saa kunde hun jo ikke føle sig sikker for det; for maaske var der ogsaa Krig derovre... naturligvis var der det; hvorfor skulde hendes Frederik ellers ligge derovre med næsten hele Hæren?

Saa var hun ogsaa blevet helt beklemmt om sit lille, vægelsindede Hjærte ved at tænke paa de stakkels Forældre, der sad derinde i den indespærrede By og maatte udstaa alle en Belejrings Rædsler. Egentlig havde hun jo kun faa gode Minder derhjemme fra; Fattigdom og Uhygge var for hende knyttede til Hjemmet i Nyboder, saadan som Børn jo tit bliver urimelige og uretfærdige i Mindet; siden hun var kommen i Ære og Højhed, havde hun altid tænkt tilbage paa sin Barndom som en Nedværdigelses Tid.

Men nu, da det kneb for dem derinde, syntes hun paa een Gang, at hun holdt saa meget af dem alle sammen og ønskede næsten, at hun kunde være hos dem i deres Nød. Hun saa det for sig, hvordan Faderen stod paa Volden og kæmpede, medens Moderen hver Dag gik om i Skræk, for at de skulde bringe hende hans Lig. Og i Ensomheden udmalede hun sig det meget værre, end det i Virkeligheden var.

Hun tog da med Glæde mod Smedens Tilbud, og snart var hun baade tidlig og silde ovre hos Seirøes. Og hun satte sig ikke hen med Hænderne i Skødet som en fornem Dame; nej, hun tog en Haand i med

selv ved det groveste Arbejde, og hun viste sig saa snild og dygtig, at Madam Seirøe fik helt Respekt for hende; aldrig havde hun tænkt sig, at et letfærdigt Fruentimmer kunde være saa ferm og huslig...

Om Aftenen sad de saa ved Arnen med deres Haandarbejde og lyttede spændt efter, hvad Smeden berettede. For alting laa jo næsten stille i denne Ufredens Tid; der var ikke stort at bestille i Smedjen, og saa strejfede Seirøe rundt i Landet Dagen lang for at spørge nyt. Og Benedikte lod ikke et Ord undslippe sig...

Københavnerne stod sig bravt. Englænderne havde taget deres Hovedkvarter i Hellerup og besat hele Linjen derfra over Svanemøllen og Vibenshus rundt til Frederiksberg. I Søndermarken havde de opslaaet en Lejr til Bjærgekotterne, og om det saa var selve Frederiksberg Slot havde de taget det i Brug til Indkvartering; ja de havde endogsaa opplantet to Kanoner i et af Værelserne...

Det skar Benedikte i Hjærtet, da hun hørte, hvordan der blev handlet med det smukke Slot, hvor hendes Frederik altid boede om Sommeren, og som var hans Hjærte kærere end noget andet Slot i Landet...

Men Byens Indbyggere laa ikke paa den lade Side, de gjorde Udfald paa Udfald, baade til Lands og til Søs, men de kunde ingen rigtig Vegne komme, fordi Englænderne havde bedre Krudt, saa deres Kugler rakte længere og traf sikrere. Rigtig Fart kom der dog først i Tingene, da Kronprinsen fra Glückstadt udsendte en Erklæring om, at nu var der Krig mellem Danmark og England, saa Undersaatterne opfordredes til at gribe til Vaaben og gøre Fjenden alt det Afbræk, de kunde.

„Ja“, sagde Madam Sejrøe og sukkede. „Nu maa du vel ogsaa med.“

„Nej, minsæl om jeg gør“, sagde Smeden. „Har de rodet os ind i det, saa faar de se, hvordan de reder os ud af det igen. Det kan vel enhver vide, at mod Englænderne kan vi ikke staa os, saa stor Magt, de er kommen med. De siger, de har over 30,000 Mand foruden Flaeden og 5000 Matroser.“

Benedikte lod forbavset Sytøjet synke i Skødet og saa paa ham med sine store Øjne.

„Jamen, naar Kronprinsen selv har sagt det...“, sagde hun.

„Jeg sk.... paa Kronprinsen“, sagde Bagsværdsmeden. „Det har jeg hørt mange sige, at vi var aldrig kommet i denne Krig, hvis han havde stukket Fingeren i Jorden og lugtet, hvor han var. Enhver kunde da vide, det maatte gaa galt, naar vi satte os op imod Englænderne... desuden sidder jo Kronprinsen ovre i Holsten med 12,000 Mand; han kan jo komme selv og rage Kastanjerne ud af Ilden.“

„Saadan er det altid med dem, der regerer“, sagde Madam Sejroe. „De skulde være klogere end os andre, og saa kan de ikke se ud over deres egen Næse.“

„Ja“, sagde Benedikte hvast. „Det er let nok at være bagklog.“

Men hun sukkede og tænkte paa, hvad de to Grosserere havde sagt... og hvordan hun selv havde advaret Kronprinsen. Men det var hun da saa evig vis paa, at hendes Frederik saa længere end nogen af de andre, og at det, han havde gjort, var det rigtigste...

Saa kom Smeden hjem en Dag og fortalte, hvordan Landeværnet havde samlet sig for at gaa imod Englænderne nede i Sjælland. Men Bønderne var gaaet lige fra Høstarbejdet, mange med Træsko paa Benene, og de manglede Ammunition, saa de maatte tage Blylodderne fra deres Bornholmeruhre til Kugler. Og saa havde Englænderne hugget saa voldsomt ind

paa dem ved Køge, at det hele var blevet til en vild Flugt... hundrede Mand var faldne og over elleve hundrede taget til Fange...

Smeden blev mere og mere bitter, hver Gang han kom med sine Efterretninger, der alle var sørgelige. For selv de tapre Udfald fra København nyttede jo ikke stort. Og Smeden blev ikke træt af at stikle til Kronprinsen, som holdt sig af Vejen med Hæren, den der var saa god Brug for herovre...

Benedikte sad og blev helt oprørt over, saa haanligt han talte om hendes Ven. Og hver eneste Aften, naar hun gik hjem, lovede hun sig selv, at hun vilde aldrig mere sætte sine Ben i Smedens Hus. Men det var jo nu engang det eneste Sted, hvor hun kunde spørge Nyt, og den næste Dag gik hun derover igen...

Saa kom den anden September; en dejlig Sensommerdag var det; men Aftenen skulde blive saa forfærdelig, at ingen, der oplevede den, nogen Sinde glemte den igen. Thi da begyndte Englænderne Bombardementet. Benedikte stod sammen med Smedens oppe paa en af Bakkerne og saa paa Bombernes Fald og Skæret fra de brændende Bygninger. I tre Nætter lod Englænderne Ild regne ned over den ulykkelige By, og i den tredje Nat brændte Frue Kirkes Spir. Som en Ildsøjle stod det over den hærgede By og forkyndte for Landet, at nu var Haabet ude. Kort efter kapitulerede Peymann, der var syg og nedbrudt, og udleverede Englænderne Flaaden...

Smed Sejroe sad derhjemme og gav ondt af sig over den elendige Krigsstyrelse og den fejge Overgivelse. Han havde selv været Matros i sin første Ungdom, og det skar ham i Hjertet at tænke paa alle de stolte Skuder, der nu skulde sejle under Fjendens Flag.

„Havde de endda sprængt dem i Luften“, sagde han forbitret, eller forsænket dem, det skulde jeg ikke

have sagt noget til. Naar man er den lille, maa man neje sig... men noget saa forsmædeligt, at give Engelskmanden det hele i Gabet, det er dog for usselt..." At Kronprinsen virkelig havde sendt et Bud til Peymann om hellere at tilintetgøre Flaaden end at udlevere den, det kunde Smeden jo ikke vide...

Benedikte sad med Graaden i Halsen og hørte kun halvt, hvad han sagde. Hun tænkte paa sine kære derinde... hvad de havde maattet gaa igennem, og om de var i Live? En Guds Lykke var det da, at hendes Hjertens Ven sad i Sikkerhed langt derfra...

Saa fangedes hendes Opmærksomhed pludselig af Smedens Ord; han var begyndt at skælde og smælde over Kronprins Frederik.

„Saadan en Kujon“, sagde han. „Her lader han sin Hovedstad ødelægge og Landets Værn gaa til Grunde, men sit eget Skind skal han nok vide at hytte..."

Benedikte rejste sig langsomt og stod og saa paa ham, mens han blev ved at smæde Kronprinsen med de værste Ord, han kunde finde. Og lige med ét bøjede hun sig ned og spyttede ham midt i Ansigtet. Saa gik hun.

„Den Mær!“ fo'r Madam Sejroe op og vilde efter hende. „Her viser man hende den Venlighed, man kan, og saa understaar hun sig til..."

Men Smeden holdt hende tilbage og tørrede sig ganske roligt med Ærmet ned over Ansigtet.

„Saa sagte, Mutter“, sagde han sindigt. „Pigebarnet var i sin gode Ret, og det var mig, der var et Fæ..."

„Var hun i sin gode Ret!“ skreg Madam Sejroe. „Spyttede Tøsen dig ikke dér lige i Synet?"

„Ja, ser du, Mutter“, sagde Smeden, „jeg skulde kanske have fortalt dig det noget før; du kan jo nok

begribe, jeg har gaaet og snuset lidt efter, hvem det egentlig var, hun var Kæreste med; og saa en Dag fik jeg ham at se. Véd du hvad, jeg tror saagu, det var ham selv; jeg mener da, jeg skulde kende ham, endda han havde Kappen helt op over Ørerne..."

„Ham selv!“ stammede Madam Sejrrø. „Hvad skal det sige?“

„Ja, ham — Kronprinsen altsaa. Jeg tror, hun er Kronprinsens Kæreste. Men se, det var jo aldrig værd at snakke om... man skal ikke rage sig ind i de store Folks Sager, naar det er, at man kan blive fri. Og nu glemte jeg det jo i min Hidsighed... og der er jo ikke noget at sige til, at hun blev gal i Skralden..."

„Gud fri og bevar mig vel“, sagde Madam Sejrrø. „Og alt det, du sagde! Hvis hun fortæller ham det igen, risikerer du at komme i Ulykke for din Mund.“

„Det tror jeg nu ikke“, sagde Smeden og bankede Piben ud. „Hvis jeg ellers forstaar at se paa et Par Øjne, saa er hun ikke af de ondsindede. Hun siger saamænd ikke noget, bare vi selv lader som ingen Ting.“

Imens sad Benedikte ovre hos sig selv og græd af Sorg og Uro og Forbitrelse; havde Kronprinsen været hos hende i det Øjeblik, er det ikke godt at vide, hvad hun havde sagt.

Men han var stadig i Holsten, og der var ingen Udsigt til, at han vilde vende tilbage. Englænderne rømmede kun langsomt Sjælland, og det varede endda en Stund, før hendes Moder vovede sig ud til Bagsværd.

Men da Madam Rafsted endelig kom, fik Benedikte sandelig ogsaa til Gavns Rede paa, hvordan det stod til i København. Ildebranden i 1795 var for ingen Ting at regne mod den Ulykke, der nu var overgaaet Hovedstaden. Det havde været som den

yderste Dag... den første Bombe var faldet paa Kongens Nytorv, og siden var det blevet en hel Ildregn, baade af Bomber og gloende Kugler og Raketter. Folk var flygtet i store Skarer til Christianshavn eller havde gemt sig i Kælderne; men Bomberne var gaaet helt igennem Husene og havde dræbt en Masse, flere Tusind, sagde de.

„Men du kan tro, at Fader kæmpede som en Helt“, sagde Madam Rafsted og knejste. „Det er, ligesom han har rettet sig igen paa dette her. Men det krepere ham jo forfærdeligt, at Englænderne slæbte af med Skibene. Og tror du ikke, det Rak ligefrem plyndrede... alting tog de fra Holmen, Kakkellovne, Døre, Vinduer og Laase... om det saa er Faders Værktøj, saa rapsede de det, og alt, hvad de ikke kunde slæbe med sig, ødelagde de. Saadan noget...ptøj...“

Men Benediktes Sind kunde ikke rumme al denne Elendighed; hendes kære var i Behold, hendes Ven havde været udenfor det hele, og en stor Glæde fyldte hendes Sind; der var slet ingen Plads til Sorg over Fædrelandets Ulykke.

Men pludselig faldt noget hende ind, og hun spurgte:

„Hvad siger de om Kronprinsen derinde, Moder?“

„Ja, hvad siger de, hvad siger de?“ sagde Madam Rafsted og fik travlt med at komme af Sted. „Jeg hører saamænd ikke efter Sladder... og jeg tænker, enhver har nok med sit eget. Vær du himmelglad til, at han har været udenfor det hele og er i god Behold.“

„Ja“, sagde Benedikte stille. Men hun forstod godt, hvad der laa bag Moderens Ord, og tænkte, at det blev haarde Tider, hendes Frederik gik i Møde... for naturligvis lagde de allesammen Skylden paa ham. Havde hun ham blot her og kunde tage ham i sine Arme og trøste ham...

Endelig en Dag sidst i November kom han. Han satte sig ganske stille ved Vinduet og sagde næsten ingen Ting. Kun strøg han hende ganske sagte over Haaret og hviskede:

„Det har været onde Tider for os alle, lille Pige... onde Tider...”

Da han saa skulde af Sted, sagde han:

„Véd du, at Kongen flere Gange har haft Anstød af Svingel og er faldet om? Jeg tror ikke, den gamle gør det ret længe.”

„Herregud“, sagde Benedikte.

„Naa“, sagde Kronprins Frederik og svang sig i Sadlen, „for ham var det saamænd det bedste. Og saa kunde jeg gøre lidt mere for min lille Pige.”

„Jeg har det meget godt, som jeg har det“, sagde Benedikte.

Kronprinsen nikkede mildt til hende.

„Du er en god, lille Pige“, sagde han og galoperede bort.

Men Benedikte drømte gyldne Drømme den Nat; for nu havde hun igen sin Frederik hos sig..., og hvor kunde hun andet end glæde sig over, at Ophøjelsens Time var nær?”

ATTENDE KAPITEL.

I smult Vande.

Det faldt ikke Hovedstaden let at rette sig efter det Slag, Englænderne saa brutalt havde tilføjet den. Uhyre Lidelser, en ubeskrivelig Angst havde Befolkningen maattet gennemgaa; de materielle Tab var uoverskuelige og næsten ikke til at forvinde. Og Hjerterne var opfyldte af Skam og Harme — det sved bittert i mange danske Sind, da Englænderne slæbte den røvede Flaade, Danmarks Stolthed, ud

gennem Sundet: seksten Linieskibe, ti Fregatter, fem Korvetter og en Mængde mindre Fartøjer tog Volds-mændene med sig. Og dog føltes det som en Lettelse at blive Fjenden kvit...

Men ude i Evropa var Forargelsen stor; selv i England rejste der sig en Storm af Harme mod det Ministerium, der havde baaret sig saa skamløst ad; i Lloyds „Evenings-Post“ blev der endogsaa indrykket en Opfordring til at foretage en Indsamling til Fordel for det bombarderede København. „Thi denne Subscription“, skrev Bladet, „er det eneste, der kan bøde paa en Fremfærd, som de danske ellers ville betragte som et evigt Brændemærke paa den britiske Karakter.“

Og der var mange, der ansaa det for en retfærdig Guds Straf, at Flaaden overfaldtes af en Storm, da den paa Hjemvejen befandt sig i Kanalen, og led store Tab...

Men Københavnernes Forbitrelse vendte sig ogsaa mod Kronprins Frederik og hans Generaler, som ikke alene havde ført en uduelig Politik, sagde man, men ogsaa fejgt vendt Hovedstaden Ryggen, da Faren var overhængende. Nu havde man da faaet at se, hvad al den megen Ekserseren og Militærgalskab var værd, naar det kom til Stykket; det var ikke blide Ord, der faldt om „de røde Fjer“ i de Dage...

Imidlertid kastede Kronprinsen sig med Iver ud i Arbejdet for at raade Bod paa Skaden. Midt i Natens Mulm og Mørke var han kommen farende til København, som det var hans Vane; ingen havde ventet ham, saa det var kun med Nød og Næppe, han blev lukket ind i sit eget Palæ. Og straks tog han saa trofast Haand med i Genrejsningsarbejdet, at han næsten straks genvandt Folkets Kærlighed og Tillid.

Naturligvis kunde han saa ikke afse megen Tid

til sin lille Veninde i Bagsværd; men derfor glemte han hende ikke; hver anden Dag maatte Bülow derud med en Hilsen, og saa maatte han jo berette Benedikte alt, hvad der angik hendes elskede Frederik, stort og smaat. Dybt rystet blev hun, da hun hørte, at General Peymann og de andre Officerer, der skulde have forsvaret København, var blevet arresterede og stillede for en Overkrisret.

„Der er ingen Tvivl om, at Straffen bliver streng,“ sagde Bülow. „I det mindste Peymann kommer ganske sikkert til at bøde med Livet.“

„Herregud“, sagde Benedikte med Taarer i Øjnene, „vil de nu hugge Hovedet af den stakkels gamle General?“

„Nej“, sagde Bülow tørt. „Han bliver kun skudt.“

„Det er skammeligt“, sagde Benedikte oprørt, „han har naturligvis gjort, hvad han kunde. Naar jeg ser min Frederik, skal jeg ogsaa sige til ham, hvor uretfærdigt det er.“

„Hm“, sagde Bülow, „saa vilde jeg i hvert Fald raade Dem til at anvende andre Ord, Jomfru Rafsted. Hans kongelige Højhed sætter megen Pris paa sit Ry for at øve streng Retfærdighed. Men hvis De kunde sætte ham i godt Humør... i det hele taget vil jeg ikke skjule for Dem, Jomfru Rafsted, at Kronprinsen er meget ømtaalig i disse Dage. De vil kunne udrette meget godt, hvis De forstaar at tage Hans kongelige Højhed paa rette Maade...“

„Jeg véd nok, hvordan min Frederik skal tages,“ sagde Bendte og knejste; hun lignede i det Øjeblik sin Moder, saa det løb Bülow koldt ned ad Ryggen. Men han kyssede ærbødigt hendes Haand til Afsked; thi Kristian den Syvende var nu saa svag, at Kronprinsen kunde blive Konge, hvad Dag det skulde være; og Bülow var ikke et Øjeblik i Tvivl om, at Jomfru Rafsted da vilde komme i en anseligere Stilling; og

den, som da havde Indflydelse paa hende, kunde derigennem faa stor Magt over Kongen...

Faa Dage efter kom Kronprins Frederik ud til Bagsværd, og han var ganske rigtigt i et skrækkeligt Humør. Han gik længe op og ned ad Gulvet uden at sige et Ord, og Benedikte vovede ikke at bryde Tavsheden. Men da han omsider lod sig falde ned i en Stol, gik hun paa sin stilfærdige Maade hen til ham, satte sig paa hans Skød og gemte Hovedet ved hans Bryst.

„Frederik“, sagde hun, skønt hun meget godt vidste, hvad det var, der pinte ham, „hvorfor er du saa vred paa mig? Hvis jeg har gjort noget galt, maa du meget hellere sige mig det...“

„Galt?“ brølede han og skubbede hende fra sig og fo'r igen op og ned ad Gulvet. „Hvad galt skulde du have gjort? Det manglede bare, at saadan en lille Pige ogsaa skulde blive en Forræder. Næh, men Peymann og Bielefeldt og Gedde og Lütken og Kirchhoff og det hele Rak... nogen rigtige Klodrianer har de været og skilt mig af med min smukke Flaa-de...“

Han blev ved at skælde og smælde over de ulykkelige Officerer, som han selv havde ladet i Stikken, og som hverken havde vidst ud eller ind. Benedikte lod ham rase ud; saa sagde hun ganske stille:

„Frederik, tror du ikke, jeg kender dig? Du er saa god... der er ingen saa god som du. Det er netop det, der piner dig, at du skal være saa haard mod de stakkels Mennesker...“

„Saa?“ sagde Kronprins Frederik og blev ved at fare frem og tilbage, „jeg vil se dem hængt, vil jeg. Det vil sige, de skal skydes... arquebuseres bagfra, de Hundsforter...“

„Det gør mig saa ondt for Peymann“, sagde Benedikte. „At skyde saadan en gammel Mand.“

Kronprinsen standsede pludselig og stirrede mistænksomt paa hende.

„Haa, haa!“ sagde han. „Hvorfor netop for Peymann, om jeg maa spørge? Har han kanske haft sine Pappenheimere ude og bede for sig? Det er kanske allerede blevet Mode, at man falder paa Knæ for min Mætresse, naar man vil opnaa en Naade hos mig?“

„Men Frederik dog“, sagde Benedikte forarget, „saadan nogen Ord, du bruger! Og jeg, som sidder her og ser aldrig et Menneske... Du kan vel begribe, hvorfor jeg beder for Peymann; han var jo den øverste, og naar du benaader ham, maa du jo ogsaa benaade alle de andre...“

„Haa, haa“, lo Kronprinsen, „sikken lille listig Taske! Saa det har du regnet ud... ja, ja, nu faar vi jo først se, naar Dommen falder; kanske Kongen viser sig barmhjertig... han er slet ikke saa haard af sig, den gamle, som Folk siger ham paa.“

„Aarrh!“ sagde Benedikte og tog ham om Halsen, „som om det ikke altsammen bliver saadan, som du bestemmer. Det er jo dog dig, der er Kongen..., og du kan blive rigtig Konge, hvad Dag det skal være.“

„Det er meget sandt“, sagde Kronprins Frederik pludselig alvorlig. „Den gamle har det rigtig skidt. Jeg maatte jo slæbe ham med mig over Hals og Hoved, da Englænderne kom, og nu sidder han paa Koldinghus, Skroget, og kan ikke finde Rede i noget af det...“

Saa talte de om andre Ting, til det blev Tid til at gaa til Ro. Kronprinsen maatte tidlig af Sted, saa travlt han havde... han tog sig saadan af al Ting, at der var ikke en menig Soldat, som kunde faa Orlov, uden at han gik op og spurgte Ham selv om det...

Men Bülow kom hyppigere og hyppigere og viste sig for hver Gang mere omsorgsfuld og ærbødig. Altid havde han en lille Present med til hende og et godt Raad at give hende.

„Jomfru Rafsted“, sagde han en Dag, „jeg er desværre nødt til at give dem en Advarsel. Det drejer sig om Deres Moder; hun er uden Tvivl... hm... en højst fortræffelig Kone; men hun har jo nu engang sine Svagheder. Rent ud sagt har hun ikke ganske let ved at bevare en Hemmelighed, og der er begyndt at blive en Del Sladren i København om Deres Forhold. Jeg véd, at det vilde være Hans kongelige Højhed meget ubehageligt, om der just i disse Dage kom noget ud om denne Sag.“

„Jeg skal tale med Moder,“ sagde Benedikte.

„Jeg maa bede Dem være paa Deres Post,“ vedblev Bülow. „Alle véd jo, at Kongens Død er nær forestaaende, og at der da vil ske en betydelig Forandring i Deres Forhold, siger sig selv. Men det er kommen mig for Øre, at Deres Moder allerede er begyndt at pra... at rose sig af den Ophøjelse, der venter Dem, og som naturligvis vil kaste en vis... hm... Glans over Deres ærede Familie. Jeg vil ikke lægge Skjul paa, at Deres Moders Aabenmundethed kan blive meget farlig; Hans kongelige Højhed er somme Tider noget uberegnelig, og det vilde dog være beklageligt, om alt skulde strande, fordi...“

„Tak, Bülow“, sagde Benedikte, „De kan være rolig for, at jeg skal tale med Moder, saa at det bliver anderledes herefter.“

„Ja, jeg taler kun som Deres Ven“, sagde Bülow og trak sig tilbage efter at have kysset hendes Haand.

Allerede den næste Dag fik Benedikte at se, at han ikke havde overdrevet. Hendes Moder kom antigende i sin fuldeste Pragt... denne Gang hverken til Fods eller med en Fragtmand, men i en flot ud-

halet Hyrevogn, hvis Kusk slog Knald med Pisken, da han svingede op for Havelaagen.

Benedikte blev rasende og skældte Moderen Hæder og Ære fra.

„Maa jeg spørge, hvad det er for Optøjer?“ spurgte hun. „Tror du ikke, jeg véd, at du render rundt og praler med mig hos dine Kaffesøstre? Du véd meget godt, at du ødelægger det hele for mig med din Sladder ...hvis Kronprinsen bliver ked af mig og lader mig gaa, saa er det din Skyld ene og alene...“

„Du min Gud og Skaber“, sagde Madam Rafsted og sank ned i Sofaen. „Tænker du paa, at du taler til din egen, kødelige Moder? Dengang jeg var Barn, skulde jeg bare have vovet...“

„Snak“, sagde Benedikte vredt. „Tror du ikke, jeg véd, at Fader drikker alle sine Penge op, og at du var helt forarmet, hvis du ikke havde mig? Betaler jeg maaske ikke al den Stads, du majer dig ud i, saa du ligner mere en nok sagt end en ærlig Kone? Er det ikke mig, der har betalt Vognen derude? Jeg kunde gøre noget for dig og Jer allesammen, hvis du bare vilde være fornuftig og vente; men du render rundt og gør os til Grin og ødelægger det hele...“

„Pyt!“ sagde Madam Rafsted og knejste, „der er saamænd ingen Ting at ødelægge, saa fjollet du bærer dig ad. Den gamle gale Konge kreperer en af Dagene, hvis han ikke allerede er det, og du er et rigtigt Fæ, at du ikke smedder, mens Jernet er varmt. Hvad gør saa din Kronprins for dig? Jeg skulde bare være i dit Sted en halv Time, saa skulde du se, hvordan jeg skulde klemme ham. Men du er en utaknemlig Tøs og har ikke Spor af Hjerter for din Familie...“

Madam Rafsted fandt Øjeblikket passende til at faa Lommetørklædet frem og give sig til at hulke.

„Saa kaster du os vores Ulykke i Næsen“, sagde hun, „som om ikke Fader kunde blive en helt flink Mand endnu, hvis du vilde hjælpe ham til en anselig Stilling. Mig lader du sidde som en ringeagtet Kone i Nyboder, og den stakkels Anders Greisen gaar der i Gaasegadens Skole og skal ikke være uden som en simpel Matros. Og det kostede dig kun et Ord...“

„Jeg skal gøre det altsammen“, sagde Benedikte og rejste sig. „Men det siger jeg dig...“

Hun stak sit Ansigt helt hen til Moderens:

„At hvis du bliver ved med at sladre og lave Optøjer ...hvis jeg hører saa meget som et Kny om, at du har vakt Opsigt eller gjort Skandale, saa lader jeg Kronprinsen sætte dig i Blaa Taarn, saa sandt jeg hedder Benedikte Frederikke Rafsted...“

Hun gik ind i den anden Stue og knaldede Døren i efter sig; og Madam Rafsted kørte af Sted, lige saa forbitret over sin Datters Uforsømmethed som forskrækket over hendes Trusler.

Men Benedikte havde kastet sig over sin Seng og græd, som om hendes Hjerter skulde briste. For det var jo det, at Moderens Ord havde vakt Genklang i hendes eget Sind; hun gik stadig og gemte paa sin Bitterhed over, at hendes Frederik ikke vilde anerkende hende og gøre noget mere for hende. Saa havde hun jo ogsaa af Naturen et blødt Hjerter, og det gjorde hende ondt, at hun var faret saa haardt frem mod sin Moder...

Hun havde endnu ikke faaet tørret Taarerne af sine Øjne, da Kronprins Frederik kom. Den Dag var han heldigvis i godt Lune.

„Naa, naa“, sagde han godmodigt, „har min lille Pige nu grædt igen? Er det stadig Peymann og de Kumpaner, det er galt med? Saa, saa, lille Pige,

de slipper saamænd nok, skal du se. Nu skal jeg betro dig noget..."

Han trak hende ned paa sit Skød og strøg hende over Haaret.

„Ser du, Benedikte, det er slet ikke saa meget det, at de ikke har forsvaret sig bedre. Det var jo netop derfor, jeg satte gamle Peymann til det, fordi jeg vidste, at han er en skikkelig og besindig Mand. Havde jeg sat en rigtig Krigskarl til at være Kommandant herinde, saa var der blevet slaaet mange flere Mennesker ihjel, og saa havde Hovedstaden sagtens nu været helt spoleret. Det var saamænd meget godt, at det gik, som det gik. Nej, men det er Flaaden, du... havde de Bengler bare boret den i Sænk eller stukket Ild paa den, saa skulde jeg saamænd ikke have sagt noget. Men du skal se, de slipper nok alligevel..."

„Uf, den ækle Krig“, sagde Benedikte, „og nu skal du til at slaas med baade de engelske og de svenske. Jeg begriber ikke, at du gider være Ven med den væmmelige Napoleon, som aldrig kan holde Fred..."

„Hvad behager?“ fo'r Kronprins Frederik op. „Næh, véd du nu hvad, Benedikte, alt det Vrøvl har jeg saamænd mere end nok af inde paa Amalienborg. Det siger jeg dig, at hvis vi to skal være gode Venner, saa maa du love mig aldrig mere at befatte dig med Politik.“

„Ja“, sagde Benedikte med Taarer i Øjnene, „det lover jeg dig.“

„Saa, saa“, sagde Kronprins Frederik, „græd nu ikke straks igen. Du kan jo begribe, at jeg kommer herud for at more mig lidt, og ikke for at høre paa al den Graad og Jammer..."

„Det er heller slet ikke derfor“, hulkede Benedikte med Armene om hans Hals. „Men jeg bliver

helt sær af at gaa her saa alene... jeg ser dig jo næsten aldrig..."

„Naa“, sagde Kronprinsen, „du ser da Bülow. Jeg er lige ved at blive jaloux paa ham, fordi han kan være meget mere hos dig end jeg.“

„Ja“, sagde Benedikte, „Bülow er saa rar.“

„Og stærk“, sagde Kronprinsen. „Det er en Pokkers Karl. Haa, haa... véd du, hvordan jeg hittede ham? Det var saamænd engang, jeg kom ridende gennem Citadellet Frederikshavn, saa ser jeg en Soldat, der bliver stukket ud gennem et Vindue. Han havde været grov mod Bülow, og saa tog han ham i stiv Arm og stak ham ud gennem et Vindue... dengang var han ellers kun Løjtnant ved Skarpskytterne, var Bülow; nu er han jo noget mere, haa, haa...“

Lidt efter var de begge to i godt Humør igen og sad tæt sammenslyngede ved Vinduet og snakkede, mens Maanen skinnede ned over dem...

TREDIE BOG

NITTENDE KAPITEL.

Ophøjelsen.

Det var ikke tomme Rygter, at det lakkede mod Enden med Kong Christian den Syvende, og underligt var det heller ikke, at den sidste Tids Begivenheder havde givet ham et Stød, han ikke kunde forvinde, saa aandelig og legemlig nedbrudt han i Forvejen var. Han var blevet ganske opskræmt ved den pludselige Rejse fra Frederiksberg; og paa Farten over Storebælt havde de engelske Krydsere været efter ham, saa han maatte stige ned i en lille Baad for at undgaa at blive taget til Fange. Siden havde han mest levet i Rendsborg, hvor han havde opslaaet

sin Residens i Gouvernementspaladset paa Paradepladsen.

Saa indgik Danmark Forbundet med Napoleon, og en Del franske Tropper blev sendt op i Hertugdømmerne for at staa os bi. Det var ikke just Eliten af den franske Hær, der kom herop, særlig Regimentet Arnheim var sammensat af de mest forvorne Karle. Da de rykkede ind i Rendsborg, blev Staden sat paa den anden Ende, og Kongen var ude af sig selv af Angst; desværre var Kammerherre Ries, den eneste der nogenlunde kunde berolige ham, netop selv paa en Rekreatjonsrejse; og da Christian den Syvende om Morgenen den 13de Marts 1808 traadte hen til Vinduet og saa hele Paradepladsen opfyldt af Kanoner og blinkende Bajonetter, troede han, at det var Fjender, der vilde ham til Livs. Han fik et Hjerneslag og udaandede kort efter.

Saa snart Efterretningen herom naaede til København, blev Bülow sendt ud til Bagsværd for at underrette Benedikte derom. Hun saa straks paa hans Ansigt, at der var noget alvorligt paa Færde; og da han kyssede hendes Haand og kaldte hende „Deres Naade!“, vidste hun, hvad der var sket. Hun blev ganske bleg af Sindsbevægelse og sank ned i en Stol.

„Kongen er død, Bülow,“ sagde hun.

„Deres Naade,“ sagde Bülow alvorligt. „Kongen dør aldrig. Hans Majestæt Kong Christian den Syvende er gaaet til sine Fædre, men Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette befinder sig Gud være lovet ualmindelig vel.“

„Og hvad nu, Bülow?“ spurgte Benedikte.

„Ja, hvad nu?“ sagde Bülow og trak paa Skuldrene. „Der sker vel ingen synderlig Forandring; Hans Majestæt har jo allerede længe været den egentlige Leder af Regeringen; men det vil naturligvis vare en Tid, før Kongen ser herud, saa meget han nu har om Ørerne.“

Og for at give Benedikte Tid til at fatte sig, gav han sig til at fortælle vidt og bredt; Kong Christians Lig skulde jo overføres til Sjælland og bisættes i Roskilde; og saa var der Krigene, der lagde Beslag paa næsten hele Kong Frederiks Tid, saa ødelagt som Landets Forsvar var blevet. Det strømmede ind med Bidrag til at genrejse Flaaden for — alene Dronningen havde givet 12,000 Rigsdaler aarlig og Kronprinsessen 2000, og Undersaatterne havde fulgt det op-højede Eksempel; ikke mindre end 173 Kanonbaade var allerede under Bygning. Saa var Hæren blevet omordnet, og der var blevet oprettet en Generaladjudantstab, som Bülow selv var blevet Chef for...

Benedikte var ved at forgaa af Utaalmodighed og afbrød ham tilsidst.

„Jamen jeg selv, Bülow? Skal jeg blive ved med at sidde her i min Afkrog og være Jomfru Rafsted? Er det ikke Kongens Hensigt at anerkende mig og tage mig ind til København?“

Bülow sad og klappede med Laaget paa sin Snustobaksdaase og forhastede sig ikke med Svaret.

„Ja, dér kommer vi til det,“ sagde han omsider. „Jeg fatter fuldtud Deres Naades Utaalmodighed. Men Tiden er jo ikke videre gunstig for den Art Operationer; Deres Naade kommer sikkert til at vente en Tid endnu.“

Benedikte blev helt bleg af Vrede, rejste sig og gik op og ned i Stuen.

„Vente og vente,“ sagde hun. „I andre har travlt nok med at mele Jeres Kage; men jeg skal bare vente og vente... og nu faar jeg altsaa min Frederik at se endnu sjældnere... men det kan saamænd ogsaa være det samme. Jeg bryder mig ikke en Døjt om det, Bülow... hvis Kongen ellers bryder sig noget om mig, skulde han ikke give sig altfor god Tid. Det kunde være, han ventede saa længe, at han fik en

lang Næse... ja det kan ikke nytte, De ser saadan paa mig, Bülow, jeg har ikke sagt et Ord, uden at De gerne maa sige det til Hans Majestæt selv."

„Hm,“ sagde Bülow. „Det er et stort Held, at det kun er en af Deres gode Venner, der fik den Salve. Hvis den blev forebragt Hans Majestæt, tror jeg ikke, den vilde behage ham synderligt.“

Men Benedikte blev ved at rase, saa Bülow rystede paa Hovedet og tænkte: det gaar aldrig godt; der er alligevel for meget af Moderen i hende. Men han sagde ganske sindigt — og denne Gang glemte han at sige „Deres Naade“ — :

„Jomfru Rafsted, Hans Majestæt sætter megen Pris paa selv at bestemme, h v a d han vil gøre, og h v o r n a a r. For Dem afhænger meget af, om De nu kan holde Deres Utaalmodighed i Tømme. Jeg beder Dem tro mig, naar jeg siger Dem, at jeg kender Hans Majestæt bedre end de fleste. De vil naa mest, hvis De venter, til han har fattet sin Beslutning selv. Trænger De ind paa ham, kan De sætte alt paa Spil.“

„Pyt,“ sagde Benedikte, „jeg kender min Frederik saa godt som nogen. Han giver aldrig Afkald paa mig.“

Men Bülow blev ikke træt af at tale hende til Fornuft; og tilsidst slog hun om og gav sig til at græde.

„Bülow“, sagde hun, „De har altid været mig en god Ven. Sig til Kongen, at jeg forgaar af Kedsomhed herude... jeg kan ikke holde det ud; gør for mig, hvad De kan, hører De... jeg skal ikke vise mig utaknemlig, Bülow; der kan maaske komme en Dag, hvor jeg kan gøre noget for Dem igen“.

Bülow smilede og stak sin Snustobaksdaase i Lommen.

„Meget vel“, sagde han og rejste sig, „jeg skal gøre, som Deres Naade befaler. Men jeg vil ikke

skjule for Dem, at jeg er meget ængstelig for Udfaldet af min Mission.“

Saa kyssede han hende paa Haanden til Afsked og red bort. Og han holdt sit Ord; ved den første Lejlighed bragte han Sagen paa Bane; og Frederik den Sjette, der den Dag var i usædvanlig godt Humør, klappede ham paa Skulderen.

„Véd du hvad, Bülow“, sagde Kongen, „det er i Grunden meget rimeligt. Hun er jo ikke andet end et lille Stykke Pigebarn og har det slet ikke for morsomt. Og det er jo da ogsaa mig selv, der har bragt hende i Ulykke“.

„Der er mange, der vilde betragte det som en stor Lykke at være Deres Majestæts Mætresse“, sagde Bülow.

„Haa haa,“ lo Frederik den Sjette... „det kan være meget sandt; men jeg gider hverken ejet eller haft andre end min lille Benedikte; og det er jo da meget pænt af hende, at hun længes efter at være herinde, hvor jeg kan komme noget tiere til hende. Men hvad kan vi gøre for hende, Bülow? Der bliver vel en farlig Allarm, naar vi gør Forholdet officielt.“

„Deres Majestæt er jo da Enevoldshersker og kan gøre, hvad De vil,“ sagde Bülow. „Deres Majestæt følger jo da ogsaa kun deri Deres ophøjede Forfædres Eksempel... Naturligvis maatte man først finde et passende Navn. Højsalig Kong Christian den Femte ophøjede jo Jomfru Moth til Grevinde af Samsø, og...“

„Haa, haa, haa, haa“, lo Frederik den Sjette, „saa min lille Benedikte skulde være Grevinde? Hvad mener du om at kalde hende Grevinde af Nyboder, hvad, haa, haa? Næh ved du hvad, Bülow, jeg vil Pinedød ikke have noget med en Grevinde at gøre, det er meget for fint til mig. Du maa finde paa noget andet... og saa et passende Hus, naturligvis,

ikke altfor pralende, saadan at vi kan have det lidt hyggeligt.“

Han sukkede og vendte sig om mod Vinduet. „Det var nu rart derude i Bagsværd, Bülow. Men det kan jo blive meget behageligt at have hende lidt nærmere... se nu at faa det ordnet; og sørg for, at det ikke bliver altfor dyrt, Bülow... jeg er snart saa forarmet, saa jeg kommer til at sende mine gamle Bukser til Jøden, haa, haa“.

Ude i Bagsværd sad Benedikte imens og snakke med sin Moder; Madam Rafsted havde glemt al Forargelse og var kommet farende, saa snart hun havde faaet Efterretningen om Kong Christians Død.

„Nu er du da ogsaa en Torsk, hvis du ikke griber til,“ sagde Madam Rafsted. „Du kan tro, der bliver nok, som fisker efter ham nu; hvis du ikke strænger dig an, risikerer du, at de andre løber af med hele Profiten.“

„Jeg tænker ikke, Profiten bliver stor,“ sagde Benedikte og sukkede. „Min Frederik bliver nu aldrig nogen rigtig Konge, der er saamænd mange af hans Officerer, der er meget flottere. Og morsom, det er han ikke Moder...“

„Gud bevare mig vel“, sagde Madam Rafsted, „du tænker da vel ikke paa at rende fra ham, nu da han endelig kan gøre noget for dig?“

„Vist gør jeg ikke,“ sagde Benedikte gnavent, „men nu maa vi jo først se, hvad Bülow faar ud af det.“

„Bülow er god nok,“ sagde Madam Rafsted. „Og mindre end Grevinde kan de da ikke gøre dig til. Tænk om du kom til at bo paa Rosenborg.“

Benedikte lo højt.

„Du kender nok ikke min Frederik,“ sagde hun. „Han kan ikke faa det tarveligt nok; hvis jeg havde været en rigtig Grevinde, havde han saamænd aldrig

taget mig... nej, jeg maa nok være glad til, hvis jeg bare kan komme til København. Og Jomfru Rafsted kommer jeg saamænd til at hedde til min Dødsdag...”

„Jeg finder, det er ganske uanstændigt,“ sagde Madam Rafsted og slog med Nakken. „Sæt du nu skulde gaa hen og faa et Barn...?“

„Ja, det er netop Ulykken,“ sagde Benedikte grædefærdig. „Det siger Bülow ogsaa, at hvis bare jeg havde et Barn, saa vilde Frederik gøre meget mere for mig...”

Nogle Dage efter kom Frederik den Sjette ud til Bagsværd, og hun var ganske ængstelig for, hvordan det vilde spænde af. Men han var kærlig og kedelig ganske som sædvanlig, og hun sad og blev helt forbitret i sit Sind, for hun tænkte, at Bülow kunde ingen Ting have sagt. De sad længe, som de plejede, og snakkede om ingen Ting; men da Kongen skulde af Sted, tog han hende under Hagen og saa skælnsk paa hende.

„Naa, saa min lille Pige vil til København?“ sagde han. „Jo, Bülow har snakket om det... og nu har han fundet et meget pænt Hus til dig, et rigtigt passende et, ja han har saamænd saa. Det er paa Toldbodvejen Nr. 289, dér faar du hele den ene Sal... og det er nogen meget flinke Folk, du kommer til at bo hos. Det er nogen, der hedder Bjerre; ja han er Brændevinsbrænder, men det gør saamænd ingen Ting, for du drikker ikke Brændevinet fra ham, vel? Haa, haa...”

„Tak,“ sagde Benedikte og kyssede ham... og han lagde ikke Mærke til, hvor lidt Varme der var i Kysset. Indvendig var hun rasende, for hun havde dog i det mindste tænkt sig, at hun fik sit eget Hus. Men naturligvis, det var jo altid en Begyndelse...

„Og ved du hvad,“ sagde Frederik den Sjette; „det er rigtig morsomt; for min Bedstefader, Frede-

rik den Femte ved du nok, han havde sig ogsaa en Mæ... en Kæreste; ja han havde for Resten mange, for han var en stor Skælm; men denne her, hun hed Madam Winge, og hun boede i det selv samme Hus, haa, haa..."

„Du vil aldrig have andre Kærester end mig, vil Du vel?“ sagde Benedikte og gemte sit Hoved ved hans Bryst; hun kunde daarligt skjule, hvor skuffet hun var; hun brød sig aldeles ikke om at blive en Madam Winges Efterfølgerske; og at hun skulde have sig et nyt Navn, snakkede han slet ikke noget om...

Allerede et Par Dage efter kom han igen og var i et straalende Humør. Han satte sig straks ved Vinduet og skulde have Støvlerne af sig; det skete kun, naar han var rigtig glad, og det var nu længe siden.

„Læs saa lidt for mig“, sagde han, da de havde snakket en Tid; det maatte hun somme Tider gøre, og han var ganske imponeret over, saa megen Lærdom og Dannelse, hun havde samlet sig. Men i Reglen faldt han rigtignok i Søvn, før hun havde læst ret længe.

„Skal det være af Avisen?“ spurgte hun.

„Nej, Vorherre bevares“, sagde Frederik den Sjette, „jeg har faaet saa meget Politik i mig i Dag, saa jeg er helt syg af det. Næh, læs hellere lidt for mig af en af dine Bøger; jeg skal sige dig, jeg kommer jo nok somme Tider i Theatret, men saa falder jeg i med Respekt at melde for det meste i Søvn, haa, haa. Har du ikke noget af ham Oehlen-schläger? Han skal være saadan en dygtig Karl til at skrive; men jeg har aldrig faaet Tid til at læse noget af ham..."

„Jo, Benedikte havde da „Sct. Hans Aftenspil“, som hun selv fandt var saa yndigt; men hun tænkte rigtignok, at det ikke vilde være noget for Kongen; for han kunde ikke lide Vers. Men til hendes For-

undring hørte han opmærksomt paa det hele uden at blunde saa meget som et Øjeblik.

„Ja, han er en Karl, der forstaar sine Ting“, sagde Frederik den Sjette. „Jeg holder selv meget af Dyrehavsbakken og kommer der næsten hvert Aar. Den med Pigerne i Trængslen, den er meget god. Og saa den med Sct. Peter, læs den engang til.“

Og Benedikte læste:

Og spør' saa Sct. Peter: „Hvad har du gjort?“

Saa svarer jeg Schweizeren: „Ikke stort!

Men hvad har de andre Bengler da gjort?“

„Haa, haa, haa!“ lo Frederik den Sjette. „Ja, han er en kaad Knægt, den Adam, jeg husker ham meget godt, fra han var en lille Dreng og boede ude paa Frederiksberg. Han gik saamænd dengang i mine gamle Bukser, haa, haa... morsom er han nu ligegodt. Men jeg kan ikke lide, at han gør Løjer med Rigsdalersedlerne; for Penge, det er Pinedød noget, man maa have Respekt for; jeg tænker ikke, han har for mange af dem selv, ellers kunde han gerne tage og laane mig nogen, haa, haa...“

Saa tog Frederik den Sjette af Sted. Og Benedikte gik og længtes efter det Øjeblik, da hun skulde ind til København. Men hun maatte have Taalmodighed en Tid endnu; for Christian den Syvendes Ligbegængelse maatte da først finde Sted, mente Kongen, det var mest passende. Saa det trak ud til hen paa Sommeren. Men endelig i August slog Befrielsens Time: saa sagde Benedikte Bagsværd Farvel og flyttede ind hos Brændevinsbrænder Bjerre paa Toldbodvejen Nr. 289.

TYVENDE KAPITEL.

Ventetid.

Det lod ikke til at skulle gøre nogen større Forandring i Benediktes Skæbne, at hun havde faaet Lov til at flytte ind paa Toldbodvejen. Bülow havde jo nok slaaet paa, at der var Tale om at give hende en Titel og et Navn, men det blev aldrig til andet end Snak; Landets Stilling var jo alvorlig, Sindene var optaget af saa mange andre Ting, og Frederik den Sjette ønskede slet ikke for Tiden at vække Folks Opmærksomhed for sine private Anliggender. Han var saamænd ogsaa udsat for Kritik nok endda, og naar han besøgte hende, var han saa gnaven, at hun ikke vovede at tale om sit.

„Hans Majestæt er virkelig at beklage“, sagde Bülow. „Lad ham i det mindste have Fred, naar han er hos Deres Naade; de politiske Forhold er ganske til at fortvivle over, og vi er alle lige ved at segne under Arbejdet.“

„Fortæl mig noget om det, Bülow“, sagde Benedikte. „Min Frederik taler jo hverken om det eller noget andet. Naar han er her, sidder han bare og ser ud gennem Vinduet; jeg kunde for den Sags Skyld lige saa gerne være blevet i Bagsværd.“

„Der er mange af os, som gerne sad dér og var udenfor det hele“, sagde Bülow alvorligt. „Deres Naade maa ogsaa tillade mig at erindre Dem om, at jeg indtrængende har advaret Dem; det var meget uklogt at trænge paa netop i dette Øjeblik, hvor ingen af os véd ud eller ind. Man kan dog ikke laste Hans Majestæt for, at han vier sin Kongegerning alle sine Kræfter.“

„Jeg hører vel ogsaa med til hans Kongegerning“, sagde Benedikte og knejste, saa det løb Bülow koldt

ned ad Ryggen, i den Grad lignede hun sin Moder, naar hun gjorde den Bevægelse. Men han smilte kun og drejede sin Snustobaksdaase imellem sine Fingre.

„Det gør De ganske vist“, sagde han, „men De hører til Fredens Sysler; og i Øjeblikket har vi Krig, og Gud maa vide, om vore Venner eller Fjender er os de værste...“

„Fortæl mig om det, Bülow“, sagde Benedikte igen.

Og saa fortalte Bülow hende om de fortvivlede Forhold, den danske Stat var blevet viklet ind i. Danmark og Norge maatte holde 126,000 Krigsfolk paa Benene, og det kostede Staten 45 Millioner Rigsdaler om Aaret, saa den ene Skat maatte paalægges efter den anden. Rusland havde gjort Indfald i Finland, og der var Tale om en dansk Landgang i Skaane, hvorfor Napoleon havde sendt 33,000 Mand til Hjælp, baade spanske, hollandske og franske Tropper. Men de huserede næsten værre end Fjender... Koldinghus havde de stukket i Brand, og mange Steder i Landet téede de sig saadan, at Bønderne maatte samle sig og sætte sig til Modværge. Imens rasede Krigen paa den norske Grænse, og med Landgangen i Skaane blev det stadig ikke til noget — det saa ud, som om Napoleon bare vilde holde Danmark for Nar; ja, der var dem, som mente, at han tænkte paa selv at bemægtige sig Riget, umættelig som han var i sit Magtbegær. Ude i Evropa rasede han værre end nogen Sinde. Han havde besat Portugal, saa at Hoffet maatte flygte til Brasilien, og i Spanien havde han gjort sin Broder Joseph til Konge i Stedet for Carl den Fjerde... det var ikke godt at se, hvordan det hele skulde ende.

Benedikte lyttede til hans Beretning med Taarer i Øjnene.

„Min stakkels Frederik“, sagde hun, da han var færdig, „hvor han maa have det ondt. Men han er ogsaa altfor godtroende af sig. Hvis vi nu havde holdt med Englænderne...“

„Hm“, sagde Bülow og trommede utaalmodigt paa sin Snustobaksdaase. „Hans Majestæt nærer en urokkelig Tillid til Napoleon; i Deres Sted vilde jeg gøre det samme; i hvert Fald vil jeg bestemt fraraade Dem at hentyde til denne Sag overfor Kongen.“

„Vær De kun ganske rolig, Bülow“, sagde Benedikte og knejste igen. „Jeg har én Gang for alle lovet min Frederik ikke at blande mig i de politiske Affærer, og jeg skal nok vare min Mund.“

„Ja saa“, sagde Bülow og smilte sarkastisk; han tænkte, at den Ytring klang dog temmelig prætentivt i en lille Nyboderspiges Mund, selv om hun ogsaa var Kongens Elskerinde, og det lod til at skulle vare. Der var nok allerede gaaet en Smule Dronning i hende...

„Bülow“, sagde Benedikte og lagde sin Haand paa hans Arm, „vær De ganske rolig; jeg skal ikke plage min Frederik med mine smaa Ønsker; der kommer vel bedre Tider engang, og saa gør han nok for mig, hvad han kan.“

Bülow saa ned paa hendes Haand, der var usædvanlig smuk, smal og hvid. Mon det skulde være disse fine Hænder, der holdt Kong Frederik saa fast? Og saa tænkte han paa sin egen Gemalinde derhjemme... Generalinden havde Forkærlighed for Mad og Drikke og var allerede temmelig svær...

Han rejste sig med et Suk for at tage Afsked.

„Det er særdeles fornuftig tænkt af Deres Naade“, sagde han. „De kan til enhver Tid gøre Regning paa mig, og jeg skal sørge for at holde Dem á jour med Begivenhedernes Gang.“

Men Benedikte blev siddende og saa ud i Grøn-

ningens Træer. Der steg i hende en Uvilje mod Kongen, som kunde gøre hende lykkelig saa let, men som ganske havde glemt hende over den dumme Politik. Hun forlangte jo ikke saa meget... bare et anstændigt Navn, der svarede til hendes Stilling... og et rigtigt Tjenerskab i Stedet for den Smule Tøs, der gik ude i Køkkenet og var hende mere i Vejen end til Gavn... og Heste og Karosse. Lidt Selskabelighed kunde hun vel ogsaa nok trænge til, saa ung hun var; hun saa sig om i Stuen og gik gennem Lejligheden; Møblerne, der havde været saa fine ude i Bagsværd, fyldte saa lidt her i de store Rum; og hun blev helt uhyggelig til Mode. Hun syntes, det hele saa saa fattigt ud, som noget, der bare skulde vare en Tid. Og der kom igen over hende en Angst for, at Kong Frederik skulde svinge hende; han kom saa sjældent hos hende nu og blev saa kort; det kunde ikke hjælpe, hvad Bülow sagde, det var nu ikke Statssagerne alene, der holdt ham fra hende; hun havde godt lagt Mærke til, at der var kommet noget ligegyldigt i hans Væsen; det var naturligtvis det, at hun ikke kunde blive med Barn; det maatte sagtens være hendes egen Skyld, siden Dronningen allerede havde flere. Elskede hun ham ikke nok? Hun ransagede sit eget Hjerte og blev ganske forfærdet, saa koldt syntes hun, det var... det ene Menneske var hende lige saa ligegyldigt som det andet... og om nu Kongen lod hende sidde, saa vilde hun sagtens kun sørge over det gode Underhold, hun mistede. Hun syntes paa én Gang, hun var saa ussel og fattig... hvor kunde det undre hende, at Kongens Kærlighed blev kold, naar der ingen Varme var i hende selv? Hun var ham jo slet ikke værd, hun var slet ikke værdig til den Lykke, der var faldet paa hende...

Hun gik en Tid rundt i sine tomme Stuer og

føjte sig saa nedtrykt, at hun ikke engang kunde græde. Og tilsidst fik hun en Følelse af, at disse Stuer slet ikke var hendes... hun gik her som en fremmed i sit eget Hus. Og der kom over hende en Længsel efter Barndomshjemmet, efter Forældrene, efter de smaa, lave Stuer derude i Nyboder, som var det eneste Sted i Verden, hvor hun hørte hjemme...

I en Fart kom hun i Tøjet og gik ud til Elefantgaden. Der faldt en Fred over hende, eftersom hun gik frem mellem de lave, forfaldne Huse, over de toppede Brosten, hvor Ænder og Høns gik og snagede i Græsset, forbi de smaarudede Vinduer, hvor mangen en nikkede venligt og genkendende til hende. Nu var hun hjemme igen, syntes hun, og hun tænkte et Øjeblik, at nu vilde hun blive her med det samme... vende Ryggen til den kolde, fornemme Verden, hvor hun altid vilde blive en fremmed, hvor hun altid skulde sidde i en Krog, fordi hun havde stjaalet sig ind dér og ingenting havde dér at gøre...

Hun blev staaende et Øjeblik udenfor Døren og lyttede. Hun hørte Moderens skærende Røst, et Par kraftige Klask og en gennemtrængende Hylen... det var naturligvis Anders Greisen, der igen var blevet grebet paa fersk Gerning i en af sine Skarnsstreger, og nu fik sin fortjente Straf. Inde fra Stuen lød en dæmpet, brummende Bas... en raa Sømandsvise; saa vidste Benedikte Besked; det var Faderen, der sad halvt tildrukken, saadan som det snart var Dagens Orden.

Og det var, som et pludseligt Lysskær faldt over den Armod og Nedværdigelse, hun var vokset op i. Hun huskede det altsammen, saadan som det havde været i den sidste Tid, hun havde levet derhjemme... Simpelt, Savnene, Ydmygelserne. Det var det, hun et Øjeblik virkelig havde længtes tilbage til! For ramme Alvor havde hun tænkt sig, at der kunde

blive et Hjem for hende her... her, hvor der allerede nu var Drukkenskab og Kævl, og hvor der vilde blive den dybeste Nød, i samme Øjeblik hun brændte sine Skibe og ikke længere kunde holde Hjemmet oppe med sin kongelige Elskers Penge. Og i ét Nu forstod hun, at hun havde én Gang for alle kastet Broen af bag sig og taget sit Parti. Nu hørte hun til paa den anden Side; kunde det ikke lykkes hende at skabe sig en Position dér... lod hendes Frederik hende fare, som det var at vente, før eller senere, saa stod hun ganske rodløs og hjemløs i Verden; saa vilde hun synke ned i Afgrunden mellem to Verdener... den, hun havde forladt, og den, der havde ladet hende i Stikken...

En dyb Modløshed greb hende, og hun sank grædende ned paa det øverste af Trappen. Et Øjeblik sad hun ganske fortvivlet her paa den fattige Trappe, hun, som var elsket af Kongen over to Riger.

Og hun kvalte Graaden i sit Lommetørklæde, bed Tænderne sammen og svor ved sig selv en dyr Ed paa, at hun vilde ikke vige Pladsen... hun vilde tilkæmpe sig en hæderfuld Stilling dér, hvor Skæbnen nu engang havde kastet hende hen, om hun saa skulde døje al Verdens Pine og vente, til hun blev gammel og graa...

Hun rejste sig, rystede Støvet af sin Kjole og vilde til at gaa ned ad Trappen. Men pludselig bestemte hun sig om; hun vilde alligevel se de gamle Steder endnu engang; noget drog hende dog alligevel til de Mennesker derinde, hvor langt hun ogsaa var kommet fra dem. Og inden hun vidste af det, stod hun inde i Stuen, hvor Faderen sad i Sofaen med Armene over Kors og dampede paa sin Kridtpibe, saa der ikke var til at aande...

Han stirrede et Øjeblik maabende paa hende, saa

rejste han sig halvt, bukkede dybt og sagde sarkastisk:

„Velkommen, Deres Naade! Saa Deres Majestæt gør vort Hus den Ære? Og stadig lige smuk og slank... der er ingen smaa Prinser eller Prinsesser i Farvandet, hvad? Mutter, hører du ikke, at Dronningen er her? Vi maa have Champagnen frem... vi kan vel sagtens præstere ligesaa ægte Champagne, som hun er Dronning, he, he...“

Men Benedikte vidste af Erfaring, hvor lidt det nyttede at indlade sig med ham, naar han var i den Forfatning; hun nikkede kun kort:

„God Dag, Fader“, sagde hun.

Saa gik hun ud i Køkkenet, hvor Madam Rafsted sad paa Bænken, ganske opgivet efter Scenen med det Skarn til Anders Greisen.

„Ja, du ser, hvordan vi har det“, sagde hun grædefærdig. „Jeg har den skidt Knægt paa den ene Side og hans Svin af en Fader paa den anden... Morten har jo en af sine Raptuser, det er nu paa fjerde Dag, og mit Hoved taaler det ikke, det ved Gud, det ikke gør.“

Benedikte satte sig hos hende, trak sine Handsker af og klappede Moderen over de runkle Hænder. Der kom over hende en Trang til at være god ved nogen... nogen i Verden maa tte man dog holde af og knytte sig til. Og Madam Rafsted, der var ganske uvant med Kærtegn, græd endnu stærkere og lagde sit Hoved paa Datterens Skulder.

„Naar bare du dog kunde skaffe os herfra“, hulkede hun, „jeg er vis paa, det er bare de daarlige Kammerater og saa alt det Griseri her i Nyboder. Om du dog kunde skaffe ham en Bestilling et Sted, saa han kunde komme ud af Suppedasen... hør nu engang...“

Morten Rafsted var begyndt at skraale en af sine

mest uhøviske Matrosviser; han trampede op og ned ad Gulvet og stod tilsidst med Munden lige ved Nøglehullet, for at de ikke skulde slippe for at høre et Ord.

„Bare vi dog var af med ham“, klagede Madam Rafsted. „Havde vi ham endda uden for Huset, saa her blev værendes...“

„Ja, Herregud“, sagde Benedikte og lo, pludselig let og lykkelig over, at hun ikke hørte hjemme i denne Raahed og dette Smuds. „Det er da let nok, Moder; giv ham nogle Penge, saa forsvinder han saamænd nok.“

Og hun stak en lille Rulle Sølvmonter til Moderen; et Øjeblik efter hørte de Morten Rafsteds Skraalen ned over Trappen og hen gennem Gaden.

„Men som her ser ud“, sagde Benedikte. „Du kunde dog i det mindste gerne holde en Smule Renlighed om dig, Moder.“

Hun lagde Hat og Sjal; og et Øjeblik efter gik Frederik den Sjettes Veninde og skurede og skrubbede og satte paa Plads, saa der var helt hyggeligt, da de siden sad i Stuen ved den dampende Kaffe.

„Som du dog kan, Barn!“ sagde Madam Rafsted, der havde siddet ganske fortabt og set til. „Tænk, om Kongen havde set dig saadan!“

„Ja, hvad saa?“ sagde Benedikte og lo, „saa vilde han bare have sagt: du er virkelig en meget flink lille Pige.“

Hun efterlignede Frederik den Sjettes Maade at tale paa, saa de begge kom til at le. Og saa sad de længe og sladrede og følte sig ganske lette til Mode oven paa det Uvejr, der havde raset i dem begge.

Men tilsidst begyndte Madam Rafsted igen at klage sig og plage Datteren med sine Bønner. Kongen gjorde da ikke saa meget for hende, som de rige borgerlige for deres Mætresser. Som nu Grethe Ly-

strup, der havde brudt med Rømeling og for Tiden blev holdt af Grosserer Lyche — Madam Rafsted sukkede ved Erindringen — hun havde baade Heste og Vogn og red hver Morgen ud ad Strandvejen med en Lakaj. Men naturligvis — naar Benedikte vilde finde sig i det, saa blev det jo hendes egen Sag. Men hun kunde dog gerne gøre noget for sin Familie... bare hun endda vilde skaffe Anders Greisen over i en ordentlig Skole og siden ind paa Kadetakademiet; det var nu blevet Madam Rafsteds Orm, at Sønnen skulde være Søofficer; hun saa ligesom en Slags Oprejsning i det.

Men nu blev Benedikte igen kold og tilbageholdende og gav sig til at trække sine Handsker paa.

„Det nytter ikke, Moder“, sagde hun. „I maa vente ligesom jeg; Tiden er ikke til det.“

„Gud maa vide, hvad du venter paa“, sagde Madam Rafsted, „du, der er saa smuk... og saa klog du er; du maa da kunne vikle Kongen om en Finger...“

„Herregud, lille Moder“, sagde Benedikte irriteret og trak i den ene Handske, saa den sprang, „det har jeg jo sagt dig; det er det, at jeg ikke kan faa nogen Børn.“

„Ak Gud, ja“, sukkede Madam Rafsted, „saadan er der noget ved alting; ellers kunde vi have det saa godt. Men véd du hvad“, sagde hun pludselig ivrig og rykkede Datteren i Sjalet, „du skulde nu lige godt prøve at tale med Else Espens.“

„Aa, Herregud“, sagde Benedikte, „lever hun endnu, det gamle Skrog?“

„Lever og lever“, sagde Madam Rafsted, „hun sidder i en Stol og kan hverken leve eller dø; somme Tider kan man heller slet ingen Mening faa i det, hun siger; men naar det træffer, at hun er klar, kan hun ogsaa tale ligesom en Profet. Og hun har nu

ligegodt set meget i sine Dage og kender til mere end de fleste."

„Ja, da tror jeg nu ikke, man kan faa Børn af at snakke med Else Espens“, sagde Benedikte og lo igen, mens hun gik ned ad Trappen.

Hun gik med Vilje ned ad Borgergaden, for at Moderen ikke skulde tro, hun fulgte hendes Raad. Men saa drejede hun om igen ad Rævegade og ind i Krusemyntegade; for hun havde dog nok Lyst til at se sin Barndoms Veninde igen, selv om hun naturligvis ikke var Spor af overtroisk, ikke Spor...

Hun fandt Else Espens siddende ganske hjælpeløs i sin Stol; men den gamle Kone kendte hende dog straks igen.

„Det er Bendte“, sagde hun, „min lille Bendte. Ja, nu er du kommet højt paa Straa — Deres Naade skulde jeg sagtens sige. Jeg drømte forleden Nat, at du kørte med Krone paa din Vogn.“

„Jeg har saamænd ingen Vogn“, sagde Benedikte og lo.

„Det kommer nok“, sagde Madam Espens og nikkede mystisk, „det kommer nok. Kan du vente, min Pige, saa naar du mer end de fleste, det siger gamle Else Espens.“

Det gav et helt Sæt i Benedikte, da hun hørte, at ogsaa Madam Espens snakkede om at vente. Og hun sagde, mens hun lagde Munden helt hen til den gamle Kones Øren:

„Madam Espens, kan hun give mig et godt Raad, saa jeg kan blive med Barn, saa skal hun ikke have gjort det for intet.“

Da brast Madam Espens i Latter... og det var en højst uhyggelig Latter; for hun lo, saa hele Kroppen rystede, men alligevel hørtes der ikke en Lyd.

„Ja, de Jomfruer, de Jomfruer“, sagde hun og gispede, „deres Tanker er ligesom en Løvetands

Fnug, og den, der fanger dem alle i Luften, kan sige, hun har gjort mere end de fleste. Mange Jomfruer er kommet grædende til mig, fordi de skulde have Barn, og vilde vide, hvordan de skulde gøre sig fri. Men her kommer en Jomfru, som endda ingen Jomfru er, og vil vide, hvordan hun skal blive med Barn..."

Hun blev ved med at le, lydløst og rystende, saa Benedikte blev ganske ilde til Mode. Tilsidst rejste hun sig, lagde et Pengestykke i Madam Espens Skød og skyndte sig hjem.

EN OG TYVENDE KAPITEL.

Fru Dannemand.

Benedikte havde fattet nyt Mod, siden sit Besøg i Nyboder. Hun var kommen til at se sit ensomme Hjem i et helt andet Lys og tænkte, at hun alligevel havde det bedre end de fleste; saa mente hun ogsaa, klog som hun var, at havde Kongen sine Grunde til at holde Forholdet hemmeligt, saa kunde det blive endnu mere farligt for hende selv, om det blev kendt. Sindene var i bestandig Gæring, Uroligheder forefaldt hvert Øjeblik; og somme Tider, naar hun hørte en Sværm drukne Matroser drage syngende og hujende forbi nede paa Toldbodvejen, krøb det i hende af Skræk, og hun gemte sig i Stuens inderste Krog.

„Om de nu vidste det hele“, tænkte hun. „Om de anede, at heroppe sidder Kongens Mætresse, og det endda en af deres egne..."

Nej, det var godt, som det var; Kongen havde Ret, og Bülow... det var bedst at vente. Maaske var det bedst, om man kunde sidde ubemærket her alle sine Dage med den Smule Lykke og Velstand, der var faldet i ens Lod; hvem vidste, om de rige og fornemme havde det saa meget bedre? Kom hun

i Glans og Herlighed, som hun saa tit havde drømt om, saa kom der vel andre Sorger og Farer; misundt vilde hun blive, maatte maaske kæmpe med listige og underfundige Folk, der vilde frarane hende Kongens Gunst. Det var slet ikke noget for hende at leve i evig Utryghed, omspundet af Rænker.

Men helt tryk kunde hun nu ikke føle sig; hun forstod jo nok, at længtes hun selv utaalmodigt efter at faa et Barn, saa var Kongens Længsel ikke mindre. Hvad var der ved hende selv, som kunde holde hans Kærlighed fast gennem Tiderne?

Hun fordoblede derfor sin Ømhed de sjældne Gange, Frederik den Sjette besøgte hende, viste sig altid munter og søgte at gøre det hyggeligt for ham. Hun tænkte, at det var alligevel det stærkeste Baand, der bandt ham til hende... dette, at han havde et Sted, hvor han kunde være i Fred og smøge Etiketten af sig.

Men han kom jo kun sjældent nu og blev kort; han havde saa meget at tænke paa og maatte ofte paa Rejser. Men saa kom Bülow i Stedet og fortalte hende nyt: de fremmede Tropper var Danmark da omsider blevet befriet for, fordi Napoleon havde Brug for dem andetsteds; han sloges baade i Spanien og i Østrig og havde Lykken med sig som altid. Krigen med England gik sin Gang, mest ved Kaperier, saa de engelske Købmænd led store Tab; men Linieskibet „Prins Christian Frederik“ — det eneste, som havde været borte fra København i 1807 og derfor var blevet reddet — det havde Englænderne overmandet ved Sjællands Odde og stukket i Brand, og det var gaaet Kongen meget nær; og Benedikte følte sig helt lykkelig, da hun hørte det, for saa var det naturligvis derfor, Frederik den Sjette tit havde været saa gnaven, naar han besøgte hende; det var politiske Sorger, der tyngede paa hans Sind, selv om han al-

drig talte om dem; det var slet ikke hende, han var ked af...

Og Bülow havde somme Tider meget vigtigere Ting at fortælle hende; Gustav den Fjerde i Sverige var omsider blevet helt sindssyg, saa han var blevet stødt fra Tronen; nu var hans Farbroder, Carl den Trettende Konge, og der skulde vælges en Tronfølger. Der var Tale om...

Bülow tav paa engang forvirret og skottede til hende. Det var dog vist heller ikke værd at betro hende altfor meget. Men Benedikte frittede og vilde vide alting; hun lagde sin Haand paa Bülows Arm, og han havde nu engang faaet en Svaghed for den Haand; han kunde ikke blive træt af at betragte dens fine, hvide Linjer, og saa rykkede han ud med det hele: at der virkelig for Alvor var Tale om at vælge Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette til Kronprins i Sverige...

Bülow hviskede det helt højtideligt; men Benedikte slog Hænderne sammen i Forundring.

„Nej tænkt“, sagde hun, „at min Frederik skulde komme til at herske over hele Norden, ligesom Kongerne gjorde i gamle Dage.“

Og hun knejste, saa Bülow tænkte: dér har vi hende igen, Nybodersmadammen! Nej, min Ven, Dronning i Sverige bliver du nu alligevel ikke, hvad du saa ellers kan drive det til.

Men han smilte forbindtligt og sagde:

„Desværre lader Planen sig ikke realisere. I Sverige har de jo nu en fri Forfatning, og Kongen maatte saa give Afkald paa sin Arveenevoldsmagt. Det gør Hans Majestæt aldrig.“

„Nej“, sagde Benedikte og knejste igen, „det mangledes bare. Min Frederik véd saamænd bedst selv, hvad der skal gøres; han behøver ikke at spørge andre.“

Og hun lo ved Tanken om det Ansigt, hendes Frederik vilde sætte op, hvis han havde en Rigsdag, og den sagde nej, naar han sagde jo.

Men somme Tider var Bülow jo selv med paa Kongens Rejser; og saa kom gerne en af de andre, Friboe eller Rømeling. Især var hun glad for Rømeling; han fortalte saa morsomme Anekdoter fra Hoflivet, mest om Prinsesse Charlotte, Prins Christian Frederiks Gemalinde, der var saa vild og kaad og letsindig, at der var ingen Ende paa den Forargelse, hun vakte; det kunde aldrig gaa godt i Længden; hun var saa skinsyg, at hun satte sine Piger til at passe paa hendes Gemal; men selv nægtede hun sig saamænd ikke noget; der hviskedes i Krogene om, at hun havde flere Elskere, og hun skabte sig mange Fjender, fordi hun var saa slem til at snakke efter Folk og gøre Nar af deres Særheder bag deres Ryg ... Tronfølgeren, Christian Frederik, stod sig heller ikke godt med Frederik den Sjette; for Kongen havde faaet at vide, at naar han havde været til Taffel, saa spiste han bagefter til Middag hjemme; han var en stor Slikmund, baade efter det ene og det andet, Hans kongelige Højhed...

Det morede Benedikte meget at faa et Indblik i Hoffets Verden, hvor hun aldrig selv vilde kunne trænge ind. Rømelings Karrikaturer skulde saa sandt heller ikke give hende Lyst til at være Prinsesse af Blodet, selv om et saadant Eventyr kunde times hende.

Det hændte oftere, at Benedikte bad Rømeling og Friboe blive og spise til Aften; de tog unge Officerer med og præsenterede dem for hende; en Aften midt under et glad Lag, mødte Grethe Lystrup op med sin Grosserer og blev modtaget med stormende Jubel. Og det blev ikke ved den ene Gang. Det blev en Gentagelse af de gamle, muntre Aftener i Bagsværd; men det gik langt friere og vildere til; de unge Herrer

udtalte sig undertiden overfor Benedikte i en saadan Tone, at hun blev en Smule betænkelig. Ogsaa kunde hun forstaa paa det hele, at hendes Forhold til Kongen langt fra var nogen Hemmelighed længere; der taltes meget derom i København; og Hovedstadens Beboere var endnu saa medtagne af Krigens Ulykker, saa forpinte af Skatterne, der steg og steg over alle Grænser, at Sagen kunde blive betænkelig nok, hvis det blev almindelig kendt, hvor hun opholdt sig. Og i Længden kunde det jo umulig blive skjult, naar hun ikke levede stille og indgetogent...

Kong Frederik var paa den Tid i Kiel; men en Dag kom Bülow uventet til hende og jog hende en ordentlig Skræk i Livet.

„De bærer Dem meget uforsigtigt ad, Jomfru Rafsted,“ sagde han; og det gøs i Benedikte; for han kaldte hende ellers altid „Deres Naade“ nu, naar der ikke var noget meget alvorligt paa Færde.

„Rygtet om Deres Optræden er naaet til Kiel,“ vedblev Bülow, „og jeg behøver vel ikke at sige Dem, at man har fremstillet Sagen i det værst mulige Lys. Man har endogsaa antydnet for Hans Majestæt, at De er ham utro...“

„Og det tror han?“ sagde Benedikte og knejste. „Ja, hvis min Frederik har saa ringe Tanker om mig, kan han jo lige saa gerne lade mig sejle min egen Sø i Dag som i Morgen...“

„Hans Majestæt tror det ikke,“ sagde Bülow og fik sin Snustobaksdaase frem. Han sad og drejede den mellem sine Fingre og stirrede paa den for at undgaa at se Benediktes hvide Hænder, der bragte ham en Smule ud af den Fatning, han i Øjeblikket saa haardt havde behov.

„Men Deres Naade bærer Dem alligevel meget uklogt ad,“ vedblev han. „De fylder Deres Saloner med Eksistenser, som... paa hvilke der ikke vil

kunne bygges nogen anstændig Omgang. Den Dag kommer jo dog sikkert, da Hans Majestæt vil gøre Forbindelsen officiel... jeg beder blot Deres Naade betænke, om Forsynet skulde velsigne... hm... om et B a r n skulde vokse op i dette Hjem. Hans Majestæt vilde sikkert aldrig tillade...”

„Ja, det kan nu ikke hjælpe,” sagde Benedikte trodsigt, „jeg er ung, og jeg vil mere mig, Bülow. Naar min Frederik ikke sørger for at give mig anstændig Omgang, maa jeg tage den, hvor jeg kan finde den...”

Men Bülow blev siddende længe og søgte at tale hende til Rette. Han udmaalede for hende, hvordan hun engang her kunde komme til at holde Salon... ikke for tvivlsomme Fruentimmere og ugifte Kavallerer... men et rigtigt lille Hof for Herrer af Betydning og virkelige Damer. Det gjaldt blot om at vente og ikke forspilde sine Udsigter... fik Huset først een Gang et tvivlsomt Ry paa sig, vilde Ulykken næppe være til at reparere...

„Jeg kan ikke holde det ud, Bülow,” sagde Benedikte og pressede Lommetørklædet mod sin Mund for at trænge Graaden tilbage, „jeg k a n ikke sidde her altid alene...”

Bülow forstod, at hun allerede havde overgivet sig og stak Snustobaksdaasen i Lommen.

„Deres Naade har jo Deres Familie saa nær,” sagde han med et lille Smil. „Og saa er der Bjerres herovenpaa. Det er særdeles honnlette Folk, og jeg tror, at de under de nuværende Forhold vilde være en overmaade passende Omgang...”

Benedikte blev siddende, da han var gaaet, og tænkte paa, at naturligvis havde han Ret. Hun brød sig i Grunden heller slet ikke om den Selskabelighed, hun var kommet ind i. Og hun tænkte paa Bjerres deroppe... Manden havde hun knap nok set, men

Madammen havde hilst saa spansk, naar de gik forbi hinanden paa Trappen, at hun havde aldrig vovet at indlede noget Bekendtskab...

Da Grethe Lystrup næste Gang kom, lod hun sige, at hun ikke var hjemme; til Rømeling og Friboe sagde hun ligefrem, at hun var upasselig og ønskede at leve i Stilhed, saa længe Kongen var borte. De to Officerer saa til hinanden og smilte... de forstod meget vel, at hun havde modtaget en Ordre, og de sørgede for, at hun fik Fred...

Saa begyndte Benedikte alvorligt at tænke paa Familien Bjerre. En Dag, da hun mødte Madam Bjerre paa Trappen, standsede hun hende og indledte en ivrig Konversation.

Hun havde stillet sig saadan, at hun næsten spærrede Trappen, og konverserede ivrigt om løst og fast; jo mere forbeholden Madam Bjerre blev, des mere indsmigrende blev Benedikte. Til sidst gav hun sig til at beundre Madam Bjerres Sjal... hun tog fat i det og priste det i høje Toner.

„Hvor er det dog yndigt!“ sagde hun. „Hvor har De dog det fra, Madam Bjerre?“

Men nu blev det den skikkelige Kone for stift. Hun rev Sjalet til sig og sagde forbitret:

„Kanske hun nu vil flytte sig, saa jeg kan komme forbi paa min egen Trappe, J o m f r u Rafsted? Og hvad Sjalet angaar, om hun endelig vil vide det, saa... h o r e t mig til det har jeg ikke!“

Dermed sejlede Madam Bjerre ned ad Trappen forbi den ganske sønderknuste Benedikte...

Og det kribled i Madam Bjerre af Stolthed over, at n u havde hun vel eengang for alle rystet denne uanstændige Personage af sig. Og ud af Huset skulde hun, saa sandt Madam Bjerre var en ærlig Kone, hvem det lystige Leben i hendes Hus længe havde været en Forargelse.

Men hun sagde ikke noget til sin Mand før om Aftenen, da de laa i deres Seng. Det var saadan en Skik, hun og Bjerre havde sig imellem, at om Dagen gik hver og passede sit, uden at der blev vekslet et Ord ud over det nødtørftigste. Men saa om Aftenen drøftedes Dagens Begivenheder bag de store Sengeomhæng, naar først Børnene var faldet i Søvn...

„Bjerre,“ sagde Madammen, da hun havde lettet sit Hjærte... „du siger hende op i Morgen den Dag, den liderlige Taske...“

Men den trivelige Bjerre lo, saa Sengen rystede og det varede længe, før han kunde faa Luft.

„Siger hende op!“ stønnede han omsider... „nej, det tror jeg ikke, vi gør Mutter. Ser du...“

„Om jeg ser!“ sagde Madam Bjerre ædende arig. „Jeg baade ser og hører, at du gør Nar ad din ægteviiede Kone for Gud og Mennesker...“

„Vist gør jeg ikke nej,“ sagde Bjerre godmodigt... „Men det er dog virkelig for snurrtigt, at du ikke har lugtet Lunten for lang Tid siden...“

„Det lugter saamænd langt væk“, sagde Madam Bjerre hidsigt. „Hvis du ikke har opdaget det, kan jeg fortælle dig, at hun ikke er andet end som et Fruentimmer, der bliver holdt.“

„Ret gør hun,“ sagde Bjerre... „men hvem bliver hun holdt af?“

„Jeg tænker baade af den ene og den anden,“ sagde Madam Bjerre. „Det svanser jo hos hende tidlig og silde med Officerer og fine Folk. Men jeg er saamænd lige glad, bare den Mødding bliver muget ud af vores Hus.“

Bjerre bøjede sig over imod hende og hviskede med den brede Haand for Munden:

„Jeg skal sige dig noget, Mutter, men inte mine Ord igen... det er K o n g e n.“

„Gud fri og bevare os vel“, sagde Madam Bjerre og sank tilbage i Puderne, „hvor véd du nu det fra?“

„Hmja,“ sagde Bjerre... „det var jo nu ikke saa svært at regne ud, eftersom det var ham, Bülow, som lejede Lejligheden...“

„Men Bjerre dog,“ sagde Madammen indigneret... „og det har du ikke ladet mig ane saa meget som med et Ord...“

„Naa,“ sagde Bjerre og rev sig med Nathuen i Hovedet, „du kan vel begribe, at det er Statshemmeligheder, Mutter. Bülow, han truede mig med Allandsens Ulykker, hvis der kom ud saa meget som et Ord... og gaa og gemme paa en Hemmelighed, Mutter, det maa du nu indrømme mig er ikke din stærke Side. Jeg har saamænd mere end een Gang mødt ham paa Trappen... jeg skulde vel kende Ham selv, siden jeg nu i to Aar har været Officer i Borgervæbningen; men jeg hilste naturligvis bare og lod som ingen Ting. Og du kommer til at holde ren Mund, Mutter, siden du nu engang er blevet vidende...“

Madam Bjerre laa længe ganske lammet af Overraskelse og Skræk; for hun var jo da saa loyal som nogen, og det faldt hende aldrig ind at tvivle om, at en Konges Mætresse var mindst lige saa meget værd som en Brændevinsbrænders lovlig viede Ægtehalvdel.

„Bjerre“, sagde hun saa omsider, „hvad skal jeg dog gøre? Saadan som jeg talte hende til! Hun gaar naturligvis lige til Hans Majestæt og sladrer...“

„Naa,“ sagde Bjerre... „det tror jeg nu ikke. Hun ser saa skikkelig ud, og om bare du giver hende et Ord...“

„Jeg kommer til at gaa ned til hende i Morgen den Dag,“ sagde Madam Bjerre... „men hun tilgiver mig det aldrig...“

„Saamænd gør hun saa“, sagde Bjerre og gabede, „hun er begribeligvis helst fri for Spektakler, og Talegaverne har du jo... du skulde tage og bede hende herop engang; du kan tro, hun sidder tit og har det ensomt.“

„Det vil jeg“, sagde Madam Bjerre... „men du kunde nu gerne have sagt mig det...“

„Godnat“, sagde Bjerre og vendte sig om paa den anden Side.

Men Madam Bjerre sov ikke den Nat; og den næste Dag, saa tidlig det kunde gaa an, stillede hun nede hos Jomfru Rafsted og var saa ulykkelig, at Forsoningen let kom i Stand. Og fra den Dag af var Benedikte ofte oppe hos Bjerres, hvor der var et Par søde Smaapiger; saa takkelig og beskeden færdedes hun imellem de andre, at hun hurtigt vandt dem; og selv var hun glad og munter; det var saa hyggeligt, naar hun gik og hjalp til i Køkkenet, og Madam Bjerre var ganske imponeret af hendes Dygtighed...

Men der maatte nu ogsaa være noget andet, som gjorde hende glad; Lykken lyste ud af Øjnene paa hende, og Madam Rafsted, der nu fik Lov til at komme hver Dag, var ganske forundret over hendes forandrede Væsen og temmelig forskrækket.

„Men Barn dog“, sagde hun en Dag... „du er da vel aldrig gaaet hen og blevet forelsket?“

„Jo, jeg er“, sagde Benedikte og lo med straalende Øjne. „Du kan da begribe, jeg maa have nogen til at trøste mig, saa længe min Frederik sidder dernede i Kiel.“

„Men i hvem dog, Barn?“ udbrød Madam Rafsted i den højeste Forfærdelse.

„Ja, det er en Statshemmelighed“, sagde Benedikte og lo igen. „Hvis du da ikke kan gætte det.“

„Det tager en Ende med en Forskrækkelse“,

sagde Madam Rafsted forarget. „Her sidder du midt i Lykken og sætter det hele paa Spil.“

Benedikte blev ved med at le, da hun saa Modrens forfærdede Ansigt; saa bøjede hun sig pludselig over mod hende og hviskede hende noget i Øret.

„Nej, nu har jeg aldrig —!“ udbrød Madam Rafsted. „Men for en Lykke, Barn... det var da den største Lykke, som kunde ske.“

„Det var det,“ sagde Benedikte. „Men nu skal du tie stille med det Moder. Tænk, hvad min Frederik vil sige, naar han kommer tilbage...“

Benedikte var munter og venlig mod alle i denne Tid. Og næsten allergladest var hun, naar hun sad ganske alene og syede og drømte lyse Drømme over alle de smaa, mærkværdige Stykker Tøj, som voksede frem mellem hendes Hænder. Al Forfængelighed var som gledet af hende, der var slet ingen Ærgerrighed i hendes Sind i denne Tid; hun tænkte meget paa sin Frederik, men kun paa, hvor han vilde blive glad, og at nu vilde han være mere hos hende; ikke et Øjeblik tænkte hun paa, at nu vilde hun faa mere Indflydelse paa ham end nogen Sinde, nu skulde alle hendes straalende Drømme snart gaa i Opfyldelse. Og mest tænkte hun paa det Liv, hun bar under sit Hjærte, levede sit lykkelige, hemmelighedsfulde Liv sammen med det lille Barn, der snart skulde lege i hendes Arme...

Men desmere tænkte Madam Rafsted for hende; og da den Tid nærmede sig, at Kongen skulde vende tilbage fra Kiel, begyndte hun at trænge ind paa hende.

„Nu kan du faa det med Kongen, som du vil have det,“ sagde hun. „Nu er du en god Nar, hvis du ikke griber til og beder ham baade om det ene og det andet. Du kan da ikke sidde her med Kongens Barn og være slet og ret Jomfru Rafsted.“

„Det sørger min Frederik nok altsammen for,“ sagde Benedikte sorgløst. „Der er ingen saa god som han, og han maa vel gøre noget for sit Barn; du kan da begribe, han lader os ikke sidde...“

Hun lo pludselig og bøjede sig over mod Moderen. „Og ved du hvad,“ sagde hun, „hvis den lille kommer til at ligne min Frederik, saa kan han saamænd heller ikke lyve sig ham fra; for saadan en Næse og saadan et Haar er der da ikke Mage til i hele Landet.“

„Du kunde ogsaa gerne tænke lidt paa din Familie,“ sagde Madam Rafsted klynkende. „Jeg siger dig, at Morten gaa r til Grunde med den Omgang han har faaet sig... og Anders Greisen er nu snart færdig med Skolen... jeg kan ikke bære det over mit Hjærte at tænke paa, at han ikke skulde blive andet end simpel Matros... jeg skulde da ogsaa mene, at Kongen kan ikke godt have en Svoger, der arbejder paa Holmen...“

Benedikte lo lystigt over den Tanke, at den snavsede, uregerlige Anders Greisen skulde være Kongens Svoger. Men saa blev hun pludselig alvorlig og sagde:

„Nej vist saa, Moder, Anders Greisen maa vi tænke paa. Vi maa gøre noget for Frederik den Sjettes Svoger...“

Hun lo igen, men omfavnede saa pludselig Moderen kærligt og sagde:

„Vær du bare rolig, Moder; jeg skal nok gøre noget for os alle sammen...“

Madam Rafsted blev ganske rørt over Datterens pludselige Ømhed; hun havde ikke mødt saa meget af den Slags i sit Liv.

Og oppe hos Bjerres var der blevet helt Liv og Lystighed; den gemytlige Brændevinsbrænder gik

næsten aldrig mere paa Værtshus om Aftenen, siden Benedikte var blevet deres daglige Gæst.

„Det er en Pokkers sød Tøs,“ sagde han en Aften, da han havde faaet Nathuen paa og sank tilbage i Puderne med et velbehageligt Gisp. „Men du maa kalde mig Mikkell, om jeg begriber, hvad hun gaar og er saa glad for. Man skulde heller tro, hun vilde hænge med Hovedet, siden hendes Kæreste bliver siddende ovre i Holsten.“

„Nej, I Mandfolk forstaar jo ingen Ting,“ sagde Madam Rafsted foragteligt. „Der hører dog ikke meget Kunst til at se, hvordan det er fat med hende.“

Bjerre fløjtede langtrukket og gav Nathuen et Skub. „Huit!“ sagde han. „Du mener, der er en anden Kæreste med i Spillet?“

„Jo,“ sagde Madam Bjerre spydigt, „du er rigtignok durkdreven!“

Hun rejste sig op i Sengen og slog i Dynen.

„Bjerre,“ sagde hun højtideligt, „jeg siger dig, det varer ikke længe, før der kommer et Kongebarn til Verden under vort Tag!“

„Det var som...“

Bjerre laa længe og maabede og kunne ikke falde i Søvn. Det var noget, som gik meget sjældent paa...

Endelig kom saa da Frederik den Sjette tilbage fra Kiel, og allerede samme Dag gik han ud paa Toldbodvejen. Han var ikke i videre godt Lune; for det gik skævt med mange Ting. Napoleon var en yderst fordringsfuld Forbundsfaelle og bragte undertiden Danmark i en temmelig vanskelig Stilling. Saa havde en slet og ret Kaperfører, der ikke hed andet end Jørgensen, været fræk nok til at gøre Oprør paa Island og proklamere Republiken... naa, det var der da blevet sat en Stopper for i Tide, og det var i det hele mest til at le ad. Men med Finanserne var det skam ingen Spøg... Statsgælden voksede,

Laan var ikke til at opdrive under de urolige Forhold, og Staten maatte udstede saa mange Sedler, at Pengene fik mindre Værdi. Men værst var det dog med Forholdet til Sverige... Tronfølgeren, Prins Christian August, var død, og ingen tvivlede paa, at han var blevet forgivet. Saa havde Frederik den Sjette igen forsøgt at blive valgt til svensk Kronprins, men der var ingen Ting blevet af det; det kreperlige var, at Svenskerne ligefrem sigtede ham for at være fejg, fordi han havde forladt København i 1807 og ikke ligesom Frederik den Tredje var blevet for at dø i sin Rede. Som om han ikke havde handlet i den bedste Mening og vidste lige saa godt som de andre, hvad der var fornuftigst...

Frederik den Sjette gik ophidset op og ned ad Gulvet og fortalte; og mens Benedikte lyttede efter, følte hun sig først helt stolt, for Kongen plejede jo ellers aldrig at tale til hende om Politik; men saa forstod hun, at det var fordi han var saa træt og forgræmmet, at han maatte tale om det... maatte have en Tilhører, som forstod ham og holdt af ham og ikke sagde ham imod...

Pludselig standsede han foran hende og saa glubsk paa hende.

„Naa, men du har nok ikke kedet dig, medens jeg var borte, hvad, he? Du ser oven i Købet helt lykkelig ud; ja, det er godt for den, som kan sidde udenfor det hele...”

Hun rejste sig og gik hen over Gulvet; han stod og stirrede med aaben Mund paa hendes uformelige Skikkelse og besværlige Gang.

„Næh, men Benedikte“, sagde han, „er det virkelig ogsaa sandt? Bülow har jo ikke sagt et Ord...”

Lidt efter sad hun paa hans Skød og gemte sit Hoved ved hans Bryst og hviskede til ham, hvor glad hun var, og hvor hun længtes...

„Haa, haa“, lo Kongen, „det var saamænd ogsaa noget at længes efter. Lad mig nu se, du er en tapper, lille Pige... har du saa ikke noget at bede mig om?“

„Jo“, sagde Benedikte.

Og saa kom hun frem med det, som hun vidste var hendes Moders højeste Ønske: at Anders Greisen maatte komme i en bedre Skole og siden paa Kadet-akademiet.

„Du er en god, lille Pige“, sagde Frederik den Sjette og klappede hendes Haar. „Det er meget kønt af dig at tænke paa din Familie. Jeg skal sige det til Bülow, det skal vi nok faa ordnet. Hør...“

Han drejede hendes Ansigt om imod sig og saa paa hende med en pudsigt alvorlig Mine.

„Hør, lille Benedikte, naar du nu alligevel skal have saadan en lille Fisk, kunde du saa ikke tage og give mig et Dregebarn, hvad? Jeg skal sige dig, min Kone derhjemme, hun giver mig aldrig andet end Tøse, haa, haa...“

Han var i straalende Humør, da han gik, og fra nu af kom han hver eneste Dag, hvordan end Vejret var. Der var ingen Ende paa hans Omsorg og Ømhed. Og da Dagen endelig oprandt, og Benedikte kunde lægge et Barn i hans Arme, var han ude af sig selv af Henrykkelse, endskønt det var en Pige.

„Haa, haa“, lo han, „naa saa du er lige saa karrig som min Kone. Men vil du bare se, hvor Tøsen ligner mig! Hun har helt hvidt Haar... hun er ligesom hun var snydt ud af Næsen paa mig, haa, haa... naa, lad os saa høre, om du ikke har et lille Ønske for dig selv, hvad?“

Men Benedikte rystede paa Hovedet og smilte... hun kunde ikke blive lykkeligere, end hun var.

„Naa ikke det“, sagde Frederik den Sjette og nærmede forsigtigt Pegefingern til hendes Hals. Da

har jeg saamænd en lille Present til dig. Dikkedikke-dik, lille Fru Dannemand... ja, nu hedder du Fru Dannemand, det er Bülow, der har fundet paa det, naturligvis, det er en Pokkers Karl... Benedikte Frederikke Dannemand, det lyder vel meget pænt, haa, haa, hvad?"

„Tak“, sagde Benedikte og smilte, „men saa vil jeg hedde Frederikke Benedikte, for det er dog dig, jeg skylder det altsammen.“

„Ja, Stumpen dér skylder du mig i det mindste, haa, haa“, lo Frederik den Sjette. „Du er en meget god lille Pige. Lad mig nu se, du snart kommer paa Benene igen!“

„Stumpen“ fik i Daaben Navnene Louise Frederikke Dannemand.

TO OG TYVENDE KAPITEL.

Kongens Svigermoder.

Den gode Stad København havde haft Skandaler nok at tale om i lange Tider, og Brændevinsbrænder Bjerre kom ikke altid saa tidligt til at sove, som det stemmede med hans Tilbøjelighed; naar han havde siddet paa sit Værtshus eller i sin Klub og faaet sit passende Maal af de vaade Varer under Vesten, faldt det ham noget anstrengende at skulle tilfredsstille sin Madammes lysvaagne Nysgerrighed. Men han maatte jo opfylde sine Pligter som god Ægtemand, og der var saamænd nok at berette om... Kaperkrigen med Englænderne stod i fuldt Flor, den, der var rig i Gaar, kunde være fattig i Dag og omvendt. Og værst af alt var det, som var gaaet for sig ved Hoffet. Saa kaadmundet og letfærdig, som Prinsesse Charlotte var, havde Folk jo været forberedt paa, at det maatte tage en Ende med Forskrækkelse; men ingen havde dog tænkt sig, at det skulde gaa saa galt... det var

ligefrem Historien med Caroline Mathilde om igen; og Madam Bjerre lyttede med gysende Vellyst, medens hendes Mand fortalte Sagen, saadan som han nu omsider havde faaet Rede paa den; han havde været saa heldig at træffe sammen med en af de kongelige Domestiquer, saa Historien var paalidelig nok...

Prinsesse Charlotte havde jo længe faaet Undervisning i Sang hos den berømte Koncertmester du Puy, og der var gaaet mange Rygter om de uartige Duetter, de opførte med hinanden. Da saa Gemalen, Kronprins Christian, var ude at rejse, havde Parret tilbragt to Døgn med hinanden i Korsør... saa aabenlyst, at hver Pige og Lakaj vidste Besked. Og bedre gik det ikke, da de vendte tilbage til København; en Aften Klokken ti vilde Uheldet, at der indtraf et Ekspresbrev fra Prins Christian til hans Gemalinde, og Pigen, som bragte det op, blev ved at dundre paa Døren, til den blev lukket op...

Bjerre gjorde en Kunstpavse og kluklo, for det var virkelig for engangs Skyld en Historie, som interesserede ham selv; og kostelig nok var den jo...

„Nu skal du bare høre, Mutter“, sagde Bjerre og prustede, „Prinsessen stod jo der i sin bare Særk; og saa hørte Pigen ganske tydelig en ynkelig Stemme henne fra Sengen... paa Fransk begribeligvis...: Luk ikke op, Charlotte, for Gud i Himlens Skyld, luk ikke op! Det er saa sandt, som jeg ligger her... hun havde den franske Avekat i Sengen hos sig, forstaar du, og saa var Hendes kongelige Højhed jo leveret...“

„Du gode Gud“, sagde Madam Bjerre, „saa var det derfor, hun maatte rejse til Altona.“

„Det var det, Mutter“, sagde Bjerre. „Men hun skal have haft noget Maskepi med Monsieur dér nede ogsaa, og nu siger de, hun skal til Horsens...“

„Den stakkels Prinsesse“, sagde Madam Bjerre,

„og saa er hun dog Moder til den lille Prins Frederik, som engang skal blive vores Konge.“

„Ja“, sagde Bjerre, „han kan blive god, hvis han ellers slægter sin Moder paa.“

Madam Bjerre laa lidt og sukkede, saa sagde hun;

„Og den stakkels du Puy, som blev landsforvist... tænk med den dejlige Stemme!“

„Ja“, sagde Bjerre drillende, „jeg lagde jo nok Mærke til, at du var saa ivrig efter at komme i Theatret, mens han var der.“

„Men Bjerre“, sagde Madammen og rødmede helt op under Natkappen, „at du kan sige saadan noget!“

„Ja, ja, Mutter“, sagde Bjerre godmodigt, „Fruentimmer holder nu engang af Sukkerstads, og der var saamænd mange smaa Madammer, der græd deres Øjne røde, dengang han maatte pille af.“

Han laa lidt, som om han sov; saa sagde han pludselig:

„Men vil du vide min Mening, saa er Kongen altfor god af sig; Fyren skulde Pinedød have været af med Hovedet ude paa Blegdammen ligesom ham den anden, Struensee.“

Madam Bjerre laa saa stille som en Mus og kæmpede for ikke at komme til at græde; for hun havde virkelig haft sit stille Sværmeri for den bedaarende Sanger, selv om det naturligvis havde været i al Tugt og Ærbarhed. Og Bjerre maatte jo have tænkt sit, saa lidt det ellers lignede ham at være saa blodtørstig...

Hun laa længe og ventede paa, at Bjerre skulde falde i Søvn; men han blev ved med at vende sig og kunde ikke lade Nathuen sidde i Ro paa sit Hoved.

„Herregud, Bjerre“, sagde hun saa tilsidst, „skal du dog ikke sove?“

„Den som kunde“, sagde Bjerre. „Men jeg har faaet noget at tænke paa, om du ellers vil vide det.“

„Du plejer jo ellers at fortælle mig alting“, sagde hun og kunde ikke længere holde Graaden tilbage. „Naar bare du vilde sige mig, hvad jeg har gjort dig.“

„Aa ja“, sagde Bjerre, „hvorfor har jeg selv været saadan en Flynder? Jeg plejer jo dog ikke at tappe Brændevin i et Fad, der er læk, og saa kunde jeg jo ogsaa have varet mig for at helde en Hemmelighed paa et Fruentimmer.“

„Men Bjerre dog“ sagde Madammen og rejste sig i Sengen, „om jeg begriber et Ord af, hvad du mener.“

„Hvad jeg mener“ sagde Bjerre og rejste sig ogsaa, „jeg mener min Sæl, at Historien om Fru Danne-
mand og Kongen er ude over hele Byen.“

Madam Bjerre sank lettet tilbage i sine Puder. „Ja, du kan tro mig, om du vil, Bjerre,“ sagde hun krænket, „men der er ved den levende Gud ikke kommet et Ord over mine Læber.“

„Naa, jaa, Mutter“, sagde Bjerre gabende og lagde sig, „saa meget bedre baade for dig og mig. Og saa snakker vi ikke mere om det.“

Madam Bjerre laa længe og grundede. Saa gav hun sin Mand et Puf i Siden.

„Bjerre“, sagde hun, „du kan tro, det er Moderen, Madam Rafsted. Jeg har jo baade set og hørt hende dernede, og jeg siger dig, at værre Sladderkælling...“

„Naa, naa“, sagde Bjerre, „hver har sin Skavank, Mutter. Ellers vil jeg saamænd gerne tro, du har Ret.“

Og saa faldt han i Søvn; og hun fik sig jo omsider ogsaa et Blund, endskønt det kneb; for det var nu rent ukristeligt, som Bjerre snorkede...

Det var naturligtvis ganske rigtigt Madam Rafsted, der ikke havde kunnet holde tæt... ikke, om der var blevet lovet hende en Tønde Guld, havde hun kunnet

tie med den Lykke og Ære, der var overgaaet hendes Datter. Hun var tidlig og sildig paa Færde i Nyboder og fornyede mange gamle Bekendtskaber; mange af Underofficererne begyndte at finde det helt ærefuldt at se hende hos sig... ja, om det saa var selve Skesantens Kone, blev hun Madam Rafsteds fortrolige Veninde. Det var sandelig andre Tider nu, end dengang hun var Stamgæst paa Assistenshuset og kun kom til Tærskelen hos Skesanten, naar det gjaldt at tiltrygle sig et Forskud. Hun havde saagar faaet sig en Tøs til at holde rent og varte op derhjemme i Elefantgaden. Morten havde heldigvis for Tiden en af sine gode Perioder; saa han præsiderede ved hele Gilder for sine Kammerater i den ene Stue, medens Konerne sad ved Kaffen i den anden og Madam Rafsted fortalte det samme om igen... om sin Datter, Fru Dannemand, og hendes Palæ paa Toldbodvejen... og Anders Greisen, der skulde være Søofficer... og Morten, der snart skulde have et Embede ved Toldvæsenet eller saadan noget...

Det sidste snakkede hun nu for Resten mindre og mindre om; det begyndte at gaa op for hende, at saa længe hun holdt sig nær til Fadet, var hun sikker paa at faa sin Part; ingen vidste, hvad Bendte kunde faa for Nykker, naar først Familien var ude af Øje...

Naa, Nybodersfolkene var jo jævne og forstandige og havde ikke ringe Sans for Humor; det var ikke frit for, at man gjorde sig lystig over Madam Rafsted bag hendes Ryg; og Dorthe Daniels gjorde stor Lykke en Dag, da Madam Lystrup mødte hende og spurgte, hvor hun havde været.

„Ih“, sagde Dorthe Daniels og efterlignede Madam Rafsteds Maade at knejse paa, „jeg har saamænd været til Kaffeslabberads omme i Elefantgaden hos Kongens Svigermoder.“

Kongens Svigermoder, Kongens Svigermoder... det gik som en Løbeild gennem Nyboder og vakte stormende Munterhed. Ja, der var ingen Ende paa, som den Dorthe Daniels kunde være onskabsfuld, naar det stak hende; og Navnet blev hængende ved Madam Rafsted hendes Nyboderstid ud... selv om man udvortes viste hende stor Respekt og hemmeligt misundte hende og holdt sig til Kødgryderne, saa længe de var i Kog.

Det var et Leben, som kostede Penge; og Madam Rafsted, der hver eneste Formiddag besøgte sin Datter, havde næsten altid en Bøn til hende om det ene eller det andet. Og Fru Dannemand sagde aldrig nej; hun var kærlig og god mod Moderen, som mod alle, saa lykkelig hun følte sig over sin lille, hvidhaarede Skat.

Frederik den Sjette kom næsten hver Dag, og de kunde sidde i Timevis ved Siden af Vuggen næsten uden at sige et Ord. Og endskønt der kunde være nok, der trykkede hans Sind, var han i et Humør saa straalende, at ingen af hans Omgivelser kunde mindes noget lignende.

Saa vovede Bülow en Dag at sige ham det, som det var: at Forholdet begyndte at blive almindelig kendt i Hovedstaden, og at Københavnerne var temmelig forargede over det.

„Haa, haa“, sagde Frederik den Sjette, „naa, er de det. Ja, véd du hvad, Bülow, saa kan du hilse Københavnerne og sige, at jeg...“

Og Frederik den Sjette vendte sig om og gjorde en overmaade betegnende Bevægelse med den bageste Del af sit Legeme.

„Og for Resten“, vedblev Kongen, „saa synes jeg, at mine Undersaatter morer sig bravt nok selv. De kunde gerne lade mig have mine Fornøjelser for mig

selv. Og er de forargede, saa skal de Dælen gale mig faa Grund til at blive det mere endnu.“

Fra den Dag af lagde Frederik den Sjette altid sin Spadseretur om ad Toldbødvejen, hvor Fru Danne-
mand sad ved Vinduet og nikkede og smilede ned til ham. Det vakte stor Opsigt, at Kongen i den Grad gjorde Forholdet officielt; han nikkede ganske ugenert op til Fru Dannemand og vinkede med Haanden. Rent ud forargeligt fandt Folk det, at han paa disse Spadsereture i Reglen havde sin Datter, Prinsesse Caroline med. Det var saa sin Sag, hvad han gjorde selv; men der var dog virkelig visse Ting, man holdt sine Børn udenfor, saa vidt muligt da. Selv i hans nærmeste Omgivelser vakte hans Optræden stort Mis-
hag, og da Sagen blev forebragt Dronningen, græd hun:

„I Deres Majestæts Sted vilde jeg ikke finde mig i det“, sagde en af Hofdamerne, der havde hendes Fortrolighed. „De maa dog virkelig gøre Hans Maje-
stæt Forestillinger.“

„Gud fri mig vel“, sagde Dronningen grædende. „Kongen er lige saa stiv som en Stok, naar man gaar ham imod. Hvis jeg bragte Sagen paa Bane, er jeg ikke sikker paa, om han ikke slæbte mig selv op for at gøre Knæfald for hans Mætresse.“

Frederik den Sjettes Undersaatter skumlede i Stilhed; de vidste godt nok, at „han selv“ var ikke til at spørge med, og desuden havde Kongen Ret; Borgerne var altfor optaget af at adsprede sig selv, og der var ikke nogen videre frugtbar Jordbund for moralsk Forargelse. Langt mere var Sindene optaget af Pengeforholdene, der blev mere og mere fortvivlede, saa det syntes, som bar det hen mod en almindelig Bankerot. Alting var nu to—tre Gange saa dyrt som før; om det saa var en Citron, kostede den allermindst tre Skilling. Og der knurredes en

Del over de mange Penge, der gik med i Hofholdningen; vilde Rygter gik om, hvordan Officerer og Hofembedsmænd fraadsede paa Kongens Bekostning; man sagde, at der blev købt Fasaner i Hamburg for 25 Rdlr. Parret, og at Champagne blev indforskrevet fra Lübeck for 8 Rdlr. Flasken...

Men man knurrede som sagt i al Forsigtighed og Stilhed. Og Frederik den Sjette selv blev ved at være lige munter, skønt Forholdene i Evropa blev mere og mere truende. Det var nu kun et Tidsspørgsmaal, hvornaar en afgørende Krig vilde bryde ud mellem Napoleon og Rusland; og for Danmark vilde det jo medføre uoverskuelige Farer, hvis Napoleon skulde blive overvundet og styrtet.

Men Frederik den Sjette vilde have Liv og Munterhed omkring sig... maaske netop for at døde den Tvivl og den Frygt, der saa smaat begyndte at gnave paa hans eget Sind... om nu ogsaa hans Politik havde været den rette? Eller om han i den bedste Mening af Verden havde ført Danmark til Undergangens Rand? Han stod og faldt med Napoleon... og hvad Pengevæsenet angik, da saa det saa fortvivlet ud, at det ligefrem var haabløst at begynde at spare...

„Du sidder her saa alene“, sagde han en Dag til Fru Dannemand. „Kunde vi ikke faa lidt Løjer ligesom i gamle Dage, hvad? Kan du huske den Aften i Rømelings Dueslag, haa haa? Jeg mener naturligvis ikke paa den Maade, men vi kunde jo sagtens samle nogen skikkelige og fornøjelige Folk sammen til lidt Selskab, hvad?“

Men Benedikte, der havde drømt saa stort og lyst engang om det Hus, hun skulde føre, naar Kongen anerkendte hende, hun maatte nu ligefrem tigge sig fri. Hun var saa lykkelig, som hun havde det, med sin Frederik og sin lille Louise... og hun gøs tilbage

for enhver Forandring, som vilde bringe hende, ingen vidste hvad.

„Nej, Frederik“, sagde hun tilsidst, „du har jo selv sagt, at hos mig vilde du have et Sted, hvor du kunde komme og være i Fred.“

„Fred? Haa, haa“, lo han, men der var ingen rigtig ægte Klang i den Latter, „tror du, der er nogen Steder, hvor Kongen kan være i Fred?“

„Han saa paa én Gang saa gammel og forgræmmet ud, da han sagde det, at hun lagde sin Arm om hans Hals og strøg ham over hans hvide Haar.

„Stakkels du,“ sagde hun, „stakkels du.“

„Jeg er Fanden ikke stakkels“, fo'r Frederik den Sjette op, „tror du maaske, jeg er en gammel Sværling, der sætter mig til at tude over en Smule Modgang? Jeg vil mere mig, du... engang imellem maa jeg dog kunne give Pokker i den fordømte Politik.“

Og hun maatte længe endnu snakke godt for ham, før hun fik det, som hun vilde have det. Tilsidst fik hun ham hen til Vuggen; ingen Ting gjorde ham saa mild og god, som denne lille Louise, der næsten var ham det kæreste af alle hans Børn.

„Naa, ja“, sagde han saa og saa sig om i Stuen, „her ser jo heller ikke saadan ud, som her skulde. Jeg skal nok snakke med Bülow om det; jeg er da ikke saa fattig, at Fru Dannemand ikke kan bo efter sin Stand.“

„Ja“, sagde hun og nikkede betænksomt, „skulde jeg rigtig føre Hus, saa maatte her forandres meget. Men foreløbig kommer det nu til at vente.“

Og hun bøjede sig op imod ham og hviskede noget til ham, der fik hans Ansigt til at skinne af Glæde. Og han gik endnu gladere fra hende, end han var kommet.

Saa sad Benedikte da igen der med et gryende Liv under sit Hjerte, og hun var lykkelig og tilfreds.

Men ensom var hun ikke; der var Moderen, som kom hver Morgen, og til hvem hun følte sig stærkere og stærkere draget nu, da hun selv skulde være Moder for anden Gang. Der var hendes Frederik naturligtvis... og Bjerres. Bülow kom ikke saa ofte mere, men Rømeling gjorde hende ikke saa sjældent en Visit og fortalte hende mange pudsige Ting. Hun kunde ikke blive træt af at høre om sin Frederik... blive delagtig i alt det af hans Liv, som hun var lukket ude fra. Hver Fredag holdt han Jagt, og Rømeling fortalte muntert om, hvordan Kongen ved slige Lejligheder kunde være vild og kaad som en Dreng. En Dag havde de moret sig med at drikke den stakkels Friboe fuld, saa han hverken kunde sanse eller samle, og hvilke Løjer havde de ikke haft med ham! Han lo selv med og sad hele Tiden og gned sig paa Næsen, for han syntes, han maatte sige et eller andet aandrigt; men saa snart han aabnede Munden, kunde han ikke andet end stamme og lalle...

Ofte tog de saa rigeligt til sig af Bacchi Gaver, at de bombarderede hinanden med Brød og Kødben og Kartofler...

Fru Dannemand lo lystigt ad disse Historier; men saa blev hun pludselig alvorlig; hun kom igen til at tænke paa, at det var nok ikke bare af Glæde over hende, Frederik den Sjette var saa munter; der var noget som af en Fortvivlelsens Galskab i hans Lystighed, og inderst inde havde han det maaske mere ondt end nogen tænkte.

Og rundt i København løb et Utal af den Slags Historier, den ene værre end den anden. Men Københavnerne smilede godmodigt til det meste; meget af det viste jo ogsaa, hvor ejegod Kong Frederik var. Som nu det, at alle og enhver kunde faa Audiens hos ham; somme Tider var Audiensgemakket helt fyldt med Tiggere og Betlersker, der havde deres smaa

Børn med, saa der var en Skrigen i Palæet af den anden Verden. Øjenvidner vidste at fortælle, at forleden var en af Ungerne kommen i stor Trang og havde forrettet det nødvendige midt paa det allerhøjeste Gulv; og saa havde Moderen bøjet sig ned og tørret det op, saa godt hun kunde.

Brændevinsbrænder Bjerre lo mægtigt, da han fortalte sin Kone den Historie. Men Madam Bjerre blev forarget.

„Det er dog ved Gud for galt“, sagde hun og kastede et Blik paa sine egne Gulve, hvor der hverken var Fnug eller Plet.

„Aa hvad“, sagde Bjerre og gottede sig, „du kan tro, at saadan noget kreperer de røde Fjer!“

Og det var just Folkets Tanke... de morede sig kosteligt over alt det, der kunde drille de røde Fjer, Adjudanterne, der blev mere og mere forhadte, efterhaanden som man saa, hvor udelige de havde været til deres Gerning. Og ingen kunde for Alvor blive vred paa Frederik den ejegode; man vidste, at hver Morgen stimlede de fattige sammen udenfor Palæet, og Schweizeren havde Ordre til at give dem Penge. Før havde de faaet tre Mark, nu maatte de nøjes med otte Skilling; det var der ikke noget at sige til, for de fattige blev flere og flere og Pengene dyrere...

Men de adelige skumlede i Krogene og fandt Kongens Maade at være paa helt usømmelig; især smagte Forholdet til Fru Dannemand dem aldeles ikke. Derom var der en komisk Historie i Omløb.

I Stedet for Frederik den Sjette var Bernadotte, Prinsen af Pontecorvo, blevet valgt til svensk Tronfølger, og han maatte straks derop og tage Styret, for Carl den Trettende var omtrent lige saa klog som Gustav den Fjerde havde været eller Christian den Syvende. Paa Vejen havde han saa aflagt sin skyldige Visit ved det danske Hof, og under Taflet var

det hændt, som saa ofte før, at Frederik den Sjette var faldet i Søvn.

Da hviskede en af de franske Officerer til sin Sidemand, en dansk Greve:

„Se, deres stakkels Konge, han maa være meget træt.“

Og Greven svarede saa højt, at det hørtes over hele Bordet:

„Det er ikke saa underligt, naar man tænker paa, hvor meget han har at bestille. Og saa arbejder han saa meget om Natten.“

Der blev en Dødsstilhed i hele Salen, for alle forstod jo, hvortil Greven havde sigtet; og Dronningen blev baade rød og bleg.

Men Frederik den Sjette lod sit Folk snakke om sig, godt eller ondt, som de lystede. Hver Dag gik han sin Spadseretur med sin Datter, og altid lagde de Vejen om ad Toldbodvejen, forbi Fru Dannemands Hus. Saa vinkede Kongen op til Vinduet, og Fru Dannemand smilede og nikkede igen. Og hver Aften, naar det var muligt, kom Kongen til Fru Dannemand og blev hos hende til sent...

Men Madam Rafsted udvidede stadig sin Bekendtskabskreds og løb Byen rundt med sin Snak og sin Brovten. Hendes udmajede Skikkelse blev snart en kendt Figur i København; og naar Borgerne mødte hende, puffede de til hverandre og sagde:

„Se, der gaar Kongens Svigermoder!“

Men hvis Madam Rafsted hørte det, blev hun en hel Tomme højere og knejste, saa hun var nær ved at gaa bagover. Hun fandt det saa naturligt, at man viste hende den Hyldest, siden hun dog var det egentlige Ophav til Kongens Lykke.

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

Et skæbnesvangert Møde.

Aaret 1812 oprandt saa mørkt og truende, som intet Aar i Mands Minde. Napoleon oversvømmede Tyskland med sine Hære; han afsluttede Forbunds-traktater baade med Prøjsen og Østrig og forberedte sig af al Magt paa at føre det sidste, afgørende Slag mod Rusland. Men han havde store Ærgrelser at kæmpe imod; han havde naturligvis haabet, at naar Bernadotte blev svensk Tronfølger, vilde Sverige blive Frankrigs trofaste Vasal. Men det slog langt fra til; næppe havde Bernadotte sat Foden paa svensk Grund, før han følte sig som Svensker med Liv og Sjæl. Han antog Navnet Karl Johan og var dristig nok til at føre en selvstændig Politik. Napoleon lokkede ham med Finlands Generhvervelse, men Karl Johans Planer gik i en ganske anden Retning; og da Napoleon tilmed i Følelsen af sin uhyre Overmagt lod Svensk Pommern besætte for ogsaa her at sætte en Stopper for Englands Handel, kastede Karl Johan Masken og indgik aabenlyst Forbund med Rusland.

Dette vakte stor Uro i Danmark, hvor man ikke troede Karl Johan over en Dørtærskel. Selv Bülow blev betænkelig og udtalte sin Frygt for Frederik den Sjette.

„Dette Forbund er rettet imod os, Deres Majestæt“, sagde han. Bernadotte har aldrig kunnet tilgive Deres Majestæt, at De stræbte efter Sveriges Krone og nær havde revet den bort for Næsen af ham.“

„Naa ja“, sagde Frederik den Sjette, „hvad skulde saa denne Bernadotte kunne gøre os?“

„Norge, Deres Majestæt“, sagde Bülow alvorligt.

„Jeg tror Fanden plager dig“, sagde Frederik den

Sjette. „Tror du, Napoleon giver en af sine gamle Generaler Lov til at snuppe vort halve Rige bort for Næsen af os? Han er jo ikke andet end en men-svoren Tjener, denne Bernadotte, og vi har altid været Napoleon en trofast Forbunds-fælle.“

„Napoleon kan blive styrtet, Deres Majestæt“, sagde Bülow.

„Haa, haa“, lo Frederik den Sjette, „slap det der ud! Saa nu begynder du ogsaa at blive bange? Jeg kan fortælle dig, at Napoleon rykker frem med ikke mindre end 400,000 Mand og 1000 Kanoner... Rus-land bliver knust, min Far! Og jeg tænker, den lille Bernadotte kommer til at dingle i et af sine egne Fyrretræer.“

Bülow trak paa Skuldrene og tav. Men han kunde ikke skjule sin Ængstelse for Følgerne af den Politik, han selv havde været saa ivrig til at tilraade. Og under den samme Angst skælvede de fleste af Evro-pas Statsmænd, selv Napoleons egne, det kunde synes saa urimeligt, fordi det var aabenbart for alle, at den store Kriger netop nu stod paa Magtens Tinde. Men alle følte det maaske hemmeligt, at Napoleons Herredømme var som en Kugle... et eneste Menne-skes Geni havde tvunget Kuglen op paa Bjergets Tinde... men netop derfor, netop nu maatte den begynde at rulle ned ad Bjergets Side med voksende Fart. Og hvad vilde den ikke rive med sig i Fal-det!

— — Under alt dette sad Benedikte i sin stille Lykke paa Toldbodvejen og forberedte sig paa sin anden Barselseng. Frederik den Sjette var fuld af Omsorg for hende og søgte at skjule sin Ømhed paa sin skæmtende Maade.

„Denne Gang skal du Pinedød give mig en Dreng“, sagde han. „Men det kan slet ikke gaa an, at du sidder saa meget hjemme... jeg véd det fra

min Kone, at naar hun skal barsle, saa spadserer hun altid saa meget; de siger ogsaa, at det gør det hele meget lettere...”

„Men Gud, Frederik“, udbrød Fru Dannemand forskrækket, „hvor tror du dog, jeg tør vise mig paa Gaden, og i den Tilstand! Naar alle Mennesker véd...”

„Det er ogsaa sandt“, sagde Frederik den Sjette og rev sig i Haaret. „Dér har vi lavet en net... men véd du hvad, Benedikte...”

„Frederikke“, rettede Fru Dannemand og lagde sig kælent op til ham.

„Haa, haa“, lo Kongen og strøg hende over Haaret, „du er da altid en sød lille Pige. Véd du, hvad jeg vil gøre, Frederikke? Jeg vil Pinedød forære dig en Karosse.”

„Nej, men Frederik dog“, sagde Fru Dannemand og slog Armene om hans Hals. „Hvor du tænker paa alting! Du er nu ogsaa alt for god ved mig.”

„Snak“, sagde Frederik den Sjette og kyssede hende, „jeg skal tale med Bülow om det, saa kan han afgøre det med Bjerre; her maa jo nok kunne findes en Plads.”

„Tak“, sagde Fru Dannemand.

Og saa fik hun pludselig et Anfald af sin gamle Ærgerrighed... en af hendes forfængelige Drømme, som hun længst havde glemt, stak pludselig sit Hoved frem i hendes Sind.

„Frederik“, sagde hun, „maa jeg saa ogsaa lade sætte noget paa Døren? For det vil være saa tomt, naar alle de andre har deres Mærke, om jeg skulde køre uden... ligesom det var i en Hyrekaret.”

„Haa, haa“, lo Frederik den Sjette, „du maa sætte paa Vogndøren, lige hvad du vil, om det saa skal være en Krone.”

„Tak“, sagde hun og kyssede ham. „Ja, saa lader jeg en Krone sætte paa, Frederik.“

„Hm, naa ja“, sagde Kongen. Han blev en Smule forbløffet, for han havde egentlig ikke tænkt sig, at hun vilde tage imod det.

„Ja, sæt du saa en Krone paa“, sagde han. „Men saa har jeg ogsaa et Ønske, og det vil jeg min Sæl have opfyldt.“

„Men Frederik dog“, sagde Fru Dannemand, „som om jeg ikke altid føjede dig i det mindste!“

„Nej, du gør ikke“, sagde Kongen. „Det gør du aldeles ikke. Jeg har bedt dig saa meget om at føre en Smule Hus... ja, jeg mener naturligvis ikke med store Selskaber og den Slags, saadan som du har det; men du kunde da gerne lade nogen præsentere for dig; du har slet ikke godt af at sidde saa meget alene; og jeg kunde for Resten nok ogsaa have Lyst til at vise Godtfolk, at jeg har en meget god Smag, haa haa.“

Saa blev det saadan, som de begge to vilde have det. Og medens Uvejret rasede ude over Evropa... medens Napoleon med sin vældige Hær brød ind over Rusland og fortvivlet kæmpede for at komme til at kæmpe... medens Russerne bestandig forstod at undvige ham og behændigt lokkede ham længere og længere ind i deres ufarbare Land... saa begyndte Fru Frederikke Benedikte Dannemand i al Stilhed paa sit fornemme Liv. Kongen havde sendt en dejlig Vogn med Krone paa og Tæpper paa Hestene... og hver Dag i den smukke Sommer kørte hun med Bonnen og den lille Louise ud ad Strandvejen gennem Dyrehaven. Somme Tider tog hun sin Moder med, og Madam Rafsted var bristefærdig af Stolthed over, at hun kunde komme med i slig Fornemhed. Hun græd ligefrem den første Gang, fordi hun saa levende mindedes sin første Tid, da hun ikke var andet end en

tiggefærdig, ringeagtet Nyboderskone. Der kunde man se, hvor alting kunde vende sig til det gode... for havde Morten ikke dengang faaet den forskrækkelige Brænnert og rapset den Tommestok, saa havde Bendte aldrig i Livet gjort Kongens Bekendtskab, og saa havde hun ikke siddet her nu i en silkebetrukken Vogn og kørt med Topper...

Om Eftermiddagen blev der fastsat en bestemt Tid, hvor Fru Dannemand tog imod. Baade Bülow og Rømeling og Friboe blev sat i Arbejde af Kongen ... de præsenterede baade den ene og den anden, og Fru Dannemand var jo i Begyndelsen noget undselig ved det; men endnu saas hendes Tilstand jo ikke saa meget, og hun klædte sig, saa det skjultes ganske. Mest var det jo Officerer, der kom, men ogsaa borgerlige, honnette, velstaaende Folk, som vel kom af Nysgerrighed fra først af og kroede sig over, at de dog paa en Maade kom til Hove; og siden fandt de det hyggeligt ved disse smaa Eftermiddagsselskaber; saa mild og venlig var Fru Dannemand, at alle de, der saa hende, blev ganske indtaget i hende. Men der blev rigtignok ogsaa snakket mere om hende nu end før; thi det var jo kun en snæver Kreds, der fik Adgang til hendes Eftermiddage, og alle de, som følte sig forbigaaede, var nær ved at gaa til af Forargelse ... ikke at tale om Hustruerne, der maatte blive hjemme, bristefærdige af Nysgerrighed, og nøjes med Mændenes Beretninger. Der saa man jo bedst, hvad det var for en Menage, siden anstændige Fruentimmer ikke kunde faa Adgang til den! Men det holdt Fru Dannemand bestemt paa, at før alt var overstaaet, og Lejligheden kunde blive standsmæssigt udstyret, vilde hun ikke høre Tale om nogen egentlig Selskabelighed; og det vidste hun jo nok, hvordan de gode Damer kiggede efter i alle Kroge og havde noget at udsætte paa alt... og selv vilde hun forgaa af Skam,

om hun skulde sidde her og agere Værtinde for ærbare Matroner og være Genstand for deres Spot eller Medlidenhed, i den Tilstand hun var i. Hun havde ikke glemt sit Sammenstød med Madam Bjerre paa Trappen, og det kunde endnu løbe hende koldt ned ad Ryggen, naar hun mødte den brave Kones Blik; for der var ingen Tvivl om, at hun gjorde sig endnu sine Tanker, om hun ogsaa var venlig og ærbødig nok.

Nej, Herrerne var hun mindre bange for; dem havde hun dog mere paa Afstand, og de havde nok ogsaa deres Grunde til at vise sig overbærende, de fleste af dem. Desuden sørgede hendes opvartende Kavallerer, Bülow, Rømeling og Friboe, for, at kunde de rigtige fik Adgang til hendes Saloner; og aldrig blev nogen forestillet i Huset paa Toldbodvejen, uden at Fru Dannemands Tilladelse dertil forud var indhentet. Kongen viste hende større og større Æmhed, og Hofkavallerernes Ærbødighed rettede sig naturligvis derefter. Nu, da hun for anden Gang skulde skænke Kongen et Barn, var det klart for alle, at hendes Ophøjelse vilde blive af Varighed. Var hun saa heldig at nedkomme med en Søn, kunde hendes Indflydelse blive uberegnelig...

En Eftermiddag, da Bülow var hos hende, fik hun ham med ind i sit Kabinet og bad ham tage Plads.

„Jeg er saa urolig, Bülow“, sagde hun. „Kongen er jo saa god imod mig, og alting ser lysere ud, end det har gjort nogen Sinde før; og alligevel har jeg en Følelse, som der kunde ske en Ulykke. Hvis min Frederik vendte min Kærlighed fra mig, tror jeg, det blev min Død.“

„Det er kun sygelige Tanker, Deres Naade“, sagde Bülow og legede nervøst med sin Snustobaksdaase. „I Deres Tilstand...“

„Ja, jeg véd dog ikke“, sagde Fru Dannemand

og saa forskende paa ham. „De læser klarere i Kongens Tanker end nogen anden, Bülow, og ser sagtens forud, hvad der vil komme. Og De lader mig næsten helt i Stikken. Jeg ser Dem jo saa godt som aldrig... og naar De er her, ligner De slet ikke Dem selv. De skjuler noget... hvis De endnu har en Smule Venskab for mig, beder jeg Dem sige mig, hvad der er i Vejen.“

„Men jeg forsikrer Deres Naade...“

Bülow flyttede sig uroligt paa Stolen og vidste ikke, hvad han skulde svare. For han var virkelig ude af Ligevægt i denne Tid. Han saa klarere end nogen anden, hvor det bar hen; om der ikke indtraf et Mirakel, syntes en almindelig Bankerot at være uundgaaelig. Statsgælden, der ved Aarhundredets Begyndelse havde beløbet sig til 28 Millioner Rigsdaler, var nu uhyggeligt nær ved de hundrede Millioner, og i Stedet for ti Millioner var der nu 142 Millioner Sedler i Omløb... det maatte før eller senere føre til Statens Ruin. Dertil saa det mere og mere broget ud for Napoleon; han stod nu midt inde i Rusland uden nogen Sinde at kunne faa Lejlighed til Kamp, medens hans lunkne Forbundsfæller spærrede ham Tilbagevejen til Frankrig. Det saa ilde ud paa alle Kanter, og Bülow følte tungt sit Ansvar; han vilde aldrig forvinde det, hvis Ulykken skulde ramme Frederik den Sjette, som han elskede højere end sit eget Liv...

„Ja“, sagde han og sukkede dybt, „Deres Naade har set rigtigt; jeg er virkelig tung i Sindet. Men jeg forsikrer Dem, det er kun Statssager... og saa volder Kongens Tilstand mig stor Bekymring. Hans Majestæts Munterhed synes mig at være en Smule for overdreven til at kunne være ægte; Landets Stilling er meget vanskelig...“

Og han søgte at forklare Fru Dannemand alle de

Farer, som truede, og de Fejl, som mulig var begaaede.

„Min stakkels Frederik“, sagde Fru Dannemand med Taarer i Øjnene, „jeg har nok mærket det selv; og alting hviler paa ham... godt, at han har Dem, Bülow; De har altid været ham en tro Ven, og jeg er Dem saa inderlig taknemlig derfor.“

Hun lagde sin Haand paa Bülows Arm, og det gav et lille Sæt i ham. Thi der var endnu en Grund til, at han kom sjældnere hos hende end før, og den havde han ikke godt kunnet betro hende: han blev mere og mere indtaget i hendes Ynde for hver Gang, han saa hende; især var det disse Hænder... og det syntes ham at være en Majestætsforbrydelse at til egne sig den mindste Stump af dette Legeme, som Kongen havde forbeholdt sig til sin Glæde, selv om det kun var med et nydende Blik.

Men saa slog han pludselig om og sagde i en munter Tone:

„Først og fremmest er det godt, at Hans Majestæt har Dem, Deres Naade. De bør ikke hengive Dem til tunge Tanker; Kongen bør aldrig se en Taare i Deres Øjne eller mærke, at De nærer den mindste Uro; det kunde ogsaa i Deres Tilstand være skadeligt... iøvrigt har jeg en lille Opmuntring til Deres Naade; jeg beder om at maatte forestille en højt-begavet Mand, som De vil kunne have meget Udbytte af at tale med.“

„Hvem er saa det?“ spurgte Fru Dannemand en Smule træt. „Bülow, jeg bliver snart nødt til at trække mig ud af al denne Selskabelighed, netop af Hensyn til den Begivenhed, der forestaar...“

„Dette Bekendtskab tror jeg dog kun vil være Deres Naade til Opmuntring“, sagde Bülow. „Det er en mærkelig Mand, en Maltheserridder... Grev de

Bedemar, hedder han. Han er en meget kundskabsrig Mand og har haft en højst eventyrlig Skæbne.“

Og han fortalte livligt om den spanske Greve, hvis Levnedsløb virkelig havde artet sig ikke saa lidt udenfor det almindelige. Han var født i Kiel i 1770 og havde studeret ved de tyske Universiteter. Saa deltog han som spansk Artilleriløjtnant i Belejringen af Ceuta, men havde det Uheld at dræbe sin Chef, Oberst Lerma, i en Duel, saa han hovedkuls maatte flygte. Da var han ikke mere end en og tyve Aar... han slap bort med et dansk Skib og kom til Korsika; men her blev han indviklet i et saa romantisk Elskovseventyr, at han igen maatte flygte over Hals og Hoved. I nogle Aar levede han i Siena som videnskabelig Forfatter; saa dukkede han op som Oberstløjtnant i den østrigske Hær, men da han tilfældig traf Dronningen af Neapel, fik han en høj Ansættelse i hendes Tjeneste; men han faldt atter i Unaade og blev nu i flere Aar omtumlet af Skæbnen; snart traf man ham som Generalforpagter af Minerne paa Sardinien, snart som Videnskabsmand i Toscana... omsider blev han mistænkt af den franske Regering for at drive politiske Intriger og slap med Nød og næppe for at blive skudt. Først da han kom her til Danmark, syntes han at skulle finde Fred. Nu var han netop vendt hjem fra en flereaarig Rejse til Nordkap, som han havde foretaget med Understøttelse af Frederik den Sjette...

„Men du gode Gud!“ udbrød Fru Dannemand, „hvad den stakkels Mand dog maa have lidt.“

„Ja, og han kan fortælle“, sagde Bülow, „hans Bekendtskab vil være Dem til stor Fornøjelse; desuden har han forstaaet at vinde Kongens Yndest, og det vil sikkert være Hans Majestæt kært, om De ser ham hos Dem.“

Bülow rejste sig for at tage Afsked; han havde nu atter ganske genvundet sin Ligevægt.

„Men tag Dem i Agt, Deres Naade“, sagde han og truede smilende ad Fru Dannemand med Fingeren, „Grev Vargas er en meget smuk Mand og en stor Hjerteknuser. Desuden véd De nok, at det spanske Blod...“

„Naa, Bülow“, sagde Fru Dannemand og rødmede, „spoler mig nu ikke i Forvejen min Glæde over at gøre et saa interessant Bekendtskab.“

Bülow's Fortælling havde virkelig gjort et dybt Indtryk paa hende. Det var da endelig engang en Oplevelse... en fornem Eventyrer, en spansk Grande... en international Don Juan, der Gang paa Gang havde været i Livsfare for sit hede Blods Skyld...

Fru Dannemand var selv blevet ganske hed i Kinderne; og hun var temmelig adspredt den Aften, da Frederik den Sjette besøgte hende. Men Kongen var heldigvis saa oprømt, at han ikke lagde Mærke til det. Han spøjte med hende og drillede hende og tog rigeligt for sig af Vinen, da de spiste til Aften, skønt hun godt kunde mærke, at han heller ikke havde været videre maadeholden ved Taflet.

Da han gik, kneb han hende i Kinden.

„Naa“, sagde han, „kan du nu være en rar, lille Pige og skynde dig lidt med den Dreng! For denne Gang skal det være en Dreng, hører du, jeg vil heller ikke snydes altid, haa, haa... naa Adjøs, lille Fru Dannemand. For Resten kommer jeg igen i Morgen og har en Overraskelse med til dig, en meget behagelig Overraskelse, vil jeg da haabe.“

Men Fru Dannemand tænkte, da han var gaaet, slet ikke paa den Overraskelse, Kongen havde lovet hende; hun tænkte paa, at hun den næste Dag skulde se Eventyret lyslevende i sin Stue; og hun blev rød igen, da hun mindedes de Ord, Bülow havde været

uforsigtig nok til at sige, da han tog Afsked. Og den næste Dag talte hun Timerne til hendes Besøgstid kom; hun kørte ikke ud den Dag, var kort for Hovedet mod Madam Rafsted og gjorde sine Piger ganske forstyrrede med alle sine Ordre frem og tilbage. Hun forstod ikke selv, hvad der gik af hende; men da Grev Vargas de Bedemar endelig blev meldt, blev hun ganske svimmel; alting svømmede i en Taage for hendes Blik, og hun vidste hverken, hvordan hun fik hilst paa ham, eller hvordan han saa ud; kun brændte en Plet paa hendes højre Haand; for han havde bøjet Knæ for hende og kysset hende paa Haanden, som om hun var en Dronning.

Der var usædvanlig mange Kavallerer hos Fru Dannemand den Dag; og den spanske Greve sad snart midt i Kredsen og fortalte saa livligt og fængslende, at han rev dem alle med sig... ogsaa Fru Dannemand. Længe sad hun og lyttede og tænkte, at den fremmede Akcent klædte hans Stemme forunderlig smukt; det lød næsten, som om han nynnede; men saa fangede Ordene hende, og da hun først havde faaet fuldkomment Herredømme over sig selv, vovede hun sig omsider til at se op paa ham.

Hun genvandt sin Ligevægt med det samme, for hun fik straks Øje for det lidt komiske ved hans Skikkelse, som han sad dér i den store Stol, ganske lille og spinkel, som han var, endnu mindre end hendes Frederik. Men elegant var han klædt, skønt hans Klæder var langt simplere end dem, hun var vant til at se. Han tog sig besynderlig fremmedartet ud i sin enkle sorte Dragt med de hvide Kniplingsmanchetter dér midt imellem alle de pralende Uniformer. Og hun lod sit Blik glide op over hans blege, fintformede Ansigt, han sad med halvt lukkede Øjne, saa de lange, sorte Øjenvipper tegnede sig mod den matgyldne Hud; i det hele var der noget over hans

Holdning og Mine, som trættede det ham usigeligt at skulle fortælle alt dette ligegyldige endnu engang, og som var hans Skæbnes Stigen og Falden, hans evige Leg med Liv og Død noget ganske dagligdags og næppe nok de Ord værd, han spildte derpaa.

Men da han saa slog sine Øjne op og mødte hendes Blik, følte hun dets Magt og forstod det Herredømme, han maatte kunne udøve over Kvinder; og hun blev igen urolig og adspredt, vidste ikke, hvor hun skulde gøre af sine Øjne og Hænder, og længtes blot efter, at det skulde være forbi. Hun syntes, hver og en maatte kunne se det paa hende, hvordan det var fat... at hun sad her og havde fattet Kærlighed til denne vildfremmede Mand, første Gang hun saa ham.

Men saa var det jo da omsider forbi, og alle brød op. Maltheserridderen bøjede igen sit ene Knæ for hende og kyssede hendes Haand. Han udbad sig Tilladelse til at komme igen, og det var hende ikke muligt at faa et Ord over sine Læber; hun kunde kun bøje Hovedet til Svar. Og i det samme hørte hun ham sige saa sagte, at ingen andre end hun selv kunde høre det:

„Det har været mig saa stor en Lykke at blive stedet for Dem, Madame. Deres høje Gemal har været saa uendelig god imod mig.“

Længe efter, at han var gaaet, lød hans velklingende Stemme i hendes Ører; og hun kunde ikke lade være med at tænke paa dette, at han havde talt om hendes Gemal; for ham var hun ikke bare Kongens Mætresse; for ham var hun den rette Dronning, den, Kongens Kærlighed var faldet paa.

Og hun sank hen i Drømme, som hun rødmede over og rev sig ud af med Magt og paa ny blev et Bytte for.

Da Frederik den Sjette kom om Aftenen, saa han straks, hvor daarlig hun saa ud.

„Hør nu, min lille Pige“, sagde han, „nu maa du være rar og passe lidt paa dig selv. Det bliver dig dog vist for meget med den Selskabelighed, hvad? Jeg vil pinedød ikke have baade dig og Knægten spoleret; du behøver jo da heller ikke at tage imod andre, end du selv vil.“

„Aa, det er slet ikke det, Frederik“, sagde Fru Dannemand. „Jeg har bare Hovedpine i Dag; og saa var her saa mange.“

„Ja, det er jo sandt“, sagde Frederik den Sjette. „Bülow fortalte mig, at han vilde tage ham, Spanien, herop i Dag... Maltheserridderen, som de kalder ham, skønt jeg for Resten selv har gjort ham til kongelig dansk Kammerherre, haa, haa. Naa, hvad synes du saa om ham?“

„Aa, han“, sagde Fru Dannemand uden at se op, „han snakker jo bare hele Tiden om sig selv.“

„Jamen, han har min Sæl ogsaa noget at fortælle“, sagde Frederik den Sjette. „Det er en meget dygtig Mand, siger de; men mig morer han nu for Resten heller ikke... disse spanske Avekatte er nogen løjerlige Fisk. Men se nu her, hvad jeg har til dig... for du kan jo nok huske, at jeg lovede dig en Overraskelse i Gaar, hvad? Er den lille Pige slet ikke en lille Smule nysgerrig, hvad?“

Han svang et stort Dokument frem og tilbage foran Næsen af hende.

„Gæt saa engang“, sagde han og dikkede hende med Papiret under Hagen. „Hvad tror min lille Pige saa, jeg har til hende?“

Dokumentet saa forfærdelig højtideligt ud; og der fo'r en pludselig Anelse igennem hende. Det skulde vel ikke være et Adelspatent? Skulde han virkelig

for Alvor ville gøre hende til Grevinde eller saadan noget?

„Aa, Frederik“, sagde hun, „det er da ikke...?“

Hun var nær ved at græde af Skam og Anger over alle de Tanker, der havde gaaet gennem hendes Sind paa denne Dag... saa stygt havde hun baaret sig ad imod sin gode Frederik, der altid tænkte saa kærligt paa hende.

„Jo, det er netop det, det er“, sagde Kongen. „Værs'god, hele Kassen her, Toldbodvejen Nr. 289, købt af Bülow til Hans Majestæt, som herved overrækker Skødet til sin lille Pige, Fru Frederikke Benedikte Dannemand, til evig Arv og Eje... naa, hvad siger man saa?“

„Aa!“ sagde Fru Dannemand, og der greb hende idet samme en dødelig Angst for, at Kongen skulde mærke, hvor skuffet hun følte sig. Hun slog Armene om Kongens Hals og hviskede:

„Aa, min Frederik, hvor du er god imod mig!“

„Ja, vil du takke nogen“, sagde Kongen, „saa kan du takke den bitte Tøs derinde; for det er Pine-død for hendes Skyld, jeg flottes mig.“

Han listede paa Taaspidserne ind i Sovekammeret, hvor den lille Louise laa og sov med røde Kinder. Længe stod han og saa paa hende; saa bøjede han sig ned, og varsomt, uendelig varsomt, trykkede han et Kys paa den lilles hvide Haar.

Saa vendte han tilbage til Dagligstuen, hvor Fru Dannemand endnu stod og vendte og drejede Skødet mellem sine Hænder og stirrede paa det og hverken kunde finde ud eller ind af sine egne Tanker.

„Ja, se du kun paa det“, sagde Frederik den Sjette, „det er min Sæl ægte nok, haa, haa! Og ser du nu, hvad jeg har tænkt paa, at Bjerres heroppe, dem kan vi jo ganske rolig lade blive boende, hvad? Det er jo flinke Folk, og saa er du ikke saa

alene. Og ellers maa vi jo vente, til Drengen er arriveret, men saa vil vi Pinedød ogsaa have vendt op og ned paa hele Butiken her, hvad? Vi maa have nogen meget smukkere Saloner ud af det, og saa kunde det jo hænde, at Fru Dannemand gjorde nogen smaa Selskaber, hvad? Saadan rigtige Soiréer med Dans og Maskehalløj og den Slags naturligvis. Hvad siger min lille Pige til det?"

„Ja“, sagde Fru Dannemand hen i Vejret, „du er altid saa god. Men nu maa vi jo først vente og se.“

„Begribeligvis maa vi det“, sagde Frederik den Sjette. „Det er jo det, jeg siger... først Drengen. Og du er maaske saa god at huske paa, at Knægten skal have hvide Haar, ligesom den lille Louise derinde... saadan jeg kan se, at han er ligesaa ægte som Skødet dér, haa, haa.“

Da Kongen var gaaet, sank Fru Dannemand ned i sin Stol og søgte at finde Rede i sine Tanker. Hun kom til at ryste over hele Kroppen, da hun tænkte paa, hvor nær hun havde været ved at røbe sig overfor Kongen; og saa skulde han endda blot have vidst, hvad der rørte sig i hendes Hjerte! Hvad kunde det nytte at nægte det for sig selv? Han havde næsten været hende imod i Dag, hendes Frederik; hun havde ligefrem maattet gøre Vold paa sig selv for ikke at vise ham sin Uvilje; og nu, da hun sad her i sin Ensomhed, følte hun, hvor træt hun i Grunden var af ham; der kom over hende næsten som et Had til ham... netop fordi han overvældede hende med Velgerninger, fordi hun mere og mere blev bundet til ham af Pligt og Taknemlighed; og saa elskede hun ham dog slet ikke... det følte hun nu, at hun havde aldrig elsket ham; hun havde aldrig anet, hvad Kærlighed var. Det vidste hun først nu fra i Eftermiddags...

Og hun saa igen en simpel, sortklædt Skikkelse for sig... de hvide Kniplingmanchetters Brus om Hænderne... de store, sjæfulde Øjne i det blege Ansigt. Hun hørte igen hans dæmpet nynnende Stemme, huskede de Ord, han havde sagt... de altfor ærbødige Ord, der alligevel i et Øjeblik havde gjort dem ganske ene midt imellem alle de fremmede, bragt dem hinanden saa nær, som en Mand og en Kvinde kun er hinanden, naar de elsker. Og hun følte sig igen ganske under hans Fortryllelse, grebet paa ny af en Svimmelhed og Mathed, som lammede alle hendes Lemmer og tog Magten fra hendes Vilje, gjorde hende til hans Bytte, blot han vilde strække Haanden ud og tage hende.

Hun vidste ikke, hvor længe hun havde siddet saadan. Men pludselig fo'r hun op og gav sig til at gaa rastløst rundt i sine Stuer, tankeløst ordnende ved det ene og det andet.

Dette var jo det rene Vanvid, det forstod hun. Saadan kunde den virkelige, store Elskov dog ikke komme over et Menneske ved første Syn og sprænge ens hele Liv i Stumper og Stykker. Det var kun en frugtsommelig Kvindes sygelige Griller... det m a a t t e ikke være andet. Du gode Gud, om hendes Frederik bare vidste... det løb hende koldt ned ad Ryggen ved Tanken om hans retfærdige Vrede, hvis hun forraadte ham... hvis h u n ogsaa forraadte ham nu, da de svigtede ham paa alle Kanter, og Ulykken truede med at kaste ham over Ende. Hun grebes igen af Skam og Anger, over at hun blot havde kunnet tænke sig Muligheden af at være ham utro. Hvor kærlig og hensynsfuld var han ikke altid imod hende...hvor havde han ikke overvældet hende med sin Godhed; dér havde han gaaet og tænkt over, hvordan han skulde gøre hende en Glæde, og han var kommet til hende med en Gave, langt større end

hun kunde have tænkt sig den i sine vildeste Drømme; men hun havde ikke engang følt Taknemmelighed imod ham... blot følt sig skammeligt skuffet over, at det ikke var endnu mere, han bragte hende. Havde han ikke gjort hende til alt, hvad hun var? Uden hans Godhed havde hun sagtens nu været Tyende et Sted... eller siddet i et fattigt og trangt Nybordershjem, saadan som det, hun selv var vokset op i. Var hun ikke hans Ting, hans Ejendom, som han kunde gøre med, hvad han vilde?

Og ham havde hun været utro i sin Tanke..., ham havde hun for Alvor kunnet ønske at forlade, blot fordi en yngre og smukkere Mand havde kastet sine Øjne paa hende og vakt et flygtigt Begær i hendes Sanser...

Hun tænkte om og om igen, medens hun klædte sig af og laa og stirrede ud i den halvlyste Stue, paa alt, hvad hun skyldte sin Frederik; hun mindedes saa mange Smaating fra deres Samliv... hans kejtede Ømhed, hans Overbærenhed og Blidhed... hvor hjertensgod var ikke han, trods sit brydske Væsen, der gjorde Folk saa bange for ham. Ingen vidste bedre end hun, hvad der boede i ham, og hvor svært det faldt ham at gøre sig haard.

Men det nyttede altsammen ikke. Hver Gang hun lukkede sine Øjne og søgte at holde hans Billede fast, gled Maltheserridderens fine Silhouet skyggende hen derover, og hun sank hen i Drømme, der fik hende til at blues over sig selv. Da hun omsider faldt i Søvn, hjemsøgtes hun af onde Drømme og fo'r op med et Skrig; hun syntes, at det alt sammen var fuldbyrdet; at hun for Alvor havde været sin Frederik utro; og nu stod han overfor hende med korslagte Arme og rynkede Bryn, som en ubarmhjertig Dommer.

Da Dagen gryede, saa jo alting anderledes ud.

Hun lo af sig selv og tænkte, at hun var en indbilsk Nar. For hvad var der i Grunden sket? Hvad havde Maltheserridderen sagt eller gjort, som kunde bringe hende paa den Tanke, at han elskede hende? Han havde været mere indsmigrende i sit Galanteri end de andre; det var sagtens saadan hans Lands Skik. Men hvad i al Verden ejede hun af Aand eller Skønhed, som skulde kunne fængsle en Mand som han... han, der havde faret vide om i Verden og oplevet Elskovseventyr med Kvinder, der stod over hende i alt...

Men alligevel... se ham mere vilde hun ikke. Hun nægtede sig hjemme i Dag, hvem der saa kom. For saa meget stod fast, at være sin Frederik utro vilde hun ikke, ikke saa meget som med en Tanke.

FIRE OG TYVENDE KAPITEL.

Fare og Frelse.

Fru Dannemand nægtede sig ikke hjemme den Dag; hvor meget hun end stred imod, kunde hun ikke lade være med at længes efter den Time, da hun kunde vente sine Gæster... om han vilde komme? Og om det virkelig vilde gaa som i Gaar? Om det hele kun havde været en pligtskyldig Visit, et tilvant Galanteri... eller om hun virkelig havde formaaet at gøre Indtryk paa den Mand, der sagtens kunde erobre sig saa mange Kvinder, han gad række Haanden ud efter? Og uden at hun kunde gøre sig Rede for det, ulmede en farligere Nysgerrighed i hendes Sjæls Dybder; hun vilde vide, om hun virkelig var forelsket i ham; om hans Nærværelse vilde øve den samme lammende Indflydelse paa hende i Dag som i Gaar... om hans Stemme virkelig var saadan, som den endnu klang i hendes Ører, om hans brændende Blik virkelig

var saa uimodstaaeligt, at en Kvinde sad værgeløst skælvende under dets Magt?

Hun fulgte utaalmødt Visernes Gang over Uhrskiven... hun begyndte paa et Arbejde og lagde det fra sig igen... det var alt det, hun huskede den Time, da Frederik den Sjette plejede at spadserere forbi med Prinsesse Caroline; men heldigvis kom hun i Tanker om det i Tide, saa hun kunde sidde paa Forhøjningen som sædvanligt. Kongen nikkede og vinkede glad op til hende, og hun smilte og nikkede igen, som om intet var i Vejen. Og i det samme blev hun baade rød og bleg; thi den Tanke var faret igennem hendes Sind: bare Kongen dog ikke vilde komme i Dag; men han kom saamænd nok, han havde ikke i Gaar talt om nogen Forhindring... evig og altid kom han her jo; der var snart ikke en Aften, som hun kunde have for sig selv. Og hun blev saa forskrækket over sine egne Tanker, at hun igen bestemte sig til at nægte sig hjemme; men hun gjorde det alligevel ikke...

Det var heller ikke nødvendigt; Grev Vargas de Bedemar kom ikke den Dag, saa lidt som den følgende. Og Fru Dannemand var baade lettet over det og vred og krænket; naturligvis havde han ikke ment noget med det hele; han havde gjort en Smule Kur til hende, som han sagtens gjorde til alle smukke Damer, det var alt. Og maaske oven i Købet...

Hun gik hen til Spejlet og granskede sit eget Udseende. Var hun i Grunden smuk? Hun var ophidset i Øjeblikket, hun fandt sit eget Ansigt hæsligt, og hun græd af Forbitrelse.

Han havde naturligvis oven i Købet forhaanet hende! Det var slet ikke hende, han havde gjort Kur til, det var Kongen; han havde villet indynde sig hos sin kongelige Beskytter ved at gøre hans Mætresse sin Opvartning, han brød sig ikke en Smule om

hende, han havde bare villet bruge hende til at fremme sin Karriere.

Endnu medens hun sad og græd, kom Kongen. Og hun blev ved at græde, hun kunde ikke engang overvinde sig til at være kærlig imod ham i Dag, i den Grad bød han hende imod. Og hun var saa urimelig, at Kongen hverken vidste ud eller ind.

„Jamen, lille Frederikke da“, sagde Kongen.

„Benedikte!“ sagde hun heftigt.

„Naa, ja“, sagde han forbløffet, „nu plejer du jo ellers altid at ville have, jeg skal kalde dig Frederikke. Men det er naturligvis din Tilstand... tror du alligevel ikke, du skulde leve lidt mere stille nu og være lidt forsigtig? Jeg kunde jo sige det til Bülow.“

„Nej, men Frederik da“, sagde Fru Dannemand og tørrede sine Øjne. „Du kan da begribe, at saadan som jeg har det, trænger jeg netop til Adspredelse ... og det betyder desuden slet ikke det mindste...“

Hun blev dødelig forskrækket ved Tanken om, at hun igen skulde sættes i Bur; og hun forstod i det samme, at hun vilde ikke kunne holde Livet ud, hvis hun aldrig mere skulde faa sin Maltheserridder at se. Saa slog hun paa én Gang om og tvang sig til at være munter... satte sig paa sin Frederiks Skød og pludrede op om, hvordan de skulde indrette Lejligheden, naar nu alting var overstaaet, og hun rigtig skulde til at føre Hus... og hun fik hurtig Kongen i godt Humør igen; men han rystede alligevel paa Hovedet og sagde:

„I Fruentimmere er dog nogen løjerlige nogen, altid fra den ene Yderlighed over i den anden; det skulde min Sæl være os Mandfolk, der fødte Børnene, saa gik det hele saamænd meget roligere af, haa, haa.“

Fru Dannemand forstod, hvor nær hun havde væ-

ret ved at røbe sig, og fra den Dag af passede hun bedre paa. Men hun kunde ikke tvinge sit Sind til Ro, og naar hendes Modtagelsestid nærmede sig, gik hun som i en Feber... om han dog ikke vilde komme? Og hun sad og lyttede efter hver, der blev meldt, saa det ikke kunde undgaa hendes Gæsters Opmærksomhed, at hun var ude af Ligevægt; og hun begyndte at tabe sin Skønhed af den megen Graad og de vaagne Nætter, saa det Rygte begyndte at brede sig, at Favoritinden sikkert var ved at falde i Unaade; og Besøgene hos hende blev sparsommere.

Saa en Dag, da der slet ingen andre var til Stede, kom Maltheserridderen. Fru Dannemand blev ganske bestyrtet og følte slet ikke den Glæde, hun havde ventet. Det kom saa altfor uventet og overvældende netop nu, da hun havde opgivet alt Haab. Saa forvirret blev hun, at hun rejste sig og nejede for ham, medens alting i Stuen løb i ét for hendes Øjne.

„Men Madame dog“, sagde Grev Vargas og tvang hende til at tage Sæde; og saa bøjede han Knæ for hende som sidst og kyssede hendes Haand.

„Aa, Hr. Greve“, sagde Fru Dannemand, og vidste ikke selv, hvordan hun fik sagt det, saadan at det virkelig klang helt ironisk, „en saa sjælden Gæst maa man virkelig hilse med Ærbødighed. Jeg var ganske sikker paa, at De havde kedet Dem halvt ihjel, da De var her sidst, siden De forsvandt lige saa pludseligt, som De var kommet.“

„O, Madame“, sagde Maltheserridderen og saa paa hende med sine sorte, bløde Øjne, „undertiden maa man holde sig fjernt fra en Dame, netop fordi hendes Nærhed er altfor fængslende.“

Han blev staaende et Øjeblik og saa paa hende, uden at nogen af dem talte. Han var en erfaren Kvindekender og saa øjeblikkelig, at han holdt hen-

des Hjerte i sin Haand; og selv var han slet ikke uberørt af hendes Ynde... hun lignede saa lidt alle de Kvinder, som hidtil havde skænket ham deres Gunst, og hendes ejendommelige Skønhed virkede æggende paa ham. Desuden... en Konges Elskerinde, det var dog virkelig et Eventyr, som ikke savnede Pikanteri...

Fru Dannemand sad og skælvede under hans Blik; hun vidste, at dersom han i dette Øjeblik gjorde blot den mindste Tilnærmelse, vilde hun kaste sig i hans Favn. Men hun vidste ogsaa i det samme, at hun ikke vilde det... hun forstod med ét, at han i Virkeligheden aldeles ikke brød sig om hende, og hun saa den Afgrund, der aabnede sig for hendes Fødder.

„Madame“, sagde han med sin allerblødeste Stemme.

Men i det samme aabnede en Pige Døren og meldte:

Hr. Generaladjutant Bülow!

Bülow traadte ind i det samme, og det var ikke Fru Dannemand muligt at skjule sin Forvirring; hun følte det, som sad hun dér ganske nøgen, uden at kunne skjule sin Skam. Blodet bankede i hendes Aarer, som skulde de sprænges, og hun sad helt stiv og kold i sin Angst... hvilken Ulykke kunde der ikke være sket? Hvor nær havde hun ikke været ved at styrte sig i Afgrunden! Hun følte sig et Øjeblik helt taknemlig mod Bülow, fordi han var kommet i rette Tid... og hadede ham i det næste Sekund, fordi han sad her som en Spion i hendes Hus og havde forspildt hendes Lykke. Og var Ulykken desuden ikke allerede sket? Hvor var det muligt, at hans skarpe Blik ikke skulde have gennemskuet hende? Heldigvis lod han til at være i fortræffeligt Humør og ganske optaget af sit eget; han snak-

kede løst og fast; men hun følte godt, at hans Væsen var forceret, og at hans Blik vilte forskende paa hende. Tænk, om han havde gættet alt og nu gik til Kongen...

Det var hende ikke muligt at beherske sig; hun undskyldte sig med Upasselighed og trak sig tilbage... og hun vaklede virkelig, da hun gik over Gulvet, saa at Bülow maatte ile til og støtte hende; og hun vidste ikke, hvordan hun kom igennem sit Kabinet, ind i sit Soveværelse og fik kastet sig paa sin Seng...

Bülow og Maltheserridderen fulgtes et Øjeblik efter ned ad Toldbodvejen.

„Hendes Naade lod virkelig til at være meget angreben,“ sagde Bülow. „Et højst beklageligt Tilfælde... De var meget fordybet i Samtale, da jeg kom, Hr. Greve; jeg haaber da ikke, at Emnet har været af en pinlig Art?“

„Tværtimod, Hr. General,“ sagde Maltheserridderen roligt. „Madame er særdeles elskværdig og viser mig den Naade at høre med Interesse paa mine smaa Oplevelser...“

„Det glædes mig særdeles,“ sagde Bülow tørt. „I den Tilstand, hvori Fru Dannemand befinder sig, kunde imidlertid ogsaa et altfor spændende Eventyr være for angribende for hendes Nerver. Jeg haaber ikke, De har hentydet til Deres Oplevelser paa Korsika? Hvordan er det nu, det forekommer mig, Hr. Greve, at De engang har berettet mig om Deres romantiske Flugt derfra... et Elskovseventyr, ikke sandt? Særdeles spændende, i Sandhed... men i det virkelige Liv medfører den Slags Oplevelser dog en vis Risiko...“

Grev Vargas trak smilende paa Skulderen.

„Det var i de unge Dage, Hr. General,“ sagde han roligt. „Naar Blodet er hedt, tænker man jo ikke meget paa Faren...“

„Meget rigtigt, Hr. Greve,“ sagde Bülow skarpt. „Det maa dog være en vis Behagelighed for Dem, at De nu har fundet et roligt Asyl hos Hans Majestæt og i Fred kan dyrke Deres mineralogiske Interesser. Den største Lykke er dog et fængslende Studium; det sætter ikke Blodet i Bevægelse. Men maa jeg ikke byde Dem...“

Og Bülow præsenterede ham sin Snustobaksdaase med en Mine, som havde de talt om det ligegyldigste under Solen.

Grev Vargas de Bedemar ophørte med sine Besøg hos Fru Dannemand. Naar alt kom til alt, var hun jo dog ret ordinær; han agtede for Tiden ikke at sætte sin fredelige Eksistens paa Spil; og han havde særdeles vel forstaaet den Trusel, der laa gemt under Bülows rolige Ord. Desuden var han velbevandret i Danmarks Historie og mindedes klart; hvorledes det var gaaet Struensee og Caroline Mathilde. Fru Dannemand var ikke Dronning, ganske vist; men enfin, ingen vidste hvad en enevældig Monark kunde finde paa her i dette barbariske Land, hvis man gik hans Ære for nær...

Fru Dannemand laa den Aften til Sengs, da Frederik den Sjette kom, og var i en saa ophidset Tilstand, at Kongen blev alvorlig bekymret for hendes Helbred. Men hun slog det hen og vilde ikke høre Tale om nogen Læge. Dagen efter sad hun igen paa Forhøjningen ved Vinduet og nikkede nok saa fornøjet ned til Kongen, da han gik forbi med sin Datter. Og hun aflyste ikke sine Modtagelsestimer; hver Dag sad hun og fulgte Viserne paa Uret, stadig haabende paa, at Grev Vargas skulde komme igen, stadig skælvende af Angst for, at han pludselig skulde træde ind ad Døren. Og efterhaanden som det gik op for hende, at han ikke vilde vende tilbage, blev hun mere og mere ophidset... for hver Dag blev det

hende mere og mere klart, at hun elskede denne Mand, elskede for første Gang i sit Liv... han havde vundet hendes Hjærte, første Gang hun saa ham... og nu kom han ikke... maaske fik hun ham aldrig mere at se...

Da Madam Rafsted, som havde ligget syg en Tid, igen kom og besøgte Datteren, fandt hun hende opløst i Graad og blev ganske forskrækket over, som Datteren havde skæmmet sig.

„Det er rigtig en Skam af dig“, skændte hun, „du kan da begribe, at naar Kongen holder dig, saa er det fordi han vil more sig; kommer han her og ser dig grim og forgrædt, saa bliver han saamænd hurtigt ked af dig... og alt det, bare fordi du skal have den Smule Unge...“

„Som om det var det,“ sagde Fru Dannemand og vred Lommetørklædet mellem sine Hænder... „men du forstaar mig slet ikke; der er ingen, som forstaar mig...“

„Nej, det ved Gud jeg ikke gør“, sagde Madam Rafsted. „Uden at det maa være gaaet dig til Hovedet, at du er blevet som en fin Dame. Du skulde bare prøve at slide fra Morgen til Aften som en anden en... Her sidder du og har det som Blommen i et Æg; ja det er ikke fordi jeg er utaknemlig, du gør saamænd meget for os, det er da evig sandt... men Kongen er da ogsaa saa god imod dig, saa der ingen Ende er paa det...“

„Aa, du med din Konge,“ sagde Fru Dannemand og stampede i Gulvet, „jeg vil se ham hængt.“

„Hvad vil du?“ udbrød Madam Rafsted forfærdet „vil du se Kongen hængt? Gud bevare dog din Mund, Barn; tænk om en af Pigerne lyttede og bragte det videre!“

„Ja jeg er lige glad,“ sagde Fru Dannemand hid-sigt. „Jeg kan gerne sige det til ham selv, om du

vil have det. Jeg hører aldrig om andet end Kongen her og Kongen dér, som om der ikke var andre Mandfolk i Verden end den hvidhaarede Grimsak..."

„Gud fri og bevare mig vel,“ raabte Madam Rafsted og slog Hænderne sammen... „du er da aldrig gaaet hen og blevet forelsket i en anden, Barn?“

„Naa og hvad saa, om jeg var det?“ sagde Fru Dannemand. „Jeg var ikke stort mere end et Barn, da Kongen tog mig... ingen Ting kendte jeg til Verden og vidste slet ikke, hvad Kærlighed var. Saa kom Kongen og tog mig... I lod ham tage mig, I som skulde have passet paa mig; I solgte mig til ham, gjorde I; hele mit Liv skulde ødelægges, bare for at Fader kunde blive reddet. Og jeg har aldrig holdt af Kongen; jeg har aldrig vidst, hvad det vil sige at holde af nogen; og naar jeg saa endelig træffer en Mand, som jeg bliver forelsket i første Gang jeg ser ham..."

„Jeg har aldrig hørt noget lignende,“ sagde Madam Rafsted fortumlet. „Hvad hedder han?“

„Aa, det kan jo være det samme,“ sagde Fru Dannemand heftigt. „Han har kun holdt mig for Nar, og du skal da heller ikke tro, jeg vilde... men jeg er bare saa ulykkelig, saa ulykkelig..."

„Herre Gud, Barn,“ sagde Madam Rafsted rørt og lagde sin magre Arm om Datterens Hals, „men jeg er jo da din Moder, selv om jeg kuns er en simpel Kone, og du kunde da gerne fortælle mig, hvad han hedder i det mindste.“

Saa brast Fru Dannemand i Graad og hendes Hoved sank ned til Moderens Bryst. Hulkende fortalte hun, hvordan det hele var gaaet til; som et Lyn havde det truffet hende, og hun havde ikke kunnet staa imod, om hun aldrig saa gerne havde villet...

„Men nu blev det jo ingen Ting til,“ hulkede hun... „og jeg véd meget godt, det er det bedste,

og det er saa ondt af mig mod Frederik, der ikke véd, hvor godt han skal gøre det for mig. Og jeg vil saamænd heller ikke... jeg vilde ikke være min Frederik utro for aldrig det. Men lade være med at holde af den anden, det kan jeg nu ikke... og det er saa ondt at tænke paa, at jeg aldrig mere skal faa ham at se, naar jeg kunde blive saa lykkelig..."

„Aa Herregud, aa Herregud," sagde Madam Rafsted og tørrede sine Øjne, „ja, det er saamænd ingen Løgn det, at Fædrenes Synder hjemses paa de uskyldige Børn; men det har jeg aldrig fortalt dig..."

Og rødmende af Undseelse berettede nu denne halvgamle, forhutlede Kone for sit Barn om sin Ungdoms Ulykke og Skam... hvordan hun havde elsket den unge Lyche og baade havde villet og ikke villet, men saa var det hele blevet til ingen Ting, og hendes Hjærte havde været nær ved at briste...

„Tænk, at vi saadan skulde opleve det samme," sagde hun. „Ja det er det, jeg siger, at Forsynets Veje... med mig var det naturligvis bare en Grosserer og en Tømmermand, mens du har det med en Konge og en Greve; men ellers er det da præcis det samme; du véd ikke, hvad jeg gik igennem... det var netop dengang, jeg bar dig under mit Hjærte..."

Hun blev pludselig ganske bleg og greb Datteren i Armen.

„Jøsses Barn, har du tænkt paa den Tilstand du er i?"

„Ja, hvad saa?" sagde Fru Dannemand uvilligt, „naar det hele nu bliver til ingen Ting. Bare Bülow ikke sladrer... og det gør han nok ikke, for saa havde han gjort det straks..."

„Jamen Barnet," sagde Madam Rafsted, „har du da rent glemt Barnet? Tænk, om det skulde komme til at ligne ham, den anden..."

„Aa Snak, Moder,“ sagde Fru Dannemand og kunde ikke bare sig for at smile... naar jeg ikke har haft noget med ham at gøre. Jeg véd da, man kan ikke faa Børn med en Mand bare ved at se paa ham.“

„Ja du snakker,“ sagde Madam Rafsted hovedrystende, „men du véd saamænd ikke, hvad du snakker om. Jeg véd da, at dengang du blev født, da lignede du hverken din Fader eller mig og har da heller ikke gjort det siden; du var saa fin og hvid, og de sagde allesammen, at du saa mest ud som en Prinsesse. Og siden var du det underligste Barn, slet ikke som de andre Nyborsunger... og saa fik du Kongen. Jeg forsikrer dig ved den levende Gud, jeg tror det kommer allesammen af, at jeg havde den unge Lyche i mine Tanker, medens jeg bar dig.“

Men nu maatte Fru Dannemand rigtig le; for det kunde da Moderen begribe var ikke andet end Ammestuesnak; saadan noget var ikke muligt.

„Ja nu kan du tro mig, om du vil,“ sagde Madam Rafsted fornærmet. „Men det véd jeg, at var jeg i dit Sted, saa vilde jeg ikke skænke Greven en Tanke, før jeg vel havde Barnet i Vuggen.“

Men det var det umuligste af alt for Fru Dannemand, at rive Maltheserridderens Billede ud af sit Hjærte. Hun beherskede sig, naar Kongen var hos hende, og det lykkedes hende at være saa munter og mild, naar de var sammen, at han ingen Mistanke kunde fatte. Men naar hun var ene, gik hendes Tanker til den smukkeste Mand, hun havde set, den eneste, hun havde elsket... hun saa ham for sig, naar hun lukkede sine Øjne, og hun drømte om ham hver eneste Nat. Og endskønt hun forlængst havde opgivet Haabet om at faa ham at se, bankede hendes Hjærte dog i Angst og Haab hver Eftermiddag, naar hun kunde vente sine Gæster.

Hun følte godt selv, hvilken Uret hun gjorde mod sin Frederik, og hun strittede imod, det hun kunde. Hun aflyste tilsidst sine Modtagelsestimer og holdt sig hjemme, for ikke at faa Grev Vargas at se og komme i Fristelse. Men i Ensomheden blev det meget værre; somme Tider gav hun sig ogsaa hen i sine Drømme og syntes, at det var en uskyldig Glæde, naar hun dog gav Afkald paa sin Lykke i det virkelige Liv; men til andre Tider plagedes hun af Anger og Angst og syntes, at hun var saa brødefuld, som havde hun virkelig sveget sin Frederik.

Og jo nærmere hendes Time kom, des mere Magt fik Moderens Ord over hende. Hun kunde længe nok sige til sig selv, at det var den dummeste Overtro; der kunde dog komme en Rædsel over hende for, at der virkelig skulde være noget om det. Tænk om det var sandt! Om hun skulde føde... ikke et hvidhaaret Kongebarn, som Louise, men en lille sorthaaret Spanier, saa hendes hemmelige Brøde og Skam blev aabenbar for Alverden...

Hun lo af sine egne Tanker, men kunde ikke faa Magt til at jage dem bort. Og da hun endelig bragte sit Barn til Verden, vovede hun først ikke at se det. Og hvor taabelig hun end vidste, hendes Frygt var, hun havde dog nær skreget højt af Glæde, da hun endelig holdt Barnet i sine Arme og saa de hvide Haar, hun kendte saa godt... de hvide Haar, som kun een Mand i Landet bar paa sit Hoved...

Det var atter denne Gang en Pige. Og hvor lykkelig Frederik den Sjette var, da han atter stod ved Fru Dannemands Seng og saa Moderens Glæde over Barnet... han kunde dog ikke lade være med at sige helt vemodigt, saa det skar hende i Hjærtet:

„Naa, saa blev det ingen Dreng alligevel... ja ja, jeg tror nu een Gang ikke der er rigtig Held ved mig...”

FEM OG TYVENDE KAPITEL.

Den lille Dronning.

Fru Dannemand kunde ikke finde sin Ligevægt igen; snart følte hun sig ganske lykkelig over sin lille Pige og kyssede hendes hvide Haar og kaldte hende Prinsessen, fordi hun lignede Kongen endnu mere end Louise... snart vilde hun ikke se hende for sine Øjne og græd og ønskede bare, at Barnet havde været Grev Vargas de Bedemar op ad Dage, om det saa havde bragt al Verdens Skam og Ulykke over hendes Hoved; hun kunde ligge længe sløvt hen og synes, at der var ingen Mening i hendes Liv, siden hun skulde være een Mands Elskerinde, naar dog hver Blodsdraabe i hende krævede en anden Mands Favntag... og saa kunde hun pludselig fare op og overfuse sine Piger, dænge dem til med de mest haarrejsende, uforfalskede Nybordersord, saa Pigerne i deres Forfærdelse fo'r og fløj og ikke vidste om de skulde græde eller le. Et forfærdeligt Dystløb var det, som rasede i hendes lille Hjærte, mellem Kongen og Maltheserridderen, mellem Taknemlighed og Elskov. Moderen, der havde været hos hende Dagen efter Fødslen, havde hun jaget paa Porten i saa frygtelig en Ophidselse, at Madam Rafsted havde siddet derhjemme i flere Dage og grædt, fordi hun tænkte, at nu havde hendes eget utaknemmelige Barn jaget hende ud af Paradisets Have. Men en skønne Formiddag sendte Datteren saa Bud efter hende og bad hende om Forladelse og vidste ikke, hvor milde Ord hun skulde finde frem for at gøre det godt igen, og hun overvældede Moderen med Gaver og Penge af sin Overflod. Siden kom Madam Rafsted hver Formiddag og tog det onde med det gode, men sad alligevel hos hende i een Angst for,

hvad Datteren nu vilde finde paa at sige og gøre; og saa snakkede hun op om løst og fast...

Saadan sad hun en Formiddag og sladrede, medens hun kælede for en hel Dynge Silketøjer og Guldstads, som Kongen om Morgenens havde ladet bringe ud paa Toldbodvejen. Den lille Louise laa savlende og pludrende i sin Vugge; Fru Dannemand laa med Ansigtet vendt mod Væggen og gav den nyfødte Die; med lukkede Øjne laa hun, halvt dysset i Søvn af Moderens Stemme, der kun naaede hendes Øren som en fjern Summen...

„Men Gud,“ sagde Madam Rafsted, „nu maa du da være lykkelig, saa god som han er ved dig. Men jeg synes ikke, du rigtig skønner paa det... og saa at tænke sig, at du engang har ligget ved mit Bryst ligesom Tøsen dér, bare at du var en ren Dejlighed; du lignede meget mere en Prinsesse end nogen af disse, det er saa sandt, som jeg sidder her; hvis det ikke er som et Eventyr, saa...“

Fru Dannemand gjorde en utaalmodig Bevægelse, saa Barnet begyndte at skrige. Men Madam Rafsted overdøvede hende:

„Har du følt paa den Silke her? Den er jo ikke til at faa for Penge; jeg saa noget i Gaar i et Vindue, det kostede over to Hundrede Rigsdaler, og det var ikke halvt saa kønt; sikke Tider du... Skesantens Kone fortalte mig i Gaar, at nu maa de give 48 Rigsdaler for et Ris Papir; og en Kop Kaffe er der jo ikke at tænke paa, nu den staar i seks Daler Pundet; din Fader gaar ogsaa og gnaver, fordi han ikke kan faa sin Dram... ja, du har skam skudt Papegøjen, min Pige; Kongen maa jo være helt tosset af Forelskelse i dig, saadan som han forkæler dig...“

Fru Dannemand fo'r op paa Albuen i et Sæt og rev i den broderede Klokkestræng, saa det kinede.

„Tag dem ud,“ raabte hun til Goldammen, der kom skridende værdigt ind i en ubeskrivelig Pragt af stivet hvidt og Fløjl og Guldbroderi... tag mig de Unger ud! Her er jo et Skraal, saa her er ikke til at høre Ørenlyd...”

Og Goldammen fjærnede Børnene saa roligt, som om intet mere kunde sætte hende i Forbavselse.

„Nu har jeg aldrig!“ udbrød Madam Rafsted. „Og saadan en har du til at varte dig op! Jeg maatte tage mig i det for ikke at rejse mig op og neje, da hun kom sejlene.“

„Ja hvad saa?“ sagde Fru Dannemand bittert... „Naar han har købt mig, saa maa han vel ogsaa betale, hvad det koster.“

„Nej men Bendte!“ sagde Madam Rafsted forskrækket, „saadan som du taler om Kongen! Du skulde nu alligevel tage Vare paa din Mund, at ikke nogen finder paa at sladre.“

„Ja, hvad saa?“ sagde Fru Dannemand, „jeg er lige glad, saa træt jeg er af det hele; bliver dette her ved, siger jeg det en Dag til Frederik selv.“

Madam Rafsted sad og stirrede paa hende og knugede sine Hænder sammen.

„Ak, Gud hjælpe os alle sammen“, sagde hun, „jeg ser nok, hvordan det hænger sammen; det er din spanske Greve, du tænker paa; du holder af ham endnu.“

„Ja“, sagde Bendte, „jeg holder af ham endnu, og jeg tænker aldrig paa andet. Hvorfor skulde jeg ikke have ham i mine Tanker? Det er dog alt, hvad jeg har tilbage af ham, og det kan vel ikke skade nogen, siden han ikke bryder sig om mig og aldrig kommer her mere.“

„Jamen Bendte dog...“ sagde Madam Rafsted

og rakte al Stadsen, hun sad med i Favnen, frem imod hende... naar han nu er saa god imod dig..."

„Ja tag det, tag det med dig hjem altsammen," sagde Fru Dannemand træt. „Jeg gider ikke se det for mine Øjne."

„Nej, men Bendte da..."

Madam Rafsted sad et Øjeblik ganske forstumlet og knugede Herligheden op til sig. Men saa tog hun sig i det og lagde det hele hen med et Suk.

„Du er jo ikke rigtig klog," sagde hun. „Alt det, som Kongen har givet dig... hvad tror du, han vilde sige? Men godt dum er du nu alligevel, hvis du kaster ham fra dig, saa længe han holder dig ordentligt..."

Og hun blev ved at prædike, men det var for døve Øren. Fru Dannemand havde vendt sig om mod Væggen og svarede ikke engang, da Moderen sagde Farvel. Og saa sank hun hen i Drømme, hver Dag pinefulde Drømme...

„Hvorfor kommer han dog aldrig?" tænkte hun. „Han holdt jo dog af mig, saa falsk kunde han umuligt være at se saadan paa mig, hvis han ikke brød sig om mig. Men hvad skal jeg dog gøre for at faa ham at se igen? Her sidder jeg som i et Bur og kan ikke gaa derhen, hvor mit Hjærte kalder. Bag Vinduerne her eller bag Vinduerne i min Vogn... spærret ude fra Livet og Verden, hvor han maaske nu tager en anden Kvinde i sin Favn... Men naturligvis har Moder Ret. Jeg er godt dum, at jeg ligger her og tæres hen af Længsel efter en Mand, som hverken vil eje eller have mig. Jeg er værre end dum, jeg er ond og utaknemlig, slet ikke Frederiks Kærlighed værd. Og jeg faar nok min Straf, jeg faar nok min Straf..."

Hun greb et lille sølvindfattet Spejl, som Kongen havde givet hende, og som altid laa ved Siden af hen-

des Seng. Men hun havde næppe kastet et Blik deri, før hun lagde det fra sig og gemte Ansigtet i sine Hænder.

„Jeg bliver grimmere for hver Dag“, tænkte hun. „Jeg græder mig grim og vaager og længes mig grim; og naar jeg bliver grim, saa gaar min Frederik fra mig. Saa staar jeg ganske ene i Verden; saa kan jeg blive en Skøge ligesom Grethe Lystrup eller Martha Sejrsen... bytte Kongen med en Officer og Officeren men en Grosserer og Grossereren med hvem som helst. Men det er ikke for godt til mig, saa egenkærlig jeg er og saa troløs mod min Frederik, der aldrig har gjort mig andet end godt...“

Og saa myldrede de op i hende, Selvbefrejdelserne, Minderne. Hun græd af Skam; for saa længe hun kunde huske tilbage, havde Kongen været hende en tro Ven; god var han mod alle, elsket af alle; men hun, som skyldte ham allermest, var rede til at forraade ham, havde allerede forraadt ham i sine Tanker, vilde forraade ham i Gerningen i dette Øjeblik, om hun blot kunde. Men hun vilde ikke, hun vilde ikke, hun vilde ikke gøre sin Frederik Sorg...

Uret inde i Dagligstuen slog i det samme; hun lagde først nu Mærke til, at det var ved at mørkne; det var ved den Tid, Kongen plejede at komme; og hun trak heftigt i Klokkestrengen.

„Bring mig de smaa her ind,“ sagde hun til Goldammen. „Og pas saa paa ved Vinduet derinde og sig mig, naar der kommer nogen ind gennem Laagen fra Amaliegade.“

Hun havde neppe faaet puslet lidt om Louise og lagt den mindste til sit Bryst, da hun selv hørte Laagen smækkede dernede, og Goldammen sagde:

„Nu kommer Hans Majestæt.“

Og Fru Dannemand kyssede sine smaa og søgte at tvinge alle gode og milde Tanker frem i sit Sind;

men hun tænkte slet ikke paa at udslette Sporene af, at hun havde grædt, for hun vidste godt, at Kongen i denne Tid ikke lagde synderligt Mærke til noget udenfor sig selv; han blev mere og mere forceret i sin Lystighed for hver Dag, der gik, og var paa samme Tid saa adspredt, at det var let at mærke, at hans Tanker var bundne langt borte i større og alvorligere Ting.

I Dag begyndte han at fortælle baade det ene og det andet fra sit Familieliv paa Amalienborg, hvad han ellers aldrig plejede... om den afdøde Arveprins Frederiks ældste Datter, Juliane, der var blevet viet til Prins Wilhelm af Hessen-Filipsthal, og om Kronprinsesse Caroline, der var blevet forlovet med Prins Christian af Hessen.

„Hvad siger du til det?“ sagde Frederik den Sjette. „Han er en Broder til min Kone, véd du nok, saa nu bliver hun min Sæl sin egen Datters Svigerinde, haa, haa, haa... Men nu maa du Pinedød se at blive rask og komme paa Benene, lille Frederikke; vi skulde jo da ogsaa se at have den lille Tøs i Kirke. Har du tænkt over, hvad hun skal hedde?“

„Skal vi ikke kalde hende Caroline?“ sagde Fru Dannemand. Det fløj hende ud af Munden, bare fordi Navnet endnu klang i hendes Øren, og hun blev i det samme dødelig forskrækket, for hun forstod, hvor det maatte krænke ham, om et af hans uægte Børn skulde tage Navn efter en kongelig Prinsesse. Men Frederik den Sjette svarede ganske rolig:

„Ja lad os det, det er jo et meget kønt Navn. Men véd du hvad, saa kunde jeg gerne løbe Sur i Pigebørnene, haa, haa; vi kommer til at give hende et Navn til... hvad mener du om at kalde hende Caroline Augusta... eller Marie, for saa faar hun ogsaa Navn efter min Kone...“

Som han havde sagt det, sank han ligesom

lidt sammen paa Stolen, stirrede frem for sig og faldt i Tanker. Det var ogsaa en Vane, han havde lagt sig til i den sidste Tid; og Fru Dannemand fik Taarer i Øjnene medens hun saa paa ham; han var kommet til at se saa træt ud; han begyndte ligefrem at blive gammel; det kunde virke helt uhyggeligt, naar han sad saadan og saa pludselig tog sig sammen og kom med en eller anden kaad Drengeskæmt. Som nu, da han pludselig rettede sig og saa plirende paa hende.

„Hør véd du hvad, lille Fru Dannemand, naar vi nu faar dig stavlet paa Benene, saa skulde du tage og lære at ride; det er virkelig meget morsomt... men jeg tror min Sæl, min lille Pige ligger dér og tudbrøler? Skal du endelig have Sengen gjort vaad, saa tænker jeg Caroline Marie Augusta er Karl for at gøre det, haa, haa... hvad Pokker er der i Vejen?“

„Aa, det er ingen Ting, Frederik“, sagde Fru Dannemand og prøvede paa at le, men kom bare til at græde endnu stærkere... men hvordan skulde det gaa til, at jeg skulde faa lært at ride?“

„Jo, det er saa meget simpelt“, sagde Kongen. „Du kan ride med Berider Schiøtt omme i Ridehuset. Det var dér, Dronningen red, men nu er hun jo blevet for skrøbelig... hør, Benedikte, hvad er det for en Vanden Høns? Græder du nu, fordi min Kone ikke er rask?“

„Det gør mig saa ondt, naar jeg tænker paa Dronningen“, hulkede Fru Dannemand, „jeg kan ikke gøre for det.“

„Haa, haa“, lo Kongen, „ligger min lille Pige dér og bliver jaloux, hvad?“

„Nej, det er slet ikke det, Frederik..., men jeg gør hende saa megen Uret, saadan som vi har det. Og skulde jeg nu ride i hendes Ridehus...“

„Sikke noget Snak“, sagde Kongen. „Hun rider

jo slet ikke mere selv, siger jeg dig. Og du skal heller ikke tro, hun har det saadan med Kærlighed; hun har det rigtig skidt, det er et eller andet Djævelskab i Underlivet. Og saa er hun jo tung i Sindet over de smaa Børn, der døde; der var to smaa Dreng imellem, men de var ikke til at holde Liv i; hun vilde jo gerne have givet mig en Kronprins, kan du nok forstaa."

Han blev pludselig alvorlig og sad igen en Tid tavs. Saa rejste han sig og sagde:

"Jo, vist skal du ud og ride, du sidder jo og bliver sur her, som om jeg havde puttet dig i Kasjotten; og jeg skulde dog mene, det ikke er nogen Forbrydelse af dig, at du holder af din Konge, hvad? Og véd du hvad, det bliver vist alligevel det bedste, at Bjerres flytter, saa du kan faa det hele. Saa skal vi have os et helt lille Hof her, med Dans og Maskerader og saadan lidt Halløj, hvad? Du er jo dog ogsaa min lille Dronning, haa, haa."

Fru Dannemand var blussende rød, da han kyssede hende til Farvel; hun holdt ham fast med sine Arme om hans Hals, vilde ikke slippe ham, blev ved at græde med sit Hoved ved hans Bryst. Og han klappe hende hjælpeløst over Haaret.

"Saa, saa, lille Frederikke", sagde han, "jeg kan da for min Død ikke fordrage den Tuden; se nu du tager dig sammen, saa vi kan faa dig rask; jeg skal saa snakke med Bülow om det andet."

Men Benedikte blev ved at græde, da han var gaaet, og borede Ansigtet ned i sin Hovedpude. Hun syntes, hun maatte skamme sig for at se et Menneſke i Øjnene, om det saa kun var hendes egne to uskyldige smaa.

For det var jo saadan, at da Kongen sagde, hun skulde lære at ride, var den Tanke faret gennem hendes Hoved: nu kommer jeg ud af mit Bur; nu kan

jeg maaske faa ham at se, den anden, Maltheserridderen. Medens hendes gode Frederik sad her og bare tænkte paa, hvordan hun skulde faa det bedre, forraadte hun ham i sit Hjerte. Og saa ærlig og trofast var han selv, at det aldrig faldt ham ind at nære nogen Mistanke. Men det skulde blive anderledes; hun vilde gøre, som han sagde; det vilde nok blive bedre med hende, naar hun kom mere ud imellem Mennesker; for denne Tanke, der havde besat hende, denne brødefulde Længsel, som hun ikke kunde slippe, det maatte jo være syge Griller, avlede af den Ensomhed, hun saa længe havde levet i. Nu maatte hun se at blive rask og glad igen, saa hun kunde være sin Frederik en Smule til Opmuntring; han kunde vist trænge til det; og hun tænkte igen paa, hvor meget han havde forandret sig i den sidste Tid, hvor tyngtet og træt han saa ud. Naar han kom igen, saa skulde han finde sin lille Pige fra de gode, gamle Dage, saa han dog kunde have ét Sted, hvor han kunde kaste Byrden af sit Sind.

Ja, Fru Dannemand havde Ret, Frederik den Sjette kunde nok trænge til lidt Opmuntring; hun vilde være blevet forfærdet, hvis hun havde kunnet følge ham med sit Blik, naar han forlod hende. Han gik strunk gennem Gaderne og nikkede mildt til alle de loyale Borgere, som bøjede sig for ham paa hans Vej, og han holdt sig stiv, saa længe han endnu havde Pligter at varetage. Men naar han saa blot et Øjeblik sad alene i sit Arbejdsværelse, sank han ganske sammen. Han saa klart, hvor skævt alting gik for ham; alle hans Bestræbelser for at afbøde de truende Ulykker syntes frugtesløse, Nettet trak sig mere og mere sammen om ham, Undergangen syntes uundgaaelig. Og i sit Mismod undrede han sig selv over den hjertelige Hyldest, Befolkningen viste ham, hvor han kom til Syne. Somme Tider rørtes han over denne urokke-

lige Trofasthed; til andre Tider nagedes han af Mistænksomhed... lurede der ikke en Fare bag Under-saatternes loyale Maske? Vilde Folket ikke blot gøre ham tryk for i Ro og Mag hemmeligt at kunne forberede Anslag mod hans Enevoldsmagt, hans Krone, maaske hans Liv? Han saa jo dog klart selv, at hele hans Politik var forfejlet; han vidste ogsaa, at Misfornøjelsen i Befolkningen var stærk og stigende; der skumledes i alle Kroge. Men han vidste ikke, at det var hans Ungdoms store Bedrifter, der nu kom ham til Gode; Folket knurrede, men ikke over „den ejegode Frederik“, Negerslaveriets Ophæver, Bondestandens Frigører, den nationale Hærs Skaber. Hadet vendte sig mod hans Adjutanter, Bülow og de andre, som fik Skylden for alle de politiske Fejlgreb, som nu dyngede Byrde paa Byrde over Folkets Nakke.

Broget saa det ud; det var nu kundbart for alle, at Napoleon havde lidt et fuldstændigt Nederlag i Rusland; Russerne havde overvundet ham uden Kamp, de havde ladet Landet selv om at knuse ham. Helt frem til Moskwa trængte han og fandt Byen i Brand; uden Levnedsmidler, midt i Vinterens Hjerte, stod han med sin uhyre Hær som i en Ørken, hvor en usynlig, uangribelig Fjende sneg sig om ham og udmarvede hans Kraft. Han maatte gaa tilbage, og Tilbagetoget blev en vild Flugt; Hæren opreves, som en slagen Mand drog den hidtil uovervindelige Cæsar tilbage gennem Evropa.

Og paa hans Styrke og Held hvilede Danmarks Skæbne. Faldt han, da stod Danmark og Norge ene mod hele Evropa; og i Sverige sad Bernadotte, Karl Johan, Forræderen mod Napoleon, Danmarks argeste Fjende; ingen tvivlede om, at han havde sat Norges Erobring som sit Maal, maaske Danmarks med.

Krigen med England slæbte sig langsomt frem gennem Kaperier og Smaafægtninger; forgæves søgte

de danske at tilbageerobre Anholt, som Engelskmændene havde besat allerede 1809; forgæves kæmpede danske og norske Søhelte imod Overmagten. Ære og Tab, det var vort Udbytte af de fleste Kampe; den norske Fregat „Najaden“ blev tilintetgjort af det engelske Orlogsskib „Diktator“... og dog var alt dette for intet at regne; en umistelig Hæder var det, at vi over Hovedet kunde hævde en Plads til Søs overfor selve den Fjende, som mente at have knust os ved at røve vor Flaade.

Men det frygtelige var, at Krigen fremfor alt formede sig som en økonomisk Kamp paa Liv og Død. Det var uhyre vanskeligt for Landet at skaffe Levnedsmidler nok, især til Norge og Island; og al Handel med England var jo forment Napoleons Forbundsfælle. Næsten al Indførsel blev forbudt af det, Landet skulde købe, og Udførselen standsedes af det, vi havde til Salg. Og saa kunde det jo alligevel ikke gennemføres; der var Kul fra England, der var Kolonialvarer, der var hundrede Ting, som Landet ikke kunde undvære; og saa blev der givet den ene og den anden særlig Tilladelse til at indføre en Ladning af det, som manglede... hvad naturligvis de fleste benyttede sig af til ogsaa at indsmugle andre Varer.

Og havde det saa været Købmændene alene; men midt under den almindelige Forvirring og Desperation strøede Kongen om sig med Indførselstilladelser til private; Folk spekulerede aldeles vildt, enkelte heldige skabte sig paa kort Tid uhyre Formuer, langt flere mistede i Dag alt, hvad de havde ejet i Gaar. Adjudanterne spekulerede ivrigst af alle... det var en offentlig Hemmelighed, at Bülow flere Gange var paa Nippet til at blive ruineret og kun frelstes ved Kongens Hjælp; det skulde nok sætte ondt Blod, og Adjudanterne fik saa hele Skylden.

Ingen vidste, at Kongen selv var den ivrigste til at spekulere; han kendte jo Konjunkturerne før nogen anden og risikerede intet; medens Regeringen ved hundrede Forbud lagde Handelen øde, skummede den selv Fløden; og under alt dette faldt Pengene og steg Priserne til det vanvittige; en Specie maatte betales med 130 Rigsdaler i Papir; en Tønde Hvede kostede 100 Daler Kurant...

De svimlende Kornpriser ramte Brændevinsbrænder Bjerre haardt; han lod sin Virksomhed gaa helt i Staa; for han forstod sig ikke paa den nymodens Manér med at lave Brændevin af Kartofler, saadan som de lærte det nu paa det kongelige Brænderi; og saa kom der et Brev fra Bülow, som sagde ham op...

„Aa, Herregud,“ sagde Madam Bjerre, da de om Aftenen var krøbet til Køjs, „det var dog ellers vores gamle Hjem; jeg begriber ikke, at du kunde nænne at skille dig ved det.“

„Naa ja, Mutter“, sagde Bjerre og gabede, „det var jo Kongen. Og saa var det skam ogsaa godt, vi kom af med Kassen i Tide... der er mangan rigere Mand end jeg, som ryger af Pinden i Aar.“

Og et Øjeblik efter snorkede han; han kom jo sent hjem nu, der var saa meget at drøfte oppe i Klubben...

Saa flyttede Bjerres; de fik en Erstatning for at rømme Lejligheden straks. Og saa blev hele Huset sat paa den anden Ende. Fru Dannemand var kommet op nu, og hun kastede sig selv ud i det forcerede Liv, som saa dejligt døde alle Tanker; hun forhandlede med Haandværkere og Arkitekter og fik fremtryllet en Pragt, saa hun i den første Tid ikke kunde føle sig hjemme i sit eget Hus. Soveværelserne og Dagligværelserne blev flyttet ovenpaa, saa at hele den nederste Etage blev Selskabssaloner; Kongen

morede sig over hendes Iver og gik ind paa alle hendes Indfald; han var lige glad, hvad det kostede, for det slog jo ikke til alligevel. Og Fru Dannemand lod Pengene rulle; Madam Rafsted var ganske for- tumlet over al den Herlighed og henrykt over, saadan et Liv, der var kommet i hendes Bendte.

„Næ, men nu er du da ogsaa glad“, sagde hun, „og nu kan du da heller ikke faa det finere!“

„Ja, du kan tro, jeg er glad“, sagde Fru Dannemand og snurrede hende rundt; men der mangler meget endnu; nu skal du bare høre... I skal tegnes.“

„Hvad skal vi... tegnes?“ sagde Madam Rafsted forbløffet, „hvem er det, der skal tegnes?“

„Du og Fader og Anders Greisen... I allesammen, jeg har talt med en Billedhugger om det, og han skal lave Jer i Gibs, ligesom I staar og gaar.“

„Nej, nu har jeg aldrig...“

„Jo, for jeg vil have Jer her, saa jeg kan se Jer altid,“ sagde Fru Dannemand. „I er dog alligevel de kæreste jeg har; men nu maa du se at faa Fader med herud paa Søndag, saa vi kan faa ham tegnet af. Og husk, at han saa tager Uniformen paa.“

Madam Rafsted kom ganske for- tumlet hjem og kunde næsten ikke vente, til Morten kom tilbage ved Middagstid.

„Morten,“ sagde hun, „jeg skal hilse dig fra Bendte, og saa skal du derud paa Søndag for at blive tegnet; Bendte vil have lavet os i Gibs, og saa skal vi staa i hendes Stuer.“

„Hvad er det for nogen Narrestreger?“ brummede Morten gnavent. „Jeg vil slet ikke have noget med Jeres Komædie at gøre.“

Morten Rafsted var næsten blevet helt Karl igen i al denne Tid, hvor han saa godt som aldrig smagte en Draabe; hvor kær han end var i Rusen og dens

Glemsel, saa skal der dog baade Lyst og Evne til at give en Mark eller mere for en Dram.

Og nu slog han i Bordet.

„Galt nok er det, at den Hore skal være min Datter,“ sagde han. „Det er snart alt det, jeg kan nære mig paa Holmen nu; der var én i Gaar, som begyndte at stikle til mig og spurgte, om Kongens Svigerfader ikke kunde give en Omgang... en luset Matros var det; jeg lagde ham naturligvis i Dækket med det samme; men jeg skammer mig som en Hund, og jeg sætter ikke mine Ben i den Rede, saa længe jeg kan sanse og samle.“

Madam Rafsted sagde ham slet ikke imod; hun vidste kun altfor godt, hvordan han skulde tages. Hun diskede saadan op for ham om Søndagen aile-rede fra Morgenstunden af, at han blev tilpas gemytlig og fulgte med hende hen paa Toldbodvejen. Men stram i Ansigtet var han ligegodt, da han hilste paa Bendte; han skævede mistroisk rundt til al Stadsen og lukkede ikke Munden op; da han kom hjem, drak han sig kanonfuld, saa han maatte holde Sengen om Mandagen; og efter den Tid slog han sig paa Drikkeriet igen.

„Du faar sgu og skaffe, hvad der skal til, Mutter“, sagde han og jog hende hen paa Toldbodvejen efter Penge, naar han var gaaet læns. „Skal jeg være Kongens Svigerfader, vil jeg min Salighed ogsaa leve som en Hertug.“

Og Bendte gav altid Moderen, hvad hun bad om og mere til; Bülow havde Ordre til at lade udbetale alt, hvad hun forlangte, og Kongen vilde ikke vide af noget Regnskab.

Tegnede blev de da saa alle tre, og snart stod de i skinnende Gibs i fuld Legemsstørrelse inde i Fru Dannemands Kabinet... Morten Rafsted i fuld Galla med Øksen i Haanden, Madam Rafsted i Nymfege-

vandt og overjordisk Skønhed, og Anders Greisen i den Kadetuniform, han snart skulde bære.

Det var ordnet i Hemmelighed alt sammen, for det skulde jo være en Overraskelse for hendes Frederik; og hun var helt stolt, da hun endelig kunde vise ham det.

Men Frederik den Sjette blev alligevel noget forbløffet, da han saa Arrangementet.

„Hvad Dælen er det!“ sagde han og blev staaende paa Dørtrinnet, „det er jo et helt Vokskabinet, du har faaet stavlet op. Haa, haa, naa, det er Fader og Moder og lille Broder, hvad? Ja, du er en rigtig god, lille Pige; det er meget kønt af dig, at du tænker paa dine Forældre. Nej, men véd du, hvad jeg har tænkt paa, Frederikke, skal vi ikke have os en Have?“

Han skyndte sig ud af Kabinettet og kom der ikke i lang Tid; han fandt dog alligevel, at den for-drukne Holmens Tømmermand, hvem han selv i sin Tid havde frelst fra Fængslet, var kommet ham lovlig nær ind paa Livet.

Men saa gav de sig til at tale om denne Have, og Arbejdet blev straks sat i Gang. Ejendommens Grund strakte sig langt bagud, helt om til Amalie-gade, hvor den Laage var, som Kongen plejede at gaa igennem. Allerede i det sildige Efteraar blev Grunden gravet og beplantet; Frederik den Sjette satte selv det første Træ, en Lind, som grønnes der-ude den Dag i Dag.

„Dér skal vore Børn sidde under engang“, sagde Kongen, „for vi vil have rigtig mange Børn, lille Fru Dannemand; jeg kender ikke noget bedre; men nu skal den næste være et Dregebarn, lille Pige, ellers bliver Frederik gal i Kalotten, haa, haa... skønt...“

Han blev pludselig alvorlig og tilføjede:

„Hvad kan det saa nytte, siden han ikke kan

komme til at regere? Og selv om det var en Kronprins, saa er jeg Pinedød ikke sikker paa, at der bliver noget Land for ham at regere over, nej, saamænd er jeg ej."

Saa faldt han hen i sine Tanker, og Fru Danne-
mand i sine, som altid var de samme, den samme
Længsel, den samme Anger.

Og saadan gik det ofte nu, at bedst som de havde
det hyggeligst og munterst, saa faldt Skyggen over
dem, og de bjergtoges hver af sine tunge Tanker,
dem de ikke kunde dele med hinanden.

Saa blev Lejligheden indviet med et stort Bal,
hvor Borgerskabets unge Døtre dansede med Frederik
den Sjettes Officerer og med ham selv. Det styrkede
Kongens Popularitet mægtigt i Borgerskabet, at han
ville vise sig saa jævn og ligefrem, og selv var han
glad ved at have et Sted, hvor han kunde færdes som
et Menneske mellem andre Mennesker.

Ud over Byen løb Rygtet om Hoffet paa Toldbod-
vejen, om den unge Fru Dannemands Ynde og Mun-
terhed. Det hed sig, hun havde stor Indflydelse paa
Kongen; man sagde, at hun havde skaffet flere Offi-
cerer forfremmet; og sikkert var det, at naar en af
hendes borgerlige Gæster bad om hendes Hjælp for
at opnaa en Indførselstilladelse eller anden Begun-
stigelse, sagde hun sjældent nej, og hendes Ja var
lige saa godt som Kongens eget; det blev altsammen,
som hun vilde have det.

Saa begyndte hun at ride med Berider Schiøtt i
Ridehuset, og det vakte jo stor Forargelse i de dertil
indrettede Kredse; at hendes Hest skulde træde i
Dronningens Fodspor, det gik dog en lille Smule
over Stregen; der manglede vel saa ikke meget i, at
hun skulde præsenteres ved Hove og sidde til Bords
med Hendes Majestæt...

Omtalt blev hun over den ganske By, og bagtalt,

forkættret af dem, der ikke kom i Berøring med hende, yndet blandt sine Gæster, og det var snart sagt hele det højere Borgerskab.

Dér kaldte man hende „den lille Dronning“. Almuen bærede hende med et Tilnavn, der ikke var fuldt saa smagfuldt...

Alt det brød Fru Dannemand sig nu ikke meget om, men netop paa denne Tid ramtes hun af en Krænkelse, der saarede hende dybt. Dronningen havde endnu ikke forsonet sig med den Tanke, at Kongen hos en anden skulde finde den Lykke, hun ikke kunde skænke ham selv; og især krænkede det hende, at hans Valg var faldet paa en Person af saa simpel Herkomst, uden Opdragelse og Kultur. Hun tænkte, at det maatte da vel være Pigebarnets Skønhed, der havde gjort Udslaget, og hun blev nysgerrig efter at se hende. Men om at give hende Foretræde vilde hun ikke høre Tale; skulde hun staa Ansigt til Ansigt med sin Ægteherres Mætresse, tale med hende og maaske række hende sin Haand til Kys?

Hun fik det da arrangeret saadan, at hun en Dag tog Plads foran to store Spejle, og saa førte en af Hofdamerne Fru Dannemand langsomt gennem Gemakket ved Siden af.

Naturligvis saarede dette Fru Dannemand dybt, og selv om hun følte sig skyldig overfor Dronningen, kunde hun i mange Aar ikke tilgive hende den Ydmygelse, der saa unødigt var tilføjet hende. Men til sin Frederik sagde hun intet derom.

SEKS OG TYVENDE KAPITEL.

Majoren.

Den 5te Januar 1813 indtraf endelig den uundgaaelige Pengekatastrofe: Frederik den Sjette maatte saa at sige erklære sig bankerot. De bestaaende

Banker ophævedes, der oprettedes en Rigsbank og udstedtes nye Pengesedler, som skulde afløse alle de gamle. Men disse Sedler kunde Banken ikke indløse for det første, den havde ingen Valuta for dem; som Sikkerhed for Seddelgælden stilledes en Prioritet, der uden videre paalagdes alle Landets Jordejendomme, og dertil bestemtes det, at en Rigsdaler af de nye Penge skulde gælde for seks Rigsdaler af de gamle; det var en Hestekur, saa det kunde forslaa, og det medførte en fuldstændig Omkalfatring af alle Forhold.

Frederik den Sjette selv følte det, der var sket, som en Lettelse; han tænkte, at nu var der vel med ét Slag gjort en Ende paa alt Vrøvlet, og saa vilde Forholdene hurtigt blive tryggere og fastere, naar blot Krigen ikke væltede nye Ulykker ind over Landet; og fra den Kant syntes det at skulle lysne; Napoleon, med hvem Danmark stod og faldt, var ikke kuert af sit Nederlag i Rusland; han sad nu i Paris og stampede nye Hære op af Jorden.

Men i Befolkningen vakte Pengereduktionen en Storm af Harme; man bøjede sig stadig ærbødig Kærlighed for den velmenende Monark; men Finansministeren, Grev Schimmelmann, var ikke netop populær i de Dage. Det var jo ingen Spøg for en Mand, der havde seks Tusinde Rigsdaler til Gode, at han kun fik det ene Tusinde udbetalt tilbage; men mange Mæglere skovlede Penge ind, det store Firma Trier og Meyer tjente en Kæmpeformue; en enkelt Mand var der, som i sin Tid havde købt for 10,000 Sp. cier kongelige Obligationer, hvis paalydende Værdi var halvanden Million; nu kom den ny Pengelov — og den bestemte, at de kongelige Obligationer skulde undtages fra Reduktionen og betales efter deres fulde Paalydende, saa Manden blev med ét Slag Millionær. Men at enkelte var saa heldige, bidrog

naturligvis kun til at forbitre de andre yderligere; og der var stuvende fuldt i Kongens Forgemark af Folk, der kom for at klage deres Nød og andrage om Understøttelse af Chatolkassen, men de fleste maatte gaa med uforrettet Sag.

Oppe hos Grev Vargas de Bedemar sad hans gode Ven, Major v. Cruse, og klagede sig gudsjammerligt; han havde anbragt det meste af sin Formue i et Kaperfartøj, som Englænderne havde taget, og for de sørgelige Rester havde han købt Courantsedler i det fortvivlede Haab, at Pengene dog engang igen maatte stige; nu sad han der midt i Dyrtiden med en Bunke Papir, som hverken var til at leve eller dø af.

„Jeg er en ruineret Mand, Greve,“ sagde han, „og min stakkels Cathrine; det var hendes Medgift, der røg i Lyset... Gud bevare min Mund for at sige noget paa Hans Majestæt, men han har nu ikke været heldig i Valget af sine Raadgivere; de siger, det er Bargum i Paris, der har udkastet Planen, De véd, det er en Søn af Direktøren for det guineiske Kompagni, han, som maatte forlade Landet efter sin Bankerot; en køn Herre til at ordne Landets Finanser.“

„Sladder,“ sagde Grev Vargas, der sad foran Spejlet og barberede sig. „Ikke andet end Sladder. Men sæt Dem dog ned, kære Major; Gulvet ryster under Dem, saa jeg er lige ved at skære mig.“

„Sladder?“ sagde Majoren ophidset og blev ved at gaa. „Da er det Pinedød ikke Sladder, at jeg er ødelagt i Bund og Grund. Jeg takker da Gud, at min Kone ligger i Jorden.“

Grev Vargas smilte ironisk til sit eget Spejlbillede; det var ham ganske uforstaaeligt, at en Mand kunde tage sig et lumpent Pengetab saa nær.

„Og saa min Gæld“, sagde Majoren, „bliver jeg erklæret bankerot, mister jeg min Charge og kan

komme til at kukkelure i Gældsfængslet alle mine Dage.“

„Herregud, Major“, sagde Greven, „saa gaa til Kongen; han hjælper jo Gud og hver Mand; og De véd jo selv, at Militæretaten staar hans Hjerte nær.“

„Tror De ikke, jeg har forsøgt det?“ sagde Majoren. „Men jeg fik Afslag; Bülow og de andre har naturligvis været der; det hedder sig, Adjudanterne har tabt saa meget paa deres Kaffehandel og Sukkerspekulationer, saa Kongen har maattet rykke ud med flere Tønder Guld for at redde dem; en sølle Major kommer jo ikke i Betragtning i saa fint et Kompagni. Men De, som er saa klog, kære Greve, giv mig dog et Raad.“

Majoren blev staaende bag Stolen, saa Greven kunde se hans skaldede Hoved og oppustede Ansigt i Spejlet. Der greb ham et pludseligt Ubehag, saa han uvilkaarligt rykkede Stolen længere bort og spurgte sig selv, hvordan han i Grunden var kommet saa dybt i med en Mand, der ikke indgød ham den mindste Sympati. Men i det samme faldt han i Tanker og lagde Kniven fra sig.

„Et Raad?“ sagde han saa. „Kære Major, Vejen til Kongen gaar naturligvis gennem dem, der har hans Øre.“

„Det nytter ikke“, sagde Majoren. „Bülow kan ikke fordrage mig og tænker desuden bare paa at mele sin egen Kage.“

„Aa, Bülow“, sagde Maltheserridderen foragteligt og greb Kniven igen. „Hvor har De dog Deres Tanker henne, Major? De skal naturligvis gaa til den lille Dronning.“

„Den lille Dronning?“ sagde Majoren, og det klarede op i hans Ansigt. „Fru Dannemand? Jamen der er jo Bülow ogsaa Potte og Pande, og jeg véd ikke, hvem der skulde forestille mig.“

„Det skal jeg“, sagde Grev Vargas.

„Kender De Fru Dannemand?“

„En Smule,“ sagde Grev Vargas og smilte. „Og nu skal jeg jo rejse til Norge i Aften, saa jeg kan passende tage Afsked med det samme; hvis De vil hente mig her et Kvarter før to...“

Og han sank, da Majoren var gaaet, hen i Tanker. Egentlig havde den lille Mætresse jo ikke optaget ham videre stærkt dengang. Der havde været noget værdigt over hende, en lad Ynde, som klædte hendes Ungdom allerkærest; hun var saa helt anderledes end de andre Kvinder, han havde truffet, og betaget af ham ved første Blik... saa gjorde det hende jo ogsaa pikant, at hun var den snurrige, halvgamle Konges Veninde. Men hun havde jo været frugtsommelig... og saa kom Bülows Trusel, der ikke var til at misforstaa; den var nok til at gøre ham kold; naar han skulde være ærlig, havde han ikke skænket hende en Tanke siden.

Men saa havde han tilfældig set hende forleden udenfor Ridehuset; frisk og sød var hun hoppet ud af sin Vogn, og Synet havde ganske fortryllet ham; den Tanke tændtes pludselig i ham, at hende vilde han eje; hun skulde blive den næste, før eller senere skulde hun blive hans.

Saa fik hun Øje paa ham, og han hilste dybt... men ikke dybere, end at han fangede det Glimt af Angst og Glæde, der lyste op i hendes Blik; hendes Rødme, hendes Forvirring, den Usikkerhed, der pludselig kom over hendes Bevægelser, saa det var som en helt anden Kvinde, der gik ind i Ridehuset, end den, der var hoppet ud af Kareten, intet undgik hans skarpe Blik. Og saa erfaren var han i Elskov, at han med det samme læste i hendes Hjerte, som i en opladt Bog. Han vidste nu, at hun ikke havde glemt ham; hun elskede ham, hun havde længtes efter

ham; hun vilde være hans i den Time, han selv vilde det...

Han smilede og sukkede. Fru Dannemand var Frederik den Sjettes Mætresse, hun var T a b u. Og i Aften skulde han rejse; maaske blive borte i Aar.

Men enfin, han vilde dog gøre hende sin Visit, spinde endnu nogle Traade mellem sig og hende, lægge endnu en Sæd, og saa afvente dens Vækst og Modning; ingen vidste, hvad Tiden kunde bringe; Kongegunst plejer jo sjældent at vare evig...

Men rigtig godt passede det nu alligevel, at han kunde følges derhen med Majoren; saa havde han én at dække sig bag og behøvede ikke at frygte for det hede Blod, der saa ofte havde fristet ham ud i Uføret. For saa meget stod fast, at netop nu, da han steg i Kongens Gunst, vilde han ikke sætte sin Fremtid over Styr for et Kærlighedseventyrs Skyld.

Majoren var præcis, og da de kun havde faa Minutters Gang til Toldbodvejen, var Fru Dannemand endnu alene, da de blev meldt; det var netop det, Grev Vargas havde beregnet; han vilde endnu engang nyde Synet af hendes Forvirring, forvise sig om sin Magt over hendes Sanser...

Men det kom alligevel anderledes, ganske anderledes denne Gang, end han havde ventet. Fru Dannemand havde kæmpet og vaaget og bedt, siden hun mødte ham udenfor Ridehuset, men hendes Kærlighed var blusset saa heftig op, at hun ikke havde kunnet staa imod. Hun syntes slet ikke mere, der var nogen Fare; Herregud, hun var jo dog Herre over, hvor langt hun vilde gaa. Og den Tanke fo'r igenem hende: hvad vidste hun i Grunden om Frederik den Sjettes Liv, naar han ikke var hos hende? Havde hun nogen som helst Grund til at mene, at han var tro imod hende? Det var han sikkert ikke, Konger plejede jo at følge deres Lyst. Havde han ikke sin

Dronning, som han holdt af, og kastede dog sin Kærlighed paa en lille Nyboderspige? Hans Hjærte kunde sikkert rumme flere...

Og saa var hun jo da ikke hans Dronning, kun en lille Pige, som han havde til sin Glæde, og som gjorde sin Pligt, naar han havde sit Fristed hos hende. Det med Grev Vargas var noget ganske andet... et uskyldigt Sværmeri, en dulgt Lykke, som Livet skyldte hende, og som ingen havde Ret til at nægte hende. Og hvad betød det desuden altsammen mod dette ene salige Vidunder, at han ikke havde glemt hende, at han elskede hende, at han vilde komme, for det havde hun læst i hans Blik, at før eller senere vilde han komme igen...

Og nu, da han stod her i hendes Stue, gav hun sig ganske hen i sin Glæde; hun rejste sig og gik ham i Møde med fremstrakte Hænder.

„God Dag, kære Greve,“ sagde hun, „det var smukt af Dem at se herop. Men nu skal De rigtignok have Skænd; hvor har De dog været saa længe...“

Grev Vargas blev en Smule urolig og skottede til Majoren; han havde ikke ventet, at hun skulde være saa uforsigtig; der var jo et Vidne, og ingen kunde tage Fejl af, at hendes Glæde var en Smule ud over det konventionelle. Forhaabentlig var Majoren for dum...

„Madame“, sagde han og kyssede hendes Haand, „mit Arbejde levner mig desværre sjældent Tid til at leve, som mit Hjærte tilskynder mig... men maa det ikke være mig tilladt at præsentere Major von Cruse, som er min gode Ven; jeg vilde gerne anbefale ham til Madames Bevæggenhed...“

„Velkommen, Hr. Major!“ sagde hun venligt, „det passer udmærket; vi har netop en lille Dans i Aften, og De skal være hjærtelig velkommen, De og

Deres Familie. Paa Grev Vargas kan jeg vel gøre sikker Regning?"

„Det er desværre umuligt, Madame“, svarede Maltheserridderen og holdt hendes Blik fangent under sit. „Endnu i Aften maa jeg rejse til Norge; jeg kom for at sige Adieu.“

Majoren stod og stirrede glubsk fra den ene til den anden; han mærkede godt, at det ulmede bag Grevens slebne Høflighed; han saa, hvor bleg Fru Dannemand blev, da han talte om sin Rejse. Saa det stak der altsaa under... Maltheserridderen og Fru Dannemand! Se, se... hun generede sig saamænd ellers ikke, den lille Dronning...

„Men Hr. Greve“, sagde Fru Dannemand, „til Norge paa denne Aarstid? Det maa dog i det mindste kunne opsættes.“

„Desværre, Madame“, sagde han... „jeg rejser i Kongens Ærinde; en meget ærefuld Sendelse iøvrigt; det har behaget Hans Majestæt at udnævne mig til Medlem af Kommissionen angaaende Kongsberg, Aardal og Røros Bjærgværker og tilstaa mig en rundelig Pension. Hans Majestæt er særdeles god imod dem, der tjener ham, og jeg vilde ikke for alt i Verden forspilde hans Gunst.“

Han sagde det sidste med saa stærk en Betoning, at hun ikke kunde misforstaa ham; men hun læste samtidig i hans Øjne noget, som gav hans Ord en dybere Mening. Vente, sagde hans Blik, det er jo kun at vente. Men saa faldt igen hans Ord som et Slag.

„Det er sandsynligt, at jeg bliver borte i flere Aar...“

Fru Dannemand fik med en voldsom Anspændelse atter Magten over sig selv, saa vidt at hun kunde føre Konversationen over i et mindre farligt Spor. Men desværre var Major v. Cruse ikke alene dum,

han var ogsaa fiffig; han lod sig ikke narre af de ligegyldige Ord; han fik Færten af det, der laa under ... skimtede dunkelt de fine Traade, som spandt sig imellem disse to, og lovede sig selv, at den Sag skulde han nok faa nærmere Rede paa; det var en Viden, som altid ved Lejlighed kunde blive nyttig for sin Mand...

Saa rejste Grev Vargas sig og tog Afsked.

„Men Majoren tillader jeg mig at lade blive tilbage“, sagde han, da han kyssede hendes Haand. „Jeg véd, han har noget at bede Dem om, og det vilde være mig overmaade kært, om Madame vilde laane ham Øren...“

Fru Dannemand blev ved at stirre paa Døren, da den havde lukket sig efter ham, og hun sagde intet. Majoren havde hun i Øjeblikket ganske glemt; og Majoren vogtede sig vel for at bryde Tavsheden; han brændte af Utaalmodighed efter at se, om hun vilde gaa saa vidt, at hun holdt Øje med Maltheserridderen fra Vinduet og hilste. Og det gjorde hun; saa vidste han Besked...

En Tid endnu blev Fru Dannemand staaende med sin brændende Pande mod den kølige Rude; hun hørte endnu Grev Vargas' Stemme i sine Øren, syntes endnu, hun saa ham hilse og forsvinde derovre under Grønningens Træer. „Jeg rejser“, sagde han, „jeg bliver borte i Aarevis; jeg vilde ikke for alt i Verden forspilde Hans Majestæts Gunst...“

Men saa følte hun igen hans brændende Blik over sig, og i dets stumme Tale var der en anden Klang. Hun kunde slet ikke føle sig bedrøvet, det gjorde slet ikke noget, at han rejste. Han var kommet, og han vilde komme igen; han elskede hende, og engang...

Hun hørte i det samme en hæs Rømmen bag ved sig og kom i Tanker om Majoren; en Følelse af Uvilje greb hende over, at han havde været Vidne

til denne Scene; ikke fordi hun frygtede ham, men dette vilde hun saa gerne have haft for sig selv; en Hemmelighed skulde det have været mellem ham og hende...

Hun vendte sig og tog først nu Majoren i Øjesyn; halvgammel og grim var han, han faldt aldeles ikke i hendes Smag; hun var heller ikke sikker paa, om der ikke laa en dulgt Medviden i hans Blik, og hun sagde temmelig koldt:

„Aa om Forladelse; det var Hr. Major v. Cruse, ikke sandt? Det forekommer mig, at Greven antydede, at De havde noget paa Hjærte?“

Hun var i dette Øjeblik iført al den Værdighed, hun havde vænnet sig til at anlægge over for de utallige Ansøgere, der hjemsøgte hende, og som havde skaffet hende Tilnavnet „den lille Dronning.“ Det løb Majoren koldt ned ad Ryggen; det slog ham, at han maaske havde gjort klogere i ikke at lægge Mærke til noget, sagtens allerklogest i at fjerne sig sammen med Grev Vargas; og han stod og hakkede i det. Men saa forandrede Fru Dannemand paa een Gang sit Væsen, hun kom i Tanker om, at det var Grev Vargas, der havde indført ham; han var Grevens Ven og havde Krav paa hendes Hjælp; maaske kunde hun ogsaa igennem ham høre Nyt om sin Vens Færden i det fremmede Land; saa bad hun Majoren tage Plads og lyttede deltagende til hans Klager og lovede at gøre alt, hvad der stod i hendes Magt for at hjælpe ham.

„Og saa glæder jeg mig til at se Dem i Aften,“ sagde hun tilsidst. „De maa komme rigtig ofte, og hvis Deres Hustru...“

„Jeg er Enkemand, Deres Naade, jeg har kun en Datter.“

„Jamen saa Deres Datter da... nej, De behøver

aldeles ikke at præsentere hende først; her er vi jo ikke ved Hove..."

Det ringede i det samme; det var General Bülow. Han mødte Majoren i Døren og besvarede knap hans Hilsen.

„Kommer han her?“ sagde Bülow til Fru Dannemand, da de var ene. „Deres Naade maa tilgive mig, men jeg vil indtrængende advare Dem mod Major von Cruse; han er en tarvelig Person og yderst intrigant.“

„Naa ja“, sagde Fru Dannemand muntert, „saa trænger han jo saa meget mere til at komme i godt Selskab, kære General; her paa Toldbodvejen trives Intriger ikke...“

Og saa fordybede de sig i nogle Regnskaber og Arrangementer...

Det var en glimrende Forsamling, der om Aftenen samledes i Fru Dannemands Lejlighed. Og hun modtog sine Gæster saa elskværdigt, at de alle fik Indtrykket af, at hun var i straalende Humør; men i Virkeligheden var hun forstemt; Maltheserridderens Afrejse hvilede alligevel paa hende som et Tryk, og hver Gang Døren gik, blev hun urolig... om det dog ikke skulde være ham? Han kunde jo dog have bestemt sig om; hun kunde ikke rigtig forstaa, om han saadan vilde forsvinde uden blot denne ene Aften at være hendes Gæst... den første Aften, den sidste for lange Tider. Og saa følte hun det alligevel som en Lettelse, da han ikke kom, for hvordan skulde det være gaaet mellem alle disse Mennesker, saa daarligt hun kunde beherske sig selv... og saa endda, naar Kongen var til Stede...

Nu kom Frederik den Sjette; han kyssede ganske ugenert Fru Dannemand og gik saa rundt og snakke med Gæsterne saa jævnt og ligetil, som var han en af deres egne... lidt for jævn og ligetil, var der

nok en og anden, som syntes; for denne Aften var der adskillige fornemme Herrer, som kun mødte efter Tilsigelse og derfor var i høj Grad oplagt til at skumle. Der var Kammerherre Bülow, Kammerherre de la Calmette og Kammerjunker Morgenstjerne... de holdt sig i et Hjørne for sig selv, og da Dansen begyndte, og Frederik den Sjette med Fru Danne-
mand havde ført Polonaisen op, hvor de ikke kunde undgaa at være med, saa slog de sig ned ved Kortbordene. Men Kongen var ikke af Gulvet, og Adjudanterne svang de unge Borgerdøtre... for der var kun Borgerdøtre, og derfor blev Fru Danne-
mand ved at være forstemt, hvor muntert hun end teede sig...

Disse Aftenselskaber var og blev en Ydmygelse for hende. Hun vidste nu, hvad der ventede hende, hver Gang en Gæst blev meldt. Min Hustru beklager meget, at hun er forhindret... min Kone befandt sig ikke vel... tænk, hvor uheldigt, Deres Naade, at mine Døtre netop skulde paa Landet...

Undskyldninger og Udflugter, hun var ikke god nok til „uskyldige“ Kvinders Selskab; hun var som befængt med en Smitte; man isolerede hende, man ønskede at understrege hendes tvivlsomme Stilling som Kongens Mætresse, hos hvem kun Herrer kunde være bekendt at give Møde. Om det saa var den sølle Major v. Cruse, havde han ikke sin Datter med; hun havde forkølet sig paa en Spadseretur...

Da alle Gæsterne var taget bort, fik Frederik den Sjette Støvlerne af sig og Piben tændt; han gavede og strakte sig velbehageligt i Stolen og stirrede gennem Røgskyerne over paa sin lille Frederikke Benedikte, der sad ved Vinduet med Hænderne foldet under sin Nakke og sagde ikke et Ord.

„Naa ja, det var jo da meget fornøjeligt,“ sagde Kongen og gavede igen... „men hvad er der i Vejen

med min lille Pige? Du ser Pinedød ikke ud, som om du havde moret dig... hvad er det nu, der gnaver paa de smaa Tanker, hvad?"

„Aa, det er ingen Ting,“ sagde Fru Dannemand og fik Taarer i Øjnene i det samme.

Men saa kom hun i Tanker om, at det var ikke værd, Kongen begyndte at gætte; og hun sagde saa, at det krænkede hende saa dybt, saadan som Folk saa hende over Hovedet; kunde Borgerne sende deres Døtre her hen, saa kunde de adelige Damer vel heller ikke være for fornemme til at komme; det var jo da paa en Maade Kongen, der indbød dem, og Gud maatte vide, om de i Grunden var saa meget finere end de andre...

„Haa, haa, haa,“ lo Frederik den Sjette... „nej du maa nok sige det, lille Pige. Som nu dem, der var her i Aften... ja Franz Bülow's Kone er da for Resten en Baronesse Selby, men hendes Moder var saamænd en jævn Købmandsdatter. Naa og Kaptejn Holsteins Svigerfader er Rebslager, General-Krigs-Kommissær Astrup er gift med en Parykma-gerdatter. Kammerherre Bülow med en Gartner-datter; Calmettes Kone er Datter af en Forpagter og Morgenstjernes har været Tjenestepige, haa haa... du skal ikke tro, vi har det finere ved Hove. Det er jo heller ikke andet end noget Skaberi, lad du de Madammer stikke Næsen i Vejret, som de vil. Min Kone kommer her da for Resten heller ikke, haa, haa..."

„Nej men Frederik dog, at du kan sige saadan noget... for Resten kan jeg til Nød forstaa, at Fruerne holder sig borte; men Døtrene kunde da i det mindste komme.“

„Ja saamænd kunde de saa,“ sagde Kongen... „og det skal de Pinedød ogsaa. Det koster mig jo ikke uden et Ord. Men saa skal du værsgod ogsaa

lade være mød at sidde der og mule. Kom nu herhen og vær rar.“

Fru Dannemand satte sig hen paa hans Skød og strøg ham gennem det hvide, bløde Haar.

„Det er sandt, Frederik,“ sagde hun, da hun pludselig kom til at tænke paa Majoren. „Jeg har ikke fortalt dig om den stakkels v. Cruse, han er aldeles ruineret og vil saa gerne have, at du skulde hjælpe ham.“

„Jeg véd det, jeg véd det,“ sagde Kongen fortrædeligt. „Han har været oppe og hyle hos mig ligesom alle de andre. Men det kan paa ingen Maade lade sig gøre; jeg kan skam ikke mere...“

„Det var kedeligt,“ sagde Fru Dannemand forundret; for nu havde hun bedt for saa mange, og Kongen plejede altid straks at gøre, som hun vilde. „Det var rigtigt kedeligt, Frederik; jeg lovede ham saa bestemt, at jeg skulde gøre, hvad jeg kunde...“

„Det har du jo ogsaa gjort, lille Pige,“ sagde Kongen og borede med sine Fingre i hendes Haar... „og jeg saamænd med; vi har vist været altfor gode begge to... véd du, at jeg har maattet deponere alle mine Guldallerkener og Fadene og Kandelabrene, hele Pibetøjet i Banken? Bliver det saadan ved, kommer jeg Pinedød til at gaa med mine gamle Bukser til Jøden i Læderstræde, haa haa...“

„Nej men Frederik dog,“ sagde Fru Dannemand forfærdet... „sidder du saadan i det og har ikke sagt mig et Ord? Jeg har jo ikke anet, at du var fattig... og jeg som gaar her og bruger saa mange Penge.“

„Vis vas,“ sagde Kongen. „Fattig og fattig, den ene Tigger kan jo altid hjælpe den anden. Hvad der skal til, det skal til; det manglede bare, at du skulde gaa her og vende hver Stilling... nej, lille Pige, det er saamænd bare en Draabe i Havet; men jeg kan minsæl ikke forsørge alle Landets Majorer.“

„Nej, det var ogsaa dumt af mig,“ sagde Fru Dannemand... „det gør mig bare saa ondt for Manden...“

Og igen kom den Skamfuldhed over hende... saa meget hun fik, og saa lidt hun gav til Gengæld — tænkte bare paa sit eget; for det var jo slet ikke for Majorens Skyld hun havde bedt, og saa gemte hun sit Hoved ved Kongens Bryst.

Frederik den Sjette gabede.

„Ja, du er en god lille Pige,“ sagde han og lagde Piben fra sig i Vinduet. „Naa lille Fru Dannemand, saa skulde man vel se at komme til Køjs...“

Den næste Dag ved Tolvtiden stillede Majoren igen paa Toldbodvejen for at høre sin Dom; hans Taalmodighed blev sat haardt paa Prøve, for der var fuldt af Mennesker; først ved Afskeden fik Fru Dannemand Lejlighed til at sige:

„Det lod sig desværre ikke gøre, Hr. Major, ikke endnu i hvert Fald, men tab nu ikke Modet... paa Onsdag har vi en lille Fest igen og haaber at se Dem og Deres Datter, jeg haaber da, hun til den Tid har overvundet sin Forkølelse...“

Majoren var rasende, da han kom hjem.

„Det er Bülow, den Lump,“ sagde han til sin Datter. „Jeg tænkte det straks, da jeg saa hans storsnude Fjæs i Døren i Gaar. Og nu er vi inviteret derud igen til paa Onsdag; du maatte da endelig komme med, skulde jeg hilse og sige.“

„Jeg? Ikke at jeg sætter mine Ben hos det Fruentimmer, og jeg begriber ikke, at du gider...“

„Naa ja, naa ja,“ vrissede Majoren... „Pengene skal sgu skaffes, og saa maa man vel tage dem, hvor de ligger, om det saa er paa en Mødding.“

Han sad og dampede paa sin Pibe og stirrede paa Datteren, som nu var syv og tyve Aar, uden at nogen Bejler havde meldt sig. Køn var hun paa

en Maade, men lovlig grov i Trækkene, og man skulde være meget galant for at nøjes med at kalde hende fyldig. Uden Medgift vilde det blive vanskeligt, meget vanskeligt.

Saa maatte han fortælle hende om Kongen, og om hvem der havde været.

„Ja, jeg tænkte det nok... lutter Herrer og saa nogle smaa Borgerpiger. Jeg kan ikke begribe, hvor du kunde tænke dig, at jeg skulde mænge mig mellem det Pak.“

Majoren sprang pludselig op og stormede frem og tilbage over Gulvet.

„Dér har vi det!“ raabte han... „sikke nogen Fæhoveder vi har været! Kan du da ikke begribe... naturligvis er Fru Dannemand blevet fornærmet, fordi du ikke kom med. Det er dog ogsaa det rene Idioti at lægge sig ud med den, man beder om Hjælp. Men det kan rettes, lille Cathrine, nu maa du være en god Pige og gaa med paa Onsdag...“

Han blev ved at tigge og true hende den Dag og de følgende, men Cathrine vilde ikke give sig. Ikke Tale om, hun vilde jo blive til Latter blandt alle sine Bekendte...

Men saa en Morgen, da Majoren red sin Tur, mødte han Frederik den Sjette, og Kongen standsede sin Hest.

„Vi ses vel paa Onsdag hos Fru Dannemand?“ sagde han. „Og jeg glæder mig til at hilse paa Deres Datter, glem ikke det, Major, at jeg ønsker en Dans med Frk. v. Cruse...“

Kongen slog op med Haanden og galopperede af Sted, og Majoren red tankefuld hjemefter.

„Det er en Tilsigelse, Cathrine,“ sagde han, „denne Gang har du ikke noget Valg.“

Og om Onsdagen var hans Datter Fru Dannemands Gæst... i sit fineste Puds og sin fornemste

Holdning, men egentlig gruelig nysgerrig efter at se den hele Menage efter i Sømmene; det kunde jo være grinagtigt nok at se Kongen gøre Haneben til den lille Holmens Tøs...

Men Kongen var der ikke, han havde faaet et af sine Mavetilfælde og holdt sig inde paa Amalienborg.

Majoren sad i sort Humør ved Kortbordet, endskønt han havde et styrtende Held, og der blev spillet højt. Men hvad hjalp det ham? Det var ikke Smaapenge, han havde Brug for, og hans Tanker blev ved at tumle med den fortvivlede Situation, som truede med at volde hans totale Ruin; det var et højere Spil, og fik han ikke snart Trumfer paa Haanden, kunde han lige saa godt først som sidst skyde sig en Kugle for Panden.

„De skal give, Major“, sagde Rømeling, som var hans Makker.

Men Majoren hørte ham ikke; han havde pludselig faaet en Idé, en herlig Idé, og slet ikke umulig at realisere; han sad og stirrede ind i Lyset og trommede med Fingrene paa Bordet.

„De skal give, Major“, gentog Rømeling utaalmodigt og stødte Kortene helt hen til ham.

„Og Majoren gav og spillede videre... helt hen i Vejret; han tabte alt det, han havde vundet og mere til, men han skænkede det ikke en Tanke; han sad og flyttede sig uroligt paa Stolen og mumlede i Skæget:

„Satans ogsaa, at Maltheserridderen skal være i Norge, netop nu, da jeg har Brug for ham. Havde jeg ham her, skulde det gaa som Fod i Hose; for der er noget mellem de to; min Sæl og Salighed, om de ikke var nær ved at falde hinanden om Halsen lige for mine Øjne! En Uforsigtighed var nok... en tvetydig Situation, udnyttet paa rette Maade... men gaa skal det nu alligevel...“

Datteren sad mut og trykkede sig helt op i Hjørnet af Vognen, da de kørte hjem. Hun var bitterlig skuffet; ingen Konge, ikke ret megen Dans; og mere end alt andet ærgrede det hende, at Fru Dannemand var s a a d a n; hun havde tænkt sig en simpel, forfløjten Tøs, og saa var hun lige saa meget Dame, som enhver anden og saa slet ikke ilde ud.

„Naa, lille Cathrine,“ sagde Majoren, „hvad synes du saa om Fru Dannemand?“

„Aa“, sagde Cathrine, „jeg synes, det hele er saa væmmeligt.“

„Det var kedeligt, at Kongen ikke kom“, sagde Majoren.

„Ja“, sagde Cathrine, „Kongen er saa sød; men om jeg begriber, at han kan finde nogen Fornøjelse i den Menage!“

„Hm“, sagde Majoren. „Dronningen er jo svag, og Konger plejer jo desuden altid at holde sig en Mætresse, det er der ikke noget at sige til; Hans Majestæt har det vist ikke for morsomt paa Amalienborg, og saa er det da kun rimeligt, at han slaar sig løs.“

„Da begriber jeg ikke, hvad han ser i hende,“ svarede Cathrine gnavent.

„Det maa du nok sige to Gange“, sagde Majoren betydningsfuldt. „Det er Synd for Hans Majestæt, at han har nedladt sig saa dybt; han skulde have haft en Pige af god Familie og med nogen Dannelselse der er saamænd nok, der gerne vilde. Og saa en, der var værd at se paa; for véd du hvad, Fru Dannemand... du er da for Eksempel hundrede Gange kønnere.“

„Jeg?“ sagde Cathrine og saa studsende paa ham. „Naa, jaa, det hører der endelig heller ikke saa meget til.“

Hun sank hen i Tanker, og ingen af dem sagde mere, før Vognen holdt for deres Dør.

Majoren bar sig virkelig diplomatisk ad, for han berørte ikke mere dette Emne, men afventede roligt Virkningen af sine Ord. Og da den næste Indbydelse kom fra Fru Dannemand, saa Datteren saadan paa ham, at han begreb, Udsæden havde spiret. De forstod udmærket hinanden, disse to, og vidste, at nu arbejdede de begge hver for sig mod det samme op-højede Maal. Og fra nu af forsømte de ingen Lejlighed. Frk. v. Kruse tog Del i alle Selskaber paa Toldbodvej, og Majoren insinuerede sig paa enhver Maade hos den lille Dronning. En Dag mødte han hende og Berider Schjøtt, der nu ikke længere nøjedes med Ridehuset, men fartede om i Byens Omegn og paa Voldene, og han fik den lykkelige Indskydelse at parere sin Hest og hilse saa stramt, som havde det været Kongen selv; og fra nu af sørgede han for at møde hende hver Dag; og der gik ikke en Dag, uden at han stillede hos hende i hendes Modtagelses-tid. Han vidste jo, hvad han skulde tale om for at vinde hendes Øre; han fortalte hundrede Smaating fra sit Samvær med Maltheserridderen, Pikanterier fra Grevens Rejser, smaa Intimiteter, der var røbet for ham ved Vinflasken i dybeste Fortrolighed; det blev for ham som en Trylleformular, der altid kunde aabne Fru Dannemands Hjærte; og det varede ikke længe, før han blev hendes daglige Ledsager paa Rideturene, skønt det ved Gud ikke var behageligt for ham at vise sig offentligt i det Selskab; men han fik sin Løn; Fru Dannemand forstod, at han bragte et Offer, og blev ham oprigtig taknemlig.

Men det kan nok være, der blev skumlet i Hof-kredsene; Majoren viste sine Hensigter en lille Smule for tydeligt. Han kredsede paa Fru Danne-mands Soireer omkring Kongen og var utrættelig i

at byde sin Datter frem; den godmodige Konge tog det længe for gode Varer. Og Fru Dannemand mærkede intet.

Men en Aften, da Frederik den Sjette havde taget lidt rigeligt til sig af Punchen, brast det diplomatiske for Major v. Kruse. Kongen stod henne ved Vinduet og saa paa Dansen og snakkede med Majoren; i sin Kaadhed lod han Munden løbe uden rigtig at gøre sig Rede for, hvem det var, han havde bæret med sin Fortrolighed. Og Majoren tænkte: Nu eller aldrig. Saadan som Kongen er lavet til i Aften, maa det nok kunne gaa an at give ham et lille Puf. Og saa gik han ud paa Isen uden at ane, at den var tyndere end Papir. Han gav sig til at fortælle om sin Cathrine, som voldte ham stor Bekymring, saadan som hun var, Hjerte helt igennem, og et trofast Gemyt, dyb... nok at øse af for en Mand Livet igenem...

Frederik den Sjette lyttede en Tid tankeløst til hans Snak; men saa blev han pludselig opmærksom.

„Naa ja, naa ja“, sagde han utaalmodigt; for han tænkte, at nu skulde han have hele Remsen om igen om Ruinen og den tabte Medgift. „En anden Gang, Major, en anden Gang; her er dog virkelig ikke Stedet.“

„Deres Majestæt maa tilgive mig, hvis jeg har været taktløs“, fortsatte den intet anende Major, „men jeg er Fader, Deres Majestæt, og jeg fik saadan mine egne Tanker ved at se, hvordan mit Barn følger Deres Majestæt med Øjnene overalt; hun næsten hverken sover eller spiser i den sidste Tid; ja, det er nu for Resten saadan et Barndomssværmeri; og hvor har det ikke ofte glædet min salig Hustru og mig at se den dybe Hengivenhed for vor højtelskede Suveræn, der spirede i den lille Cathrines Hjerte.

Men nu volder det mig alligevel Bekymring, megen Bekymring..."

Kongen blev pludselig ganske nøgtern og vendte sig mod Majoren.

„Ja, saamænd“, sagde han skarpt, „det er skønt at se Undersaatters Kærlighed til deres Fyrste, Major. Men De er jo gammel Officer, saa det kan da egentlig ikke volde Dem nogen Bekymring, at Pigebarnet deler Deres Følelser; det vilde i hvert Fald gøre mig meget ondt, om De skulde være gaaet hen og blevet revolutionær, hvad?“

Saa drejede han sig rundt paa Hælen og forlod den forbløffede Major. Den Aften dansede Kongen ikke mere med Frk. v. Cruse; og da han var alene med Fru Dannemand, sagde han:

„Véd du hvad, Frederikke, den Major er dog rigtig en kedelig Personnage, og saa det Kjødbjerg af en Datter. Jeg tror Pinedød, han vil prakke mig Tøsen paa; jeg maatte staa der og døje en hel Svada.“

„Nej, men Frederik dog!“ udbrød Fru Dannemand forskrækket; men i det samme saa hun Cathrine v. Cruse for sig, som hun stod og gik, grov og pyntet og pralende, og hun gav sig til at le. Det var dog for snurrig en Tanke, at nogen skulde kunne tage hendes Frederik fra hende, tilmed en, der laa saa helt udenfor Kongens Smag.

„Aa, nu vil du jo bare gøre Løjer med mig, Frederik,“ sagde hun. „Det er jo umuligt; saa slet kunde ingen være.“

„Ikke det?“ sagde Kongen. „Ja, da kredser de min Sæl om mig som Fluier om en Klat Sirup. Og hvis jeg var en Klat Sirup, saa hang hun saamænd allerede fast, det forrykte Pigebarn, saadan som hun klistrer sig op ad mig, naar vi danser, haa, haa.“

„Jeg tror nu snarere, det er dine Pengeposer, de

kredser om," sagde Fru Dannemand. „Og jeg har virkelig saa ondt af den stakkels Major... og saa Datteren, Frederik; tænk, den stakkels Pige, der har mistet hele sin Medgift, saa er der maaske slet ingen, der vil have hende.“

„Haa, haa, haa," lo Frederik den Sjette, „ja, I Fruentimmer er ikke gode og bides med; I kan da give hinanden et Hib, saa det svi'er.“

„Ja“, sagde Fru Dannemand, „jeg synes virkelig, vi maa straffe dem en Smule; du skulde tage og give Majoren de Penge, Frederik; det vilde da være en Hævn, der var Kongen værdig.“

Det lyste i Frederik den Sjettes Øjne.

„Der talte min gode, lille Pige“, sagde han og kysede hende. „Saadan skal det være; sig du kun det til ham, naar han kommer, saa maa vi jo se at skrabe Bunden af Kassen.“

— — Majoren stillede næste Dag hos Fru Dannemand som sædvanligt, temmelig ængstelig for, at han skulde have ødelagt hele Spillet ved at lægge Kortene for tidligt paa Bordet. Fru Dannemand modtog ham ogsaa temmeligt køligt; hun havde i Dagens Løb tænkt over Tingene, og der randt hende et og andet i Hu, som nok kunde tyde paa, at Majoren langt fra havde været uegennyttig i sine Hensigter. De snakkede lidt hen i Vejret; og saa meddelte hun ham da, at Kongen havde lovet ham Pengene; han kunde hente dem en af Dagene hos Jessen, Kongens Kabinetssekretær.

Det gav et Sæt i Majoren, saa langt var dette fra, hvad han havde ventet; og i første Øjeblik overvældedes han af Glæden over, at han var frelst. Men det varede kun et Nu, før Snuheden fik Overtaget, og Taknemlighed følte han paa ingen Maade. „Hvor hun er snedig," tænkte han. „Hun er alligevel blevet bange, og nu mener hun at have stoppet Munden paa

mig. Men jeg vil saagu ikke nøjes med det Par Skilling, hvis jeg kan faa det hele... nu gælder det om at bringe Fadæsen i Forglemmelse, erobre Terrænet tilbage og bide sig fast..."

Og han snakkede og snakkede for at insinuere sig, uden at det lod til at gøre synderligt Indtryk. Men omsider fik han et genialt Indfald; han rejste sig, kyssede hendes Haand til Afsked og sagde henkastet:

„Jeg fik iøvrigt i Gaar Brev fra Grev de Bedemar, om Deres Naade erindrer..."

„Nej virkelig?" sagde Fru Dannemand, pludselig livlig og elskværdig. „Hvordan gaar det for Greven i Norge?"

„Aa, han skriver ikke noget videre," sagde Majoren; „men han bad mig overbringe Deres Naade hans aller ærbødigste Hilsen."

Saa gik han, ganske stolt over sin diplomatiske Evne.

„En fræk Løgn var det ganske vist," sagde han til sig selv. „Men hun bed paa Krogen. Terrænet er vundet tilbage, den brustne Traad er knyttet. Hun maatte være en underlig Kvinde, om hun vilde nøjes med den Besked; jeg tænker, jeg fremdeles er velkommen paa Toldbodvejen, naar bare Maltheserridderen bliver ved med at skrive mig flittigt til, ha ha..."

Og ganske rigtigt; fra den Dag var Majoren mere end nogen Sinde Potte og Pande hos „den lille Dronning". Og Frk. von Cruse fortsatte ihærdigt sine Angreb, om end mere diskret.

Nu var der jo Raad til at vente, til Frugten modnede af sig selv.

SYV OG TYVENDE KAPITEL.

Mellem Veninder.

Aaret 1813 skulde blive skæbnesvangert for Danmark; al Handel var lammet af Forbudene og Pengeforandringerne, og Priserne steg fremdeles. „Den Alen Klæde,“ skriver en samtidig Korrespondent, „som for $\frac{3}{4}$ Aar siden kostede 16 à 18 Rdlr. C., koster nu 150 Rdlr! Klæde til 350 Rdlr. Alen er ei fint. 1 Al. simpelt Hørlærred 16 à 20 Rdlr...“

Og ingen kunde forudsige, hvad Udfaldet vilde blive af Styrkeprøven mellem Napoleon og det øvrige Evropa; kun syntes det givet, at Kampen vilde blive afgørende; Napoleon vilde enten blive styrtet i Grus eller blive Evropas Herre; og det sidste syntes utænkeligt; England var jo uovervindeligt, værnet af Havet, som det var, og dertil dækket af sin sejrgige Flaade.

Frederik den Sjette blev betænkelig; det var dog ret utrygt for et lille Land at bygge hele sin Tilværelse paa en enkelt Mands Lykke, selv om han ogsaa var et Geni; Lykken skifter, og Geniet har sine Grænser. Og Kongen indledede da Underhandlinger med Rusland og Sverige om at blive optaget i Koalitionen mod Frankrig.

Derfor var der ikke det mindste i Vejen; kun maatte Danmark saa betale Prisen: Norge maatte afstaas til Sverige. Frederik den Sjette sendte Bernstorff til England og mødte dér det samme Krav: Norge i Bøde for de sidste Aars haardnakkede Vedhængen ved Napoleon. Den Vej var spærret.

Saa erklærede Kongen Sverige og Preussen Krig; han fornyede sit Forbund med Napoleon og lod en dansk Hjelpehær forene sig med Marchal Davoust, der stod i Mecklenburg, og sendte i al Hemmelighed Tronfølgeren som Statholder til Norge for at knytte

Baandet fastere mellem de to Riger. Under Navn af Baron Rantzau rejste Prins Christian Frederik over Augustenborg til Jylland; det hed sig officielt, at han skulde til Holsten for at overtage den døende General Ewalds Kommando, men i Virkeligheden red han til Fladstrand, og derfra sejlede han til Norge i aaben Baad, forklædt som Fisker...

„Egentlig er det jo alt sammen meget rart,“ sagde Frederik den Sjette til Fru Dannemand, som han viste mere og mere Fortrolighed... „for véd du hvad, det passede mig aldeles ikke at skulle spille Forræder; og det vilde jeg dog være, om jeg lod Napoleon i Stikken, nu da det kniber for ham. Jeg forsikrer dig for, jeg skammede mig som en Hund, mens Forhandlingerne stod paa; det var rigtigt godt, at det hele ramlede sammen...”

Men han sagde det ikke rigtigt troværdigt; han vidste kun altfor vel, at Napoleon aldeles ikke var trofast imod ham; mere end een Gang havde Kejseren været paa Nippet til at lade ham i Stikken; og kunde Napoleon købe sig Fordel ved at kaste Norge i Gabet paa Karl Johan, gjorde han det sagtens hellere i Dag end i Morgen...

Men foreløbig lysnede det dog en Smule; Napoleon væltede nye Hærmasser ind over Tyskland og slog de allierede ved Lützen og Bantzau og forfulgte dem lige til Breslau; og Frederik den Sjette fattede atter Haab, eller lod som han gjorde det; han antog sit gamle, forcerede Væsen, og ingen kunde forstaa, at han kunde vise sig saa munter, for alle vidste, at han ogsaa havde tunge huslige Sorger; Kronprinsesse Karolines Brudgom, Prins Christian af Hessen var alvorlig syg, og Lægerne gav kun lidet Haab; de anede allerede den Gang den Sindssygdom, der lurede paa ham, og som Aaret efter skulde lægge ham i Graven...

For Fru Dannemand var dette Foraar og denne Sommer det lykkeligste, hun kunde huske. Hver Dag, naar Vejret var godt, red hun ud i Dyrehaven, hvor Goldammen i Forvejen var kørt med de smaa, og saa spadserede Fru Dannemand med dem derude, legede med dem i Græsset, eller strakte sig alene paa en Græskant, hvor Solen bagte, og stirrede drømmende ud over de grønne Sletter med de spredte Bøge; hun tænkte paa sin Frederik, der skrantede lidt i denne Sommer og var saa overhængt med Arbejde, at han kun kunde besøge hende tre Gange om Ugen, nu da han residerede paa Frederiksberg; men det passede hende helt godt; hun var glad, naar han kom, og savnede ham ikke, naar han blev borte; hun vidste, at hun var for ham alt, hvad han krævede, og hendes Samvittighed var faldet ganske til Ro. Saa tænkte hun paa, at hun igen var frugtsommelig, men denne Gang voldte heller ikke det hende nogen Uro; hun ønksede blot, at det nu endelig maatte blive en Dreng, fordi det vilde glæde hendes Frederik saa meget, og hun syntes, hun skyldte ham det. Saa gled hendes Tanker mod Nord, til hendes Ven i det fjærne Land, som holdt af hende og ventede paa hende, som hun paa ham. Hun syntes egentlig slet ikke hun længtes efter ham mere, ikke saadan som før da; hun var tilfreds med alt, som det var, Spændingen var udløst, og hun lo nu, naar hun mindedes, hvor brødefuld hun havde følt sig; alt dette var jo dog saa uskyldigt, hendes Hjærte kunde saa udmærket rumme disse to Mænd, der var saa forskellige; det var to Forhold, der slet ikke havde noget med hinanden at gøre; en kongelig Elsker og en trofast Ven...

Ikke et Øjeblik faldt det hende ind, at Faren nu var større end nogen Sinde; hendes Tryghed og Overmod, hendes genvakte Livsglæde, hendes Sinds Fred, alt havde jo kun sin Rod i den Vished, hun havde

vundet... alt stammede fra den Dag, da hun havde set ham igen og læst i hans Øjne, at han var hendes, naar hun vilde og turde. Det var gaaet med hendes Elskov, som det gaar med en Plante, der er i Blomst, naar den sættes i fremmed Jord: Bladene hænger, og Blomsten visner bort; men Rødderne fæstner sig i Jorden og suger Kraft til nye Blade, til rigere Blomstring... Dybt i hendes Sind voksede hendes Lidenskab sig stærk, just medens hun tænkte, hun ikke behøvede at frygte den mere.

Ellers var det en stille Sommer paa Toldbodvejen; naar Kongen var hos hende, sad de i de stille, varme Aftener nede i Haven, under nogle store Linde, der var tilbage fra Bjerres Tid; Frederik den Sjette var altid træt, han sad og halvsov og smaasnakkede skiftevis... hvis han da ikke fik Øje paa Tidsler eller andet Ugræs i Plæner og Blomsterbede, for saa fo'r han hen og lugede rastløst; denne Uorden i det smaa kunde han for sin Død ikke fordrage...

Men naar Fru Dannemand var alene, da læste hun, og det var ikke mere de lette og legende Bøger, hun tog i sin Haand. Hun havde allerede paa egen Haand lært sig Tysk og Fransk saa taaleligt, hun sled sig tappert gennem mange lærde Bind, og hvad hun læste, sad fast i hendes Hjerne som ristet i en Sten. Hun vilde være paa Højde med de Mennesker, der samledes i hendes Stuer; og hun imponerede Kongen højligt ved sin Kundskab; men naar hun vovede sig til at henkaste et tysk Sprichwort eller en fransk Aandrigheid, lo han hende godt ud; for især det franske klang jo kosteligt med denne ægte københavnske Udtale, der endnu havde noget af sin Farve fra Nyboder...

„Ja, du har let ved at le af mig,“ sagde hun fornærmet... „du, som har haft dygtige Lærere, fra du kunde gaa. Men jeg gør, hvad jeg kan, og du skulde

hellere hjælpe mig til Rette; hvis du var rigtig sød, Frederik, saa gav du mig nogen Lærere, saa jeg kunde blive lige saa dygtig som dig.“

„Sikke noget Vrøvl,“ sagde Frederik den Sjet-te. „Hvad skal de Kunster til? Du er jo meget god, som du er, det er min Sæl ikke for at snakke Fransk med dig, jeg kommer paa Toldbodvej, haa haa. Næ, lille Pige, du bliver nu ikke nogen Madame de Staël alligevel, Gud være lovet. Véd du hvad, jeg kan skam godt lide Napoleon for det, at han har jaget det for-rykte Fruentimmer paa Porten...“

Saa sled Fru Dannemand ufortrødent videre paa egen Haand; naar der var Gæster hos hende om Eftermiddagen, gjorde hun uforsagt sine Bommerter, og naar de fremmede trak paa Smilebaandet, lo hun selv højt og sagde:

„Ja det er vist rædsomt, som jeg siger det, men husk paa, jeg har jo ingen Ting lært; hvordan er det nu det hedder?“

Og naar de saa sagde hende det, gjorde hun aldrig den Fejl om igen.

Hendes Aand voksede under dette; og det var som et Pust fra en anden Verden, en fattigere Verden, hun helst vilde glemme, da Grethe Lystrup en Formiddag aflagde hende en Visit. Fru Dannemand havde staaet i Vinduet og set hende komme, og et Øjeblik tænkte hun paa at nægte sig hjemme; men saa skammede hun sig over sin Svaghed; Grethe Lystrup havde dog været god nok for hende engang, og her kom jo ingen paa denne Tid, saa Besøget kunde ikke volde nogen Gêne...

Grethe fløj i hendes Favn og mærkede ikke, at Fru Dannemand stivnede i Kølighed under hendes Kærtegn. Hun var kommet til at se temmelig for-rakket ud, stakkels Grethe, hendes Træk var blevet

uhyggelig skarpe; hun havde blaa Ringe om sine Øjne, Blikket var træt og sløvt, men saa kom der et begærligt Glimt i det, mens hun fulgte sin gamle Veninde gennem Stuerne og saa sig misundelig paa hendes Herlighed og Pragt.

„Bevar mig vel, hvor her er fint,“ sagde Grethe... „du kan rigtignok sagtens, saadan som du har skudt Papegøjen, det er værre for en anden en, som sagtens skal ende sine Dage paa et Fattighjem eller et Hospital...“

Og saa brast hun paa een Gang i Graad; Fru Dannemand blev ganske blød om Hjærte og saa paa een Gang sin fattige Barndom i Nyboder for sig; den Gang havde Grethe været Baadsmandens Datter, som daarlig nok kunde faa Lov af sine Forældre til at vise sig nedladende mod Tømmermandens Tøs... og nu sad hun her i sin Velstand og Lykke og søgte forgæves at trøste den stakkels, forvildede Pige, hun saa ganske havde overfløjet. Moderfølelsen kom op i hende; hun satte sig hen til Grethe og klappede hendes Hænder.

„Saa saa, lille Grethe,“ sagde hun blidt... „tag nu ikke saadan paa Vej; lad mig hellere høre, hvordan du har det, maaske kunde jeg gøre noget for dig...“

Men Grethe Lystrup brast pludselig i Latter, mens Taarerne endnu løb ned ad hendes Kinder.

„Du!“ sagde hun. „Det vil jeg nok sige, jeg trænger saamænd ikke til noget, jeg er bare lidt nervøs, fordi jeg fik saa meget Champagne i Nat... du skal ikke tro, det er saadan, jeg misunder dig sgu ikke. Du sidder jo alligevel her i et Bur, og Folk er rasende paa dig, vil jeg sige dig. De tør jo ikke saa meget som rynke paa Næsen af deres elskede Frederik, saa du faar hele Skylden; du kan tro, de véd god Besked med, hvordan han øser dig over med

Penge og Gaver, mens de selv maa sidde og suge paa Labben, fordi han har været et Fæ til at regere.“

„Grethe,“ sagde Fru Dannemand forbitret, „det vil jeg sige dig, at jeg taaler ikke et ondt Ord om min Frederik i mit Hus.“

„Din Frederik!“ lo Grethe, „det maa jeg sige, du er mageløs. Nej, lad nu bare være med at skabe dig, lille Bendte. Jeg har saamænd rigtig ondt af dig, for grim er han da ved Gud, og de siger, han er en rædsom Stivstikker. Men du trøster dig vel ogsaa med en anden...“

„Grethe!“ sagde Fru Dannemand og rejste sig, ganske hvid i sit Ansigt.

„Aa ja“, sagde Grethe, „tag det nu bare med Ro, jeg skal ikke spolere Fornøjelsen for dig. Men véd du ellers Bendte, jeg har det ganske storartet nu. Jeg har faaet mig en ny Kæreste, som hedder Jens Iversen, han er Student du, og hører til de revolutionære... du siger da ikke noget om det, Bendte? For jeg vil skam ikke have ham Taarnet, han er morderlig sød... og saa kommer jeg jo ogsaa somme Tider til Rømeling, dér var et vældigt Knald i Nat, saa jeg har slet ikke faaet sovet. Han er saa sjov, du... og saa har han jo Pengene. Stakkels Jens er ludfattig...“

Der blev en pinlig Pavse. Fru Dannemand følte sig yderst ilde til Mode; hun mærkede nu, at Grethe lugtede af Vin, og hendes hele Væsen var hende inderligt imod. Og det gøs i hende, naar hun tænkte paa, at hun selv var kommet saa langt nede fra... at hun selv kunde være blevet saadan en Allemandspige, som... aa Gud ja, det var nu alligevel Synd; for det var let at se paa Grethe, at det snart vilde tage den Ende, hun selv sagde. Fattiggaarden eller Hospitalet...

„Det er dog rædsomt, saa spansk du sidder,“

sagde Grethe. „Men hvis du vilde være lidt sød, kunde du alligevel gøre noget for mig, for jeg vilde saa forfærdelig gerne se dig sammen med Kongen engang; Jens kan naturligvis ikke komme her, han har ikke engang Tøj til det, men jeg er dog din gamle Veninde. Kunde du ikke invitere mig engang til en Maskerade eller saadan noget Sjov?“

Men nu kunde Fru Dannemand ikke lade være med at le.

„Jeg forstaar ikke, hvad du tænker paa, Grethe,“ sagde hun. „Du ser jo slet ikke, hvordan jeg har det; du kan vel tænke dig, det er ikke saadan med Kongen, som med de andre; jeg er ligesom hans Kone, det er hans Hjem her, og jeg er virkelig nødt til at holde det anstændigt...“

„Sagde du anstændigt?“ spurgte Grethe og lo haanligt. „Nej véd du hvad, lille Bendte, gaa nu ikke hen og faa Storhedsvanvid.“

„Her kommer jo Damer,“ sagde Fru Dannemand værdigt.

„Smaa Borgertøse, ja“, svarede Grethe; hun havde kastet det ene Ben over det andet og gav sig til at fløjte.

„D a m e r,“ gentog Fru Dannemand... „Frk. v. Cruse og...“

„Og hvem saa mer?“ sagde Grethe drillende. „Nej, du kan tro, jeg er bedre underrettet end som saa, min Snut. De kommer her netop ikke, de fine Damer, du er ikke god nok til det storsnudelede Rak. Og de griner ad dig over hele Byen, fordi du ikke kan se, at Frk. v. Cruse bare prøver paa at dreje dig en Knap.“

„Grethe!“ raabte Fru Dannemand forbitret og rejste sig igen. „Jomfru Lystrup!“

„Fru Dannemand!“ svarede Grethe og nejede spydigt. „Jeg takker Deres Naade, fordi jeg fik

Audiens... Stik nu bare ikke Næsen altfor højt i Sky; det kunde dog være, De kom paa Møddingen før jeg, lille Dronning... ptøj!"

Hun spyttede paa Gulvet og sejlede knejsende ud af Stuen, mens Fru Dannemand sank tilbage i Stolen og greb efter sit Hovedvandsæg...

Nogle Dage efter var Fru Dannemand ridende med Beridder Schjøtt i Dyrehaven. Ude ved Eremitagesletten holdt Kareten, der var kørt i Forvejen med de Smaa. Fru Dannemand tog den lille Louise ved Haanden og spadserede hen ad Vejen, mens Goldammen kom bagefter med Caroline Augusta. Da de havde gaaet lidt, fik de Øje paa en stor Forsamling, der trængte sig sammen om en stor Sten, hvor en Mand stod og talte, og Fru Dannemand gik nysgerrigt nærmere for at lytte. Men allerede ved de første Ord blev hun ganske bleg; for det var ikke langt fra, at Manden rent ud prædikede Oprør, og hans Ord lod til at vinde Bifald; det var Smaafolk, der hørte til, Butikssvende og Arbejdere, Matroser og Haandværkere, ogsaa et og andet Ansigt, hun syntes, hun skulde kende, sagtens fra Nyboder...

Fru Dannemand blev ilde til Mode og vilde skynde sig bort. Men i det samme fik hun Øje paa en udmajet ung Pige, der sad ved Foden af Stenen; det var Grethe Lystrup; saa var det naturligvis Studenten, Jens Iversen, der talte. Og nu syntes hun, det vilde være fejgt at flygte, følte ogsaa en ubetvingelig Nysgerrighed efter at vide, hvad han egentlig var for en Fyr, og hun stillede sig hen ved et Træ, hvor hun kunde høre.

Grethe Lystrup havde ogsaa opdaget hende; hun hviskede nogle Ord op til Jens Iversen, han brast i Latter og stirrede over mod det Sted, hvor Fru Dannemand stod.

„Nu skal I høre,“ skreg han... „har I nogen Sinde

rigtig gjort Jer bekendt med det kærlige Hyrdebrev, hvormed vor guddommelige Monark hædrede Jer i Fjor? Oplad eders Øren og lyt til Visdommens Tale! Saaledes skriver de Venders og Gothers ophøjede Hersker: „Der er intet, som værre undergraver Statens Velstand, end den Yppighedslyst, som gør skat-skyldig til Fremmede, og intet er mere stridende mod sand Nationalaand, intet mere undertrykkende for den fremstræbende Vindskibelighed, end en uheldig herskende Forkærlighed for al fremmed Frembringelse, hvorved Smugleriet fremmes; saa længe disse for Statens Velstand farlige Personer se sig i Stand til at indhøste den skændige Vinding, de higer efter, formedelst Fleres usle Lyst til, ved fremmed Prunk at erstatte, hvad en straffende Selvfølelse maa sige dem, at de mangler i eget Værd, saalænge er det ikke at vente, at de skulde lade sig afskrække fra, med tilvant Frækhed, at tilsidesætte Lovene...”

Jens Iversen gjorde en Kunstpavse og saa smilende ud over Tilhørerne, der skottede til hinanden og ikke rigtig forstod, hvor han vilde hen. Og han fortsatte:

„O, skønt er det at se Landsfaderens Omsorg for sine Børn! Lyt for Himlens Skyld til hans Formaning! Du gamle Stine derovre, naar du er færdig med at vaske og har hævet din Dagløn, gaa saa ikke hen og anvend den til en Silkekjole til 200 Rdlr. Alen! Og du, Ole Kejser, som har over 2 Rigsdaler i Løn hver evige Dag, du maa vogte dig for fremmed Prunk; hverken maa du forskrive dig høje Hatte fra Paris eller læske dig med sød Oporto, men nøjes med den danske Dram, at du ikke skal forsynde dig mod Nationalaanden.”

Tilhørerne skoggerlo omkring, efterhaanden som de opdagede, hvor han vilde hen. Og en Stemme raabte:

„Ja, det kan være godt nok, men Drammen er Pinedød ogsaa for dyr!”

„Ja“, skreg en anden, „hvad skal vi betale de høje Skatter for, naar Regeringen alligevel ikke kan rede os ud af Suppedasen?“

„Hvorfor?“ raabte Jens Iversen. „Hvo er den Daare, som spørger hvorfor? Skulde den ejegode Frederik drikke simpel Brændevin eller endog Vand? Skulde Dronning Marie Sophie gaa i Hvergarn og æde Grød? Se eder om, Medborgere, da kan I se, hvorfor I skal betale eders Skatter.“

De vendte alle deres Hoveder, og der gik en Mumlen igennem Skaren, da de opdagede Fru Dannemand og hendes Børn.

„Den lille Dronning“, sagde en Haandværker, og de lo og klappede alle. „Den lille Dronning... den lille Dronning!“ skreg de i Kor. Og en af Matroserne raabte:

„Det er Mæren fra Toldbodvejen... her har vi næppe Føden, for at saadan en kan køre i Karet med sine Horeunger!“

„Ja“, skreg en anden. „Vi skal pines med de grusomste og mest blodsugende Skatter, for at det Fruentimmer kan ligge og vælte sig i Edderdun... og jeg har dog kendt hende, da hun snagede i Rende-stenen i Nyboder, før hun solgte sig til Kongen.“

Fru Dannemand stod, hvid som en Væg, og lænede sig op imod Træet med Louise i sine Arme. Goldammen trykkede Caroline Augusta tæt op til sig og søgte at skjule sig bag Stammen, men den var ikke mere end halv saa tyk som hun selv.

„Deres Naade“, sagde hun med en Stemme, der skælvede af Angst, „lad os dog gaa, Deres Naade; det er noget sammenløbet Pak, og Gud maa vide, om de ikke gaar til Haandgribeligheder.“

Men Fru Dannemand rørte sig ikke af Pletten; hun stod som lammet og stirrede paa Grethe Lystrup, der stod lænet mod Stenen og stirrede igen.

„Tænk dog paa de uskyldige Børn, Deres Naade“, klynkede Goldammen, „hvad vil Hans Majestæt dog sige, om hans Øjsten kom noget til?“

Men nu raabte Jens Iversen op igen henne fra Stenen.

„Gaa hjem og tyg paa eders Skorper og tak eders Gud! Om I vilde æde Smør, hvordan skulde Monarken da faa noget at stege sine Fasaner i? Hvorfor behøver I overhovedet at æde? Gaa hjem og sov, der er ingen Skat paa Søvn, Børn, ikke endnu. Den kommer først til næste otte og tyvende Januar, paa Majestæts Geburtsdag.“

„Ja, den rammer da ham selv værst“, skreg Matrosen, „jeg har selv set, hvordan han sidder og kniber sig en Lur i Teatret.“

„Hvordan skal man kunne sove, naar man har lagt sine Dyner ind paa Assistensen?“ raabte en anden.

„Dyner?“ raabte Jens Iversen. „Hvad skal en loyal Undersaat med Dyner? Læg Jer paa det bare Gulv og velsign i Jeres Aftenbøn den ejegode Frederik, den fattiges altid vaagende Beskærmer, Handelens Hjælper, den altid sejrige Monark! I har jo slet ikke Tid til at sove; kast Jer paa Jeres Knæ og bed til Gud Morpheus, at Folkets ophøjede Ven maa hvile i bløde Arme hos sin lille Dronning.“

En skraldende Latter afbrød ham, og alles Ansigter vendtes mod Fru Dannemand, der stadig stod ubevægelig med Barnet i sine Arme. Men just som Jens Iversen begyndte igen, blev han afbrudt paa en meget ubehagelig Maade. En Arm hævedes bag Stenen, han stod paa, en fast Haand greb ham om Foden og trak ham ned i Græsset, og i samme Nu stod Berider Schjøtt paa Stenen i hans Sted.

„Gaa hjem med Jer, Folkens“, sagde han barsk, „og tak Jeres Gud, at I ikke er i Staden! Se nu at

faa en Ende paa de Optøjer, om I ikke vil, at jeg skal hente Politi.“

Men hans Ord ophidsede kun Folkene yderligere, og Jens Iversen, der hurtigt var kommet paa Benene og nu stod med Grethe Lystrup foran Mængden, vendte sig og raabte leende:

„Sej du, Gammel-Stine, du kommer til at springe til København og sige til Bagger, at han sender et Par af sine Betjente herud.“

Atter bragede Latteren; og nu vendte Jens Iversen sig igen imod Berideren:

„Men hvordan er det, du handler mod din Konges Forordninger, bitte Schiøtt? Jeg synes, du gaar med Sølvsnore paa Armen, endda Kongen har befaleet, at Rideknægte ikke maa bære Snore uden af Uld?“

Schiøtt hævede rasende sin Ridepisk og gjorde et Skridt frem, som om han vilde springe ned imellem Mængden. Men i det samme kom et Æble susende og ramte ham paa Hatten, saa den trillede; og nu susede det ned over ham med Æbler, Hatte, Stokke, Sten og Græstørv, saa han skyndsomt maatte søge Dækning bag Stenen. Og Mængden jublede.

Men pludselig lød der en høj og klar Stemme bag dem. Det var Fru Dannemand.

„Gør Plads dér, Folk“, sagde hun myndigt. „Gør Plads i Kongens Navn, saa jeg kan komme frem!“

Ordene virkede som en Trylleformel, og Fru Dannemands bestemte Optræden vakte en saadan Respekt, at Folk veg til Siden; en og anden strøg endogsaa Huen af. Og roligt gik Fru Dannemand lige frem imod Stenen med Louise i sine Arme og den rystende Goldamme bagefter. Lige frem mod Grethe Lystrup gik hun og langede hende en Lussing, saa det sang.

„Tak“, sagde hun. „Tak, Jomfru Lystrup.“

Saa vendte hun sig mod Jens Iversen og maalte ham med Øjnene.

„De skulde skamme Dem“, sagde hun. „Og saa skulde De gaa hjem og passe Deres Bøger. Jeg har hørt hvert Ord, De har sagt, og kender Deres Navn; tak De Deres Gud for, at Grethe Lystrup engang har været min Veninde; havde det ikke været, sad De i Morgen i Citadellet.“

Saa gik hun roligt videre, fulgt af Schjøtt, og forsvandt mellem Træerne. Hun sendte Berideren forud med Hestene og steg selv ind i sin Vogn. Først da hun sank tilbage i Hynderne, slappedes hendes Spænding, og hun brast i Graad.

OTTE OG TYVENDE KAPITEL.

Skiftende Stemninger.

Det vilde have frydet Grethe Lystrups Hjærte, om hun havde kunnet se den Dannemandske Familie køre hjem fra Dyrehaven. Fru Dannemand følte sig aldeles ikke som Sejrherr, hun syntes slet ikke, hun havde noget at triumfere over. Jens Iversens forsmædelige Ord genlød endnu i hendes Øren; det havde været, som stod hun nøgen dér i Folkets Paasyn, medens det tilsmudsede hende med sin Haan; og hun tænkte ved sig selv, at dette skulle blive Grethe Lystrup en dyr Spas; hverken hende eller hendes jammerlige Kæreste vilde hun skaane; allerede nu i Aften, hvis Kongen kom, vilde hun fortælle ham hver Smule; og hun græd af Skam og Raseri...

Men da de nærmede sig Byen, tog hun sig sammen og tørrede sine Øjne. Louise hulkede endnu, Caroline Augusta skreg i vilden Sky, Goldammen Mariane sad ret op og ned og rystede i al sin Værdighed som et Espeløv; saa komisk var det hele i Grunden, at Fru Dannemand paa een Gang brast i Latter.

„Men saa hold dog op med den Tuden,“ sagde hun. „Og sid dog ikke dér og ryst, Mariane; du

gør jo de smaa helt tossede i Hovedet, saadan som du skaber dig. Kom her med den lille, saa, saa, saa... var der et slemme Fruentimmer, som vilde gøre hende Fortræd? Men du kan rigtignok tro, Mama gav hende, hvad hun kunde have godt af... saa, saa... aa nej, tag hende hellere igen, Mariane; jeg tror virkelig alligevel, det har angrebet mig en Smule..."

„Ja, det er saamænd ikke at forundre sig over,“ sagde Mariane stiv og fornærmet. „Naadigfruen skulde hellere tænke paa sin Tilstand, for saadan nogen Rideture kan meget godt være skadelige for Barnet. Og saa ligge og slaas med saadan noget Rak..."

„Naa ja“, sagde Fru Dannemand. „Jeg slog da kun; og saa kan vi jo heller ikke være Grevebørn alle sammen. For Resten..."

Hun saa vredt paa Mariane, der altid havde irriteret hende med sit hovne Væsen og sin forlorne Fornemhed; hun havde jo tjent i bedre Huse, og det føltes som en Nedladenhed, hver Gang hun gav en Haandsrækning.

„Maaske Mariane ogsaa regner mig for noget Rak? For jeg er saamænd kun Datter af en fattig Tømrer, og hvis du vil vide det, saa har hun været min bedste Veninde, hende som jeg slog.“

„Gud bevares“, sagde Mariane stramt. „Havde jeg anet, at det var Naadigfruens Venner, skulde jeg saamænd aldrig have sagt et Ord.“

Fru Dannemand sank igen hen i sine Tanker. Hun havde slet ikke ment noget med sine Ord; men de var neppe kommet over hendes Læber, før det slog hende, hvor sande de var. Hun var netop en af „Rakket,“ hun hørte hjemme mellem disse Menesker, som havde forhaanet hende — forhaanet hende med Rette, fordi hun havde villet hæve sig over sin Stand og hyllet sig i forloren Fornemhed. Og hvad

havde hun faaet i Stedet? Hun tænkte paa al den Overdaadighed, der ventede hende derhjemme — de prægtige Rum, de kostbare Møbler, det underdanige Tjenerskab... og hun syntes med eet slet ikke, hun hørte hjemme mellem alt dette. Hun tænkte paa alle de Mennesker, der kom og gik i hendes Stuer, spiste og drak og dansede... kaldte hende „Deres Naade“ for Kongens Skyld og viste hende en ængstelig Høflighed, der blev fornærmelig, netop fordi den dreves udover, hvad de viste deres Lige. Fine Folk, ja, men var det alligevel ikke snarere dem, der var noget Rak? Noget rigtig storsnudet Rak, var det. Ikke en af dem vilde hun savne, om de blev borte. Ja, hendes Frederik selv... vilde hun i Grunden savne ham synderligt, hvis hun aldrig mere skulde faa ham at se? Næppe... kun én eneste var der, som hun savnede, længtes efter, fordi han alene kunde give hende den Lykke, Livet skyldte hende. Og denne ene var skilt fra hende ved sin egen Frygt og hendes, ved Kongens Ret...

Hustru var hun uden Ægteskabets Tryghed... Mætresse uden Mætressens Frihed... fornem, som en Lakaj er fornem, eller som Mariane dér med hendes Guldbaand og Fløjel. Altsammen fordi hun havde forraadt sit Hjem og sin Stand; en Krage i Paafugleham...

Vognen rullede ind gennem Østerport, og hun rettede sig med et Ryk. Ingen Ting kunde jo alligevel gøres om nu, der gik ingen Vej tilbage, hun havde levet for længe i Eventyrets Land, til at hun atter skulde kunne slaa Rod i den Virkelighed, hvoraf hun var rundet. Vilde det jo inderst heller ikke; det var ikke andet end Overspændthed dette, sygelige Griller, der skyldtes hendes Tilstand. Og hun tænkte med et Suk paa, at nu skulde hun igen spærres inde for lange Tider, gennemgaa al Fødselens Pine, føde

et Barn til Verden, som ikke var undfanget i Elskov, og som fra Fødselen af var mærket af samme Halvhed og Forlorenhed, som hun selv...

Da hun kom hjem, sad hendes Moder og ventede paa hende, opløst i Graad. Men Fru Dannemand var saa ophidset, at hun næppe lagde Mærke til Moderens Bevægelse, og hun sagde temmelig uvenligt:

„Herregud Moder, er det nu dig igen? Hvad vil du dog her paa denne Tid?“

„Aa ja, aa ja,“ stønnede Madam Rafsted, „det er saa rent galt fat hjemme. Morten drikker og turer nu paa tredje Dag, og jeg ved ikke mine levende Raad.“

„Naa ja,“ sagde Fru Dannemand, „det er jo da ikke noget nyt; Fader er jo nem at komme til Rette med, naar bare du giver ham Penge; du kan saa godt faa, hvis du mangler...“

„Jamen Barn dog,“ hulkede Madam Rafsted... „jeg kan dog ikke gaa rolig og se paa at Manden drikker sig ihjel?“

„Ja, jeg véd ikke,“ sagde Fru Dannemand utaalmodigt, „naar det nu er hans Fornøjelse, saa... hvor meget vil du have?“

Madam Rafsted sad med foldede Hænder og stirrede sky paa hende.

„Jeg véd ikke, hvordan det er fat med dig Bendte,“ sagde hun forarget. „Somme Tider tænker jeg, om du da slet ikke har noget Hjærte... At du virkelig kan tale saadan om din kødelige Fader! Og véd du saa hvad Bendte, jeg tror ved den levende Gud, at det er af Sorg over dig, han drikker...“

„Snak,“ sagde Fru Dannemand uvilligt. „Det er jo ikke andet end et Paaskud, det véd du jo ogsaa godt selv. Først var det Kammeraterne, der lokkede ham, saa var det Skam over sig selv, og nu skal det være over mig... Herregud, at han dog ikke kan mere

sig, som han har Lyst til, uden at Skylden skal sættes over paa os andre..."

Hun rejste sig og gik ophidset hen over Gulvet.

„Nej, skal jeg sige dig, hvorfor Fader drikker?“ sagde hun heftigt. „Det er slet ikke fordi det morer ham, det er heller ikke af Sorg over mig. Nej han skammer sig over sig selv, Mor... hele hans Tilværelse, hans Frihed, hans Velstand, den har jeg købt ham. For tror du, han var blevet benaadet, hvis jeg ikke var gaaet til Kongen, og Kongen havde faaet Lyst til mig? Og nu skammer han sig, fordi han synes, han har solgt mig, og han drikker for at dulme... og jeg synes selv, jeg er solgt; maaske bliver der ikke andet Raad, end at jeg giver mig til at drikke, jeg ogsaa..."

Fru Dannemand brast i Graad og Madam Rafsted stirrede paa hende med aaben Mund.

„Lille Bendte da,“ stammede hun, „saadan som du snakker, jeg kan slet ikke finde Rede... for du mener jo dog ikke, at du fortryder, hvad du har gjort..."

„Mon ikke?“ sagde Fru Dannemand og smilte bittert. „Tror du ikke hellere, jeg skulde have taget Dorthe Daniels Jakob? Saa havde jeg dog nu været en ærlig Kone og ikke en Hore, som de raaber og peger Fingre efter paa Gaden. Og saa havde jeg ikke behøvet at skamme mig for mine egne Børn..."

„Ja, se dér har vi det,“ sagde Madam Rafsted... ganske lettet over at Datteren endelig sagde et Ord saa fornuftigt, at hun kunde faa Tag i det. „Det er jo det jeg sagde dig, at du skulle klemme Kongen noget mere, mens han var tosset efter dig, og det er han sagtens endnu. Han kunde da i det mindste gerne lyse Ungerne i Kuld og Køn, men han tror naturligvis, det hele kan gøres af med Penge. Og véd du hvad, Bendtemor, hvorfor kunde han i Grun-

den ikke gifte dig til venstre Haand? Saa meget véd jeg da, at saadan har Kongerne baaret sig ad før i Tiden..."

„Jo vist," sagde Fru Dannemand bittert. „Og saa skulde jeg være bundet for hele Livet? Nej men gaa nu, Moder, Klokken er jo snart to, og saa faar jeg hele Huset fuldt. Eller jeg tror jeg lægger mig, du; men gaa alligevel, for jeg trænger saadan til at være alene og sove fra det hele..."

Men Fru Dannemand fik ingen Søv, Tankerne blev ved at nage hende, og hun laa og gentog for sig selv hvert Ord, Jens Iversen havde sagt. Han var jo slet ingen Nar, Sandheden var det, han havde sagt, og hans Ord havde vundet Genklang i hendes inderste, ægteste Væsen. Det var det, som havde bragt hende saa ganske ud af sig selv; hans Ord havde ramt, hun følte sig som en Forræder, der havde solgt sin Sjæl for Guld. Om hun var gaaet den lige Vej, da skulde hun nu have lidt og stridt med den fattige Hob; men hun var gaaet Bagvejen ind til en Rigdom, der ikke taalte Dagens Lys; hun strøede om sig med Penge, som Folket havde slæbt sammen i sit Ansigts Sved; hun laa her blødt og levede fedt, mens maaske mangel, som var bedre end hun, gnavede en Skorpe paa det bare Gulv. Hun havde solgt sig til Undertrykkerne...

Det forfærdede hende, at hendes Liv, hendes Omgivelser, hendes Pligt saaledes med eet viste sig for hende i et ganske nyt Perspektiv. Var det virkelig derfor, hun aldrig kunde give sig rigtig hen i nogen Glæde, aldrig finde den Fred, som ene Sindets Ligevægt giver, fordi hendes Samvittighed vægrede sig ved at godkende hendes Færd? Var det det, en Røst i hendes Indre stundom bebrejdede hende? Hun havde aldrig villet lytte til denne Røst, fordi hun

opfattede den som en Spidsborgerlighedens ængstelige Manen, en Fordommens Fordømmelse over det frie Forhold, hvori hun levede; alene det, at hendes Elsker var Kongen, retfærdiggjorde hende for hende selv. Men nu syntes hun at høre en anden Røst, dybere i Klang, længere indefra, og for den kunde hun ikke lukke sit Øre. Den prædikede ikke den gængse Moral, som hun ingen Brug havde for, fordi hendes Tilfælde var noget for sig selv; den nævnte kun truende og dystert Tingen ved dens rette Navn: Du kan aldrig vinde Lykken, fordi du ikke har lagt Grundvolden for dit Liv saa fast, at den kan bære; du hører hjemme mellem dem, der arbejder og er besværede, du vil altid føle dig i Udlændighed ved Nydelsernes Bord. Se, nu længes du allerede tilbage, din Sjæl flakker forvildet som en Fugl i det forgyldte Bur; som en Træfugl gik den ud over Havet, men den har ingen Kraft til at naa den frodigere Bred, som lokkede den mod Syd, og den er for svag til at vinde tilbage, hvor den kom fra; der er ingen Hvile for dens Fod.

Saadan var det, og hvad nyttede det da at tænke? Og om det end var muligt, at hun brød af og atter søgte at leve i Overensstemmelse med sit inderste Væsen, hvad vilde det saa nytte? Nu var hendes Vej engang afstukket, hun maatte følge den. Og kunde hun ikke endda forblive tro imod sig selv? Gavnede hun ikke just mest Folket ved at blive, hvor hun stod? Hun var jo som Folket i Kongens Arm, hendes Hjærte slog imod hans, hendes Mund var ved hans Øre. Hun saa det paa een Gang, hvad hun havde forsømt... dette var jo hendes Kald, at hun skulde holde sin Haand over de smaa og mildne Kongens Sind for de svage. Hvor havde hun ikke været blind! Dette var det jo, som havde hævet hende op ved Kongens Side, at hun bad ham om Naade for sin

Far; som en Indvielse havde det været, og gennem den havde Kaldet lydt, men hun havde ikke hørt det...

Hun smilte bittert: hvilken Magt havde hun ikke ejet over Kongen! Og hvordan havde hun brugt den? Ødelande og Fallenter havde hun hjulpet ud af den Knibe, deres Vindesygge havde bragt dem i; Titler Forfremmelser, Gunstbevisninger havde hun skaffet Mennesker, om hvem hun end ikke vidste, om de var det værd. Men for Folkets, det fattige Folks Skrig havde hun været døv...

Nu lød det til hende... i Dag havde det lydt saa højt, at hun ikke kunde vise det fra sig; det eneste, som kunde forsvare hendes Ophøjelse, det eneste, som kunde give hendes Stilling Værdighed for hende selv og Værdi for det Folk, hvoraf hun var rundet, det havde hun forsømt; derfor alene var hendes Stilling blevet saa falsk, at der ikke var Tryghed at finde i nogle af Dagens Timer...

Hvordan var det, hendes Moder havde sagt: hun havde ikke noget Hjærte. Nej, hun havde ikke noget Hjærte...

Hun kunde ingen Udvej se, og da Frederik den Sjette kom, var hun udmattet af sin frugtesløse Kamp, forpint og forgrædt. Men han var i saa straalende Humør, at han ikke lagde Mærke til det; han syntes ikke engang at være forundret over, at hun laa til Sengs.

„Nu tror jeg saa sandelig det lysner“, sagde Kongen. „Napoleon har mulet de allierede ordentlig ved Dresden; du skal se, han kommer ovenpaa igen; kunde jeg bare leve den Dag, da den Rævepels til Karl Johan kommer til at søbe den Kaal, han selv har spyttet i, hvad? Haa, haa, haa, det var ikke saa galt, om vi kunde redde Norge alligevel... Og maaske kunde det blive til mere, lille Fru Dannemand; var det ikke morsomt, om din Frederik kunde blive

Konge over hele Norden ligesom de første af Oldenborgerne..."

„Jo,“ sagde Fru Dannemand, „det var det vel. Og du er jo den sidste.“

„Hvad er jeg?“ fo'r Frederik den Sjette op. „Naa ja, det kan jo være rigtig nok paa den Maade. Men véd du hvad, lille Fru Dannemand, det var nu ikke videre kønt af dig, saadan at minde mig om, at jeg ikke kan faa nogen Søn.“

„Det faar du jo maaske“, sagde Fru Dannemand. „Du har jo sagt til mig, at det skulde være en Søn denne Gang, og jeg plejer da altid at gøre, saadan som du siger, jeg skal.“

Hun rejste sig op paa Albuen og stirrede paa ham med feberglødende Øjne.

„Frederik“, sagde hun, „hvorfor kalder du mig i Grunden Fru Dannemand? Jeg er jo slet ikke andet end Madam. Jeg har jo ikke nogen Rang.“

„Nej, saamænd“, sagde Kongen studsende. „Det har du jo heller ikke. Men hvad skulde det nu ogsaa gøre godt for?“

„Nej,“ sagde Fru Dannemand, „hvad skulde det gøre godt for? Jeg er jo alligevel kun en simpel Pige, som Kongen har taget i sin Seng. Og det kan da endelig ogsaa være det samme, enten jeg føder dig en Søn eller ikke.“

„Hør nu, lille Frederikke“, sagde Kongen irriteret, „du er virkelig slet ikke videre hyggelig i Dag. Og nu kom jeg netop her og var saa glad...“

En Tid lang tav de begge. Saa spurgte Fru Dannemand pludselig:

„Sig mig, Frederik... den Hær, du har nede i Holsten, den er vel rædsom dyr?“

„Ja, Død og Pine“, sagde Frederik den Sjette. „Men hvor kommer du nu i Tanker om det? Ja, du kan tro, den er dyr... tænk dig bare, at hver Soldat

faar to Par Sko, og de koster tre og halvfjerds Rigsdaler Parret."

"Det er mange Penge," sagde Fru Dannemand eftertænksomt. "Og bare det nyttede noget..."

"Hvad behager?" fo'r Kongen op, "maa jeg spørge, hvorfor det ikke skulde nytte noget? Og Soldaterne koster skam ogsaa i Fredstid, lille Benedikte... Det er ikke saa længe siden, jeg maatte give alle mine Grenaderer Bjørneskinshuer, og saadan en Bamse er skam ikke til at købe for en Toskillling; den koster 800 Rigsdaler."

"Otte Hundrede Rigsdaler!" sagde Fru Dannemand tonløst. "For en Bjørneskindshue?"

"Ja," sagde Kongen. "Men saa er de skam ogsaa pæne; véd du hvad, saadan en Karl med Bjørneskindshue paa, det er min Sæl et stolt Syn; men Karlene dør jo med at bære dem, især naar det er varmt; saa jeg tænker, vi bliver nødt til at gaa over til Chakot'erne igen."

"Igen?" sagde Fru Dannemand. "Saa er de Penge altsaa smidt ud af Vinduet til ingen Nytte?"

"Sikke nu noget Vrøvl," sagde Kongen ærgerligt. "Du kan da begribe, man maa prøve sig frem; men dyrt er det jo, og hvis det ikke gjaldt Hæren..."

"Hvor mange Grenaderer har du?" spurgte hun.

"To Tusind paa det nærmeste," sagde Kongen. "Saa det var skam en Historie paa over halvanden Million..."

Han saa pludselig opmærksomt paa hende og udbrød:

"Men det er da sært, saa du snakker i Dag, lille Frederikke... og jeg tror min Sæl, du ligger dér og tuder. Hvad i al Verden er der nu i Vejen?"

"Aa ikke noget," sagde Fru Dannemand. "Jeg laa bare og regnede efter, hvor meget man kunde faa for alle de Penge..."

„Hvad man kunde... haa, haa, haa, lille Pige, ligger du nu dér og bliver misundelig paa mine stakels Grenaderer? Hvis du vil have det, skal jeg saamænd gerne klæde dig i Bjørneskind over hele Kroppen. Men jeg synes ellers ikke, du har nogen Grund til at klage...”

„Jeg klager heller ikke“, sagde hun. „Jeg har saamænd meget mere, end jeg behøver. Men jeg tænker paa Folket...”

„Hvad behager!“ fo'r Kongen op. „Frederikke! Nu har du da aldrig gaaet hen og forlæst dig paa den franske Revolution? Jeg skal meget have mig frabedt, at du gaar hen og propper dig med saadan nogen usunde Idéer...”

„Paa Folket“, vedblev Fru Dannemand, som havde hun slet ikke hørt, hvad han sagde... „Folket, som maa betale de store Skatter. For det er jo alligevel dine Undersaatter, som maa betale de Bjørneskindshuer, Frederik, og alt det andet...”

„Ja, det manglede bare“, sagde Kongen, der var blevet helt rød i Kammen af Ærgrelse. „Jeg tror min Sæl, Pigebarnet primer...”

„Og der er mange af dem, som ikke har noget ordentligt at spise... og deres Dynner har de paa Assistenshuset, saa de maa ligge paa det bare Gulv. Véd du hvad, Frederik, jeg tror ikke, Folket er dig videre taknemligt for de Bjørneskindshuer...”

Frederik den Sjette sprang op og stampede forbitret i Gulvet.

„Bendte!“ sagde han. „Nu skal du se til, at du tager Vare paa din Mund!”

„Jeg maa sige det, som jeg mener“, sagde Fru Dannemand. „Jeg kan ikke lade være med at tænke paa Bagsiden af Reversen ogsaa.”

Frederik den Sjettes Ansigt klarede paa een Gang op; han satte sig overskrævs paa Stolen og plirrede lystigt med Øjnene.

„Haa, haa, haa... nej véd du hvad, lille Fru Dannemand, det kommer du nu alligevel til at lade være med. Naar galt skal være, saa maa du da hellere tænke paa Reversen af Medaljen...”

„Aa,” sagde Fru Dannemand ærgerligt... „du skal da ogsaa altid gøre Nar. Hvis jeg ikke snakker fint nok for dig, saa kan du jo gaa hjem og tale med din Kone.”

„Saa, saa, saa“, sagde Kongen og tog hendes Haand. „Se nu og vær lidt rimelig, lille Pige. Véd du hvad, du skulde ikke ride de Ture nu, du snart skal til det; du er jo saa forceret i Dag, saa det er helt uhyggeligt. Og nu vilde jeg dog saa gerne have Fest nu, da det gaar Napoleon saa godt, og saa skulde det være her hos dig... hvad siger du til det?”

„Det véd du jo godt, jeg ikke kan, Frederik, saadan som jeg har det.”

„Snak om en Ting, lille Pige, du plejer jo at være saa tapper. Se nu bare, du kommer paa Benene, saa kunde det maaske blive en Gang sidst i Ugen...”

„Nej,” sagde Fru Dannemand kort. „Nu vil jeg have Fred.”

Kongen rejste sig og gik hen til Vinduet; længe stod han der og saa ud i Grønningens Træer. Saa snurrede han sig pludselig rundt paa Hælen og sendte hende et stikkende Blik.

„Uf!” sagde han. „Uf! Aldrig kan man da heller faa Lov til at være glad saa meget som en Time...”

Saa gik han. For første Gang forlod han hende i Vrede, uden et Ord til Farvel. Og Fru Dannemand laa og græd over, saa egenkærlig han var; hvad brød han sig om hendes Glæde, hendes Helbred, hendes Liv... bare han selv kunde faa Lov til at more sig...

Rigtig bittert tænkte hun paa ham... saadan som

han havde gjort Nar ad hende; og saa havde han vist hende ganske af, skønt det ikke var andet end Sandheden, hun havde sagt... netop fordi hun havde holdt ham Sandheden for Øjnene. For hun havde godt set, at det gav et Sæt i ham, da hun sagde det om Dynerne, som om det stak ham i hans Samvittighed...

Men hvad skulde hun stille op? For hun forstod nok, at med Kongen kom hun ingen Vej, saa stædig som han var, og saa fortvivlet sikker paa, at han gjorde alt paa det bedste; han var den eneste, der vidste, hvad der tjente til Folkets Vel...

Og nu, da hun rigtig tænkte over, hvad hun havde sagt, undredes hun over, saa sagtmodigt han havde taget det. Det var ellers ikke hans Vane, han taalte jo aldrig, at nogen sagde ham imod. Og der kom en Angst over hende, for at hun havde været for dristig; det var jo Vanvid, hvad hun havde gjort. Han var gaaet fra hende uden Forsoning... hvad om han nu slet ikke kom igen? Om han slog Haanden af hende? Det vilde hun jo slet ikke; det turde hun ikke; hun maatte se at faa ham god igen; og den Fest maatte hun naturligvis alligevel holde, som han havde sagt...

Men der blev ikke mere Tale om nogen Fest. Kongen kom, som han plejede, tre Gange om Ugen, men han blev kun kort og sagde ikke stort. Hun mærkede godt, at han havde fattet Mistanke til hende, han var paa sin Post; men hun saa ogsaa, at det ikke var det alene; der var større Ting, som nagede hans Sind.

„Jeg synes, du er saa bedrøvet,“ sagde hun. „Er du virkelig saa forfærdelig vred paa din lille Pige?“

„Snikke Snak,“ sagde Kongen. „Tænk du nu bare paa det, som forestaar, og plag dig ikke med alle de Bekymringer.“

„Jamen, Frederik“, sagde hun, „jeg vilde dog saa gerne være med i det altsammen. Du kunde dog gerne sige mig... er det noget med Napoleon?“

„Herregud, lille Pige“, sagde Kongen irriteret, „jeg hører ikke om andet end den kedsommelige Napoleon fra jeg staar op, til jeg gaar i Seng. Her hos dig kunde jeg dog i det mindste gerne have Fred.“

Saa spurgte Fru Dannemand Major v. Cruse en Dag, han kom paa Besøg.

„Hvordan er det egentlig med Napoleon?“ sagde hun. „Han har jo vundet saadan en stor Sejr ved Dresden.“

„Stor Sejr?“ sagde Majoren og trak paa Skuldrene. „Det kan man jo gerne kalde det... hans Marchaller er rigtignok samtidig blevet banket dygtig af rundt omkring. Nej, min Naadige, som gammel Officer... jeg har skam ikke mere nogen rigtig Fidus til Kejseren. Det er jo uøvde Tropper, han har, en hel Hær af de yngste og ældste, han har maattet skrabe Bunden. Betænk blot, at han bjærgede ikke mere end 30,000 Mand af den halve Million, han havde med sig til Rusland i Fjor. Og saa tror han jo slet ikke, han kan overvindes mere; han er rasende uforsigtig... gaar mod Fjenden, selv om den er meget stærkere end han; bare han selv er der med sit Geni, mener han ikke, det kommer an paa Mængden... det er lige ved at være det rene Megalomani.“

„Mega...?“

„Storhedsvanvid, ja“, sagde Majoren og smilte fornøjet. Han havde forlængst opdaget Fru Dannemands ulykkelige Forelskelse i de fremmede Ord og morede sig med at bringe hende i Forlegenhed.

„Men Kongen er vist stadig blind“, tilføjede han, „og haaber paa Frelsen.“

Der var noget som en Haan over Kongen i hans

Ord, og han mærkede, at de berørte Fru Dannemand ubehageligt. Og han skyndte sig at tilføje:

„Men jeg sidder her og snakker, min Naadige, og glemmer rent, hvorfor jeg kom. Jeg har faaet Brev fra vor kære Grev Vargas de Bedemar, og han paalagde mig at overbringe Deres Naade hans allerærbødigste Kompliment.“

„Tak“, sagde Fru Dannemand og flyttede sig uroligt paa sin Stol. „Tror De snart, Greven vender hjem, Major?“

„Desværre“, svarede Majoren, „det har vistnok lange Udsigter. Men det bør jo egentlig kun glæde hans Venner; Greven er i stor Gunst hos Statholderen, Prins Christian Frederik; Hans kongelige Højhed giver sikkert ikke Slip paa ham for det første.“

„Major“, sagde Fru Dannemand, „hvorfor fortæller De mig aldrig noget rigtigt om, hvad Grev Vargas skriver? Han er dog en Mand med saa megen esprit, at hans Breve sikkert maa være fængslende; vilde De ikke tage dem med herud en Dag, saa jeg kunde faa dem at læse?“

„Undskyld, min Naadige“, stammede Majoren forvirret; for ingen vidste bedre end han, hvor umuligt det var at vise hende disse Breve, som aldrig havde været til... „undskyld, men det vover jeg virkelig ikke. De er sendt mig i strengeste Fortrolighed, og de rummer en Glød, som... netop Deres Naade vilde det være mig særlig umuligt at vise disse Skrivelser, hvori min Ven tillidsfuldt har ladet sit Hjerte og sin Lidenskab tale...“

Fru Dannemand blev blussende rød og følte slet ingen Tilfredsstillelse ved at høre, at hendes Ven fortæredes af Længsel og Lidenskab i det fjerne; hun vilde ikke tænke paa ham nu, han passede slet ikke ind i det nye Liv, som vaagnede i hendes Sjæl. Hun fornægtede sin Kærlighed til ham, det syntes

hende, at hun i Drømme havde vovet sig helt ud paa Randen af et Svælg og stirrede nu svimmel ned i dets Dyb. Og der var saa sandt Afgrunde nok foruden.

Kongen blev mørkere for hver Gang, han kom, syntes hun... koldere og koldere imod hende. Og hun skjælv for den Tanke, at det vilde komme til et Brud; han havde allerede slaaet paa, at han maaske blev nødt til at rejse over til Hæren... ganske ligegyldigt havde han sagt det, som var det ham om at gøre at understrege, hvor let han kunde forlade hende, hvor liden Vægt han lagde paa hendes Kærlighed. Og hvad skulde hun gøre, om han brød? Hun var jo som en Kanariefugl i Bur, den kan længes ud, men følger den sin Lyst og flyver ud mellem Løvet, da maa den forkomme af Sult og Kulde. Hun maatte blot bede til, at Buret holdt...

Det skete ikke sjældent heller, at Kongen udeblev paa de Dage, hvor hun ventede ham, saa hun gik om i Uro og følte sig ganske forladt. Han undveg hendes Spørgsmaal, snakkede om Vejr og Vind... rigtig grusomt straffede han hende, fordi hun havde udtalt sig aabent og oprørsk og krænket ham i hans kongelige Værdighed.

Dette bragte Fru Dannemand nærmere til Moderen, end hun kunde mindes, hun havde været i sit Liv. Hun klyngede sig til disse to... Moderen, der havde bragt hende til Verden, og Barnet, hun bar under sit Hjerte. Og hun gik hver Dag hjem i Elefantgade paa en Tid, da Faderen var paa Holmen; hun klædte sig tarveligt og skjulte sit Ansigt med et Slør, saa kunde hun jo gaa paa Gaden saa trygt som nogen Borgerkone. Rundt i Nyboder færdedes hun, og syntes der faldt Ro over hende her i de trange, snavsede Gader, hvor Ænderne snadrede mellem de lave Huse, og Minderne nynnede for hende overat.

En Dag faldt det hende ind at gaa ind til gamle Else Espens, som endnu holdt sig i sin Stol, men hvis Aand gled mere og mere ud i detstore Mørke. Hun gik ind og sagde Goddag som en gammel Kending, og hun slog Sløret til Side, for hun vilde se, om den gamle huskede hende.

Men Else Espens kendte hende ikke. Den gamle stirrede længe paa hende, og saa fandt hun et gammelt Minde frem:

„Hvordan er det?“ sagde hun og pustede af sit trange Bryst, „er det ikke Madam Andersen inde fra Klareboderne?“

„Jo,“ sagde Fru Dannemand og smilte, „det er Madam Andersen fra Klareboderne.“

Og dette indgav hende en Tanke; hun skaffede sig gennem Moderen at vide, hvor der boede Smaakaarsfolk i Nyboder, som sad særlig trangt i det nu under Dyrtiden; dér gik hun saa rundt og snakkede med Konerne og kaldte sig Madam Andersen og efterlod sig milde Gaver. Og det ligesom lindrede hende at vide, at medens Holmens Mænd nu stod og arbejdede knurrende derude paa Værfterne, og maa-ske drillede og haanede Morten Rafsted, fordi han var Kongens Svigerfader og mæskede sig for deres Skatter... saa sad nu Konerne herhjemme med Farnen fuld af uanet Velstand og nedbad Himlens Velsignelse over Madam Andersen fra Klareboderne.. over Kongens foragtede Mætresse, som væltede sig i Overflod for sine Blodpenge...

Siden, da disse Ture blev hende for besværlige, slap hun dog ikke Barndomshjemmet af sine Tanker. Hun levede i og drømte om de fjerne Dage, da hun levede sine lykkeligste Dage mellem de pjaltede Nybodersunger; saa mange glemte Snaatræk randt hende i Hu... som hin Dag, da hun første Gang rejste sig paa Tærne og opdagede, at hun

kunde kigge hen over det umalede Plankebords furede Plade; hvor havde hun ikke været stolt og glad.

Og hun fandt paa en ny Sysselsættelse; hun sad og tegnede en Plan over Haven, saaledes som hun vilde have lavet den om, naar det blev Foraar igen. Roser skulde der være, og Krusemynte, Timian og Lavendel... alle de Blomster, som Nyboders Gader havde Navn efter. Og de skulde vokse i Bede, akkurat som Gaderne laa derhjemme, saa det blev et helt Nyboderskort... saa Duften kunde bølge hjemligt om hende og minde hende. For hun huskede nu, at da hun var lille, syntes hun altid, der lugtede i hver Gade af den Blomst, som havde givet den Navn.

„Se, Frederik“, sagde hun en Dag, da Kongen var der, „se, bliver det ikke morsomt?“

Og hun tænkte ved sig selv: nu klapper Frederik mig paa Haaret og siger: Haa, haa, haa, ja, du er en god, lille Pige, det er rigtig kønt af dig, at du hænger ved dit Barndomshjem.

Men Kongen saa blot flygtigt paa det og sagde gnavent:

„Naa ja, det kan jo være meget godt; men hvorfor skal det nu laves om igen alt sammen? Det er jo meget pænt, som det er.“

„Jeg véd ikke“, sagde Fru Dannemand. „Maa-ske er det, fordi jeg skal have et Barn; saa er det vel ikke saa unaturligt, at Længslen vaagner efter Hjemmet.“

„Saa?“ sagde Kongen kort. „Jeg mente ellers, dit Hjem var her.“

„Det kunde være det“, sagde Fru Dannemand. Og hun tilføjede sagte: „Men jeg føler mig i Grunden mest som paa Gæstgiveri... eller nærmere som et Tyende, der kan siges op.“

„Haa, haa“, lo Kongen ondt, „Overhofsovekam-

merpige, hvad? Jeg véd ellers ikke andet, end at du har det som en Prinsesse.“

„Netop“, sagde Fru Dannemand. „Jeg lever som en Prinsesse og er dog ikke andet end et Fruentimmer, du holder; hvordan skulde jeg føle mig hjemme her, naar du slet ikke gør noget for at beskytte mig? Hvis du holdt af mig, vilde du vel sørge for, at jeg var en ærlig Kone og ikke en Hore.“

„Bendte“, sagde Kongen forbitret og stampede i Gulvet.

„Ja, det kan ikke hjælpe“, sagde hun. „Jeg er ikke andet end en Hore. Folk peger Fingre ad mig og raaber det efter mig paa Gaden.“

Kongen havde rejst sig og stod og stirrede paa hende uden at sige et Ord, og Fru Dannemand sad længe tavs med Ansigtet gemt i sine Hænder. Saa sagde hun paa én Gang blødt og stille:

„Frederik... naar jeg nu beder dig saa meget, vil du saa... kunde du ikke gifte dig med mig? Saa-dan til venstre Haand... Jeg véd da, at din Tip-oldefader...“

Frederik den Sjette blev ganske hvid i sit Ansigt og knugede Haanden om sin Sabel.

„Gifte mig med dig?“ raabte han. „Jeg tror Dælen rider dig... véd du maaske ikke, at jeg er Kirkens Ypperstepræst, og saa skulde jeg gøre mig skyldig i Bigami?“

„Jamen, Herregud, Frederik... det gør du jo da alligevel, hvad. Selv om jeg ikke er viet, saa er du jo dog Fader til mine Børn, saa to Koner har du jo da alligevel paa en Maade.“

„Hvad behager?“ sagde Kongen studsende og begyndte at gaa over Gulvet. Og han vilde lige til at le det hele bort og sige, at saamænd, det kunde hun jo have Ret i paa en Maade. Men saa slap det hende uforvarende ud af Munden:

„Og for den Sags Skyld kan du jo gerne have flere, hvad véd jeg?“

Saa stirrede han bare ondt paa hende igen, snurrede sig om paa Hælen og gik.

Han gik til Amalienborg, hvor han havde sat sin Hest ind, men steg ikke i Sadlen; uden at lægge Mærke til de bukkende Lakajer, gik han op i Palæet, blev ved at vandre rundt i de tomme Gemakker, hvor Gardinerne var trukket for og alle Møblerne tildækkede.

Et Øjeblik efter kom Bülow sprængende paa en svedig Hest fra Frederiksberg. Han red lige til Toldbodvejen, hvor han fandt Fru Dannemand liggende paa Knæ foran en Sofa, badet i Taarer.

„Er Kongen ikke her?“ spurgte han. „Deres Naade græder... véd han det allerede?“

„Véd hvilket?“ spurgte hun angst. „Er der sket en Ulykke? Kongen er nylig gaaet herfra.“

Og Bülow styrtede derfra uden Farvel. Han traf Frederik den Sjette paa Amalienborg i Haven bag Palæet.

„Deres Majestæt“, sagde han aandeløst. „Jeg kommer med Budskabet om en stor Ulykke... der har staaet et stort Slag ved Leipzig, det varede i tre Dage... Napoleon er blevet slaaet totalt.“

Kongen blev staaende foran ham og stirrede paa ham uden noget som helst Udtryk i sine lyse Øjne.

„Naa“, sagde han blot.

„Dermed er sagtens Napoleons Herredømme ude“, sagde Bülow.

„Ja“, sagde Kongen tonløst.

„Deres Majestæt“, sagde Bülow, „hvad vil Deres Majestæt gribe til? Det gælder Norge... det gælder maaske alle Deres Riger.“

„Ja“, sagde Kongen og gav sig til at gaa, „det gør det vel.“

Saa standsede han paa én Gang og sagde:

„Bülow... kommer der nogen hos Fru Dannemand, som kunde paavirke hende uheldigt... nogen med revolutionære Tendenser, mener jeg?“

„Det kan jeg ikke tænke,“ sagde Bülow studsende. „Har Deres Majestæt nogen Grund til at tro...?“

„Ja,“ sagde Kongen. „En er der. Hun er blevet gjort ganske forrykt.“

„Hm“, sagde Bülow grundende. „Major v. Cruse?“

„Snak“, sagde Kongen. „Han er en Nar og en Kæltring, men en Officer er ikke revolutionær. Der maa være en anden.“

Og han fortalte nu Bülow om den Forandring, der var foregaaet med hans lille Veninde, og de besynderlige Tanker, der plumpede ud af hende.

„Jeg tror Pinedød slet ikke længere hun bryder sig om mig, Bülow... hun fortryder det hele. Det er ligesom hun gaar og skammer sig over sin Fornemhed og vil smøge hele Fru Dannemand af sig for at blive Bendte Rafsted igen, hvad? Haa, haa... Men jeg kan ikke blive klog paa hende, for saa kunde hun jo sige til og gaa sin Vej, det var jo da ikke saa svært at skaffe hende en brav Mand af hendes Stand. Men véd du, hvad hun gjorde? Hun plagede mig min Sæl for, at jeg skulde gifte mig med hende... til venstre Haand, Bülow. Hun ligefrem læste mig Teksten, fordi jeg ikke gjorde hende til en ærlig Kone.“

„Sagde hun det?“ udbrød Bülow. „Saa er det Moderen.“

„Madam Rafsted?“

„Det kan der ikke være nogen Tvivl om. Jeg burde maaske fortælle Deres Majestæt... Hun har gaaet og plapret om den hele Historie lige fra første

Færd og gjort sig til mellem sine Sladdersøstre af den Højhed, Datteren var kommet i. Jeg véd, hun plejer ligefrem at kalde sig for Kongens Svigermoder.“

„Haa, haa, haa“, lo Frederik den Sjette, „siger hun virkelig det? Kongens Svigermoder, det er meget godt. Véd du hvad, Bülow, jeg kunde min Sæl have Lyst til at snakke med den Svigermoder engang.“

„Nogen god Indflydelse har hun aldrig haft paa Datteren“, sagde Bülow alvorligt. „Jeg tror, hun lider af en Slags Storhedsvanvid; Deres Majestæt kan være overbevist om, at det er hende, der har været paa Spil.“

„Saamænd“, sagde Kongen. „Gid det var saa vel, for hun er da til at flytte. Hvordan er det med Manden... er det ikke Morten Rafsted, han hedder? Der var jo en Historie med Drukkenskab og den Slags... lidt Rapseri, tror jeg, hvad? Forhør paa Holmen, Bülow, og sig mig Besked i Aften.“

Saa steg Kongen til Hest og galloperede ad Frederiksberg til; det skulde altid gaa i en Fart for Frederik den Sjette, men i Dag red han, saa det var rent halsbrækkende baade for ham selv og andre; Borgerne fo'r til Side for ham og sagde til hinanden:

„Død og Kritte, som han saa gal ud af Øjnene; tro om Napoleon skulde være styrtet?“

Men Kongen havde glemt Nederlaget ved Leipzig, eller det var vel slet ikke endnu trængt ind til hans Bevidsthed.

Den næste Dag kom han uventet til Toldbodvej og traf ikke Fru Dannemand hjemme. Saa ventede han, og da hun omsider kom, sagde han:

„Naa, det var da rart, du endelig kom, lille Pige; jeg har siddet her og ventet paa dig en halv Time.“

Hun studsede over, saa venligt og muntert han

talte; det var ellers det værste, han vidste, at vente; og nu efter det i Gaar...

„Jeg har været hjemme“, sagde hun kort.

„Uf“, sagde Kongen irriteret, „kan du ikke lade være med at bruge det Ord?“

Han gik tæt hen til hende og holdt hendes Blik fast under sit.

„Naa“, sagde han, „hvad sagde saa Mutter til, at Kongen ikke vilde gifte sig med dig, haa, haa? Ja, se du nu dér, hvor rød du bliver, lille Pige, dér traf jeg nok lige i Prikken, hvad? Men nu skulde du saamænd se at blive fornuftig og ikke høre efter saadan noget Snak; du har jo altid før været en god lille Pige.“

„Frederik“, sagde Fru Dannemand, „der er noget i Vejen; sig mig hellere straks, hvad det er, du vil.“

„Ja, vist er der noget i Vejen“, sagde Kongen. „Napoleon er blevet slaaet ved Leipzig, saa nu varer det ikke længe, før det hele gaar ad Hekkenfeldt til.“

„Aa, Napoleon“, sagde hun utaalmodigt. „Hvad er det med mig?“

„Naa, ja“, sagde Kongen og satte sig, „det er nu egentlig mere din Moder, lille Pige. Du har slet ikke godt af at have hende saa nær paa Livet, hvad? Hun kan jo være en meget brav Kone, men det er da alligevel noget dumt Tøjeri, hun gaar og propper i dig. Og saa er der jo Fatter, hvad? Ja, ham véd du da for Resten bedre Besked med end jeg.“

„Hvad er der med Fader?“ spurgte hun ængstelig.

„Ja, det er jo saadan det gamle“, sagde Kongen mildt. „De er slet ikke rigtig fornøjet med ham paa Holmen, du... tror du ikke selv, han kunde have rigtig godt af at komme ud af hele det Svirelag, han sidder og supper i, hvad? Herregud, lad nu være med at tude. Det er jo bare til hans Bedste,

og vi kunde jo forfremme ham, saadan at han fik det lidt mere behageligt paa sine gamle Dage."

"Frederik", sagde Fru Dannemand heftigt, "det er slet ikke det; du vil bare have dem af Vejen... du vil skille mig fra mit Hjem og de eneste Menne-sker, jeg bryder mig om."

"Naa, naa, naa", sagde Kongen bistert, "jeg skulde da mene, at du ogsaa bryder dig om mig."

"Aa, dig..."

Fru Dannemand stod foran ham, ganske ude af sig selv, sitrende af Vrede og Angst.

"Frederik, du vover det ikke."

"Vover?" sagde Kongen hidsigt. "Haa, haa, saa jeg vover det ikke?"

"Du vover det ikke", sagde hun igen. "Og det siger jeg dig, Frederik, at tager du Moder fra mig, saa gaar jeg fra dig lige med det samme, saa meget du véd det."

Kongen stod og blev rødere og rødere i Kam-men.

"Gaar du fra mig?" sagde han. "Gaar du fra mig med min Dreng, siger du?"

"Aa Dreng," sagde hun, uden mere at tænke over sine Ord. "Hvor skulde det blive til en Dreng? Du faar jo aldrig andet end Piger..."

"Bendte!" skreg Kongen og stampede i Gulvet... "Benedikte! Fru Dannemand!"

"Deres Majestæt!" sagde Fru Dannemand og nej-edede helt ned til Gulvet.

Saa gik hun og knaldede Døren i efter sig. Kon-gen tog et Glas fra Bordet, kylede det imod Væggen og fo'r ud af Døren, saa han nær havde væltet Ma-riane, Goldammen, der gav sig Mine af netop at ville banke paa.

Den Nat kom Veeerne over Fru Dannemand, og ud paa Morgenens fødte hun en sund og velskabt Dreng.

Men hun sendte ikke noget Bud til Kongen, og hun forbød baade Lægen og Pigerne at omtale det skete med et Ord. Og der gik tre Dage uden at Kongen lod sig se. Fru Dannemand forstod, hvor dybt hun maatte have krænket ham, men hun angrede det ikke.

Da han paa den fjerde Dag endelig traadte ind i hendes Soveværelse, smilte han blot bedrøvet til hende, men viste slet ingen Forundring over at se hende ligge dér med en Glut ved Brystet, og han sad lidt ved Sengen uden at sige noget; hun syntes ogsaa han undgik hendes Blik.

„Naa ja,“ sagde han saa, „jeg hørte det jo først i Morges. Saa blev det altsaa alligevel en Dreng?“

„Ja,“ sagde Fru Dannemand. „Saa er du vel glad?“

Men det svarede Kongen ikke noget til.

„Har Lægen sladret?“ spurgte hun.

„Ja,“ sagde Kongen. „Naturligvis.“

Saa fo'r han pludselig op:

„Hvad skal nu ogsaa det Hemmelighedskræmmeri til? Du kunde gerne ha' sendt mig et Bud.“

„Jeg tænkte saamænd ikke, du brød dig om det,“ sagde Fru Dannemand drillende. „Saadan som du opførte dig, da du var her sidst.“

Hun mærkede godt, at han var vred, og at han søgte at beherske sig for at skaane hende; men det æggede hende bare yderligere... det var, som gled hun paa et Skraaplan, det lokkede hende uimodstaaeligt at hidse ham op, hun taalte ikke at se ham sidde dér saa kold og ligegyldig og saarende Ord trængte sig paa og vilde siges.

„Jeg synes da heller ikke, du lader videre henrykt“, sagde hun. „Er du virkelig ikke en Smule glad?“

„Jeg véd ikke,“ sagde Kongen tungt. „For han lever sagtens ikke... „Jeg er nu én Gang født til Ulykke.“

„Jo, du kan tro, han lever,“ sagde hun. „Men du ser jo ikke engang paa ham... se dog, hvor stor og rask han er.“

Hun rakte Drengen op imod Kongen, men han vendte Hovedet bort og gjorde en afværgende Bevægelse med Haanden.

„Nej, lad være,“ sagde han. „Nu har jeg to Gange set min Søn, og hver Gang døde han kort efter; der er virkelig Ulykke ved al Ting, bare jeg ser paa det eller rører ved det...“

„Nej, véd du hvad, Frederik, at du kan være saa overtroisk! Men det er jo heller slet ikke det; du bryder dig naturligvis slet ikke noget om Drengen, ikke mere end om mig. Louise og Caroline Augusta har du ikke engang spurgt efter...“

„Jeg var inde hos dem, før jeg gik herind“, sagde Kongen.

Og han tilføjede lidt efter:

„Og selv om han ogsaa lever, hvad kan det saa nytte...?“

„Nytte? Spørger du, hvad det kan nytte?“

Fru Dannemand rejste sig paa Albuen og stirrede næsten hadefuldt paa ham.

„Véd du, Frederik, jeg kunde ligefrem have Lyst til at slaa dig, saa hoven og egenkærlig du er ...Tror du maaske ikke, jeg kan læse dine Tanker? Du bryder dig ikke om Drengen, bare fordi han er min... fordi han ikke kan følge dig paa Tronen. Og hvis du holdt af mig, vilde du dog være saa glad ved ham, netop fordi du har faaet ham af mig...“

„Bendte!“ sagde Kongen truende og rejste sig.

Men Fru Dannemand sansede ikke længere, hvad hun sagde.

„Aa ja, nu skal jeg vel have en Prædiken, hvad?“ skreg hun, „om dit hellige Kald og dine Pligter overfor dit Land, pyt! Jeg blæser paa dit Kald, og

„Du bryder dig ikke en Snus om Landet selv, det er bare dig og dig og dig... For hvis du tænkte paa dine Riger, saa gjorde du mig vel til din Dronning, saa Tronen kunde være sikret i din Slægt, og sendte din Kone i et Kloster eller paa et Hospital... aa, lad dog være med den Stampen, Frederik! Det er ligesom mit Hoved skulde sprænges! Og jeg vil have Lov til at tale ud nu... og du skal faa at se, han lever, Drengen her. Jeg er en Nyboderspige, skal jeg sige dig, og ikke saadan en udmarvet, blodfattig fyrstelig Svækling som den anden...“

Frederik den Sjette svarede ikke et Ord; men han stod og stirrede saadan paa hende, at hun blev angst og paa een Gang sank sammen i Graad.

„Frederik,“ sagde hun... „Frederik... naar du dog bare i det mindste vilde skænde...“

Men han vendte sig og gik med lange Skridt mod Døren.

„Nej, men Frederik,“ klynkede hun... „gaa dog ikke saadan paa mig... vi har jo slet ikke faaet talt sammen om, hvad Drengen skal hedde...“

Han vendte sig og stod igen en Tid og stirrede paa hende; hans Pande var blaa, som vilde Blodet sprænge Aarerne.

„Se dog ikke saadan paa mig,“ sagde hun, „men sig mig, hvad jeg skal kalde din Dreng...“

„Frederik!“ skreg Kongen. „Naturligvis!“

Og saa fo'r han ud af Døren som skudt ud af en Kanon.

